INKERILÄISTEN VIESTI

1

2013

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Kansikuva:
Muista varoa liukkaita ja heikkoja jäitä.

Numero 2-3/2013 ilmestyy viikolla 12. Aineisto toimitukselle 21.2. mennessä.
Numero 4/2013 ilmestyy viikolla 21. Aineisto toimitukselle 24.4. mennessä.

INKERILÄISTEN VIESTI

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry,
www.inkeriliitto.fi,
suomeninkeriliitto@gmail.com
Puheenjohtaja
Alina-Sinikka Salonen,
p. 040 743 7042,
alinasinikka@gmail.com

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja
osoitteenmuutokset,
jäsenmaksut, tuotetilaukset ym.
Osoite: Inkerikoti,
Karjalatalo Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki tai
p. 045 2612 342.
Danske Bank
FI51 8000 1200 3063 64

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €,
¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €

LEHDEN VUOSITILAUS 2013,
35 € EU-maat, 40 € muualle,
TILAAMINEN: maksu tilille ja
osoitetiedot kuitille ja toimistoon.

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Alina-Sinikka Salonen
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
Puh. 050 599 6773
(ark. 9–17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi
Huom!
Tilausta koskevat yhteydenotot
Suomen Inkeri-liitto ry:n
toimistoon, kuten mainittu edellä.

PAINOPAIKKA
Vammalan Kirjapaino Oy,
Sastamala.

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa
Aineisto palautetaan vain erikseen
pyydettäessä.

INKERILÄISTEN
SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Bredantie 6 E 22,
02700 Kauniainen
Puh. 050 505 2335
OP FI77 5780 3820 0314 99

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev. 6
SE-438 35 Landvetter
Puh. (03) 1916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton
postisiirtotili 173888-9

ISSN 1236-9586

PÄÄKIRJOITUS

Hyvä ystävä!

Koen, että sinä, joka juuri nyt luet näitä rivejä, olet ystävä. Olet ystävä siksi, että sinua syystä tai toisesta kiinnostaa tämä lehti. Kuinka kiinnostuksesi säilyy, on osittain minun vastuullani, osittain sinun. Uskon ja tiedän, että me inkeriläiset (ja inkeriläisten ystävät) olemme sosiaalisia ja toistemme kanssa viihtyviä. Haluamme jakaa kokemuksiamme ja ajatuksiamme. Tehtäisiinkö se myös tämän lehden sivuilla?

Toivo Flink, hyvä ystävä! Kun sinä luet tätä tekstiä, ota vastaan kiitokseni tutkivasta ja inkeriläisyyden menneisyyttä selittävistä kirjoituksistasi, jotka olet jättänyt meille perinnöksi ja käyttöömme. Kiitos ajasta, jonka olet meille antanut – ja tulet vielä antamaan! Kiitos, että viimeisessä puheenvuorossasi sanoit toivovasi ” että kukin tahollaan saa toimia omalla tavallaan. Tärkeintä, että päämäärämme on sama: Inkerin suomalaisuuden tunnetuksi tekeminen.” Ole turvallisella mielellä. Vaikka vetovastuun kantaja vaihtuu, päämäärä pysyy samana.

Kun minua pyydettiin tähän tehtävään, koin sen ensin lähinnä ”läppänä”, niin kuin nuoriso sanoo. Kieltäydyin, mutta uusitun pyynnön jälkeen pyysin harkinta-aikaa. Tuona aikana kävin mielessäni läpi työkokemuksiani ja erilaisia työryhmiä, joissa olin ollut mukana. Mietin, olisiko kokemuksissani mitään sellaista, jota voitaisiin hyödyntää meidän liitossamme. Millaisia asioita haluaisin ja osaisin nostaa esiin ja voimavaraksi?

Pohdin, että olin toiminut 15 vuotta kouluhallituksen ylitarkastajana. Työskentelin kokeilu- ja tutkimustoimistossa. Tehtävämme oli auttaa kouluja luomaan uusia menetelmiä koulutyöhön. Kuuntelimme kentältä tulevia toivomuksia ja panimme niitä kokeiluun. Tai me virastossa keksimme jotakin ja etsimme kokeiluun halukkaat koulut. Toiminta perustui koulujen vapaaehtoisuuteen ja vuorovaikutukseen meidän ja toisten koulujen kanssa. Tiedotimme työstä ja sen tuloksista.

Eikö tämä sama periaate voisi toimia myös Suomen Inkeri-liitto ry:ssä? Vastasin itselleni, että voisi. Ja tässä nyt ollaan, ensimmäisiä päiviä puheenjohtajana ja ensimmäistä pääkirjoitusta kirjoittamassa.

Löydät tästä lehdestä ilmoituspuolelta tiedotteen Inkeri-kodissa järjestettävistä Inkeri-iltapäivistä. Tervetuloa mukaan! Löydät myös tiedon, kuinka voit liittyä jäseneksi ja/tai tilata tämän lehden. Ja mitä etua siitä saat.

Tekstipuolella kerrotaan lapsuuden perheeni tarina. Minut on kastettu Alina Mylläriksi. On myös pyydetty ”aikuisperheeni” tarinaa, mutta katson, että tähän lehteen pitää jättää tilaa myös muille kirjoittajille.

Tavataan taas – kirjoitellaan ja luetaan!

Alina-Sinikka Salonen

Kokouskutsu

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään **lauantaina, maaliskuun 23. päivänä 2013 klo 14.00** Karjalatalolla, Inkerikodissa Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki

Kokouksessa käsitellään säännöissä kevätkokoukselle määrätyt asiat.

Äänioikeutettuja ovat v. 2012 jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenjärjestöjen valtuuttamat henkilöt sekä ne hallituksen hyväksymät henkilöjäsenet, jotka ovat suorittaneet v. 2012 jäsenmaksunsa.

Hallitus

Hyvät Inkeriläisten viestin tilaajat.

Tämän lehden välissä on perinteen mukaisesti tilillepanokortti lehtemme vuoden 2013 tilausmaksun suorittamista varten.

Tilaushinta EU- maihin tilatuille lehdille on 35,- €, muihin maihin 40,- €. Eräpäivä on merkitty maksukorttiin.

Muistattehan kirjoittaa viestikenttään **lehden saajan nimen ja osoitteen**.

Tämä on erittäin tärkeää varsinkin siinä tapauksessa, jos maksatte jollekin toiselle henkilölle tilaamanne lehden.

Mikäli ette halua tilauksenne jatkuvan, pyydämme teitä ystävällisesti ilmoittamaan siitä joko kirjeitse tai puhelimitse toimistoomme. Tällä toimenpiteellä helpotatte tilaajarekisterimme ylläpitoa.

Kiitos etukäteen.
Suomen Inkeri-liitto ry
Käpylänkuja 1
00610 Helsnki
puh. 045 261 2342

Toivo Iho

KAHDEKSAN SAKSAAN, 50.000 NEUVOSTOLIITTOON

(kahden vaikean asian vertailua)

On aina hankalaa verrata kahta väestöryhmää koskevaa uutisointia. Virheiden mahdollisuus kasvaa etenkin kun pyrkii vertaamaan sitä, miten julkisuus on kohdellut eri aikaan sattuneita, mahdollisesti kovin erisuuruisia ryhmiä koskeneita tapahtumia.

Helsingin Sanomien 7.11.2012 päivätyssä numerossa **Matti Kalliokoski** onnistuu joka tapauksessa aika hyvin verratessaan sitä, miten Suomen julkisuus kohteli Vanhan Ylioppilastalon valtausta siihen, miten paljon palstatilaa ja julkisuutta on saanut Suomesta Ruotsiin suuntautunut muuttoliike. Näin Kalliokoski: " Vanhan Ylioppilastalon valtausta pidetään Suomessa vuoden 1968 suurena sukupolvikokokemuksena, vaikka se koski enimmillään muutamaa sataa ihmistä. Samana vuonna Ruotsiin muutti 40.000 suomalaista. Monet heistä olivat helsinkiläisylioppilaiden ikätovereita. Silti Vanhan valtaus selättänee muistelmakirjallisuudessa Ruotsin siirtolaisuuden."

Juutalaisten kohtelu sodanaikaisessa Suomessa on ollut hyvinkin tarkan luupin alla. Yhtäältä on todettu, että Suomessa ei ollut mitään juutalaiskysymystä: juutalaistaustaiset miehet osallistuivat sotaan yhdessä muiden suomalaisten kanssa, eikä virallinen Suomi myöntynyt **Heinrich Himmlerin** esittämiin juutalaisten luovutuspyyntöihin.

Kuitenkin: Kahdeksan ihmistä, ei syntyperäisiä Suomen juutalaisia vaan muualta tänne siirtyneitä, luovutettiin. Näistä kahdeksasta on **Elina Sanan** teoksen lisäksi kirjoitettu hyvinkin paljon; heidän luovutustaan on aika usein käsitelty sekä televisiossa että radiossa.

Ikävä, mutta väistämätön kysymys: Vuosina 1945–46 siirrettiin muutaman viikon aikana Neuvostoliittoon välirauhansopimuksen hätäisen, jossain määrin kiistanalaisen tulkinnan ja osittain kyseenalaisin metodein saatujen suostumusten perusteella n. 50.000 inkerinsuomalaista. Heidän kohtalojaan siirron jälkeen on **Toivo Flink** ansiokkaasti selvitellyt. Mitä puuttuu?

Suomi liittyi YK:hon vasta v.1955. Inkerinsuomalaisia Neuvostoliittoon siirrettäessä eivät kansainväliset pakolaisten kohtelua määrittäneet normit vielä koskeneet maatamme. Kestäisikö inkerinsuomalaisten siirto YK:n pakolaisasioista vastaavan elimen tarkastelun kaikilta osin? - On tietysti muistettava, että Suomi joutui toimimaan veitsi kurkulla, kun korkein välirauhansopimuksen tulkinnasta vastaava elin oli *Zdanovin* johtama valvontakomissio.

On hyvä, että kahdeksan Suomesta Hitlerin Saksalle luovutetun juutalaisen vaiheet on selvitetty. Samanlainen selvitys tarvitaan myös Suomesta Stalinin Neuvostoliitolle luovutetuista 50.000 inkerinsuomalaisesta. Selvityksessä pitäisi kiinnittää erityistä huomiota siihen, millaisissa olosuhteissa suostumus annettiin ja kuinka perusteellisesti siirrettäville tehtiin selkoa siitä, mihin kaikkeen he antoivat luvan allekirjoittaessaan suostumuksen. ⓘ

Riikka Mahlamäki-Kaistinen

Yrjö Korkkinen 80 vuotta

Maaliskuun 12. 80 vuotta täyttävä **Yrjö Korkkinen** tarttui Helsingin seudun Inkeri-seuran puheenjohtajan nuijaan samoihin aikoihin Karjalatalon valmistumisen kanssa. Hän naureskelee valintasyyn olleen kaiketi se, ”ettei sopivampaakaan löytynyt juuri sillä hetkellä”.

Sopivuus taisi olla melko hyvä, sillä mies luovutti nuijan seuraajalleen vasta 30 vuotta myöhemmin, vuonna 1998. Eläkkeelle omasta maalausfirmastaan hän siirtyi 18 vuotta sitten.

– Nytkin edessä on yhdenlainen luopuminen, Korkkinen toteaa.

Tällä kertaa hän luopuu ajokortistaan ja istahtaa pelkääjänpaikalle vaimon viereen.

Yrjö Korkkinen Karjalatalossa.

Ajolupa on kuitenkin pieni asia Korkkisen elinaikana kokemista luopumisen paikoista. Taakse on täytynyt jättää niin kotimaa kuin molemmat vanhemmatkin.

Korkkinen saapui Suomeen Skuoritsan seurakunnasta Taaitsan kylästä 10-vuotiaana.

– Ihan siitä varhaislapsuudesta ei ole paljon muistikuvia, kun silloin tapahtui niin suuria asioita.

Isä jäi vasten tahtoaan Pietarin-matkalle ja äiti koki sodan aikana nälkäkuoleman.

– Meitä jäi kolme sisarusta ja vanha mummo. Hänen kanssaan siirryttiin Suomeen, jossa oli onneksi jo sukulaisia vastaanottamassa meitä.

– Kun Suomeen päästiin niin taivas aukeni, Korkkinen huokaisee.

Hän sanoo, ettei ikävöinyt Inkeriin. Mielessä ei ollut juurikaan hyviä muistoja - nälkäisiä ja kärsiviä vain.

– Saksalaiset veivät hillopurkitkin kellarista, hän tuhahtaa.

Vaikka mieli ei halannut takaisin Inkeriin, pysyi inkeriläisyys kuitenkin rakkaana. Korkkinen pitää tärkeimpinä inkeriläisyyden puolina yhteistä historiaa ja uskontoa.

– Inkerissä uskonto oli hyvin lähellä kansaa. Ne ensimmäiset, jotka tuli sodan aikana tänne olivat kaikki äärettömän uskonnollisia.

Uskonnollisuus näkyi myös Korkkisen lapsuuskodissa.

– Mummolla ei mennyt yhtään aamua tai iltaa niin, etteikö hän olisi rukoillut. Hänellä oli syvä luottamus uskontoon.

Synnyinkoti Taaitsassa.

Kannan itsekin sydämessäni tuota mummolta perittyä uskonsiementä.

Korkkinen sanoo inkeriläisyyskaudekseni kutsumansa ajanjakson alkaneen mummon ja sukulaismiesten vaikutuksesta.

– Meidän laajaan sukuun on kuulunut inkeriläisyyteen suuresti vaikuttaneita henkilöitä, kuten isän serkut **Antti** ja **Väinö Kekki**.

Miehistä varsinkin jälkimmäinen oli aktiivisesti mukana edesauttamassa Inkeri-kodin syntyä.

– Ajattele, että meitä oli silloin 3 500 ja saimme aikaiseksi Inkeri-kodin. Nyt Suomessa on yli 20 000 inkeriläistä ja mitään ei enää saada tehtyä. Toiminta on laantunut, Korkkinen huokaa.

Hän näkee inkeriläisyyden tulevaisuuden varsin synkkänä.

– Minusta tuntuu näin karkeasti sanottuna, että kuolemantuomio on annettu inkeriläisille. Kun tällaiset kaltaiseni vanhat inkeriläiset kuolevat pois, halukkaita jatkajia ei enää jää jäljelle.

Korkkisen komea lapsuuskoti Taaitsassa on yhä pystyssä. Sitä asuttaa isän sisko perheineen.

– Ensimmäinen kerta kun sinne mentiin takaisin, oli hankala, Korkkinen muistelee.

– Sitä jo ne lapsen ja aikuisen muistikuvat paikasta ovat ihan erilaiset.

Osa maisemasta oli piirtynyt muistiin suurempana, osa taas pienempänä. Sittemmin paikalla on tullut käytyä useamminkin.

Kommunikointi varsinkin nuorempien sukulaisten kanssa on kuitenkin vaikeaa.

– Meidän välissä on kielimuuri. Itse en enää venäjää osaa. Unohdin sen asuttuani kaksi vuotta Suomessa.

Samat kielelliset ja kulttuuriset ongelmat koskevat Korkkisen mielestä myös vanhoja inkeriläisiä ja viime vuosien paluumuuttajia.

– Uusien kanssa on hankala tulla toimeen kun eletään ihan eri maailmassa. Eihän ne nykyään tiedä yhtään mitään näistä vanhoista asioista. Kulttuuri on muuttunut, Korkkinen huokaisee.

80-vuotis juhlasuunnitelmat Korkkinen kuittaa naureskelemalla, että en tiedä tuleeko juhlittua vai menenkö johonkin karkuun.

Anne Tuohimäki

Hyvinkään Inkeri-kerhon joulujuhla
2.12.2012

Edellisten päivien myräkkä oli peittänyt maan kauniiseen lumivaippaan, kun Hyvinkään seurakuntakeskukseen kerääntyi puolensataa inkeriläistä ja heidän ystäväänsä joulujuhlan viettoon.

Yhteisesti laulettiin lukuisia kauneimpia joululauluja ja diakoniasihteeri **Tuija Mattilan** luotsaamana yhteinen hetki sujui joutuisasti.

Kirkkoteatteriohjaaja Jouni Laine

Kerhon puheenjohtaja **Irja Pelkonen** toivotti kaikki lämpimästi tervetulleiksi juhlaan.

Yhteislaulun, *Maa on niin kaunis*, jälkeen sytytettiin muistopöydän kynttilöitä vuoden mittaan rajan taakse siirtyneiden muistoksi ja halukkailla oli mahdollisuus lausua muutama sananen poismenneestä.

Suomen ensimmäiseksi kirkkoteatteriohjaajaksi vuonna 2008 nimitetty **Jouni Laine** esitti *Johannes monologin*.

Hannu Pelkonen luki ruokarukouksen ja me juhlavieraat pääsimme nauttimaan emäntien valmistamista maistuvista jouluherkuista. Kanttori **Marina Petrik** ylläpiti taustamusiikkia flyygelillä ruokailun ajan ja säesti myös kaikki yhteislaulumme.

Helsingistä saapunut **Alina-Sinikka Salonen** esitti laulun *Joulumaa*.

Tämän jälkeen päästiin suorittamaan arvontoja. Pöytä oli kukkuroillaan voittoja, jotka jostain ihmeen syystä tuntuivat kasaantuvan melkein yhden pöytäseurueen jäsenille ja monet voitoista vieläpä samoille henkilöille. Luulenpa, että **Wivolinin perhe** oli kutsunut Onnettaren mukaan juhlimaan.

Lydia Wivolin esitti *Kodin kynttilätlaulun*.

Lopuksi Hannu Pelkonen luki rukouksen, joka mielessään kiitollinen juhlaväki lähti kotiinpäin valmistautumaan omaan jouluun.

Alina-Sinikka Salonen

Mylläreitä Inkerin Virkkusissa
– Alina-Sinikka Salosen perheen tarina

Isäni **Paavo Mylläri** syntyi Inkerin Liissilässä Kuninkaalan kylässä 5.11.1910. Perheen ainoalla pojalla oli viisi siskoa. Vanhemmat olivat **Simo** ja **Liisa Myller** (os. Braks).

Äitini **Anna Tarassu** syntyi Liissilän Lorvilan kylässä asiakirjojen mukaan 11.11.1918, mutta oikeasti 21.9. Tuolloin hiljattain leskeksi jäänyt **Helena**-äiti synnytti kaksoset. Perheessä oli ennestään kolme lasta, joten olot eivät ole olleet hääppöiset.

Anna-äiti oli pienestä asti paimenessa tai marjastamassa ja myymässä maalaistuotteita Leningradin torilla, jonne matka taittui jalan. Paavo-isäkin on nuoresta asti tottunut työntekoon. Varttuneempana miehenä isä oli mm. rautateillä töissä ja niitti iltaisin pientareilta heinää lehmille. Näillä lisäansioilla rakennettiin Sablinaan talo. Vierailin siellä syyskuussa 2012. Edellisessä Viestin numerossa olen kertonut tästä vierailusta.

Kerroin myös, kuinka Sablinan koti saattoi isän ja äidin yhteen, ja kuinka minä synnyin lokakuussa 1940.Toukokuun viimeisenä päivänä 1941 nälkää nähnyt perheeni sekä molempien vanhempieni sisarukset perheineen pääsivät Viroon. Sieltä meidät tuotiin Kloogasta Hankoon 5.4.1943.

Suvullani oli hyvä onni. Meidät tuotiin Oitin asemalle. Isä muisteli onnellisena, kuinka meitä oli vastaanottamassa kirkkokuoro. Hän ihmetteli, oliko hän taivaassa. Leirin lähellä oli Mommilan kartano, jossa riitti töitä koko suvulle. Minun perheeni sijoitettiin Teuron sivutilalle, isä maatöihin, äiti lähinnä karjanhoitoon.

Naapurit ja tilan johtajat antoivat apua ja tukea.Kartanossa oltiintyytyväisiä ahkeriin työihmisiin. Elämä alkoi asettua. Sisareni **Toini Kaarina** syntyi kesäkuussa 1944.

Syksyllä 1944 tuli tieto pakosta palata Neuvostoliittoon. Koko suku oli lähtövalmiina. Äitini lähti Hämeenlinnaan **Olkkosen Anna**-tädin kanssa. Mistä lie löysivätkään oikean viranomaisen? He kysyivät, onko pakko lähteä. Äitini kertoman mukaan viranomainen oli sanonut, että suoraan kysymykseen suora vastaus: ”Vielä ei ole pakko, mutta kohta on. Olisi parasta lähteä nyt.” Kaksi Annaa vetivät perheidensä nimet pois.

Joulukuussa 1944, joulun alla, me jäimme Teurolle, ja kaikki sukulaiset lähtivät kohti ”kotiseutua”. Miltä meistä (koko 4-henkisestä perheestä) on mahtanut tuntua?

Perheeseemme syntyi **Sirkka Anneli** toukokuussa 1949. Elämä oli vakiintunut. Olimme saaneet olla rauhassa ”sotaherroilta”.

Pelko ja epävarmuus olivat kuitenkin jääneet. Ehkä siksi, ehkä muutenkin, van- ▷

Sota-ajan ryysyt ovat vaihtuneet uuteen ja kauniiseen talvitakkiin. 4-vuotiaalla Alina-tytöllä on syytä hymyyn. Taustalla Teuron maatilan aitta ja kellotapuli.

hemmilla oli tarve sulautua suomalaisiin. Venäjän kieltäkään eivät lapsilleen opettaneet! Isän inkerin murre säilyi loppuun asti, muuten mikään ei kielinyt taustastamme. Me lapset mainitsimme inkeriläisyydestämme vain pakon edessä.

Vanhemmilla oli heidän elämänsä loppuun asti (äiti kuoli 1997, isä 2000) vahva luottamus Jumalan johdatukseen. He olivat onnellisia saadessaan elää Suomessa. Ei edes Sablinaan jäänyttä kotia surtu. Perheellämme onkin ollut poikkeuksellisen paljon myötätuulta. - Minun oppikouluun menoni helpottamiseksi vanhemmat halusivat lähteä Mommilasta. Minä, 10-vuotias koulutyttö, kirjoitin hakupaperit. Sen jälkeen vanhempien ei tarvinnut hakea työpaikkoja, niitä tarjottiin heille.

Työpaikka löytyi Mäntsälän Hirvihaaran kartanosta, jossa oli Helsingin kaupungin omistama maatila. Kun se otettiin muihin tarkoituksiin, meidät siirrettiin Helsingin kaupungin omistamalle maatilalle Fallkullan kartanoon.

Maatöissä ei tarvinnut olla kauaa. Vanhemmat kävivät ahkerasti Malmin kirkossa. Eräänä päivänä heille kerrottiin, että kirkkoon tarvitaan toinen vahtimestari ja

On saatu sodan jälkeen kaikille hienot vaatteet, ja lähdetty valokuvaan ihan Lahteen asti. Paavo ja Anna Myllärin perhe loppuvuodesta 1945. Alina on jo iso tyttö, pikku sisko Toini Kaarina on syntynyt Suomessa. Kolmas tytär Anneli syntyi vuonna 1949.

talonmies. Olisivatko vanhemmat kiinnostuneita? Näin vanhemmat pääsivät elämässään sellaiseen maailmaan, josta eivät olleet osanneet edes uneksia.

Seuraava iloinen yllätys oli, kun 1950-luvun loppupuolella Neuvostoliittoon menneiltä sukulaisilta alkoi tulla postia. Maailma avautui. Kirjeitä, pakettejaja joskus jopa sähkeitä läheteltiin. Erityisesti äiti rupesi avustamaan lapsirikkaita sukulaisiaan rautaesiripun takana.

Äiti ja isä kävivät kesällä 1960 Leningradissa ja tapasivat sisaruksiaan ensimmäisen kerran 16 vuoteen. Koko meidän 5-henkinen perheemme teki campingmatkan Terijoen dyyneille kesällä 1963. Päivät vietimme Leningradin puistoissa sukulaisten kanssa seurustellen. Olimme varmaan uskomaton konkkaronkka, ja muistan ajatelleeni, että onneksi täällä ei ole kavereita näkemässä.

Nyt on elossa seuraava sukupolvi, iso joukko serkuksia perheineen. Tapaamme toisiamme usein. Sukuamme jälkeläisineen on tällä hetkellä Suomen lisäksi Ruotsissa, Venäjällä ja Virossa, kaukaisin sukulaisen jälkeläinen on naimisissa Japanissa.

Me Liisa ja Simo Myllärin jälkeläiset olemme kokoontuneet kaksi kertaa sukukokoukseen, jolloin mukana on ollutnoin 50 eri-ikäistä ihmistä. Meille on yhteistä se, että osaamme sekä nauraa että itkeä. Askel on ihmeen kevyt, kun astelemme serkkujen kesämökkien vihreillä nurmilla. Kiitos, serkut!

Elämälle kiitos, olemme saaneet siltä todella paljon! ⓘ

Luostarimatka Venäjälle 8.5. – 12.5.2013*

Venäjän ortodoksit ja Viron setukaiset*

Matkareitti ja ohjelma olivat viime vuoden viimeisessä numerossa 8/2012.
Seuraavat tiedot ovat uusia:

Matkan hinta ilman viisumia 2hh:
15 – 19 henkilöä, 748 euroa/hlö
20 – 24 henkilöä, 677 euroa/hlö
25 – 29 henkilöä, 634 euroa/hlö
30 – 34 henkilöä, 606 euroa/hlö
35 – 45 henkilöä, 585 euroa/hlö
1 hh:een lisämaksu on 100 euroa.

Hintaan sisältyvät matkat, matkanjohtajan ja liikennöitsijän palvelut, sisäänpääsyt kohteisiin ja opastukset, majoitus, johon sisältyy aamiaiset(4) ja illalliset (4) sekä muut ohjelmassa mainitut ateriat.

Maksut suoritetaan Suomen Inkeri-liitto ry:n matkatilille: Danske Bank FI15 8000 1710 3772 44. **Ennakkomaksu, 100 euroa, tulee olla tilillä 10.3.2013**. Sen jälkeen matkustajiin otetaan yhteyttä ja kerrotaan osanottajien määrä, matkan hinta ja eräpäivä sekä annetaan ohjeet viisumin tilaamista varten.

Viisumi maksaa lisäksi 70 euroa.

Ilmoittautumiset matkan johtajalle Alina-Sinikka Saloselle, alinasinikka@gmail.com, postiosoite Metsäpurontie 17 D 58, 00630 Helsinki, p. 040 743 7042, 10.3.2013 mennessä.

Passi! Tarkistathan heti, että passisi on voimassa vielä 6 kuukautta matkan päättymisen jälkeen eli **marraskuun 13. päivään asti**. Muussa tapauksessa tarvitset uuden passin.

Huomio! Ennen matkaa on mahdollisuus sunnuntaina 7.4.2013 klo 14.00 kuunnella Inkeri-kodissa (Karjalatalo, Käpylänkuja 1)setukaisia esittelevä luento, jonka pitää Tuglas-seuran kulttuurisihteeri Tapio Mäkeläinen, Setumaan kuningaskunnan kunniakonsuli Suomessa. Esitys on sarjassa Inkeri-iltapäivä, josta on erillinen tiedote tässä lehdessä.

Jäsenyydestä on etua!

Luostarimatkan hinnasta Suomen Inkeri-liitto ry:njäsen (ei siis paikallisyhdistyksen) saa alennusta 5 euroa.

Inkeriläisten viestin tilaajan (koskee kaikkia) alennus on 20 euroa.

Jos on sekä **liiton jäsen että lehden tilaaja** saa vähentää hinnasta **yhteensä 25 euroa.**

Kuinka liityt jäseneksi tai tilaat lehden?

Jos olet jo vuonna 2012 ollut jäsen ja/tai lehden tilaaja, toimit kuten aiemminkin, eli odotat Viestin välissä tulevaa tilisiirtolomaketta.

Jos olet uusi jäsen ja/tai lehden tilaaja, menettelet seuraavasti:

a) Kun haluat liittyä jäseneksi, etsit netistä osoitteen www.inkeriliitto.fi. Siellä on jäseneksi liittymislomake. Toimit ohjeiden mukaisesti.

Jos sinulla ei ole mahdollisuutta käydä netissä, maksat **12 euroa** Suomen Inkeri-liiton **Danske Bankin tilille FI 51 8000 1200 306364**. Kirjoitat VIESTI-sarakkeeseen nimesi ja osoitteesi. Näin olet tehnyt hakemuksesi. Liiton hallitus käsittelee asian seuraavassa kokouksessaan.

b) Kun haluat tilata Inkeriläisten viestin, maksat em. tilille **35 euroa**. VIESTI-sarakkeeseen merkitset samat tiedot.

TAPAHTUMAKALENTERI

Ilmoittajille: *Jotta tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.*

Suomen Inkeri-liitto ry. Inkeri-kodin iltapäivät kerran kuussa

Kevätkaudeksi 2013 on suunniteltu ohjelmaltaan ja aiheiltaan vaihteleva sarja **Inkeri-iltapäivä**.

Tilaisuuksiin ovat tervetulleita
- kaikki enemmän tai vähemmän inkeriläiset
- inkeriläisten ystävät
- inkeriläisyydestä tai aiheesta kiinnostuneet lähimmäiset
- ihmisten elämänpoluista kiinnostuneet kaiken ikäiset ihmiset

Osallistuminen on maksutonta. Toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi saatetaan kerätä vapaaehtoinen kolehti. Tarjolla on kahvia ja leivonnaisia maksua vastaan.

Järjestäjänä on osoitteessa Karjalatalo, Inkeri-koti, Käpylänkuja 1:ssä toimiva **Suomen Inkeri-liitto ry**.

Kokoontumisten tavoitteena on antaa lisää ymmärrystä siitä, mitä inkeriläisyys on ja miksi siihen tulee tutustua juuri nyt.

Tilaisuuksissa esitellään eri aikoina Suomeen muuttaneita inkeriläisiä ja heidän kokemuksiaan samoin kuin niitä tahoja, jotka tekevät työtä inkeriläisten hyväksi.

Tule kuukauden alkupuolen viikonloppuna, lauantaina tai sunnuntaina!

• *Sunnuntai 10.2. klo 14*

Yleiskatsaus järjestäytyneisiin toimijoihin, joista suurimmat ovat
- Suomen Inkeri-liitto ry paikallisine yhdistyksineen
- Inkerin kulttuuriseura ry
- Inkerikeskus ry

• *Lauantai 9.3. klo 14*
- Seurakunnat inkeriläisten tukena; mukana myös yhden henkilön vetämä Raamatusta aiheet keräävä draamaryhmä

• *Sunnuntai 7.4. klo 14*
- Teemasta hieman poiketen Setumaan kuningaskunnan kunniakonsuli Suomessa, Tuglas-seuran kulttuurisihteeri Tapio Mäkeläinen kertoo Virossa asuvista setukaisista

• *Lauantai 4.5. klo 14*
- Vapaaehtoistoimija rovasti Matti Korpiaho haastattelee Siperiat käyneitä inkeriläisiä

Bussit 52, 55, 55K 56, 57, 65A 69, 506, raitiovaunut 1 ja 1A

Hyvinkään Inkeri-kerho

Hyvinkään Inkeri-kerho ry kokoontuu seurakunnan aulakahviossa (Hämeenkatu 16) aina kuukauden 1. sunnuntai.
Tiedustelut Irja Pelkonen, inkerikerho@gmail.com tai p. 040 550 5712

- 3.2. klo 14 **Veli-Pekka Toiviainen** kertoo uusimmasta kirjastaan ja laulattaa kerholaisia.
- 3.3. klo 14 **Hannu Pelkonen** kertoo **K.V. Laurikkalasta**.
- 7.4. klo 14 Ohjelma vielä avoin.
- 5.5. klo 14 Ohjelma vielä avoin

Lahden seudun Inkeri-seura

Kerhoillat joka kuukauden toinen maanantai alkaen kello 15 Luther kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37.

- Tammikuu 14. Kerhoilta
- Helmikuu 11. Kerhoilta
- Maaliskuu 11. Kevätkokous
- Huhtikuu 8. Kerhoilta
- Toukokuu 13. Kevättapahtuma Kähäreillä Jousikatu 3
- Toukokuu 30. Putronniemen retki. Perillä haravointia ym. järjestelyä. Lihakeittoa. Lähtö klo 8.00.
- Heinäkuu 4. Retki Kärkölään Huovilan puistoon, jossa kahvittelu. Lähtö klo 10 Marolankadun turistipysäkki. Paluu noin klo 15.
- Heinäkuu Inkeriläisten kesäjuhla (jossain)
- Elokuu 12. Retki Tuohirantaan kimppakyydein
- Syyskuu 9. Kerhoilta
- Lokakuu 14. Syyskokous
- Marraskuu 11. Kerhoilta
- Joulukuu 9. Jouluruokailu klo 13

Kerhoiltojen kahvituksen sovimme vuorotellen jo edellisessä kokouksessa.
Jäsenmaksu Lahden seudun Inkeri-seuran jäsenmaksu vuodelle 2013 on 15euroa/henkilö.
Maksun voi suorittaa kerhoillassa rahastonhoitajalle tai pankkiin tilille Nordea 129830-24722
Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa Maria Lahti, p. 0400 841 741

Turun Inkeri-seura

Besseda-teehetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. Ja 3. perjantai kello 13 Irma Kapasen vetämänä.
Juhlatilaisuudet Varissuon kirkolla (Kousankatu 6), kello 14 alkaen.
Palvelupiste, Uudenmaankatu 1. Puh. 233 2565

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Anitta Iline anitta@inkeriseura.com tai p. 050-565 9805
Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki)
Tiedustelut Toivo Tupin p. 040 578 3894

LEVITÄ INKERI-TIETOA

Saatavana Inkeriläisten Sivistyssäätiöstä, p. 045 2612 342

KIRJALLISUUS

Flink Toivo
Kotiin karkotettavaksi 20 €

Krifors Lars
Oli onnistuttava 15 €

Kuivanen Lilja (toim.)
Inkerin vuotuisjuhlat 10 €

Nokkala Tapani:
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Ojala Ella
Ensimmäinen kevät 16 €
Pelastunut albumi 22 €
Pitkä kotimatka 5 €

Pettinen Albert
Oppia, pelata, laulella 5€

Lauluja sekakuorolle (nuotit) 5 €

Pelkonen Hannu
Voihan Venäjä 25 €

Ripatti Maria
Elämä yhden kortin varassa 16,50 €

Savolainen Aatu
Suomalainen sissisodassa 5 €

Savolainen Mikko
Inkerinmaa (kuvateos) 33,50 €

Seppänen Heikki
Etelän tien kulkija – Vilho Helanen 25 €

Sihvo Jouko (toim.)
Inkerinsuomalaisten kohtalo 10 €

Störgren Aleksander
Mutkainen tie vapauteen 10 €

Suominen Hellin
Mooses Putron elämäkerta 1 €

Survo Arvo
Itku Inkerille 10 €

Tuukkanen Saimi
Elämäni helminauha (muistelmat) 5 €

Tuuli Erkki
Inkeriläisten vaellus 5 €

ÄÄNITYKSET

Inkerikuoro (CD)
Minä tyttö 5 €

Santtu Lauri (äänilevy single)
Murrejuttuja 2,50

Survo Arvo (C-kasetti)
Omal maall' 2 €

KARTAT

Mustonen
Inkerin kartta v. 1933 12 €

Randefeldt
Inkerin uusi kartta v. 1992 10 €
Keski-Inkeri Kylä ja tiekartta v. 1993 10 €

MUUT

Inkerin isännänviiri ulkosalkoon
(50 x 400 cm) 60 €

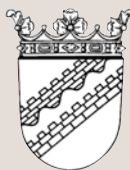
Inkerin pöytälippu (polyesteriä) + salko
marmorijalustalla 22 €

Inkerin pöytälippu (polyesteriä) 17 €

Adressi surunvalitteluun 7 €

INKERILÄISTEN VIESTI

2–3
2013

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Kansikuva:
Sotilaspastori Jääskeläinen ja Inkerin Koprinan kyläläisiä 1943. Valok. Antti Hämäläinen.

Numero 4/2013 ilmestyy viikolla 21. Aineisto toimitukselle 24.4. mennessä.
Numero 5-6/2012 ilmestyy viikolla 35. Aineisto toimitukselle 1.8. mennessä.

INKERILÄISTEN VIESTI

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry,
www.inkeriliitto.fi,
suomeninkeriliitto@gmail.com
Puheenjohtaja
Alina-Sinikka Salonen,
p. 040 743 7042,
alinasinikka@gmail.com

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja
osoitteenmuutokset,
jäsenmaksut, tuotetilaukset ym.
Osoite: Inkerikoti,
Karjalatalo Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki tai
p. 045 2612 342.
Danske Bank
FI51 8000 1200 3063 64

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €,
¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €

LEHDEN VUOSITILAUS 2013,
35 € EU-maat, 40 € muualle,
TILAAMINEN: maksu tilille ja
osoitetiedot kuitille ja toimistoon.

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Alina-Sinikka Salonen
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
Puh. 050 599 6773
(ark. 9–17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi
Huom!
Tilausta koskevat yhteydenotot
Suomen Inkeri-liitto ry:n
toimistoon, kuten mainittu edellä.

PAINOPAIKKA
Vammalan Kirjapaino Oy,
Sastamala.

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa
Aineisto palautetaan vain erikseen
pyydettäessä.

INKERILÄISTEN
SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Bredantie 6 E 22,
02700 Kauniainen
Puh. 050 505 2335
OP FI77 5780 3820 0314 99

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev. 6
SE-438 35 Landvetter
Puh. (03) 1916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton
postisiirtotili 173888-9

ISSN 1236-9586

PÄÄKIRJOITUS

Hyvät kanssakulkijat!

Olen saanut onnitteluja puheenjohtajuudesta. Joku kokemusta omaava on kurillaan sanonut, että ei tiedä, olisiko syytä onnitella vai ottaa osaa. Serkkuni **Niina Petruhhina** onnitteli puheenjohtajan kuormasta ja totesi, että jonkun sitäkin täytyy vetää. Hän puhuu kokemuksesta, onhan hän ollut Itä-Virumaan Inkerinsuomalaisten seuran puheenjohtaja. Niina totesi vielä, että siinähän voimat karttuvat.

Kahden kuukauden kokemuksella voin sanoa, että ei hassumpi rinnastus tuo kuorman vetäminen. Tässä on kuitenkin yksi ero vaikkapa heinäkuormaan: heinät ovat joskus perillä ja vetokärry on välillä tyhjä. Jo nyt olen havainnut, että puheenjohtajan lava ei ole koskaan tyhjä. – Kiitän ja arvostan teitä, yhdeksää miestä, jotka olette ennen minua vetäneet Suomen Inkeri-liiton ja sen edeltäjän, Inkeriläisten yhdistyksen, puheenjohtajan kuormaa!

Kuorman vetäjän pitää olla valppaana. On seurattava takaa tulevaa liikennettä, samoin sivuilta ja edestä. Samalla on kuitenkin otettava huomioon, että ”kuorma” liikkuu, ja on aina liikkunut omassa ajassaan ja kulttuurissaan.

Peruutuspeiliin on kuitenkin katsottava ja on otettava selvää ainakin lähimenneisyydestä. Nykyisyyttä ei voida rakentaa tyhjän päälle. Onneksi meillä on tehokas sihteeri **Anne Tuohimäki**, jolta saa tarvittavat tiedot ilman, että joutuu kaivelemaan arkistoja. Asiat ovat Annen päässä ja tulevat sieltä ulkomuistista. Kiitos, Anne, että vedät kanssamme!

Myös sivustat ovat tärkeitä. Inkeriläisasioita työstetään monella foorumilla. On syytä kunnioittaa kaikkia kulkijoita. Kullakin on oikeus toimia omalla tavallaan. Pääasia on, että määränpää on sama: monenlainen inkeriläisten tukeminen. Kiitos, Inkerikeskus ry ja Inkerin kulttuuriseura ry, jotka lähetitte edustajat kertomaan työstänne ensimmäisessä Inkeri-iltapäivässä! Kiitos myös paikallisille yhdistyksille ja seuroille!

Nykyhetken lisäksi on katsottava riittävän pitkälle tulevaisuuteen. Nyt työstämme jo kesää 2014. Tästä kerromme myöhemmin. Onneksi meitä on monta ihmistä tekemässä suunnitelmia. Osa heistä on tämän lehden sivulla olevassa yhteiskuvassa. Joukosta puuttuu henkilö, jota ilman kädessäsi oleva lehti ei olisi syntynyt, toimitussihteeri **Riikka Mahlamäki-Kaistinen**. Kiitos siitä, että sivutyönäsi vedät lehden tekemisen kuormaa! Panoksesi inkeriläisten hyväksi on suurenmoinen.

Haluan korostaa, että kuorma ei ole taakka!

Rinnalla ajajia ovat myös monet seurakunnat. Näiden edustajia tapaamme Inkerikodissa 9.3. Seuraavassa numerossa kerromme tästä Inkeri-iltapäivästä. Huomaathan, että tapahtumasarjan tiedote on lehdessä toisaalla, ja että tilaisuudet ovat avoimia kaikille!

On muistettava, että liittomme on tietoinen vain lähinnä Etelä-Suomen tilanteesta. Otamme mielellämme vastaan tietoa maan muistakin osista.

Alina-Sinikka Salonen

Teksti ja kuvat Anneli Mylläri, liiton uusi jäsen

Ensimmäinen Inkeri-kodin iltapäivä 10.2.2013

Karjalatalon Inkeri-kodissa vietettiin Suomen Inkeri-liiton ensimmäistä Inkeri-iltapäivää loskaisena laskiaissunnuntaina 10.2. Paikalle oli kokoontunut yli kaksikymmentä inkeriläistä ja/tai inkeriläisyydestä kiinnostunutta henkilöä. Suurin osa osallistujista oli pääkaupunkiseudulta, mutta mukana oli myös paikallisten yhdistysten edustajia Lahdesta ja Turusta. Ennen yleistä tilaisuutta uusi hallitus piti järjestäytymiskokouksen.

Inkeri-iltapäivät ovat vuoden alusta puheenjohtajana aloittaneen **Alina-Sinikka Salosen** idea. Niissä esitellään inkeriläisten asialla olevia tahoja ja ihmisiä. Kevään lopulla kuullaan myös inkeriläisten elämäntarinoita. Tavoitteena on tutustuttaa ihmisiä ja toimijoita toisiinsa ja lisätä sekä inkeriläisten että kantasuomalaisten ymmärrystä siitä mitä inkeriläisyys on ja miksi se on vaalimisen arvoinen kulttuuri.

Toivotettuaan osallistujat tervetulleiksi Alina-Sinikka (Salonen) kertoi omasta inkeriläisyyteen "heräämisestään" ja totesi, että vaikka inkeriläisyys ei nyt näytä kiinnostavan nuoria ihmisiä, monille inkeriläistaustaisille tulee jossakin vaiheessa tarve etsiä juuriaan. Meidän tulisi pyrkiä

Vuodeksi 2013 valittu Suomen Inkeri-liiton hallitus. Vasemmalta alkaen eturivissä Kirill Kaupponen, Turun seudun Inkeri-seura, Alina-Sinikka Salonen, pj., Inkeri-liitto, Maria Lahti, Lahden seudun Inkeri-seura, Toivo Tupin, Helsingin seudun Inkeri-seura. Keskellä Aliisa Majava, taloudenhoitaja, Inkeri-liitto, Viktor Hyyrönen, Inkeri-liitto, Tytti Piironen, Inkeri-liitto. Takana Anne Tuohimäki, sihteeri, Inkeri-liitto, Toivo Puronen, Lahden seudun Inkeri-kerho ja Keijo Korkka, Turun seudun Inkeri-seura. Kuvasta puuttuvat Irja Pelkonen, Hyvinkään Inkeri-kerho, Lassi Saressalo, Inkeri-liitto ja Annikki Kelo, Inkeri-liitto.

ulos pessimismistä ja ahdistuksesta. Inkeriläisyys voi olla meille juuri tänä päivänä iloinen asia. Huolta tulevaisuudesta ei tarvitse kantaa koko ajan mukana.

Tässä hetkessä ja päivässä elämiseen meitä kannusti Bengt Ahlforsin laulu **”Älä odota huomiseen”**, jonka yhdessä lauloimme. Laulun sanat ovat toisaalla lehdessämme.

Tämänkertaisen tilaisuuden tarkoituksena oli esitellä ns. järjestäytyneet toimijat. Näitä ovat Inkeriläisten sivistyssäätiö ja Suomen Inkeri-liitto ry paikallisine jäsenyhdistyksineen. Näiden rinnalla ovat keskeisiä yhdistyksiä Inkerikeskus ry ja Inkerin kulttuuriseura ry. Sivistyssäätiön puheenjohtaja **Toivo Iho** oli estynyt saapumasta, muut eri tahojen edustajat esittäytyvät lukijoillemme kuvien välityksellä. Inkerikeskuksen ja Inkerin kulttuuriseuran edustajien puheenvuorot ovat ohessa.

Liiton jäsen **Viktor Hyyrönen** piti koskettavan puheenvuoron, jossa hän kertoi toisesta yhdistyksestä, jossa hän toimii: Inkeriläiset ja karjalaiset heimoveteraanit ry. Viktor kertoi vierailuistaan inkeriläisillä hautausmailla, joissa hän on aloittanut heimoveteraanien hautojen kunnostusprojektin. Haudat, jopa uudetkin, ovat hoitamattomia ja rehevän kasvillisuuden peitossa. Viktor toivookin, että Pietarin Inkerin liitto kiinnittäisi asiaan huomiota.

Valmistettujen puheenvuorojen jälkeen, kahvittelun lomassa, keskusteltiin - välillä hyvin ponnekkaastikin - liiton ja yhdistysten toimintatavoista. Toivottiin, että yhteisiin tilaisuuksiin saataisiin enemmän osallistujia. Tähän voisi auttaa entistä tehokkaampi tiedottaminen kaikista tapahtumista. Yhtä mieltä oltiin siitä, että ketään ei voida pakottaa mukaan toimintaan. Eräs ensikertalainen kaipasi hartaushetkeä virsineen tilaisuuksien alkuun ja loppuun. Totesi sen kuuluvan oleellisena osana inkeriläisten kokoontumisiin. Kenelläkään ei ollut mitään tätä vastaan, joten lauloimme lopuksi virren 552, ”Mua siipeis suojaan kätke”.

Keskustelu jatkui vielä loppuvirren jälkeenkin.

Alina-Sinikka Salonen iloitsee eri ryhmien mukana olosta.

Viktor Hyyrönen kertoo, kuinka hautojen hoidolla kunnioitetaan poisnukkuneita inkeriläisiä.

Inkerikeskus ry

Vesna-Laine Huttunen

Neuvonta- ja tiedotuspalvelutoiminta aloitettiin vuonna 1996 Raha-automaattiyhdistyksen kohdeavustuksen turvin, joka jatkuu vuonna 2013 toiminta-avustuksena. Kohderyhmänä ovat inkerinsuomalaiset paluumuuttajat perheineen sekä venäjänkieliset maahanmuuttajat, jotka saapuvat maahan perhesiteen perusteella tai työhön tai opiskelemaan. Näitä ohjataan Inkerikeskuksen projekteihin, joissa he saavat apua ja palvelua omalla äidinkielellään.

Vuonna 2013 ohjataan asiakkaita asioimaan sähköisesti eri virastojen ja toimistojen Internet-sivuilla.

Järjestetään infopäiviä yhteistyössä eri viranomaisten kanssa joka toinen kuukausi.

Kasvavana haasteena on **kouluikäisten ja heidän vanhempiensa tukeminen.** Tukihenkilöiden ja vapaaehtoisten avulla pyritään edistämään perheiden sosiaalista kanssakäymistä ja yhteiskunnallisen aktiivisuuden lisäämistä. Järjestetään vanhempainiltoja.

Inkerikeskus toimii tiedon välittäjänä asiakkaiden, koulujen ja viranomaisten välillä.

Vertaistukitoiminta
Tarkoituksena on perustaa yhteisöllisyyttä ja osallisuutta lisääviä ryhmiä, jossa tietoa ja kokemuksia vaihdetaan ja jaetaan. Pidempänä tavoitteena on synnyttää ryhmiä, jotka jatkossa toimivat itsenäisesti.

Valmis kouluun -projektissa tiedotetaan kasvatusmenetelmistä ja lastensuojelun toiminnasta Suomessa. Pyritään ennalta ehkäisemään oppimisvaikeuksia jo päivähoidosta alkaen. Tuetaan myös oman kielen ja kulttuurin säilymistä.

On järjestetty mahdollisuus käydä venäjänkielisen logopedin vastaanotolla varhaislapsuudessa.

Vesna-Laine Huttunen tuo terveiset Inkerikeskuksesta, jossa tehdään monipuolista kotouttamistyötä lähinnä niiden inkeriläisten parissa, jotka ovat tulleet Suomeen 1990-luvulta alkaen.

Nuoriso
Maahanmuutto on rankka prosessi nuorille. Tarjotaan mahdollisuuksia puhua ongelmista, saada asiantuntijanapua, neuvontaa ja ohjausta omalla äidinkielellä.

Tällä hetkellä toimii kymmenkunta kerhoa.

Teho-projekti. Tärkeänä nähdään nuorten motivaation herättäminen ja omatoimisuuteen kannustaminen, omien voimavarojen ja resurssien hyödyntäminen, arjen hallintataitojen tukeminen, sekä valmiuksien kasvattaminen koulutukseen ja työhön.

Ikäihmiset
Inkerikeskuksen asiakaskunnassa on tällä hetkellä yli 300 ikäihmistä (60+). Eri kansalaisuuksista koostuvien ikääntyneiden yhdistävänä tekijänä on venäjän kieli. Joukossa on myös kantasuomalaisia. Toimintaan osallistuvat ikäihmiset perustavat aktiivisia musiikki-, laulu- ja esiintymisryhmiä. Lisäksi projektissa toteutetaan sukupolvien välistä yhteistyötä ja kohtaamista.

Osaamistuki
Inkerikeskus käynnisti huhtikuussa 2006 Suomeen tulleiden maahanmuuttajien

(entisen Neuvostoliiton alueelta kotoisin olevien venäjän- ja vironkielisten) työllistämishankkeen. Kyseessä on ELY- Keskuksen rahoittama työllistämisprojekti, jonka tavoitteena on auttaa maahanmuuttajia työllistymään työelämävalmennuksen, työvalmennuksen, opiskelun tai uudelleen koulutuksen kautta.

Terveysapu-projekti

Annetaan terveysneuvontaa eri ikäryhmille: lapsille ja nuorille päihde- ja seksuaalivalistusta, perheille tukea mielenterveysasioissa ja arjen hallinnassa, ikääntyneille mm.muisti- ja sydänongelmissa.

Kaikkissa ikäryhmissä huomioidaan liikunnan merkitys ja ohjaus.

Koulutus

Järjestetään suomen kielen kursseja yhdessä eri tahojen kanssa (mm. Helsingin kaupungin opetusvirasto, monikulttuurisuuskeskukset ja -yhdistykset) samoin kuin myös ATK- koulutusta.

Perheklubi

Klubin toiminta on aloitettu vuonna 2001.

Leiri- ja virkistystoiminta

Lapsille järjestetään kesäleiritoimintaa yhteistyössä Helsingin seurakuntayhtymän ja Nuorisoasiainkeskuksen kanssa.

Eläkeläisille, vapaaehtoisille ja perheille järjestetään virkistyslomia yhteistyössä Maaseudun terveys- ja lomahuoltoliitto ry:n kanssa.

Muu toiminta

Inkerikeskuksen toiminnan puitteissa järjestetään monipuolista harrastustoimintaa eri-ikäisille maahanmuuttajille.

Musiikkiharrastusta tukevat musiikkikoulu ja äänistudio. Inkerikeskuksessa harjoittelevat myös seuraavat harrastusryhmät, jotka esiintyvät sekä Suomessa että ulkomailla:

Tanssi- ja lauluryhmä **Tuulistullaa**, laulukuoro **Pihapihlaja** ja **Balalaikka-orkesteri Kalinka**. Ⓘ

Inkerikeskus ry

Hämeentie 103 A, 00550 Helsinki,
puh (09) 7534464
www.inkerikeskus.fi
toimisto@inkerikeskus.fi

Inkerin kulttuuriseura ry

Aune Kämäräinen

Inkerin kulttuuriseura perustettiin vuonna 1993 edistämään ja vaalimaan inkeriläistä kulttuuria. Seura täyttää siis 20 vuotta 2013. Liikkeellepanevana voimana ja pitkäaikaisena puheenjohtajana on toiminut **Helena Miettinen.** Seuralla on toimisto Helsingissä Wallininkatu 7:ssä. Sen tiloissa pidetään pienimuotoisia näyttelyitä, konsertteja, tilaisuuksia ja kokouksia. Seura edustaa Suomessa pietarilaista perinnekoruja valmistavaa Sampo-yritystä. Toimistolla on myytävänä inkeriläisiä käsitöitä. Seuran tiedotus tapahtuu Internetin kautta (www.inkeri.com), jäsenkirjeillä ja Inkerin Kulttuurikanava-lehdellä.

Aune Kämäräinen kertoo, kuinka monimuotoisesti Inkerin kulttuuriseura on 20 vuoden ajan kerännyt inkeriläisten muistoja Suomessa ja paljolti myös Venäjällä

Seuran toimesta on julkaistu useita inkeriläisaiheisia kirjoja. Uusin on Inkeriläiset – Kuka kukin on, joka ilmestyy tänä ke- ▷

väänä. Seura on digitalisoinut inkeriläisiä kirkonkirjoja, mikä auttaa sukututkimusta.

Toiminnan piirissä ovat sekä Suomessa että Venäjällä asuvat inkeriläiset. Toimintaa on pääkaupunkiseudun lisäksi joillakin muilla paikkakunnilla. Vuonna 2011 seura sai testamentin kautta Taipalsaarella sijaitsevan, **Mooses Putron** jälkeläisille kuuluneen Putronniemen huvilan, jonka omistus on siirretty säätiölle. Huvilalla on tehty korjausta, remontointia ja ympäristön kunnostusta seuran jäsenten talkootöinä niin, että siellä on kesästä 2012 lähtien voitu pitää tilaisuuksia: konsertteja, teatteriesityksiä, esitelmätilaisuuksia, keskusteluja ja kirpputorimyyjäisiä.

Toiminta kielen elvyttämiseksi

Monien inkeriläisten kielitaito rajoittuu venäjään. Sen vuoksi on pyritty elvyttämään äidinkielten taitoja sekä lasten että aikuisten parissa Inkerissä, Suomessa ja Virossa. Yhteistyökumppaneita ovat Pietarin Inkerin Liitto, Viron Inkerin Liitto, Soikula-Suera ja Vatjan Kulttuuriseura. Inkerissä on järjestetty inkeroiskielen kursseja Vistinässä, vatjan kursseja Luuditsassa ja suomen kursseja Pietarissa ja Keltossa. Inkerikkokielen kurssit lapsille sisältävät myös omaan perinne- ja tapakulttuurin tutustumista. Vastaavat ikäihmisten kurssit sisältävät keskustelua, käsitöitä ja retkiä.

Seura on tukenut vatjalaisen ja inkeroiskielisen kalenterin ja kansallispukuisten paperinukkien valmistamista.

Elämäntarinatyöpajat

Ikäihmisille on järjestetty elämäntarinatyöpajoja. Niissä on kunkin oman valokuva-, leike- yms. aineiston pohjalta käyty läpi elämäntarinoita ja valmistettu muistolaatikoita, - tyynyjä, -mekkoja, -savilaattoja ja –albumeita. Työpajoista ja muista projekteista on valmistettu kuva-albumeja.

Muu toiminta

Seura on järjestänyt kuvataiteilijoiden kesäleirejä, elvyttänyt musiikkia, pitänyt ”voimaannuttavan valokuvan” ym valokuvauskursseja järjestää tiloissaan ”kulttuurikahviloita” esitelmineen. Myös matkoja Inkerin eri kohteisiin on ohjelmassa.

Projektit

Seura on osallistunut useisiin kansainvälisiin projekteihin, joiden aiheena on ollut muistojen tallentaminen, ikäihmisten toiminta, maahanmuuttajien ongelmat ja kielikysymykset. Niissä on tutustuttu vastaaviin yhdistyksiin monissa Euroopan maissa ja jaettu kaikille hyödyllisiä tietoja ja taitoja. Projekteja on ollut rahoittamassa mm. EU, Suomen ulkoministeriö (lähialueyhteistyö), Pohjoismainen ministerineuvosto ja M. A.Castrenin seura. ⓘ

Inkerin kulttuuriseura ry
Wallininkatu 7, 00530 (avoinna ma-pe 10–16), puhelin 09 -2733 225
koivujatahti@inkeri.com
www.inkeri.com

Älä odota huomiseen

Älä odota huomiseen
on juuri nyt sinun laulujes aika
älä odota huomiseen.
On huomenna ehkä jo vaienneet
ne laulut, jotka ei vaieta saisi.
Siis älä odota huomiseen
kaikki laulusi laula ne nyt.
Älä odota huomiseen
on juuri nyt sinun rakkautes aika
älä odota huomiseen.
On huomenna ehkä jo haalennut
se rakkaus, joka ei haaleta saisi.
Siis älä odota huomiseen
vaan uskalla rakastaa nyt.

Älä odota huomiseen
on tärkein ja ainoa nyt tämä hetki
älä odota huomiseen.
Kun hetki on mennyt, ei uudestaan
se saavu, on elämäs tuulien viemää
siis älä odota huomiseen
elä, laula ja rakasta nyt.

Sanat ja Sävel Bengt Ahlfors,
suomennos Liisa Ryömä

Tilaisuudessa laulettu laulu löytyy nuotteineen eri suomennoksena mm. Suuresta toivelaulukirjasta no 8.

Anni Reuter

Jäähyväisiä Inkerinmaalle

Kirjan kirjoittaja **Juhani Jääskeläinen** tuntee aiheensa. Hän kirjoittaa isästään ja kaimastaan inkeriläisrovastista **Juhani Jääskeläisestä** ja tämän lähisukulaisista inkeriläisten historian dramaattisissa myllerryksissä.

Pastori Juhani Jääskeläinen toimi tutkimuskomissiossa ja sotilaspastorina saksalaisten valtaamassa Inkerissä vuosina 1942 – 1944 ja myöhemmin inkeriläisten omana pappina. Hän oli ensimmäisiä, jotka tutkivat inkerinsuomalaisiin kohdistuneita vainoja.

Kirjoittajalla on ollut käytettävissään laaja dokumenttiaineisto. Kirjeet ja muistelmat avautuvat koskettavalla tavalla elämänkerrallisessa kontekstissa.

Kirja ei ole kuitenkaan pelkästään rovasti Juhani Jääskeläisen elämänkerta vaan se laajenee käsittelemään inkeriläisten kohtaloita laajemminkin.

Inkerin poikia Ost.Batt.664 (finn) saksalaisissa univormuissa. He olivat taistelemassa partisaaneja vastaan ja vartioivat rataa lähellä Novgorodia kesällä 1943. Valokuva J.Jääskeläinen

Pastori Jääskeläinen ja Kupanitsan srk:n hoitaja saarnaaja Pietari Pöntinen Kupanitsassa hartaushetkimatkalla kesällä 1942. Pöntinen meni Inkerin siirtoväen kanssa takaisin sodan jälkeiseen Inkeriin luullen, että voisi jatkaa suomalaisen seurakunnan toimintaa. Hänestä ei ole kuultu sen jälkeen mitään. Valokuva J. Jääskeläinen.

Kirjassa käsitellään perusteellisesti muun muassa inkerinsuomalaisten vaiheita sota-aikana ja Suomeen suuntautuneita väestönsiirtoja. Se tuo myös uutta tietoa inkerinsuomalaisten asioiden tilasta suomettumisen ajan Suomessa.

Muutama tekstiote teoksesta Jäähyväiset Inkerinmaalle:

Jääskeläisen perheen karkotuksesta 1931

"Perhe kävi nukkumaan. Keskellä yötä jyskytettiin ovea. Pietari-isä meni avaamaan. Miehiä oli 3-4, mm. Lorvi-niminen Suomen mies ja naapurin mies Puasilan Juhana oli otettu mukaan jonkinlaiseksi todistajaksi. Sanoivat käskevällä äänellä: "Ovatko kaikki kotona?" Yksi miehistä otti paperin, jossa luki lain pykälä, että niin ja niin paljon olette velkaa valtiolle. "Velkoja ei ole maksettu, Nyt teidän pitää tänä päivänä jättää koti ja kaikki ja lähteä mihin teidät viedään". Sanottiin, että kolme kylästä määrättyä hevosta odottaa. Perheen pää otti asian hyvin rauhallisesti ja alkoi herättää perhettään ja "matkalle joututtaa". Simo-poikaa herätettäessä tämä kysyi, että "no jokos sitä sitten lähetään?" Pekka sanoi, että "pitäähän sitä lähteä kun on luotu lähtemään".

Vaarallisia matkoja

"Kirjoittaminen keskeytyy äkisti, kun junan kulkiessa pari kilometriä ennen Kattilaa Pummolan kylän kohdalla tapahtuu räjähdys, nykäisy, outo kolahdus ja vielä toinen kolahdus. Oliko miina tai muuten joku vaunu rikkoutunut? Juna pysähtyy.

Samalla alkaa kuulua läheltä metsästä kiivasta ammuntaa. Partisaanit! Saksalaiset vastaavat junasta tuleen. Jääskeläinen on onneton kun ei ole ampuma-asetta. Vaunussa olleen saksalaisen upseerin kanssa heittäydytään lattialla etsien vähän kuollutta kulmaa. Saksalaisupseeri kysyy onko pastorilla jotakin asetta. "On minulla tällainen linkkuveitsi", vastaa Jääskeläinen."

Sodan jälkeisistä vaaran vuosista

"Saatuaan tietää, että Valpo valvontakomission kanssa alkoi pidättää Er.P:n poikia antoi Jääskeläinen tästä varoituksen monelle. Hän soitti mm. erään Helsingissä asuvan pojan ovikelloa. Kukaan ei vastannut. Silloin hän kirjoitti paperilapulle: "Er.P 6:n poikia pidätetään. Toimikaa!" ja pudotti lapun postiluukusta. Myöhemmin Jääskeläinen tapasi Ruotsissa kyseisen pojan, joka kiitti saamastaan varoituksesta. Oli tullut kotiin, huomannut lapun ja oli arvannut kuka sen oli jättänyt. Välittömästi oli lähtenyt ja paennut Ruotsiin." ⦶

Juhani Jääskeläinen:

Jäähyväiset Inkerinmaalle

(2011, omakustanne).

Kirjan voi hankkia omakseen suoraan tekijältä, maisteri Juhani Jääskeläiseltä (p.0500 535 430 juhani.jaaskelainen@pp1.inet.fi) tai Inkerin Kulttuuriseurasta.

Hinta 20 euroa + postimaksu.

Anne Tuohimäki

Annikki Kelo – inkeriläinen ilman inkeriläisjuuria

Moni lukijoistamme on varmasti asioinut toimistossamme työskennelleen **Annikki Kelon** kanssa. Hän on hoitanut toimistoamme yli kaksikymmentä vuotta ja nyt, saavutettuaan kunnioitettavan 80-vuoden iän, siirtynyt ansaitulle ”eläkkeelle”.
Annikki tuli, ”ei inkeriläisenä” inkeriläissyntyisen, nyt jo edesmenneen aviomiehensä **Nikolain** (Nipa) kanssa mukaan toimintaan. 1960–luvulla silloisen Inkeriläisten yhdistyksen Helsingin paikallisosaston nuorisojaostossa meitä oli kymmenkunta innokasta, jotka harrastimme kansantansseja ja kyykän heittoa eli poppia ja koetimme saada muitakin nuoria mukaan toimintaan. Järjestimme illanviettoja ja esiinnyimme kesäjuhlissa tanssien oppimiamme kansantansseja. Kun kasvoimme ulos nuorisoiästä ja työsekä perhe-elämä vaativat enemmän aikaa, jäivät tanssi ja kyykkä. Suruksemme myös totesimme, etteivät kovin monet nuoret olleet kiinnostuneet inkeriläisyyden vaalimisesta, emmekä olleet saaneet aktivoitua heitä mukaan toimintaan.

> ”Hän on enemmän inkeriläinen kuin moni meistä, jolla on inkeriläiset sukujuuret.”

Kun 1990 luvun lopussa edellinen toimistonhoitajamme jätti tehtävänsä, lupautui Annikki hoitamaan toimiston asioita. Hän piti liiton jäsenkortiston ja lehden osoitteiston ajan tasalla ja piti huolen, että asiakkaat saivat tilaamansa kirjat, viirit, kartat jne. Hän on hoitanut tehtävät käytännöllisesti katsoen talkootyönä ilman korvauksia.
Ennen kännykkäaikaa Annikki matkusti Sipoosta Käpylään viikoittain hoitamaan toimistoamme. Kännykkä on muutamana viime vuotena helpottanut tehtävää siten, että toimistolle on tarvinnut mennä harvemmin.
Suomen Inkeri-liitto ry:n hallitukseen ja Inkeriläisten sivistyssäätiön hallitukseen Annikki on kuulunut 1990 alkupuolelta asti, jatkaen edelleen molemmissa elimissä.
Annikista voi hyvällä syyllä sanoa, että hän on enemmän inkeriläinen kuin moni meistä, jolla on inkeriläiset sukujuuret.

Vielä muutama jouluinen muisto

”Niin hyvä, lämmin, hellä on mieli jokaisen. Oi, jospa ihmisellä ois Joulu ainainen!”

Se kyllä olisi jo ylensyömistä, ei sentään koko aikaa. Muistettiin miksi Joulua vietettiin.

Ei se pelkkää syömistä voi olla.

Lahden Inkeri-seura sai pikkujouluihin kunniavieraan, Suomen Inkeri-liiton puheenjohtajan, Alina-Sinikka Salosen. Olimme noloja kun ei kukaan mennyt häntä vastaan. Pikku-Elli, hänen vunukkansa ei tullutkaan.

Paikalla oli 30 henkeä, lähes kaikki jäseniä. Joukossa oli myös kaksi pappia jakamassa Hengen ravintoa – rovastit **Markku Niemelä** ja **Esko Haapalainen**.

Pikkujoulun vietto alkoi Lutherinkirkon kahviossa. Tytöt olivat koristelleet pöydät nätiksi ja emännät valmistelleet ruokaa, osin kotonakin. Oli kystä kyllä, kinkkua, laatikoita, rosollia, yms. ja vielä tortut ja kahvit. Kaikille ruokaa riitti kiitos ahkerien emäntien **Kaijan**, **Inkerin**, **Leenan**, **Saimin**, **Kyllikin**, **Ljudmilan** ja **Emilian** - kaikille lämpimät kiitokset avustanne yhteisen hyväksi.

Laulettiin ja pikku-poika lauloi maanittelun jälkeen; *”Joulupuu on rakennettu, Joulu on jo ovella. Namusia ripustettu ompi kuusen oksilla.”*

– Mutta en enempää laula, vain yksi laulu, tuumasi poika, hän oli Niemelän lapsenlapsi, vieraileva tähti.

Lahjojakin jaettiin, jokainen sai yhden – kaikki kiltit ne saivat, pukki tiesi sen.

Kaikkea hyvää rakkaat kerholaiset ja ystävät. Tapaamisiin seuraavassa kerhossa.

Tulkaa kerhoon ja tilatkaa Inkeriläisten viesti, niin tiedätte missä mennään.

Maria Lahti,
Lahden Inkeri-seuran sihteeri.

Hyvät lehtemme lukijat ja Suomen Inkeri-liitto ry:n henkilöjäsenet

Tämän lehden välissä on Suomen Inkeri-liitto ry:n vuoden 2013 jäsenmaksun tilillepanokortti niille Suomessa asuville henkilöille, jotka haluavat olla yhdistyksemme henkilöjäseniä.

Henkilöjäsenen maksu on 12 €.

Pyydämme teitä kirjoittamaan tilillepanokortin tiedonantoja osaan jäsenen nimen ja osoitteen. Varsinkin silloin, jos maksatte jonkun toisen henkilön puolesta jäsenmaksun, on jäsenen nimi ja osoite erittäin tärkeä, jotta saamme pidettyä yhdistyslain mukaisen jäsenluettelomme ajan tasalla.

Yhdistyslaki määrää, että jäsenistöstä täytyy pitää jäsenluetteloa, jossa tulee olla jäsenen nimi ja kotipaikka.

Ne henkilöt, joiden kotipaikkakunnalla ei ole omaa toimivaa jäsenjärjestöä sekä myös ne henkilöt, jotka oman jäsenjärjestönsä jäsenyyden lisäksi haluavat olla myös Suomen Inkeri-liitto ry:n suoria henkilöjäseniä ja täten haluavat tukea yhdistyksemme toimintaa, voivat liittyä jäseniksi.

- Jäsenellä on äänioikeus liiton kokouksissa ja täten mahdollisuus vaikuttaa liiton toimintaan.
- Jäseneksi voivat liittyä ne, jotka hyväksyvät yhdistyksen säännöt ja tarkoituksen.
- Jäsenet hyväksyy yhdistyksen hallitus.
- Liittoon voi kuulua myös kannattavana jäsenenä, jonka jäsenmaksu on 50 € v. 2013. Kannattavalla jäsenellä ei ole äänioikeutta.

Jäseneksi pyrkivää henkilöä pyydämme ottamaan yhteyttä toimistoomme puh. 045 2612 342 tai täyttämään jäsenhakemus Internet-sivullamme www.inkeriliitto.fi

Maria Lahti

Korkkiset, Luukkoset, Mylläriset – meidän sukua

Olen **Maria Lahti**, ent. **Lehtinen** os. **Korkkinen** syntynyt Tuutarissa, Kippolan kylässä Neuvostoliiton alueella. 4.4.1939. Paikka on Leningradista Kaakkoon noin 25 km.

Olen eronnut ensimmäisestä miehestäni, jonka kanssa sain kaksi ihanaa lasta, **Kirsin** s. 1961 ja **Riston** s. 1963. Kirsi on sinkku-neito ja Ristolla on 3 poikaa **Sirkku**-rouvan kanssa.

Nyt olen ollut aviossa pian 27 vuotta **Väinö Kalevi Lahden** kanssa. Molemmat olimme Askon tehtaan väkeä.

Isäni oli **Matti Korkkinen** (Luukkanen) **Aleksanterinpoika**, synt. 15.2.1903 (Kippola, Tuutari). Vaimon mukaan (Saksan armeijassa). Helmikuussa 1942 saksalaiset perustivat sotilasosaston Finnische Sicherunngsgruppe 187, jonka sijaintipaikkana oli Volossova. (Myöhemmin osaston nimi oli Ost- Bataillon 664). Koulutuksen jälkeen ryhmä siirrettiin rautateiden ja –siltojen vartiointitehtäviin partisaanien tuhotöitä vastaan.

Korkkisen perhe, Katri, Matti -vauva äidin sylissä, Arvo ja Maria. Kuvattu Varkaudessa, Matin Kastetilaisuus. v.1945–46.

Matti siirtyi Suomen armeijaan 6.12.1943. vakinaiseen palvelukseen suomalaisen Erillispataljoonan (ErP 6) 2:een komppaniaan, missä hän toimi kuljetuksissa (hevos) ajomiehenä 9.12.1943 – 1.10.1944. 14.12.1943 hän tuli Hankoon ja osallistui täällä Korpikylän, Punnuksen ja Kuparsaaren taisteluihin.

Äitini, os. **Myllärinen Katri Matintytär** 15.03.1907 (Venjoki, Suuri Saklina) tuli Turkuun 5.11.1943 kahden lapsen kanssa. Asui tovin Nastolassa, mutta muutti sitten Rantasalmelle 13.01.1944.

Hän sai lapsineen Suomen kansalaisuuden 21.01.1958.

Lapset:

1. **Korkkinen Arvo Matinpoika** *8.03.1936 Kippola, Tuutari. Toimi Rantasalmella puuseppänä.
2. **Korkkinen Maria Matintytär** *4.04.1939 Inkeri, Tuutari.
3. **Korkkinen Matti Sulo Ilmari** *21.08.1945 Rantasalmi.
4. **Myllärinen Saimi Lyyli** * 7.08.1948 Rantasalmi.

Nämä tiedot on lainattu **Jorma Kuortin** sukututkimuksesta v.19.2.2010. Siinä oli tarkkaa tietoa isästä ja äidistä sekä meidän Korkkisen perheestä. Isä vietiin meiltä Rantasalmen Voinsalmella elokuussa kohta Matti-veljemme syntymän jälkeen. Se oli järkyttävää meille kun meiltä turva vietiin. Muistan aina sen päivän kun naisia kokoontui meille itkemään sitä surua. Isä oli kovin pidetty työmies. Isä ei saanut tulla hyvästiä jättämään perheelleen. Äiti oli vielä heikossa kunnossa Matin syntymän jälkeen.

Rantasalmella oli monia perheitä, sa-

manlaisia siirtolaisia kuin mekin. Asemalle heitä kasattiin samaan kuormaan vietäväksi. Äiti lähti Rantasalmen asemalle katsomaan sitä menoa. Hän varmaan halusi nähdä vielä isän viimeisen kerran vaan ei nähnyt.

Inkeriläiseen **Maria Puikkoseen** hän tutustui siellä asemalla. Marialta vietiin mies ja poika samalla kertaa. Yksi pojista meni Ruotsiin perheineen. Maria Puikkosen miniä lähti miehensä perään myöhemmin. He asuivat silloin Korhosen huvilalla, Alasen järven rannalla. Minä sain oman mummin hänestä ja kävin usein Korhosilla. Myös tämä mummi kävi meillä kirkolla.

Hän oli uskovainen mummi. Hänen kanssaan kävin Rantasalmen kirkossa usein.

Sitten Maria Puikkonen muutti Hiismäen Korholaan. Siellä neljä henkeä, piti taloutta pystyssä, naimattomat sisarukset, 2 naista ja miestä. Myöhemmin **Huugo Korhonen** meni assistentin kanssa avioon.

Sielläkin kävin mummin luona kylässä. Muistan kun hän laittoi minulle makaronia pienessä kulhossa ja laittoi sen makeaksi. En uskaltanut marista. Parastaan hän tarkoitti ja antoi. Hellan kulmalla, puulaatikon päällä sitä söin. Isoon pöytään ei saanut mennä. Silloin ei ollut karamellia.

Sunnuntaina kuitenkin kirkonmenot piti hiljaa kuunnella radiosta heidän pikku kamarissa.

”Rakas Katrina! Isä kirjoitti, nyt jäätte kuin linnunpojat vailla turvaa...” Itkettiin ja siihen yhtyi kohtalotoverit, mm. Inkeriläismummu, Maria Puikkonen. Se oli viimeinen tervehdys meille. Kun hänet vietiin Mikkelin lääninvankilaan kahdeksi viikoksi, Sieltä matka jatkui kohti tuntematonta.

Olin isän tyttö ja äitini oli vihainen minulle kun muistutin silmistänikin isää. Arvo oli äidin rakas.

Siitä meillä on ”saranjakoa vieläkin”.

Kouluun läksin Arvon mukana, koti oli köyhä. Mitään ei ollut, vain pieni soppi missä saimme olla yhdessä **Eino Erosen** pikku-kamarissa, Voinsalmella. Olin syyslukukauden Voinsalmen koulussa alaikäisenä, 6 -vuotiaana. Ja Arvo oli jo 9v. Opettajani oli **Sirkku Tähtitanner**, hän ymmärsi köyhää lasta. Sain häneltä nuken ja oikean todistuksen. Siinä on jopa isämme allekirjoitus.

Sitten muutimme Rantasalmen kirkonkylään, Ahosen mökkiin. Kävimme koulua, ensimmäiselle luokalle en silloin vieläkään päässyt. Mökki oli ahdas, vain 25 m kanttiinsa, Siinä 5 henkeä piti sopia. Se huone oli keskimmäinen siinä mökissä. Kahta puolta toiset asukkaat. Äiti pesi ihmisten pyykkiä ja Mattivauva oli usein mukana äidillä, mahtoi nukkua saunan lauteilla, Sellaista se oli puutetta ruuasta ja rahasta.

Sain pitää Arvon paikattuja housuja kun ei ollut muutakaan. Kerran menin Sosiaalitoimistoon,

Antti-Ville Kärkkäisen pakeille kaikkine paikattuine rääsyineni. Sain hänen rouvansa ompeleman ihanan mekon, puna-vihreän. Siitä olin onnellinen. Kärkkäisen rouva veti voimisteluryhmää Rantasalmen työväentalossa, jossa aina kävin.

Lappeenrannassa Liittojuhlissa esiinnyttiin v. 1952. Laivalla menimme sinne Savonlinnasta. Ja lauloimme joukolla laulua: ”Kotirannat rakkahat on siellä...”Äiti laittoi vaaleanpunaiset silkkinauhat hiuksiini. Olin varmaan nätti tyttö.

Sopasen kaupasta ostimme velaksi ruokaa ja sitten pienellä avustuksella se maksettiin. Arvo pääsi töihin aika varhain. Minut äiti laittoi 8-vuotiaana Tuusmäkeen kesätytöksi 4-5 vuotiaan seuraksi.

Kuukauden olin siellä kun äiti tuli sinne Hukkasille käymään. Silloin taisin kaivata äitiä ensimmäisen kerran. Pääsin sieltä pois, Minulla oli sinistä flanellia kaunis mekko joka ostettiin **Tuhkasen** liikkeestä. Se oli jo tosi likainen kun ei muuta vaatetta ollut. **Päiviö**-pojan kanssa leikittiin päivät.

Pariskunta olivat peltotöissä päivät.

Kirjoittaja lupaa jatkaa tarinaansa joskus.

Katri Räikkösen haastattelu
Haastattelija Leena Vepsäläinen

Aatteita ja elämänvaiheita

Tässä Inkeriläisten viestin numerossa alkaa vuonna 1989 tehty Katri Räikkösen haastattelu. Useampaan osaan jaettu eläväinen keskustelu vie lukijan haastattelija Leena Vepsäläisen ja vuonna 1911 syntyneen kertoja Katri Räikkösen mukana vanhaan Inkeriin – surusta ja ilosta täyteläisiin muistoihin.

Leena Vepsäläinen: Heinäkuun 16. Päivä 1989 tiällä Pakarilassa Lienan mökillä muistellaan vähän Räikkösen Katrin kanssa hänen elämänsä vaiheita. Missäs sinä Kati synnyit ja millonka?, Kysyy Vepsäläinen. (Tästedes Vepsäläisestä käytetään lyhennettä V).

Katri Räikkönen: Minä oon syntynnä, synnystäin minä oon Toksoan seurakunna ollu, mutta miun syntymäpaikkain ol vähän niinku sivussa. (Räikkösestä käytetään tästedes lyhennettä R)

V: **Eikös se ollut Sakkolata missä sinä synnyit?**

R: Ei, ei veikkonen se ollut Sakolata, kun se ol Venäjän puolta. Sakkolahan on Suomen puolta.

V: **No kerroppas vanhempas nimet ja montako teitä lapsia oli?**

R: Isä oli Juhana Simon poika Kaartinen ja äiti ol Maria, enpä muista isän nimmee… Kiuruomaa sukuaan.

V: **Niin ja minkäslainen se koti oli?**

R: No koti oli semmonen köyhä. Ei ollut mikkään tuota rikas ja lapsia meitä oli neljä siinä.

V: **Simo ja sinä ja..**

R: Simo ja minä ja Matti ja Maikki. Kato, enemmänhän niitä tulloo..

V: **Neljä, viis. Sinähän oot viies.**

R: Simo ol vanhin.

V: **Ja mikäs se Matin ja Maijan kohtalo on?**

R: No niihen kohtalo on semmosta, ne on tiettä tietymättömässä Venäjällä.

V: **Ahaa. Vietiinkös nekin sinne äkkiä sitten?**

R: Ei ne varmaan. Vel Matti jäi tuota sinne Pietarin rintaan kolhoosiin.

V: **Niin, etkä sen koommin tiiä?**

R: En tiiä yhtään mittään mitä siellä…

V: **Entä Maikki?**

R: No Maikki jäi kanssa sillalailla ihan, että siitä ei oo mittään tietoo, mutta ei se joutunna mänemään mihinkään, se jäi omille maille.

V: **Niin, se teijän koti ol ihan niinku itsenäinen ja..**

R: Niin, se ol itsenäinen semmonen piän muatila siitä.

V: **No kävikös sitten isäs muualla töissä vai mitenkä työ sen elannon hankitte?**

R: Kyllä ne kävivät muualla töissä, isä ja äiti ja myökiin kun alettiin joutua niin mualimallehan sitä piti lähtee leipää ehtimään.

V: **Niin minkäslaisissa töissä isäsä kulki?**

R: No se vuan ol niissä satunnaisissa töissä; muanviljelystöissä ja semmosissa.

V: **Nuapurloissa?**

R: Niin nuapurloissa kävi.

V: **Mihinkäs sinä sitten läksit kun kottoo jouvuit?**

R: No seettämän vanhana minä läksin lapsenlikaks. Niin sillon piti jo lähtee leipää hankkimaan.

V: **No entäs koulunkäynti?**

R: No, koulunkäynti jäi sillälailla, että kolome vuotta kerkesin käyvä koulua. Muuta en oo käynä.
V: **Niin. Muistatko opettajan nimmee?**
R: En muista yhtään.
V: **No tuota, sinä nuaparissakos sinä olit sitten siellä työhommissa vai mitenkä?**
R: Nuapurissa olin lapsenlikkana.
V: **No mitenkäs sinä sitten tuli Sakkolaan? Kun sinä olit sitten Sakkolassa kirjoilla. Vai olikos se Matti sitten Sakkolasta kotoisin.**
R: Ei oo. Meillä ei oo Sakkolassa yhtään mittään muuta kuin Simo oli Sakkolasta. Simo jäe sillon, kun myö tiältä Suomesta lähettiin, kun myö oltiin tiällä Suomessa ja lähettiin, niin Simo jäi Sakkolaan. Jä myö oltiin vuon siellä niinku väliaekane.
V: **mutt, mitenkäs sinä sitten kuitenkin sait jiähä tänne Suomeen sitten siinä vaiheessa…**
R: No se ei olt siinä vaiheessa. Sitten myö mäntiin Venäjälle ja myö oltiin siällä ja nyt ku sovat alko ja kolhoosit tul, niin nyt myö juovuttiin semmoseksi, että tuota se Stalin läkt meitä kiiättelemmään sinne sisä-Venäjälle. Se vei sinne meijät ensin ja sieltä sitten tultiin niinku omavaltasesti poes ja sitten meill ei olt missään aikaa muuta ku kakskymmentäneljä tuntii. Aina piti muuttaa.
V: **No kuulehan nyt tuota. Sinä siis, lähetään vielä siitä nuoruuvesta. Missäsä sinä Mattiin tutustuit, Räikköseen?**
R: Mattiin minä tutustuin tiällä Toksovan seurakunnassa. Samassa seurakunnassa missä oltiinkin nyt. Mutta kun myö oltiin välillä tiällä Suomessa, sillon Ruotsin vallan alla vae mikä se oli. Ja sitten mäntiin takas sinne Venäjälle.
V: **Ai työ olitte Somessa välillä. Missä. Sakkolassa vai?**
R: No ei oltu Sakkolassa. Myö oltiin sillon tuota, missäs myö nyt oltiin, ai niin, mut Sakkolassahan myö oltiin Simon luona. Ja sitten siitä myö lähettiin Neväjälle ja solloin min olin neljäntoista vanha kun mäntiin sinne takaisin.

Matti ja Katri Räikkönen. Kuva otettu arviolta 30-luvun alku-puolella.

V: **Mänittekös työ koko perhe**
R: Isä jäe tänne. Simo jäe tänne. Isä jäe siinä tappauksessa, että se sano, että hän kesän hankkii tiällä ja sitten ostaa hevosen ja syksyllä tulloo hevosen kanssa sit sinne. Ja sitten pantiin raja kiinni, ni se ei piässy enää tulemaan.
V: **Mikähän vuos se oli?**
R: No, muistaako niitä vuosilukuja…
V: **Isäs jäe Simon kanssa Sakkolaan.**
R: Niin, mut sitten isä jo ol männä Lumivaaran seurakuntaan ja siellä ollut ja siellä sitten on kuollu.
V: **Ja sinä, äin kanskos sinä sitten oli?**
R: Äitin kanss myö oltiin. Äet sano, hänen pittää piästä ommiin multiin kuolemaan.

> No seettämän vanhana minä läksin lapsenlikaks.

V: **Siis sinne Inkerinmualle?**
R: Venäjälle.
V: **Ja olkos ne Maikki ja Matti vielä sinun kanssas sitten?**
R: Ol ne. Ol ne. Yhessä myö mäntiin tiältä Suomesta sinne takasin.
V: **ja mänitte Toksovaan sollon, niinko?**
R: Niin.
V: **No entäs sen jälkeen.**
R: Sitten oltiin Toksovassa.
V: **Olitteko omassa koissa?**
R: Oltiin. Sitten tuota Matti ja Maikki ne olivat jo mualimalla. Ainoastaan minä olin sitten äidin kanssa siinä kotona.
V: **Niin. No entäs sitten?**
R: Sitten tul kolhoos, sitten mäntiin kolhoosiin.
V: **Stalinin aikana.**
R: Niin.
V **No mitäs se tarkotti. Saitteko työ asua kotona sitten?**
R: Kyllä myö kotona suatiin asua ja yks lehmä suatiin siinä pittää ja kolhoosissa käyvä töissä, mutta ei siitä suatu mittään. Myö oltiin tuota, kesä tehtiin siskon kans töitä siinä, siskol ol lehmäpaimenena ja minä olin muuna työnä niin syksyllä suatiin yhdeksäntoista killoo perunoita, ja ei muuta mittää.
V: **Ja entäs äitis?**
R: Äiti ol kotona.
V: Jaa.
R: Sitten vapaa-aikoina käytiin marjassa ja marjasta suatiin ja käytiin Piatarissa ja sinne myötiin.
V: **Sieniä keräsitte?**
R: Sieniä kerättii ja luutia tehtiin ja mitä vuan suatiin kaikki vietiin Pietariin. Ja sillä elettiin.
V: **Ja sillä elitten.**
R: Niin. Ja sillä elettiin.
V: **No mitäs se vapaa-aika oli? Olikos ne illat ja --- vai satteko työ joskus päevee, että piäsitte kauppoo tekemään. Piäsitte kävelemmään sinne Pietariin.**
R: No ei meillä mittään semmosta sen kummenpata vapaa-aikaa ollu muuta kun se kun se nyt ol kun Pietarissa käyntiin
V: **Jalankos työ menittä?**
R: Ei kun junassa.
V: **Ai se ol juna. Mitenkäs pitkä matka se ol?**
R: Meiltä ol 5 kilometrii sinne asemalla ja sitten oliko se siinä nyt, en minä muista paljonko se ol.
V: **Torilleko ne vietiin?**
R: Torille.
V: **Että ol lupa kuitenkin tämmöseen ommaan hankkeeseen.**
R: Minäkin kun olin torille kuule yhen kerran, no kyllä kait sen suap sannoo, torilla olin mustikoita myömässä. Tul kaks herraa siihen ja kysy paljonko maksaavt. Meiltä ol kolome tyttöö sillon. Minä olin keskellä, toiset lo siällä. Ja minulta tulivat kysymään. Minä sanoin: kaksikymmentä kopeekkaa las. Ne laseittain myötiin. Ja minä annoin neljä lasia niille tuota mustikoita. Ja ne ol sitten antavinnaan mulle tuota kahenkymmenen ruplan setelin. Ja niin minä annoin sitten siitä setelistä yhdeksäntoista ruplaa takasin niille rahhaa ja ne miehet ko hävis, niin mulle ei jiänny mittään. Ne ol semmosia silmänkiäntäjiä, torilla.
V: **Veivät mustikat**
R: Niin mustikat veivät ja sitten veivät rahat. Onneks jäi sen verran mustikoita, että piäsin sitten kottiin vielä.

Dosentti Lassi Saressalo
Inkerin liiton 90-vuotisseminaarissa 25.9.2012

Näkökulmia inkerinsuomalaisuuteen

Minuus ja identiteetti

Tarkasteltaessa inkerinsuomalaisen väestön olemusta kautta aikojen voidaan ottaa yhdeksi näkökulmaksi se, mihin ja miten tämän väestön jäsenet ovat kautta aikojen itsensä sijoittaneet. Kun he vastaavan kysymyksiin, kuka minä olen, kehin minä kuulun, ketkä ovat meikäläisiä ja ketkä eivät, he samalla identifioituvat aina johonkin, joka on meikäläisempää kuin toiseus. Identiteettikysymyksistä on kirjoitettu kautta aikojen eikä siitä juurikaan ole päästy yksimielisyyteen, mitä se oikein on ja onko se oikea tapa tarkastella ryhmäkuuluvuutta.

Yksi tapa on pyrkiä näkemään ihmisen minuus ja meikäläisyys sisältäpäin – olen kutsunut tätä esoteeriseksi identiteetiksi ja siihen liittyvää folkloreineistoa esoteeriseksi folkloreksi. Vastaboolina on eksoteerinen identiteetti ja siitä kertova eksoteeerinen folklore, joka tarkastelee kyseenä olevaa ryhmää ulkopuolelta. Molempiin näkökulmiin liittyy luonnollisesti tukeutuminen stereotypioihin, joiden kautta viestitetään niistä kulttuurisista elementeistä, joita pidetään kyseiselle ryhmälle ja sen edustajille luonteenomaisina.

Identiteettikysymyksissä on perinteiseen tapaan tukeuduttu niiden sisällön kohtaamiseen. Puhutaan annetuista identiteettisisällöistä – samastumiskohteista tai rakennuspylväistä, joita ovat mm. sukupuoli, ihonväri, nimi, annettu kansalaisuus, usein uskonto, äidinkieli jne., joiden saaminen ei juuri ole yksilöstä riippuvainen – vaikka tokihan niitä voidaan

ajan myötä vaihtaa, kun halutaan uusia samastumiskohteita. Saavutetut identiteettisisällöt puolestaan ovat vapaaehtoisia tai pakollisia valintoja, joita ihminen joutuu tahtomattaan tai tahtoen tekemään elämänsä varrella. Tällaisia ovat mm. ammatti, harrastusryhmät, poliittinen sitoutuminen mutta nyt käsillä olevassa kontekstissa myös karkotetun status, pakolainen, paluumuuttaja jne. Kolmas taso on omaksuttujen identiteettisisältöjen taso, jossa yksilö omaksuu tilanteesta riippuen suhtautumisen toisiin ihmisiin tai toisiin ryhmiin. Alistuneisuus, pelko, piiloutumisen pakko, minuuden symboliikan kätkeminen, anelevuus, välttelevyys jne. ovat tällaisia yksilön ja joskus ryhmänkin kannalta strategisia käyttäy-

tymismalleja, jotka vaikuttavat luonnollisesti yksilön minäkuvaan.

Kolmantena näkökulmana alla olevaan voisi ottaa myös käsitteen etnonyymi, nimityksen omasta itsestä tai toisten minuuteen ja meikäläisyyteen kohdistaman nimityksen. Näillä on luonnollisesti merkitystä ihmisen hahmottaessa eroa meikäläisten ja muukalaisten välillä, keitä me olemme – tai keitähän nuo ovat. Ja taas rakennetaan minuutta, meikäläisyyttä ja muukalaisuutta pääasiassa stereotypioiden avulla, joka tuodaan esiin etnisessä folkloressa ja etnografisessa stereotypisoinnissa.

Vanhempaa identiteettikerrostumaa

Tämän kirjoituksen taustalla on **Hannes Sihvon** artikkeli Inkeriläisten identiteetti muutosten paineessa. Sihvo lähtee liikkeelle esi-inkeriläisestä maailmankuvasta. Hän toteaa inkeriläisyyden, niin kuin se nykyisin käsitetään, olevan historiallisesti pitkä prosessi, vaikka itse käsite Inkerinmaa oikeastaan syntyi vasta Ruotsin suurvalta-aikana ja alueelle annettiin hallinnollinen identiteetti Ingermanland. Tuolloin aluetta asuttivat alkuperäiskansat vatjalaiset, sinne joskus 1000-luvun paikkeilla syntynyt inkeroisten heimo tai etnos, joita slaavit kutsuivat eksoteerisella etnonyymillä tšuudit, kuten muitakin itämerensuomalaisia etnoksia. Miten tämä ingermanlandilaisuus vaikutti varsinaiseen maarahvaaseen ei tietenkään ole tiedossa – sekä vatjalaisilla että inkeroisilla oli omat esoteeriset etnonyyminsä, mutta ruotsin viranomaisille he olivat kaiketi yhtä rahvasta venäläisten kanssa ja muodostivat valloitetun maan ortodoksisen perusväestön. Alkoi siis Ruotsin vallan aika, joka käsitteenä elää edelleenkin mm. inkeroisten ja vatjalaisten folkloressa. Keskeistä toki oli, että uusi valta toi valtiokäsitteensä ja luterilaisen uskonnonharjoittamisen alueelle. Syntyi polarisaatio ortodoksisuus, mikä merkitsi venäjän uskontoa ja luterilaisuus, joka siis edusti valloittajan maailmankäsitystä. Itse asiassa rahvaan parissa alettiin puhua ja puhuttiin vielä pitkään suomenuskosta ja venäjänuskosta ja nämä käsitteet tarjosivat mahdollisuuden sekä esoteeriseen että eksoteeriseen identifiointiin. Näin kirkosta tai kirkoista tuli selkeä samastumis- ja samastamisvälinen, jolla saatiin maarahvas kategorisoitua ja joka itsekin kategorisoitui vastaavalla tavalla.

Inkerinsuomalaisuuden synty

Luonnollisesti on muistettava että jo tuossa vaiheessa, jolloin inkeriläisyyttä ei käsitteen nykymerkityksessä ollut, olivat kaikki alueen väestöryhmät myös kielellisesti eriytyneitä, mikä luonnollisesti merkitsi myös kielellistä identifioitumista ja kielellisten ryhmien erottumista toisistaan. Kun tätä moninaisuutta vielä alkoi lisätä suomalainen – tai itse asiassa suomenkielinen maahanmuutto – eihän suomalaisuutta nation merkityksessä vielä tunnettu, syntyi nykyisinkin tunnettu itämerensuomalainen Inkerinmaa, jossa lisäkerrostumana olivat toki alueelle muuttonsa ulottaneet slaavit – pääasiassa venäläiset ja saksalainen ja venäläinen yläluokka. Lisäksi Länsi-Inkerissä vaikutti myös vähäinen virolainen etnos.

Muuttajat olivat Savosta tulleita savakoita ja Äyräpään kihlakunnan äyrämöisiä ja näiden lisäksi länteen, lähinnä Soikkolanniemelle tuli muita suomalaisia. Näillä toki oli yhteinen kieli, mutta omia etnisyyden symboleja, joista tunnetuin ehkä oli naisten pukuparsi, joka säilyi etnisenä tunnisteena 1900-luvun alkuun. ja oma etninen folklorensa, jonka tapaa erityisesti naisten kalevalamittai-

sessa lyriikassa.Mielenkiintoista on, että Turun yliopistossa olevaan TKU-arkistoon tallennettu Inkerin henkisen kansanperinteen arkiston aineistossa on kunkin kertoja kohdalle merkitty heidän etninen taustansa (ä, sa, su, va, ink). Tämän kirjoittajalle on jäänyt epäselväksi ovatko kertojat itse antaneet etnonyyminsä kerääjille vai onko se päätelty heidän kielensä ja/tai kotikylänsä perusteella.

Ruotsin vallan aika merkitsi kuitenkin selvää luterilaisen väestön statuksen nousua – edustivathan maahan muuttaneet ja luterilaisen kasteen ottaneet hallitsevaa valtaa ja sen kirkkoa. Näin tavallaan luterilainen identiteetti pääsi niskan päälle ja luterilaisuus oli tavallaan offensiivinen käsite, joka tarjosi offensiivisen identiteetin mallin.

Kun Venäjä otti Inkerinmaan haltuunsa Suuren Pohjan sodan jälkeen ja alkoi rakentaa Pietaria, tilanne muuttui radikaalisti. Ingermanlandista tuli Pietarin kuvernementti ja kasvavan Pietarin väestön resurssialue. Uskonnon tasolla ortodoksisuus luonnollisesti sai uudelleen jalansijaa virallisena uskontona ja vallankäytön välineenä ja luterilaisuudesta tuli selkeästi defensiivinen etninen elementti, jolla pyrittiin ja voitiin vastustaa venäläistymispainetta. Maaseudulla kylissä säilyivät kuitenkin vanhat mikroetnokset, kylissä olivat edelleen venäläisten, suomalaisten, inkeroisten ja vatjalaisten otsat – kyläpäädyt, milloin minkinlaisena kombinaationa. Mutta aika merkitsi myös sulautumisprosessin voimakasta alkua, vatjalais- ja inkeroisväestön assimilaation alkua.

Alistetusta asemasta valtakulttuuriksi

Venäjän ylivalta toi mukanaan maaorjuuden. Tsaari palkitsi uskollista aateliaan lahjoittamalla näille kylittäin maata ja talonpoikia, jotka sidottiin paikalleen ja jopa joutuivat isäntänsä rankaisuvallan alle. Maaorjia oli tosin kahta lajia. Toisaalta juuri lahjoitusmaaisäntien orjat ja toisaalta valtion ja tsaarin hovin alustalaiset, joiden kohtelu oli ehkä lievempää. Yhtä kaikki, talonpoikainen vapaus muuttui ensin vuokraviljelijän statukseksi ja sitten orjuudeksi.Tämä merkitsi alistetun sosiaalisesti nujerretun minuuden aikaa, joka heijastuu mm. inkerinsuomalaisessa kansanrunoudessa, joka oli luonteeltaan selkeästi defensiivistä.

Mutta sen rinnalle jo 1830-luvulta lähtien ja etenkin maaorjuuden lakkauttamisen jälkeen (1861) ja erityisesti 1800-luvun loppupuolelta 1900-luvun alkuun alkoi luterilaisen seurakuntalaitoksen myötä suomenkielisen identiteetin ja kirkon aika. Ja nimenomaisesti Suomesta johdettuna prosessina. Syntyi kirkon ja koulun liitto, joka lähti liikkeelle nousevasta kansallisesta herätyksestä Suomessa ja joka näki Inkerinmaan suomalaiset osana kokonaisuutta, aloitti koululaitoksen kehittämisen ja suomenkielisen ja -mielisen sivistyksen ulottamisen Inkeriin. Tämä johti selkeään kansalliseen politiikkaan, jonka vaikutukset tulivat esille sekä positiivisina että negatiivisina 1900-luvulla. Rakennettiin suomalaiskansallista identiteettiä Inkeriin. Nimittäisin tätä kautta jopa offensiiviseksi suomalaistamiskaudeksi.

1800-luvun aikana alkoi ja vuosisadan loppuun tultaessa yhä voimistui muuttoliike Inkerinmaalle ja erityisesti Pietariin – nousevaan suurkaupunkiin. Syntyi kaupunkilaisinkerinsuomalaisten identiteettiryhmä, joka kuitenkin oli näkymätön verrattuna maaseudun suomalaistuvaan koulutus- ja kirkolliseen valtavirtaan.

Venäjän koululaitoksessa alkoi venäläistämiskausi uuden kansakouluasetuksen myötä vuonna 1874. Venäläistämistavoitteet kohdistettiin mm. opettajiin, joiden

separatismia yritettiin kitkeä pois. 1800-luvulla syntynyt konservatiivinen suomenkielinen lehdistö vastusti pyrkimyksiä ja puolusti syntynyttä Inkerin suomalaisuutta. Mutta syntyi myös toisensuuntaista poliittista liikehdintää, jossa kritisoitiin kirkkoon sitoutunutta suomalaisuusliikettä ja nähtiin venäläisyys moniulotteisena ylikansallisena elementtinä – alkoi sosialististen ajatusten esilletulo, joka hajotti inkerinsuomalaiset kahtia kansallismielisiin inkerinsuomalaisiin ja sosialismiin suuntautuviin, jotka näkivät Inkerin osana suurta Venäjää ilman selkeitä kansallispoliittisia tavoitteita. Se, miten tavallinen Inkerinmaan asukas tämän asian ymmärsi, on jäänyt toistaiseksi selvittämättä.

Venäjän vallankumouksen jälkeen Suomesta paenneita punaisia ohjattiin valistustyöhön Inkerinmaalle ja tähtäimenä oli talonpoikaiston ja samalla kirkon aatteiden tuhoaminen ja uuden maailmankatsomuksen levittäminen, oltiin hakemassa inkerinsuomalaista sosialistista työväenidentiteettiä – inkeriläistä kommunismia. Osa inkerinsuomalaisista omaksui uuden maailmankatsomuksen ja sen myötä yleisliittolaisen identiteetin – luokkakantaisen aatteen, jossa etnoksille ei ollut sijaa. Vähemmistökansat haluttiin hävittää ja sinä pitkälti onnistuttiinkin.

Kaltoin kohdeltu kansa

Osana tätä prosessia ja koko neuvostovaltion muutosprosessia karkotettiin kulakkeina myös inkerinsuomalaisia talonpoikia ja sivistyneistöä mm. Kuolan niemimaalle – syntyi ensimmäinen vaihe inkerinsuomalaisten karkotettujen identiteetin muotoutumista. Eräässä mielessä voitaisiin puhua diasporaidentiteetistä tai kotinsa menettäneen väestön (evakko)identiteetistä, joka sitten jatkui niin 1930-luvun karkotuksina kuin talvisotaa edeltäneinä aluetyhjennyksinä ja karkotuksina Pohjois-Inkerissä, puna-armeija toteuttamina evakuointeina toisen maailmansodan aikana, siirtona Suomeen 1943–1944 ja sen myötä paluuna Neuvostoliittoon ja diasporan jatkumisena aina Neuvostoliiton kaatumiseen saakka. Tämä vaihe näkyy myös selkeänä folklorekokonaisuutena, jota voitaisiin kutsua etniseksi diasporaloreksi, jota on koottu eri arkistoihin, mutta jonka on tutkimatta ja jonka täydennyskeruuseen olisi vielä mahdollisuuksia.

Vallankumouksen pyörteissä pakeni osa inkerinsuomalaista aktivisteista Suomeen ja synnytti selkeän natiopoliittisen inkeriliikkeen. Ensin se toimi Venäjän sisällissodan osapuolena – toki vaatimattomasti ja Neuvosto-Venäjän syntymisen jälkeen eräänlaisena maanalaisena hallituksena, pakolaishallituksena, Inkerin hoitokunnan nimellä ja ylläpiti Inkerin kansallisen olemassaolon ajatusta aina lakkauttamiseensa saakka 1944. Liikkeellä oli oma symboliikkansa, Inkerin lippu, Inkerin vaakuna, Inkerin hymni ja kuten todettu oma hallitus.Tätä vaihetta voitaisiin kutsua maanpakolaisidentiteetin kaudeksi. Ajatus inkerinsuomalaisuudesta kuitenkin eli ja nousi uudelleen esiin Inkeriläisten yhdistyksenä ja vuodesta 1994 Inkeri-liiton nimisenä ja toimii edelleenkin. Aiempi natioajatteluun perustuva liike on kuitenkin vaihtunut selkeästi sosiaaliseksi liikkeeksi 1994. Liiton tarkoituksena on toimia Suomessa asuvien inkeriläisten ja inkeriläisyydestä kiinnostuneiden yhdyssiteenä ja etujärjestönä. Liitolla on myös henkilöjäseniä enimmäkseen niiltä paikkakunnilta, joilla ei ole omaa jäsenjärjestöä.Inkeriläisliike on siis selkeästi muotoutumassa etniseksi liikkeeksi, jolle on keräytymässä myös edunvalvontakysymyksiä ja inkerinsuomalaisuuskysymys on edelleenkin

auki – ollako suomalaisia vai inkerinsuomalaisia.

Paluumuuttajastatus ja identiteetti

Kun Neuvostoliitto kaatui ja presidentti **Koivisto** piti vuonna 1990 kuuluisan puheensa, jossa hän totesi inkerinsuomalaisten olevan suomalaisia (kuten muutkin NL:n suomalaiset) helpottui inkerinsuomalaisten muuttoprosessi Suomeen. Syntyi paluumuuttajaryhmä. Se miten sen minuus ja meikäläisyys hahmottuu, on vielä tutkimatta. Paluumuuttotutkimus on pääasiallisesti askarrellut sosiaalipoliittisten kysymysten parissa, mutta näkyvillä on, että myös tämän varsin heterogeenisen väestöryhmän identiteettikysymyksiin alettaisiin kiinnittää tutkimuksellista huomiota. Heterogeenisuus johtuu siitä, että paluumuuttajastatuksen sai aikoinaan jokainen, jonka isovanhemmista yksi oli suomalainen – ehtoja on toki muutettu kuluneiden kahdenkymmenen vuoden aikana. Tilannetta hämmentää toki vielä se, että Suomeen muuttaa eri syistä Venäjältä inkerinsuomalais- tai suomalaissukuisia, jotka eivät tule paluumuuttajakategorian kautta.

Suomalaisesta eksoteerisesta näkökulmasta hahmotetaan paluumuuttajat venäjänsuomalaisiksi – mikä ei ole oikein – näitähän ovat muut kuin inkerinsuomalaistaustaiset. Ongelmaksi eksoteerisella termitasolla nousee esimerkiksi käsite ukrainaninkerinsuomalaisuus! Mutta yhä useampi ns. paluumuuttaja omaa kaksoisidentiteetin – he ovat kielellisesti voimakkaasti venäläisiä, vanhimmat neuvostokansalaisia nuorimmat venäjäninkerinsuomalaisia – joilta suomalainen yhteiskunta mieluiten sulkee läheisyysportit. Etninen diskriminaatio on Suomessa valitettavan selvästi nähtävissä ja useat uudet paluumuuttajat löytävätkin itsensä venäjänkielisistä uusista yhteisöistä – kulttuuriklubeista ja muista vastaavista. Uskonnollisella identiteetillä ei nykyisin liene suurta vaikutusta Suomessa – Inkerinmaalla kylläkin.

Inkerinsuomalaisuutta tutkimaan!

Tuorein perinnetieteellinen inkeriläisyyttä koskeva julkaisu, joka sattui käteeni, on vuodelta 1999. Se tarkastelee kuitenkin inkerinsuomalaisuutta Venäjällä, Inkerinmaalla.Mielestäni olisi sekä tieteen että inkerinsuomalaisuuden kannalta keskeistä lähteä hakemaan inkerinsuomalaisten yhteisöllistä statusta 2010-luvun Suomessa ja samalla etsiä ne lääkkeet, jolla voidaan tukea henkilökohtaisten identiteettipolkujen hakua ja löytämistä.

Heli Sjöblom-Immala tarkastelee uudessa artikkelissaan maahanmuuttajien Suomen sisäistä muuttoa ja kotoutumista.Hänen kotoutusstrategiassaan, joka on itse asiassa **Jarkko Rasinkankaalta**, on mielenkiintoinen integraatioon liittyvä jako, jota saattaisi olla mahdollista testata ainakin soveltuvin osin myös paluumuuttajaidentiteetin tutkimiseen:

a) rakenteellinen näkökulma: Miten paluumuuttajien osalta toteutuvat kansalaisoikeudet (pääsy koulutukseen, kohtelu työmarkkinoilla, asuntomahdollisuudet jne.). Onko kyseisenlaisissa yhteiskunnan ja sen jäsenten keskeisissä rakenteellisissa kysymyksissä elementtejä, joissa paluumuuttajalla on hänen identiteettiinsä kohdistuvia stigmoja tai positiivisia nimenomaan statuksesta johtuvia tekijöitä (ns. mamustatus ja -identiteetti).

b) kognitiivinen näkökulma: Onko paluumuuttajastatuksen omaava henkilö tilanteessa, jossa hän ei hallitse enemmistöyhteiskunnan käytänteitä. Tässä lienee

paluumuuttajien osalla yleisintä kielellisen identiteetin ongelma. Vaikka etupäässä venäjää puhuva paluumuuttaja oppiikin suomen kielen, on useimmiten hänen intonaatiostaan havaittavissa ”vierautta”, jonka etnisesti varautunut enemmistö havaitsee ja kategorisoi toiseudeksi.

c) sosiaalinen näkökulma: Miten paluumuuttajan sosiaalinen verkosto Suomessa järjestyy – onko kielisyys tässä pääasiallinen ratkaisu, mikä on paluumuuttajan omaksuva henkilökohtainen identiteetti? Onko se vieroksuva, alistuva, pelkäävä, rohkea – miten pääväestöön suhtaudutaan, miten suhteudutaan toisiin maahanmuuttajakategorioihin?

d) identiteettinäkökulma on kaiken edellisen summa. Mitä eri identiteettitasoja maahanmuuttaja, tässä tapauksessa paluumuuttajakategoriaan eksoteerisesti luokiteltu henkilö joutuu käyttämään omassa selviytymisstrategiassaan? Onko Suomen kansalaisuuden saaminen ratkaisevaa esoteeriseen suomalaisuuteen identifioitumisessa? Todettakoon, että somalipoikien osalta asevelvollisuuden suorittaminen Suomessa merkitsee hyväksyttävän maahanmuuttajasuomalaisuuden perustaksi.

Ja lopuksi. Milloin paluumuuttajataustaisesta inkerinsuomalaisesta tulee eksoteerisesti ihan oikea suomalainen? Vai onko se tarpeenkaan – katoaahan tuolloin inkerinsuomalaisuus. Ⓘ

Uusi dokumentti inkerinsuomalaisista

Tekeillä on inkerinsuomalaisista kertova dokumenttielokuva, joka julkistetaan myöhemmin keväällä, kertoo elokuvan toteuttajiin kuuluva **Reetta Aalto**.

Elokuvan keskiössä on inkeriläisen sodan aikana tekemä matka Inkerinmaalta Viron kautta Suomeen ja heidän kohtalonsa siitä eteenpäin. Tarkoituksena on välittää erityisesti lapsille ja nuorille pala pitkälti tuntematonta historia.

The Living Memory of Ingrian Finns -projekti on Metropolia ammattikorkeakoulun Elokuva ja televisio -koulutusohjelman tuotanto. Yhteistyökumppaneina ovat Tallinnan yliopiston Baltic Film and Media School, Suomen Inkerin Liitto, sekä Suomen Kansallisarkisto ja Historian ja Yhteiskuntaopin Opettajien Liitto.

Elokuvan toteuttavat Metropolian ja Baltic Film and Media Schoolin opiskelijat. Opettajina toimivat Reetta Aalto ja **Riho Västrik**.

Matkan varrelta – inkerinsuomalaisen muistelmia

Reino Jaakkimainen

Jatkoa Inkeriläisten Viestissä 11/2007 aloitetuille muistelmille.

Monet eivät selvinneet...

Minun tilaisuuteni vaihtokauppaan meni kun taas sain ’veriripulin’ (meillä sanottiin sitä ’veriseksi vatsataudiksi’). Minut vietiin sairashuoneeseen. Tilanteeni ei ollut hyvä, koska kukaan ei palannut sieltä elävänä.

Ihmeellistä on etten muista mitään tästä elämänvaiheesta. Kirjoitan tässä mitä Matti kertoi minulle myöhemmin. Sairashuone oli eristetty muista omalla aidalla, eikä sinne päästetty ketään hoitajien lisäksi. Hoitajien epäiltiin pihistävän potilaiden annoksia. Varmistaakseen että saisin riittävästi ruokaa, Matti kävi joka päivä heittämässä avoikkunasta aidan yli paksun palan leipää. Se vaati varmaa kättä ja hyvää heittokykyä.

Matti onnistuikin joka heitolla. Leiriläiset taputtivat käsiään, kun viikkoa myöhemmin odottamatta kävelin omin pain sairashuoneesta pois; ensimmäinen elävä takaisintulija.

Ilmeisesti leirialueellamme meidän aikanakin oli joissakin parakeissa venäläisiä sotavankeja. Heidän joukossaan ilmeni useita lavantautitapauksia, mikä levisi myös muihin parakkeihin. Tämä ja muut taudit, kuten ’verinen ripuli’ ja nälkä aiheuttivat monia kuolemia. Jälkitietojen mukaan Viron karanteenileirien inkeriläisten kuolevaisuus oli yhteensä 1500, mistä 400 kuoli Klogalla. Kuolleet vietiin pois puisissa arkuissa (kirstuissa). Hautausmaalla ruumiit otettiin pois arkuista ja haudattiin kankaaseen käärittyinä. Arkut käytettiin yhä uudelleen ja uudelleen.

Meidän kurja leirinolo vaikutti eniten lapsiin ja vanhuuksiin. Etupäässsä Suomen Punaisen Ristin toimesta alkoivat lapset ja vanhukset saada Punaisen Ristin ruokapaketteja: maitoa, munia, voita, juustoa, purkkiruokaa. Monille tämä apu tuli liian myöhään.

Suuressa parakissa ei ollut yksityisyyttä. Me kaikki tahtomattaan saimme jakaa perhetragedioita ympärillämme. Niistä kolme kuolemaa vaikutti meihin läheisemmin. Ne koskivat meidän Kurkelan naapureitamme ja jäivät pysyvästi mieleeni.

Juakkolan Annamarin lapset, 3-vuotias tyttö ja 5-vuotias poika – perhe jonka kanssa asuimme Oskalan talossa Kurkelassa – alkoivat saada Punaisen Ristin ruokaa. Olimme kaikki iloissaan ja kiitollisia siitä. Sitten tapahtui jotain kauheaa. Molemmat lapset alkoivat itkeä lepyttämättömästi, eikä heidän äitinsä voinut mitenkään auttaa. Sitten tunnin, parin sisällä he molemmat, ensi tyttö, sitten poika, kuolivat. Ei taitanut olla yhtään kuivaa silmää parakissa. Oliko niin, että heidän ruuansulatussysteeminsä oli liian heikko sulattaakseen ravitsevaa ruokaa?

Noiden viattomien pikkulasten – joiden lyhyt elonaika oli ainoastaan kurjuutta ja vaivaa – kuoleman näkeminen, oli minulle yksi pahimpia kokemuksia. Ajattelin myös heidän äiti-parkaa, isoäitiä ja äidin sisarta.

Suomi puuttui asiaan lasten pelastamiseksi. Melkein 400 inkeriläistä lasta evakuoitiin Viron leireiltä Helsinkiin Suomeen marraskuun lopussa 1942. Oli surkeaa todeta, että nämä kaksi niin paljon kärsinyttä

eivät olleet pelastettujen joukossa.

Eräänä päivänä nousi Uapram (Abraham) Rysa, Armas toverimme isä, perheensä paikalta lattialla ja pyysi huomiota. Hän sanoi tuntevansa, että hän pian kuolisi ja halusi puhua Kurkelan naapurilleen. ”Kyläläiseni ja hyvät naapurini. Haluan pyytää teitä antamaan minulle anteeksi mitä tahansa pahaa tein taikka puhuin, mikä on koskenut teitä. Pian tapaan Ylimmän Tuomarini ja monet asiat painavat raskaasti omaatuntoani. Minun on vaikeaa sanoa tätä, koska se kuulostanee tekosyyltä tai omaa syytäni valittamiselta, mutta mitä pahoittelen eniten on se, mitä tein vasten omaa harkintaani, ollakseen mieliksi vaimolleni, Marille. Oma syyni on etten rakkaudestani häneen omistanut tarpeeksi tahdonvoimaa vastustamaan häntä asioissa missä en ollut samaa mieltä.”

Tämän kuultuaan Mari purskahti itkuun ja itki pitkään ja katkerasti. Vihdoin hän rauhoittui ja pystyi myös puhumaan: ”Mieheni on tietysti oikeassa. Ajoittain tunnen kuin itse piru ottaisi minut haltuunsa. Teen asioita, mistä tiedän itsekin etteivät ne ole oikeita. Mieheni on hyvä mies. Se olen minä, joka tarvitsee teidän anteeksiantoa. Pyydän teiltä ja mieheltäni sydämellisesti anteeksi.” Tosiaan, muutaman tunnin kuluttua Uapran kuolikin.

Uapram oli hyvin tunnettu kylässä rehellisenä kunnon miehenä. Kaikki pitivät hänestä. Ihmiset tunsivat tietenkin millainen Marikin oli. Ei kukaan kantanut kaunaa Uapraamille, ja mikä lieneekään vaivannut häntä tässä viime hetkessä, olen varma, se oli jo aikoja sitten annettu anteeksi ja unohdettu. Olimme surullisia kunnon miehen kuolemasta.

Karanteeni ajan loputtua ennen joulua 1942 ihmisiä ruvettiin sijoittelemaan maataloille tai tehtaille eri puolille Viroa. Vaikeimmat sijoittaa, vaatien enemmän odotusaikaa, olivat lapselliset perheet tai vanhat ihmiset. Me olimme kaikki viisi työkykyisiä ja saimme työpaikan Saaremaan, Viron suurimmalla saarella, suurenpuoleisella kartanolla. Meidän mukana sijoitettiin samaan kartanoon Schulzin perhe; isä, äiti ja meidän kolmen pojan ikäiset kolme tyttöä.

Kiitimme Jumalaa, että Hänen avullaan selvisimme hengissä Kloogassa, kamalassa paikassa. Olosuhteet tekivät sen siksi. Karanteeni itsessään oli tietenkin tarpeellista.

Saarenmaan Saari

Saks Nuoremman Farmilla

Tallinnan asianajaja, Saksien perhetuttu, joka edusti Saarenmaan tilan omistajaa, missä työskentelisimme, järjesti meidän matka-asiat. Tällä kertaa matkustaisimme ei härkä- vaan henkilövaunuissa.

Tapasimme asianajajan Tallinnan rautatieasemalla ja hän vei meidät kotiinsa. Viron ja Suomen kielet ovat lähisukulaisia, mutta riittävän erilaisia tehdäkseen keskustelun aika vaikeaksi. Osoittautui, että tämä asiamies puhui erinomaista venättä, niin keskustelimmekin hänen kanssaan silla kielellä. Hän antoi meille tietoja tilasta ja sen omistajasta. Mies oli ollut Saks Vanhemman asianajajana Viron itsenäisyyden aikana. Saks vanhemmalla oli hallituksen sopimus käsitellä kaikki postinkuljetukset Tallinnan ja Saarenmaan välillä, mihin hänellä oli käytössään 12 hevosen ryhmä. Nykyinen omistaja on alkuperäisen omistajan poika. Hän on ainoa jäljellejäänyt perheen jäsen bolshevikkien vallankaappauksen jälkeen kesäkuussa 1940. Hän sattui olemaan silloin opiskelemassa Saksassa ja välttyi vanhempiensa saamasta kohtalosta.

Pakollisen liittymisen jälkeen Neuvostoliittoon alkoi systemaattisen Viron valtion hävittäminen. Ensimmäiseksi suuri osa maan sivistyneistöä ja valtion virkamiehiä joko vangittiin tai ajettiin maanpakoon Siperiaan. 1941 vuoden alussa ’muut viha-

mieliset ainekset', kuten varakkaat farmarit, tehtailijat ja muut yksityisyrittäjät - yli 10,000 ihmistä - , saivat samanlaisen kohtalon. Saksin vanhemmat olivat onnettomien maanpakolaisten joukossa Siperiassa.

Ne jotka pystyivät säilymään hengissä gulag-elämässä, ovat kertoneet jälkeenpäin, että virolaiset, samoin kuin muutkin balttilaiset sortuivat gulagin kurjuuteen nopeammin kuin venäläiset, koska eivät olleet valmistuneita tämänlaiseen elämäntyyliin. Heidän kuolinlukunsa oli juuri sen vuoksi korkeampi kuin venäläisten. (Muistan kuulleeni kotona Kurkelassa jonkun sanovan että 'nuo junat' olivat täynnä Viron maanpakolaisia.)

Vuotta myöhemmin, saatuaan kokea Neuvostotyylistä 'vapautta', useimmat virolaiset kannattivat saksalaisten tuloa. Nuori Saks sai takasin perhetilansa. (Pian virolaiset, huomattuaan saksalaisten haluttomuuden palauttaa Viron itsenäisyyden, tulivat pettyneiksi näihinkin tulokkaisiin.)

Tietääkseni ei kukaan karanteenileirin lähinaapurista pitänyt kalenteria. Vaikka tiesimme joulun olevan lähellä, emme tienneet missä päivämäärässä olimme. Siksi yllätyimme, kun asiamies kertoi, että nyt olikin jouluaatto. Hän järjesti meille juhlavan aattoillallisen, parhaimman minkä sain koskaan, komeassa ruokasalissa. Hän järjesti meille myös eväsvoileivät, esittelykirjelmän sanoen ketä olimme ja minne olimme menossa, juna ja laivaliput. Hän kirjoitti myös ohjeet venäjäksi neuvoen meitä matkasta Virtsu satamaan ja sieltä 7km lauttalaiva matkasta Kuivastu satamaan pienellä Muhu saarella. Tämä saari kytkeytyi viertotiellä paljon suurempaan Saaremaa saareen. Sieltä talon renki tulisi meitä reellä hakemaan Sakla kylässä Valjala pitäjässä olevalle maatilalle; linnuntietä välimatka oli siinä 120 km. Oltuamme kuukausia ahtaissa tiloissa, nautimme vapauden tunteesta, uusista näkymistä ja matkustamisesta virolaisten kesken kuunnellen heidän puhettaan. Oli selvää, että kestäisi aikansa ennen kuin juttu rupeaisi juoksemaan heidän kanssaan. Mietimme innokkaasti mitä meitä odotti Saklan kylässä. Väsyneinä saavuimme Joulupäivänä pimeässä Saksin maatilalle.

Kartanossa oli useampia rakennuksia: Päärakennus, missä asui nuori Saks veljen/siskon tyttären kanssa, oli suuri rakennus mikä sisälsi navetan noin 40 lehmälle/ harkakarsinan kanssa/ hevostalli Saksin kilpahevoselle ja täysin varustettu tilava keittiö missä oli suuri parin tusinan hengen pöytä tuoleineen. Kylätiestä läksi maatilan sisäinen tie noin kilometrin päässä ollenaan mahtavaan - nyt rappiotilassa olevaan -kivirakennukseen Moisioon (Kartano), ilmeisesti entisen alueen omistajan linna. Noin 50 metrin päässä navetasta, sisätien varrella oli pieni hirsitalo ja sen lähellä suuri tyhjä hevostalli. Toisella puolella sisätietä oli suuri hevosaitaus, missä noin 18 hevosta olivat ympäri vuoden. Hänen maaomistuksensa oletin olleen monta sataa hehtaaria viljeltyä maata, laidunmaata ja hiukan metsikköä Moision ympärillä.

Saksin pysyvä työvoima, ennen tuloamme, oli vahainen: Renki August, joka asui jossain Moision sisällä vaimonsa ja usean sairaalloisen lapsen kanssa, ja kaksi nuorta piikaa. Veljentytär, Viktoria, pysytteli päärakennuksessa. En nähnyt hänen tekevän mitään maataloustöitä.

Saapuessamme matkalta August vei meidät suoraan navettakeittiöön. Sen pöydällä oli ihana näky: Se oli tupaten täynnä ruokaa. Kuukausia aliravituille se näky oli nautinto sekä katsella että erityisesti, syödä. Ylisyömisen kiusausta oli vaikea vastustaa. Minä lankesinkin siihen ja sain maksaa siitä. Jo pienestä vatsani oli ronkeli ja nyt minun täytyi päästä nopeasti ulkohuoneeseen. Kauhukseni totesin, ettei siinä rakennuksessa ollut semmoista. Karsin tukalan, hävettävän tapaturman.

Osoittautui ettei ulkohuoneetta ja klosettia ollut kuin päärakennuksessa. Ainoa mahdollinen paikka tarpeensa toimittamiseen oli navetassa lehmien kanssa. Niin olivat asiat meidän koko siellä olon aikana.

Pysyttelimme Sulzien kanssa navettakeittiössä pari kolme päivää, kunnes saimme läheisen yksihuoneisen hirsitalon kuntoon. Rakensimme sinne kerrossängyt olkipatjoineen, penkkejä, pöytiä ja hyllyjä. Puolet huonetta oli Schulzien, isän, äidin ja kolmen tytön käytössä, puolet Jaakkimaisten. En muista yhtään kitkaan viittaavaa tapausta meidän siellä oloaikana. Asioiden ollen suhteellisia tämä elämä oli kuin paratiisia verrattuna siihen mitä me kaikki olimme kokeneet.

Asuntoasioiden selvittyä oli aika jakaa maatilan työt. Naisten hommat siihen aikaan olivat selvät; he huolehtisivat lehmistä ja taloustöistä: Valmistaa ruoka ja tarjota se, pestä vaatteet ja astiat, korjata vaatteita, jne, jne. 40-päisen lehmälauman lypsäminen yksistään oli aikamoinen urakka. Isa, Schulz ja Jussi auttoivat syöttöheinän ja puhdistusolkien käsittelyssä ja navetan puhdistuksessa. Isan erikoistehtävänä oli sonnista huolenpito. Matin tehtävänä oli hevosten ylläpito; tuoda syöttöheinää, kauroja. Hevoset olivat tottuneet ulkona oloon. Suuri hevostalli oli varmaan käytössä ennen venäläisten tuloa, milloin hevosia käytettiin postipalveluksessa vanhemman Saksin ja hallituksen sopimuksen mukaisesti. Nyt vain joku varsa tuotiin sinne erikoista silmällä pitoa varten. Ⓘ

UUTISIA INKERISTÄ

Wladimir Kokko

FLINKIN LUENTO HUIPPUSUOSIOSSA

Studia generalia ei ole koskaan nähnyt niin paljon halukkaita päästä luentoon kuin 17. tammikuuta, kun esitelmän inkerinsuomalaisten historiasta piti tohtori **Toivo Flink**. Studia generalia, jos joku lukijoistamme ei sitä vielä tiedä on Suomen Pietarin pääkonsulaatissa pidettävän luentosarjan nimi.

Tällä kertaa luennon aiheena oli Suomalaisen Inkerin historia – elimellinen osa Suomen kansan historiaa. Salissa, jossa istumapaikkoja ei riittänyt kaikille, tohtori Flink muutamilla esimerkeillä väitteli, että inkerinsuomalaisten historiaa ei saa erottaa Suomen kansan historiasta sen enempää menneisyydessä kuin nykyäänkään. Hänen toiveena ja tavoitteena on se,

että inkerinsuomalaisten historia pääsisi Suomen historian kouluoppikirjoihin.

Kuuntelijoiden huomiota kiinnitti myös Gjol kustantamon kirjatiski, esim. Inkerin suomalaisten historia venäjän kielellä meni kuin kuumille kiville.

Tunnin kestäneen luennon päätyttyä ihmiset jonottivat kysyäkseen jotakin tri Flinkiltä.

KANTAKANSOJEN SIIRTYVÄ MUSEO UUSIUTUU
Sergei Glezerov

Pietarin Inkerin Liiton kantakansojen museo on toiminut jo usean vuoden. Nykyään sen näyttely on esillä Leningradin alueen keskuskirjastossa Pietarissa. Näyttely on huomattavasti uusittu. Työhön, jota johti **Andrei Turov**, osallistui niin asiantuntijoita kuin moni vapaaehtoinen, joka ei ymmärrä miten voi asua Inkerissä tuntematta maan historiaa ja kulttuuria.

13. tammikuuta näyttelyllä pidettiin kantakansojen päivä, johon kokoontui kymmeniä kävijöitä. **Olga Konkova** piti puheen Inkerin suomalais-ugrilaisten kansojen perinnekulttuurin merkityksestä korostaen heidän osaamista elää sopusoinnissa luonnon kanssa. Andrei Turov kertoi museon uusimiskonseptiosta. Tilaisuus päättyi Korpi perinneyhtyeen laulamiseen.

TYYTYMÄTÖN INKERILÄINEN VETOAA PROKURAATTORINVIRASTOON JA PUTINILLE

Inkeriläissyntyinen **Sergei Parfjonenko** Hatsinan piirikunnasta, joka kutsuu itsensä myös **Arvo Kurviseksi** vetosi virallisesti 13.1.2013 prokuraattorinvirastoon ja presidentti **Putiniin** sinipunakeltaisen ristilippumme väärästä käytöstä.

Kantajaa ärsyttää se, että ryhmä niin sanottuja harjoittavia seutututkijoita Pietarista, joilla ei ole mitään kuuluuvuutta inkeriläisyyteen käyttää kuin omaansa inkerinsuomalaisten lippua. Ryhmä, johon Parfjonenkon mukaan kuuluu 7 henkilöä, tavoittelee (leikkillisesti vai tositarkoituksessa?) itsenäistä eurooppalaista venäjänkielistä Inkeriä! Se osallistuu kaikkiin protestimielenosoituksiin Pietarissa inkerinsuomalaisten lipun alla. Venäjänkieliset sloganit ovat mitä radikaalisimpia kuten ”Lopetetaan Moskovan ruokimista!”, ”Eläköön vapaa Inkeri!”, ”Pietari, anna Putinille potkut!”

Sergei Parfjonenkon mielestä tämä olematon mutta äänekäs ryhmä ei ainoastaan käyttää laittomasti inkerinsuomalaisten lippua, vaan myös nostattaa Venäjän kansoja toisiansa vastaan ja ajaa valtakunnan hajoamista. Siis rikkoo lakia.

Parfjonenkon kanteennosto on aivan hänen oma aloitteensa. Inkerin Liiton mielestä kantajalla ei ole paljon voittomahdollisuuksia, koska Venäjän laki ei kiellä keneltäkään minkä tahansa (paitsi fasistista symboliikkaa sisältävää) lipun käytön, mielenosoituksissa saa esittää ihan mitä vaan. Taas kansanvihan propagandaa ja aikomusta hajottaa Venäjää ottaen huomioon ryhmän kokoa on aika vaikea juridisesti todeta. Viranomaisten reaktiosta ei vielä ole tietoa.

TAPAHTUMAKALENTERI

__Ilmoittajille:__ Jotta tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.

Suomen Inkeri-liitto ry.

Inkeri-iltapäivät jatkuvat Karjalatalon Inkeri-kodissa viime numerossa olleen ohjelman mukaisesti:

- 7.4. klo 14 Viron setukaiset, Tuglas-seuran kulttuurisihteeri Tapio Mäkeläisen luento, joka liittyy Luostari-matkan ohjelmaan.
- 4.5. klo 14 "Siperiat käyneitä" inkeriläisiä – rovasti Matti Korpiaho haastattelee.
- **9.6. klo 14** (**lisäys aikaisempaan ohjelmaan**) Luostarimatkalaiset kertovat matkasta kuvin ja sanoin.

Inkeri-iltapäivät jatkuvat syksyllä. Ohjelma ilmoitetaan myöhemmin.
Tervetuloa, inkeriläiset ja kaikki inkeriläisten ystävät!

Viron inkeriläisten laulujuhlat Haapsalussa 29.-30.6.2013.

Ohjelman ennakkotiedot: lauantaina 29.6. klo 18.00 illanvietto, sunnuntaina 30.6. klo 12.00 jumalanpalvelus, klo 14.00 pääjuhla.
Inkeri-liiton järjestämälle Haapsalun matkalle on alustavasti varattu 10 paikkaa. Lähtö on lauantaina 29.6. Tallinkin laivalla 07.30 ja paluu sunnuntaina Helsinkiin 21.30. Matkan **hinta on 135 euroa**, mihin sisältyy opastus, edestakaiset matkat (laivamatka ja vuorobussi Tallinnasta Haapsaluun) sekä majoitus Kongo-hotellissa 2hh. Tarvittaessa paikkoja pyritään varaamaan lisää, joten ilmoittauduthan matkalle mahdollisimman pian, kuitenkin **viimeistään 27.3.**
Ilmoittautumiset Alina-Sinikka Saloselle alinasinikka@gmail.com tai Metsäpurontie 17 D 58, 00630 Helsinki, tai puh 040 7437042.
Paikallisjärjestöt järjestävät mahdollisesti omat matkansa.

Inkerin Liitto (Inkerinsuomalaisten yhdistys Pietarissa) viettää vuotta 2013 kaikkien inkerinsuomalaisten merkkivuotena. Lokakuussa tulee kuluneeksi 150 vuotta Kolppanan seminaarin perustamisesta. Samaan aikaan Venäjän "uuden ajan" kansallisliike täyttää 25 vuotta.
Juhlallisuudet sijoittuvat osin Hatsinan kaupunkiin, osin Kolppinaan.
Ne alkavat Hatsinassa torstaina 3. lokakuuta klo 12.00 Inkerinmaa –näyttelyn avajaisilla ja päättyvät sunnuntaina 6. lokakuuta klo 12 Kolppanan seminaarinmuistolaatan paljastamiseen Kolppanan kirkossa.
Inkeriläisten sivistyssäätiö ja Suomen Inkeri-liito ry järjestävät matkan juhlil-

le. Matkasta kiinnostuneille lähetetään tarkempi ohjelma. Tässä vaiheessa ei ole vielä tietoa matkan kustannuksista. Tarkemmat tiedot Alina-Sinikka Salonen alinasinikka@gmail.com, puh 040 7437 042. Sitovan ilmoittautumisen ajankohta ja matkan hinta ilmoitetaan seuraavassa lehdessä.

Suomen Inkeri-liiton kesäjuhlat 2013 järjestää Turun seudun Inkeri-seura lauantaina 13.7.2013. Tarkemmat tiedot seuraavassa numerossa.

Hyvinkään Inkeri-kerho

Hyvinkään Inkeri-kerho ry kokoontuu seurakunnan aulakahviossa (Hämeenkatu 16) aina kuukauden 1. sunnuntai. Tiedustelut Irja Pelkonen, inkerikerho@gmail.com tai p. 040 550 5712

- 7.4. klo **Matti Korpiahon** videotallennuksia kerholaistemme elämän kokemuksista Neuvostovallan ajoilta.
- 5.5. klo 14 **Emma Tallila**: Inkerinmaan ja inkeriläisten lähihistoriaa Inkerissä syntyneen kuvaamana.
- Kesäkuussa Myllytilalla on karjalaisten ja inkerinsuomalaisten päivä
- Heinäkuussa on Inkerinliiton kesäjuhla Turussa.
- Elokuussa retki seurakunnan majalle Heruusiin.

Lahden seudun Inkeri-seura

Kerhoillat joka kuukauden toinen maanantai alkaen kello 15 Luther kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37.

- Maaliskuu 11. Kevätkokous
- Huhtikuu 8. Kerhoilta
- Toukokuu 13. Kevättapahtuma Kähäreillä Jousikatu 3
- Toukokuu 30. Putronniemen retki. Perillä haravointia ym. järjestelyä. Lihakeittoa. Lähtö klo 8.00.
- Heinäkuu 4. Retki Kärkölään Huovilan puistoon

Jossa kahvittelu. Lähtö klo 10 Marolankadun turistipysäkki. Paluu noin klo 15.

- Heinäkuu Inkeriläisten kesäjuhlat Turussa
- Elokuu 12. Retki Tuohirantaan kimppakyydein
- Syyskuu 9. Kerhoilta
- Lokakuu 14. Syyskokous
- Marraskuu 11. Kerhoilta
- Joulukuu 9. Jouluruokailu klo 13

Kerhoiltojen kahvituksen sovimme vuorotellen jo edellisessä kokouksessa.

Jäsenmaksu Lahden seudun Inkeri-seuran jäsenmaksu vuodelle 2013 on 15euroa/henkilö.

Maksun voi suorittaa kerhoillassa rahastonhoitajalle tai pankkiin tilille Nordea 129830-24722

Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa Maria Lahti, p. 0400 841 741

Turun Inkeri-seura

Besseda-teehetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. Ja 3. perjantai kello 13 Irma Kapasen vetämänä.

Juhlatilaisuudet Varissuon kirkolla (Kousankatu 6), kello 14 alkaen.

Palvelupiste, Uudenmaankatu 1. Puh. 233 2565

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Anitta Iline anitta@inkeriseura.com tai p. 050-565 9805

Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki)

Tiedustelut Toivo Tupin p. 040 578 3894

LEVITÄ INKERI-TIETOA

Saatavana Inkeriläisten Sivistyssäätiöstä, p. 045 2612 342

KIRJALLISUUS

Flink Toivo
Kotiin karkotettavaksi 20 €

Krifors Lars
Oli onnistuttava 15 €

Kuivanen Lilja (toim.)
Inkerin vuotuisjuhlat 10 €

Nokkala Tapani:
Paavo Räikkönen Inkerin mies, 25 €

Ojala Ella
Ensimmäinen kevät 16 €
Pelastunut albumi 22 €
Pitkä kotimatka 5 €

Pettinen Albert
Oppia, pelata, laulella 5€

Lauluja sekakuorolle (nuotit) 5 €

Pelkonen Hannu
Voihan Venäjä 25 €

Ripatti Maria
Elämä yhden kortin varassa 16,50 €

Savolainen Aatu
Suomalainen sissisodassa 5 €

Savolainen Mikko
Inkerinmaa (kuvateos) 33,50 €

Seppänen Heikki
Etelän tien kulkija – Vilho Helanen 25 €

Sihvo Jouko (toim.)
Inkerinsuomalaisten kohtalo 10 €

Störgren Aleksander
Mutkainen tie vapauteen 10 €

Suominen Hellin
Mooses Putron elämäkerta 1 €

Survo Arvo
Itku Inkerille 10 €

Tuukkanen Saimi
Elämäni helminauha (muistelmat) 5 €

Tuuli Erkki
Inkeriläisten vaellus 5 €

ÄÄNITYKSET

Inkerikuoro (CD)
Minä tyttö 5 €

Santtu Lauri (äänilevy single)
Murrejuttuja 2,50

Survo Arvo (C-kasetti)
Omal maall' 2 €

KARTAT

Mustonen
Inkerin kartta v. 1933 12 €

Randefeldt
Inkerin uusi kartta v. 1992 10 €
Keski-Inkeri Kylä ja tiekartta v. 1993 10 €

MUUT

Inkerin isännänviiri ulkosalkoon
(50 x 400 cm) 60 €

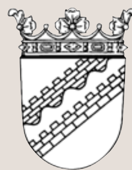
Inkerin pöytälippu (polyesteriä) + salko
marmorijalustalla 22 €

Inkerin pöytälippu (polyesteriä) 17 €

Adressi surunvalitteluun 7 €

INKERILÄISTEN VIESTI

4
2013

Seurakunnat inkeriläisten tukena

TÄSSÄ NUMEROSSA:

Kansikuva:
Helsingin Tuomiokirkossa on moni inkeriläinen saanut tukea ja lohdutusta.

Numero 5-6/2013 ilmestyy viikolla 35. Aineisto toimitukselle 1.8. mennessä.
Numero 7/2013 ilmestyy viikolla 44. Aineisto toimitukselle 3.10 mennessä.

INKERILÄISTEN VIESTI

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry,
www.inkeriliitto.fi,
suomeninkeriliitto@gmail.com
Puheenjohtaja
Alina-Sinikka Salonen,
p. 040 743 7042,
alinasinikka@gmail.com

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja
osoitteenmuutokset,
jäsenmaksut, tuotetilaukset ym.
Osoite: Inkerikoti,
Karjalatalo Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki tai
p. 045 2612 342.
Danske Bank
FI51 8000 1200 3063 64

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250 €, ½ sivu 135 €,
¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17 €
Kiitos- ym. ilmoitukset 10 €

LEHDEN VUOSITILAUS 2013,
35 € EU-maat, 40 € muualle,
TILAAMINEN: maksu tilille ja
osoitetiedot kuitille ja toimistoon.

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Alina-Sinikka Salonen
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
Puh. 050 599 6773
(ark. 9–17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi
Huom!
Tilausta koskevat yhteydenotot
Suomen Inkeri-liitto ry:n
toimistoon, kuten mainittu edellä.

PAINOPAIKKA
Vammalan Kirjapaino Oy,
Sastamala.

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa
Aineisto palautetaan vain erikseen
pyydettäessä.

INKERILÄISTEN
SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Bredantie 6 E 22,
02700 Kauniainen
Puh. 050 505 2335
OP FI77 5780 3820 0314 99

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev. 6
SE-438 35 Landvetter
Puh. (03) 1916 602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton
postisiirtotili 173888-9

ISSN 1236-9586

PÄÄKIRJOITUS

Mitä teille kentällä kuuluu?

Olen yrittänyt selvittää kuulumisianne viimeisen Inkeri-iltapäivän jälkeen. Silloin tutustuimme työhön, jota seurakunnat tekevät inkeriläisten hyväksi. Olen käynyt kerhoissa ja nähnyt iloisia ja tyytyväisiä osanottajia ja kerhojen vetäjiä. Toimintaan osallistuu paljon niin sanottuja paluumuuttajia.

Kerholaiset ovat saaneet tietoa siitä, mikä on Inkeri-liitto, ja että sen ovet ovat avoinna kaikille. Inkeri-iltapäivissä onkin alkanut näkyä uusia kasvoja. - Olemme tapaamisten myötä rakentaneet osoiteverkoston, jossa Liitto tiedottaa tapahtumista. Verkko toimii kaikkiin suuntiin.

Kun olet lukenut tämän lehden, huomaat, että vain pieni osa Suomesta on nyt kartoitettu. Auta meitä! Kerro Inkeri-kerhostasi, mieluiten sähköpostilla: suomeninkeriliitto@gmail.com. Postiosoitekin käy.

Minulla on toiveena, että saisimme lehteen ”kenttäpostisivun”. Jos nimi tuo liiaksi mieleen sota-ajan, niin keksikää uusi! En odota sivulle ”risuja” tai ”ruusuja”, joita niitäkin saa lähettää, mutta lähinnä toivon ihan henkilökohtaisia ajatuksia, kokemuksia, muistoja, toivomuksia, pettymyksiä, kysymyksiä, ehkä henkilöiden etsintää… Odotan kiinnostuneena, miten otatte asian vastaan.

MITÄ MEILLE LIITOSSA KUULUU?

Sana Liitto on juhlallinen. Liitto olemme me, jäsenistö. Meitä on muutamia, jotka on valittu hoitamaan yhteisiä asioitamme. Meillä ei ole työhuonetta tai toimistoa. Kirjoitamme omilla koneillamme kodeissamme. Lähetämme sähköposteja, joskus pidämme palavereja, usein Inkeri-kodissa. Sinne tulee posti, jonka olette lähettäneet Liiton osoitteeseen.

Liitolle kuuluu hyvää: meillä on paljon mielenkiintoista ohjelmaa, jonka löydät tästä lehdestä ja johon olet tervetullut osallistumaan. Olemme tekemässä monenlaisia uudistuksia, joiden tarkoituksena on parantaa tiedonkulkua. Kaikki tekeillä olevat asiat tulevat teidän testattaviksenne sitten kun ne ovat siinä vaiheessa.

Liitolle, siis meille, kuuluu myös huonoa: Meidän tiukka budjettimme ei kestä rahan haaskaamista. Oletko sinä, rakas lukijani, tietämättäsi tai ajattelemattomuuttasi, syyllistynyt tähän? Huhtikuun 16. päivän tilanne oli, että Viestin tilauksista oli tuolloin maksettu 161, maksamatta oli 175! Lehti tulee jatkuvana tilauksena. Pyydämme, että jos haluat perua tilauksen, ilmoitat sen ennen seuraavan vuoden alkua. – Myös jäsenmaksujen maksamisessa on viivettä.

Teemmehän jokainen voitavamme, että sekä kentälle että liitolle kuuluu kaikin puolin hyvää!

Alina-Sinikka Salonen

Teksti: Alina-Sinikka Salonen
Kuvat: Anneli Mylläri

SEURAKUNNAT INKERILÄISTEN TUKENA

Inkeri-kodin Inkeri-iltapäivän satoa 9.3.2013

Valitsemani aihe on osoittautunut laajaksi, mutta kiinnostavaksi - ja yllättäväksikin. Enpä olisi arvannut, että eräässä Inkeri-kerhossa on tuotettu jopa tosipohjainen kaunokirjallinen teos, **Sinikka Paavilaisen** kirjoittama *Kyynelvaunut*, josta kerrotaan lisää jossakin syyskauden numerossa. Prosessin kuluessa olen rikastuttanut omia tietojani, mutta minusta on tuntunut, että myös seurakuntien edustajat ovat iloinneet siitä, että ovat tulleet huomatuiksi ja mukaan otetuiksi.

Tässä lehdessä ovat esillä Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Lahden seutu ja Turku sekä Vantaa, kolme kaupunkia pääkaupunkiseudulta ja kolme hieman kauempaa. Viimeksi mainitut ovat mukana siksi, että näillä paikkakunnilla on toimiva Suomen Inkeri-liiton paikallinen osasto. Lehtemme on valmis julkaisemaan lisää kertomuksia eri puolilta Suomea, jos haluatte niitä lähettää.

1. Inkeri-iltapäivässä nähtyä ja kuultua

Pakkaspäivän aurinko lämmitti muutenkin lämmintä tunnelmaa, kun ei-niin-kovin suuressa Inkeri-kodissa istui 32 ihmistä seuraamassa esityksiä seurakunnissa tapahtuvasta toiminnasta. Edellisellä kerralla *Inkerikeskus ja Inkerin kulttuuriseura* olivat esittäytyneet. Nyt oli seurakuntien vuoro.

Toiveena on näillä esittelykierroksilla auttaa eri toimijoita saamaan tietoa toisistaan ja inkeriläisiä löytämään heille sopivia harrastusryhmiä. On ollut havaittavissa, että eri aikoina Suomeen tulleet inkeriläiset vieroksuvat ja pelkäävätkin toinen toisiaan. Olisi arvokasta, jos raja-aidat madaltuisivat, ja löytäisimme meissä kaikissa asuvan yhteisen inkeriläisyyden. Samoihin tilaisuuksiin kokoontumalla rikastutamme sekä itseämme että toisia. Pannaan hyvät ideat kiertämään!

Helsingin Myllypuron draamaryhmä – näyte rohkeasta oma-aloitteisuudesta

Tilaisuus alkoi kertomuksella laupiaasta samarialaisesta. Sen oli tehnyt näytelmän muotoon **Lilja Skibjuk**. Sekä ryhmän toimintaa että sen vetäjää esitellään tässä lehdessä hieman myöhemmin. Esiintyjinä olivat Liljan lisäksi **Alli Aulio**, **Pirkko-Liisa**

Laupiaan samarialaisen raamattukertomuksen esiintyjät.

Kuka auttaisi ryöstettyä ja pahoin pideltyä?

Kuikanmäki, **Tyyne Dudina**, **Veera Silivanova**, **Helmi Konomienko**, **Arkadi Saksonov**, **Alvina Volkova**, **Vladislav Vokov**, **Ida Balash** ja **Roosa Närhi**.

Helsinki

Helsingissä inkeriläisille järjestetään omia ryhmiä **Mikaelin seurakunnassa** ja **Vuosaaren seurakunnassa**. Mikaelin toiminnasta kertoi diakoni **Hanna Sävilammi**. Molemmat seurakunnat osallistuvat paitsi oman seurakunnan tilaisuuksiin, myös koko Helsinkiä ja maata käsittäviin tapahtumiin kuten yhteisvastuukeräykseen ja lähetysjuhliin. Seurakunnat antavat myös henkilökohtaista tukea erilaisissa elämänvaiheissa. Auttava puhelinkin on käytössä. Tarvittaessa tullaan vaikka kotikäynneille.

Mainitut seurakunnat järjestävät usein yhteistä toimintaa, vuoron perään toinen toistensa kirkoissa. Joulu- ja kevätjuhlat pidetään aina yhdessä. Juhlassa on kahvitarjoilu sekä ohjelmaa, esimerkiksi tanssiesityksiä, puhe, yhteislaulua ja lauluesityksiä.

Itä-Helsingissä tehdään yhteistyötä. Vasemmalta alkaen Galina Tumakova ja Eduard Langinen Vuosaaresta ja Hanna Sävilammi Mikaelin seurakunnasta.

Vuosaarta edusti inkeriläinen **Eduard Langinen** pitkäaikainen kerholainen. Hän kertoi, että ”myö vaan tultiin ja pyydettiin toimintaa”. Tästä on kulunut 13 – 14 vuotta. Ensin kokoonnuttiin nimellä Ämmät ja äijät, mikä on tavallinen ja myönteinen inkeriläinen ilmaisu ikäihmisistä. Myöhemmin kerhon nimeksi tuli Iltarusko-raamattupiiri.

Tämän lisäksi seurakunnassa on opetus- ja keskusteluryhmä vanhemmalle väelle. Siinä opetetaan askeleita Suomeen. Tähän osallistuu lähinnä Venäjältä Suomeen muuttaneita, joista osa on inkerinsuomalaisia.

Hyvinkää

Hyvinkään Inkeri-kerhon toiminta on osa maahanmuuttajadiakoni **Päivi Lammelan** tehtäväkenttää ja hän tekee mm. kotikäyntejä ja muuta diakoniatyötä. Inkerikerhon toiminnan suunnittelee ja vetää eläkkeellä oleva lehtori **Irja Pelkonen**. Tilaisuudessa toiminnasta kertoi **Elviira Junonen**, joka on ollut kerhon jäsen vuodesta 1997. Hän on käynyt Hyvinkäällä rippikoulun ja on siellä konfirmoitu. Hän kertoo, että kerhossa käsitellään erilaisia asioita kulttuurista ja elämästä Suomessa. Aluksi oli naisten kerho. Juhlitaan syntymäpäiviä, käydään raamattupiirissä. Kerhon johta-

Elviira Junonen, joka on osallistunut 15 vuotta kerhon toimintaan.

jasta, Irjasta, Elviira sanoo, että *Irja on suomalainen inkeriläinen*.

Irja Pelkonen ei päässyt itse tulemaan, mutta hän on kuvaillut yksityiskohtaisesti edellisen vuoden toimintaa. Siihen on sisältynyt paljon matkoja, mm. Vasilin saarella käytiin korjaamassa kirkkoa. Pietariin matkustettiin laivalla, ja tutustuttiin Inkerin maisemiin. Myllytilalla vietettiin kesäpäivää yhdessä karjalaisten kanssa. Siellä kuultiin **Toivo Flinkin** runoja ja Suomen Inkeri-liiton esittelyä. Tehtiin myös retki seurakunnan leirikeskukseen samoin kuin Inkeri-liiton kesäjuhlille Lahteen.

Paljon kokoonnuttiin myös seurakuntatalossa. Diakoni Lampela kertoi matkastaan Ugandaan, yhteisvastuukeräyksen kohteeseen. Kuultiin **Hannu Pelkosen** kuvausta hänen työstään Inkerin kirkon palveluksessa. Arkkitehti **Isto Pihkala** kertoi työstään Inkeri-kirkon rakennuspäällikkönä.

Taidetta on harrastettu monelta alueelta: räisäläläinen **Aimo Kaleniuksen** tekemä elokuva **Katri Kukkosesta** oli erään kokoontumisen aiheena, Toisella kertaa katsottiin kuvakertomusta kirjasta Kadonnutta Inkeriä. **Sisko Pörsti** kirjallaan *Kaukana omalta maalta* kosketti ja muistutti kerholaisten omista kovista kokemuksista.

Kaikkiaan on Hyvinkään Inkeri-kerhon toimintaan kirjattu 342 osallistumista vuoden 2012 aikana.

Lahti

Lahden seudun Inkeriseura toimii Luther-kirkon tiloissa, joten heillä on tiivis yhteys tähän kirkkoon. Puheenjohtaja **Toivo Puronen** oli estynyt ja toiminnasta kertoi pastori **Esko Haapalainen**, joka eläkeläisenä osallistuu omalla panoksellaan. Hän pohdiskeli, miten saataisiin nuoret mukaan. Inkerin oloista ja inkeriläisten kohtaloista on kirjoitettu paljon kirjoja. Jospa saataisiin nuoret lukemaan niitä!

Haapalainen ihmetteli myös sitä, että suomalaiset yleensä pitävät inkeriläisiä vain heimokansana. Kuitenkin jokaisella inkeriläisellä on ollut passissaan leima ”suomalainen”.

Seurassa on noin 30 jäsentä. Toimintaa on vaihtelevilla teemoilla, niin kuin Hyvinkäälläkin. Lahden seura on lisäksi kunnostautunut siinä, että siellä on järjestetty valtakunnalliset kesäjuhlat useammin kuin muualla. Niiden pitopaikka on ollut Joutjärven kirkko.

Vantaa

Seurakuntayhtymän inkeriläistoimintaa esitteli kansainvälisen työn sihteeri **Sari Koistinen**, jonka tehtäviin kuuluvat maahanmuuttoasiat laajemminkin. Hän on toiminut tässä tehtävässä 8 vuotta. Hän vetää matkoja ja leirejä sekä antaa yleistä neuvontaa.

Esko Haapalainen toi terveiset Lahden seudulta.

Varsinainen inkeriläistoiminta tapahtuu Tikkurilan seurakunnassa. Tilaisuuksiin tullaan eri puolilta Vantaata. Osanottajia on kaikkiaan vajaat 30. Koistinen pohti, minkä vuoksi tarvitaan omaa toimintaa inkeriläisille. Yksi syy on, että he kokevat suomalaisten keskuudessa ulkopuolisuutta ja vierautta. Sitäkin hän ihmetteli, miksi heidät aina vaan lasketaan maahanmuuttajiksi. Vantaalla on 22 000 maahanmuuttajataustaisia, näistä on venäjänkielisiä 5000.

Toimintoina Koistinen mainitsi retket, leirit (Saariselälle, Ahvenanmaalle), rippikoulut, suomenkielen opetuksen ja vastavuoroiset vierailut Espoon ryhmän kanssa.

”Inkeriläiset ovat mukavia ihmisiä ja haluavat olla tyytyväisiä”, Koistinen totesi.

2. Inkeri-iltapäivän jälkeen saatua täydennystä

Helsingin seurakuntayhtymästä

Helsingin seurakuntayhtymän kansainvälisen työn sihteeri **Tarja Korpaeus-Hellsten** kertoo, että Helsingissä pidetään monikulttuurisia perheleirejä, joille inkeriläiset ovat tervetulleita. Inkeriläiset voivat osallistua aikuisrippikouluihin ja tulla sen kautta myös luterilaisen kirkon jäseniksi. Nuoret osallistuvat nuorten rippikouluihin.

Inkeriläiset ovat aktiivisia kirkkovieraita sunnuntaisissa messuissa eri puolilla Helsinkiä. Osa osallistuu myös kirkkomme venäjän ja vironkielisiin messuihin ja muuhun toimintaan. Vironkielisen työn kotipaikka on Alppilan kirkko. Työtä johtaa ja toteuttaa diakoni Tuuli Raamat meidän kirkkomme ja Viron kirkon tuella. Työssä on mukana myös paljon vapaaehtoisia seurakuntalaisia. Venäjänkielisiä messuja on Mikaelinkirkossa ja Vanhassa kirkossa säännöllisesti. Venäjänkielisen työn keskus on Ruoholahdenkadulla (16), siellä pidetään mm. miesten piiriä ja nuorten kerhoja. Työtä toteutetaan kolmen työntekijän ja vapaaehtoisten voimin.

Kaikessa työssä toivomuksena ja tavoitteena on rohkaista inkeriläisiä tulemaan mukaan seurakunnan toimintaan, osallistumaan ja kantamaan kortensa kekoon yhteisen kirkon rakennukseksi.

Turusta

Turun Inkeri-seura lähetti tietoja Inkeri-iltapäivän jälkeen. Yhdistyksen puheenjohtajana toimii rovasti **Martti Hirvonen**, sihteerinä **Elvira Malygina** ja varapuheenjohtajana **Kirill Kaupponen**. Hirvosen kirjoitus julkaistaan toisaalla tässä numerossa.

Turussa järjestetään nimenomaan inkeriläisille suunnattuja kirkollisia juhlia Pääsiäisenä, Helluntaina, Mikkelin päivänä ja Inkerin päivänä (5.10.) sekä Tapaninpäivänä. Lisäksi Pyhäinpäivänä on kunniakäynti seppeleenlaskuineen Turun hautausmaalla Inkeriläisten muistomerkillä ja sen jälkeen kahvi- ja ohjelmatilaisuus Varissuon kirkolla. Muuten tilaisuudet pidetään Varissuon koululla, Kousankatu 6, alkaen klo 14.

Lehden takakanteen on koottu sekä seurakuntien että muiden toimijoiden kokoontumisaikoja ja –paikkoja sekä yhteystietoja. ①

Teksti: Anneli Mylläri
Kuvat: Alina-Sinikka Salonen

Liljan matka venjoelta draamaohjaajaksi

Inkeri-kodin Inkeri-iltapäivässä 9.3. nähdyn Laupias samarialainen -näytelmän ohjaaja, **Lilja Skibjuk**, o.s. **Tatti**, syntyi 3.6.1938 Venjoella Lippusin kylässä.

1940-luvulla Lilja joutui kulkemaan monien kohtalotovereiden tavoin raskaan polun: synnyinseudultaan Viroon Kloogaan, sieltä Suomeen, parin vuoden päästä Kalininin alueelle, jälleen Viroon Viljandin seudulle ja lopulta kesällä 1949 Petroskoihin.

Ensimmäisenä syksynä koulussa, Uuden vuoden juhlan lähestyessä, opettaja keksi,

Lilja juontaa kertomusta laupiaasta samarialaisesta Herttoniemen kirkossa.

että Lilja Virosta muuttaneena on varmaan hyvä näytelmien esittäjä. Lilja tietysti vaatimattomana ensin esteli, mutta kun eräältä jo vähän vanhemmalta koulutoverilta löytyi näytelmiä sisältävä kirja, tytöt innostuivat asiasta. Lilja muistaa ensimmäisen roolinsa, vanhan vaarin osan, kuin eilisen päivän - repliikkejä myöten.

Liljan esiintymis- ja kulttuuriharrastus jatkui läpi koko kouluajan, ja hän sai tunnustusta myös runojen lausujana.

Lilja valmistui Petroskoissa lääkäriksi ja perusti perheen. Näytelmäharrastus jatkui: myös lastensa kouluissa hän jatkoi näytelmien ohjaamista.

Liljalla oli sukulaisia Ruotsissa, ja heitä tapaamaan hän matkusti muutamia kertoja niin Suomeen kuin Ruotsiinkin. Vuonna 1990 hän oli jälleen vierailulla Suomessa, ja tuolloin puoli vuotta aiemmin Suomeen tullut tuttava houkutteli häntäkin muuttamaan Suomeen. Lilja empi aluksi, mutta saman vuoden lopulla Petroskoihin avattu lähetystö sekä pojan muutto Suomeen helpottivat muuttopäätöksen tekoa.

Suomeen houkutellut tuttava asui Riihimäellä, ja sinne myös Lilja tyttärensä kanssa muutti aluksi. Taivaan Isä johdatti hänet ammattiaan vastaaviin työympäristöihin, ensin Kuopioon, sitten Lahden sairaalaan. Myös tyttärelle järjestyi opiskelupaikka.

Mutta Liljaa tarvittiin kipeämmin toisaalla: Hänet johdatettiin Riihimäen seurakunnan tilaisuuteen, jossa viiden naisen porukka Riihimäen Idäntyö ry:stä kertoi vierailustaan Pietarin vankiloihin. Naisten esitys teki Liljaan lähtemättömän vaikutuksen ja hän tarjoutui kantasuomalaisten naisten seuraavalle vankilavierailulle tulkiksi.

Hänet hyväksyttiin, ja maaliskuussa 1995 hänen elämänsä sai uuden käänteen ja sisällön. Lilja vieraili ryhmän kanssa Pietarin vankiloissa 12 vuoden ajan joka kuukausi. Vankiloissa tehtiin myös lähetystyötä, ja siellä Lilja aloitti lapsuudestaan saakka rakkaan

> ”Välittömänä ihmisenä Lilja osasi lähestyä vankeja oikealla tavalla.”

harrastuksensa, draamatyöskentelyn, yhdessä ryhmäläisten - ja vankien kanssa. Välittömänä ihmisenä Lilja osasi lähestyä vankeja oikealla tavalla, ja moni heistä sai kaipaamaansa tukea ja lohdutusta Liljan taholta.

Elämä johdatti Liljan vuonna 2008 Helsinkiin, minne myös hänen lapsensa olivat jo aiemmin muuttaneet. Täälläkään Lilja ei jäänyt lepäämään laakereillaan vaan kokosi ryhmän inkeriläisiä ja ryhtyi heidän kanssaan valmistamaan joulunäytelmää. Ryhmän ensiesiintyminen oli jouluna 2010. Ja siitä lähtien he ovat ilahduttaneet yleisöjä erilaisissa tilaisuuksissa aina tilanteeseen sopivilla näytelmillä.

Lilja tekee näytelmiin käsikirjoituksen. Hän poimii Raamatusta aiheisiin sopivia otteita ja täydentää esitystä omilla teksteillään. Puvut syntyvät kunkin kätköistä löytyvistä verhoista ja muista kankaista. Kielitaidonkaan puute ei ole este ryhmässä esiintymiselle, sillä tapahtumat voidaan esittää ilman sanojakin esilukijan avulla. Ryhmä jakaa yhdessä kullekin sopivat roolit, ja harjoituksia pidetään ennen esityksiä tiuhaan. Ryhmässä on mukana myös muutamia kantasuomalaisia.

Lilja vetää myös kerran kahdessa viikossa Hely ry:n senioritalossa kokoontuvaa Inkerin kerhoa. Kokoontumisilla on aina jokin inkeriläisyyteen liittyvä teema. Sisältö vaihtelee aiheen mukaan, mutta jokaisessa tilaisuudessa lauletaan, rukoillaan, siunataan - kaikki tämä Liljan persoonaan kuuluvalla lämmöllä ja karismalla.

Inkeriläisten Viesti onnittelee

23.3.2013
100 vuotta täyttänyttä Hilma-Maria Heistosta

Nykyisin Ruokolahden palvelutalossa Suomessa asuva **Hilma-Maria Heistonen** syntyi tsaarinvallan aikana 23. maaliskuuta 1913 Lempaalan kunnassa Oinaalan kylässä.

Lapsuus oli onnellinen, perheessä oli kymmenen lasta, mukana ottopoika, isä, äiti ja mummo.

– Lapsuudesta minulla on hyviä muistoja, paitsi se, että äitimme kuoli noin 40-vuotiaana. Meitä jäi neljä tyttölasta, **Amalia**, **Lyyti**, **Anni** ja minä. Olin silloin noin 4-vuotias, vanhin taisi olla kuusivuotias. Isä oli silloin jossain sodassa, mutta pääsi kotiin, kun lapset jäivät orvoksi. Isä otti perheeseen ottopojan, joka myöhemmin pelasti hänet vangitsemisesta, kun alkoi joku terrori. Hän pääsi sellaiseen virkaan, jossa laadittiin vangitsemislistoja ja onnistui pelastamaan isän, poistamalla **Simo Heistosen** nimen listalta. Pian isä toi 18-vuotiaan **Varpu**-nimisen naapuritytön vaimoksensa.

– Kysyimme häneltä, neljä tyttöä, että saammeko kutsua äidiksi. Siihen hän vastasi ” No äidiksihän minä tulinkin!”

– Uusi äiti synnytti vielä neljä poikaa, **Arvin**, **Sulon**, **Viljamin**, **Einon** ja **Lempi**-tytön, jota me kovin rakastimme. Muutenkin me vanhemmat tytöt pidimme huolta nuoremmista lapsista, koska isä ja äiti tekivät kovasti työtä.

– Perhe tuli toimeen hyvin. Oli oma karja ja peltotyöt. Koska isä ja äiti tekivät kovin työtä, isommat lapset hoitivat pienempiä ja auttoivat kotitöissä.

– Muistaakseni meillä Arvilassa - niin kutsuttiin meidän pientä kartanoamme, oli silloin kuusi lehmää ja lampaita, oma hevonen, taisi olla kaksikin. Isämme teki suurelle perheelle kaikki itse: reestä ja rattaista kenkiin ja turkkiin.

Talvella hän matkusti Pietariin heinätorille myymään heinää ja maito- ja lihatuotteita, sieltä toi tarvittavaa tavaraa ja ruokaa.

– Muistan nytkin kuin katsoimme verhottomasta ikkunasta ja odotimme isää. Sieltä on jäänyt mieleeni pieni runo.

”Lunta sataa tuiskuttaa ummessa on tie. Missä lienee isäkulta eksynytkö lie?”

Isäkulta tuli aina kotiin, jossa sitten lapset ympyröivät häntä ja odottivat tuliaisia.

– Isäni ei koskaan kenellekään huutanut tai ollut vihainen, hän oli aina naurusuulla ja hänen siniset silmänsäkin aina hymyilivät. Mutta mummo (ämmä) kuritti lapsia kovasti ja hänellä oli aina vitsa esiliinan alla

kun hän lähestyi ”antamaan vitsaa” tottelemattomille.

–- Me menimme karkuun sängyn ale, josta hän ei pystynyt meitä saamaan esille. Me myös puolustimme pienempiä sisaruksiamme ja emme antaneet heitä rangaista. Minä sain vitsaa monta kertaa, koska taisin olla tottelematon ja itsepäinen.

Vuonna 1917 vedettiin Suomen ja Venäjän välinen raja ja Heistoset jäivät Venäjän puolelle.

Hilma-Maria Heistonen ehti käydä kolme luokkaa suomenkielistä koulua, joka sitten suljettiin ja suomenkielinen opetus lopetettiin.

– En ehtinyt käydä rippikoulua, kun Lempaalan kirkko hajotettiin ja nuori pappi **Aatami Kuortti** vangittiin ja vietiin Siperiaan. Vuonna 1911 syntynyt Lyyti-siskoni ehti käydä rippikoulun ja konfirmaation Lempaalan kirkossa.

Suomen ja Venäjän raja meni jokea pitkin, joten nuoret miehet uivat rannasta toiseen ja jopa oli keksitty laulukin: ”Rajajoen yli uin, Hospoti pomilui! Nyt minä olen siellä Suomessa. Siell” on nätti devushkaa, siell” on paljon hlepuskaa, siellä ompi Ivanalla harasho”.

Teksti on Hilma-Maria Heistosen tyttären blogista. Lisää tarinointia osoitteessa: viovio.vapaavuoro.uusisuomi.fi

Valtakunnalliset Inkerinsuomalaiset kesäjuhlat

Turun Seudun Inkeriseuran hallitus on päättänyt järjestää Valtakunnalliset Inkerinsuomalaisten kesäjuhlat Turussa lauantaina 13.7.2013 kello 12 – 19.00.

Juhlapaikka on Turun Katariinanseurakuntaan kuuluva Varissuon kirkko (Kousankatu 6, Turku), joka on monien inkerinsuomalaisten hyvin tuntema henkinen ja hengellinen tyyssija. 1990-luvun alussa lukuisat paluumuuttajat saapuivat entisen Neuvostoliiton alueelta juuri Turun itäosissa sijaitsevaan Varissuon lähiöön. Heidän kotoutumiseensa on voimakkaasti myötävaikuttanut seurakuntien toiminta. Monet aikuisväestöön kuuluvat ovat käyneet rippikoulua seurakunnassamme, osallistuneet leiri- ja retkitoimintaan aktiivisesti sekä seurakunnan kerhoihin säännöllisesti.

Kulttuurinen ulottuvuus on ollut mukana vahvasti inkerinsuomalaisten kotouttamisessa ja uusille asuinsijoille asettumisessa. Turun Seudun Inkeri-Seuran vuosikokoukset on pidetty säännönmukaisesti Varissuon kirkolla ja näihin kokoontumisiin on liittynyt kulttuuriohjelmaa, laulua, kansatieteellisiä tanssiesityksiä, runonlausuntaa sekä korkeatasoisia klassisen musiikin konsertteja. Suurin osa esityksistä on hoidettu omasta takaa, omien paluumuuttajien taidoilla ja tiedoilla sekä lahjakkuudella!

Turun Seudun Inkeriseura kutsuu sydämellisesti kaikkia inkerisuomalaisia, niin Suomessa kuin lähinaapurimaissa asuvia heimoveljiä ja -sisaria Turkuun heinäkuun lauantaina 13.7.2013 juhlimaan ja iloitsemaan yhdessä, tapaamaan entisiä ystäviä ja solmimaan uusia tuttavuuksia juhlilla ja niiden lomassa!

Martti Hirvonen
Turun Seudun Inkeriseuran puheenjohtaja

Martti Hirvonen,
Turun Katariinanseurakunnan kirkkoherra ja Turun Inkeri-seuran puheenjohtaja

Turun katariinanseurakunta inkerinsuomalaisten paluumuuttajien vastaanottajana

Kävin perheeni kanssa kesällä 1990 Berliinissä autolla Hampurista käsin. Toimin lyhyen ajan Hampurin Merimieskirkolla, jossa tapasin erään Neuvosto-Eestistä saapuneen naisen pienen poikansa kanssa. Hän oli tullut kirkolle etsimään tukea vaikeassa elämänvaiheessaan. Sen koommin en hänestä tiedä mitään, keskustelu hänen kanssaan kuitenkin painui mieleeni kun menimme päivän ajaksi Berliiniin, ja omat lapseni saivat käsiinsä palasia Berliinin muurista.

Ovi oli auennut Itä-Euroopan kansoille, ikkuna oli selkosenselällään lännen suuntaan. Tilanne oli aivan toinen kuin silloin kun Turun arkkihiippakunnan ryhmän mukana olin vieraillut Itä-Saksan pohjoisosassa Strahlsundissa ja Greifswaldissa keväällä 1982. Tuolloin varustauduttiin länttä vastaan ja vahvistettiin punalipuin marksilaista yhteiskuntaa, Saksan Demokraattista tasavaltaa.

Mielentilassani tapahtui lähes täyskäännös kun omaan seurakuntaani Turkuun Katariinanseurakuntaan saapui runsain määrin inkeriläisiä paluumuuttajia heti Neuvostoliiton hajottua 1990-luvun alusta lähtien. Mitä joukkoa he edustivatkaan, nämä, jotka suorastaan aluksi ryntäsivät kirkkoihimme etenkin Varissuon alueella? Jumalanpalveluksissa inkeriläisiä oli tupaten täynnä ja kohta monet heistä halusivat saada kasteen ja tulla rippikouluun.

> ”Sekä järjestötoiminta että hengellinen ja kulttuurinen ulottuvuus kohtaavat monipuolisella tavalla.”

Yli 40 vuotta jatkuneen papinviran tähtihetkiä olivat aikuisrippikoulut, jolloin **Martti Lutherin** *Vähä-katekismusta* opiskeltiin suomeksi ja venäjäksi. Tukenani ja turvanani toimi Pietarista saapunut **Olga Jounolainen**. Hän käänsi opetukseni venäjäksi ja tulkitsi tapauskohtaisesti Raamatun sanomaa paluumuuttajille. Leirejä pidettiin nuorille, jotka usean vuoden ajan kokoontuivat Varissuon kirkolle kerhoihin ja lauantai-iltoihin pelaamaan, seurustelemaan ja kuuntelemaan musiikkia kovaäänisesti. Silloin opin ensimmäiset lukusanat venäjäksi, ja tämä taito vahvistui perustamassani Inkerin Nousun miesten lentopallojoukkueessa, joka koostui lähes tasan tarkkaan kolmesta Virosta peräisin olevasta miehestä, kolmesta Venäjältä tulleesta nuoresta pelaajasta ja kolmesta suomalaisesta. Aluksi taisin olla jopa ainoa supisuomalainen!

Pelasimme ja harjoittelimme Turun Normaalikoululla vuosien ajan ja osallistuimme TUL:n talvisarjaan, ensin B-lohkoon, josta nousimme A-lohkoon. Yhä edelleen Inkerin

Nousu pelaa hyvällä menestyksellä Talvisarjan A-lohkossa. Itse siirryin ”kevyempänä” miehenä Valkoisiin Panttereihin talvisarjan pelaajaksi niin ikään.

Naiset täyttivät seurakuntasalit ja osallistuivat varttuneen väen kerhoihin ja ennen kaikkea tulivat säännöllisesti jumalanpalveluksiin ja yhä tänäänkin inkerinsuomalaiset paluumuuttajat ovat mitä keskeisin osa Turun Katariinanseurakunnan elämää. Iän myötä monet ovat siirtyneet ajan rajan yli, Jordan virran tuolle puolen, missä on rauha iäinen.

Inkerinsuomalaiset ovat laulaneet Varissuon kirkon kuorossa, he ovat valmistaneet herkullisia kaalipiirakoita myyjäisiin ja muihin tapahtumiin. He ovat tukeneet toinen toistaan tällä lyhyellä aikamatkalla, minkä Jumala on kaikkivaltiudessaan säätänyt ihmisen osaksi maan päällä.

Turun Inkeri-seuran kirkolliset juhlat pidetään säännöllisesti Varissuon kirkolla. Pääsiäisjuhla, Helluntaijuhla, Pyhäinpäivän tilaisuus sekä joulujuhla Tapaninpäivänä kokoavat puolen sataa ihmistä tavan takaa. Inkeri-seuran sääntöjen mukaiset kokoukset järjestetään samalla kertaa. Näin sekä järjestötoiminta että hengellinen ja kulttuurinen ulottuvuus kohtaavat monipuolisella tavalla. Tämän vuoden Valtakunnalliset Inkeriläisten kesäjuhlat pidetään juuri seurakuntaamme kuuluvalla Varissuon kirkolla lauantaina 13.7.2013. Tervetuloa!

Arvioni on, että Turun Katariinanseurakunta on tarjonnut esimerkin myös muille Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän seurakunnille maahanmuuttajatyössä. **Maaria**, **Mikael**, **Henrik**, ja erityisesti Turun ruotsalainen seurakunta kirkkoherra **EeroEpposen** johdolla on koonnut Inkerin suomalaisia hoiviinsa ja ennen muuta ohjannut heitä Hyvän paimenen, Ylösnousseen Vapahtajan yhteyteen niin tätä aikaa kuin tulevaa ikuista elämää silmällä pitäen.

TAPAHTUMAKALENTERI

Ilmoittajille: *Jotta tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.*

Suomen Inkeri-liiton matkat ja tapahtumat loppu vuonna 2013

Ke 22. – su 26.5.
Luostarimatka, myöhäisen talven vuoksi 2 viikkoa suunniteltua myöhemmin.

Su 9.6. klo 14
Inkeri.Kuka kukin on, Kulttuuriseuran toukokuussa ilmestyneen kirjan esittely, Pekka Wikberg. Kirjassa esitellään liki 2000 inkeriläistä. – Katsotaan myös luostarimatkan kuvia. Avoin kaikille!

La 29.6. – su 30.6.
Osallistumme Haapsalun juhliin pienellä joukolla. **Huomio! Jos juhlissa on Suomesta tulleita inkeriläisiä ilman omaa seuraa, niin tulkaapa kulkueeseen meidän joukkoomme!**

La 13.7.2013
Tervetuloa Turun kesäjuhlille! Juhlat järjestää tänä vuonna Turun Inkeri-seura. Tarkemmat tiedot ovat heidän ilmoituksessaan. Linja-autokuljetusta voi kysyä tässä lehdessä olevista seurakuntien puhelinnumeroista. **Ota yhteystiedot talteen vastaisuuden varalle!**

La 14.9. klo 14
11. Inkeri-iltapäivä kirjallisuuden merkeissä. Toivo Flink, Sinikka Paavilainen ja Martti Soikkeli kertovat uusimmista kirjoistaan. Niitä on myös myytävänä.

Ke 2.10. – su 6.10
Hatsinan – Kolppanan matka. Katso erillinen tiedote.

Su 13.10.
Kotoiset Hatsina-Kolppanan jälkijuhlat, johon saamme vieraaksi Inkerin piispan Aarre Kuukaupin. Järjestelyt ovat vasta käynnistyneet. Tietoa tulee seuraavaan lehteen.

La 9.11. klo 14
2. Inkeri-iltapäivä kirjallisuuden merkeissä. Juhani Jääskeläinen, Hannu Pelkonen, Reijo Rautajoki kertovat uusimmista kirjoistaan. Niitä on myös myytävänä.

La 14.12. klo 14
Koko perheen joulujuhla yhdessä **Helsingin seudun Inkeri-seuran kanssa**.

Huomio! Oletko ollut oppilaana Hatsinan tai Kolppanan seminaarissa tai seminaarin koulussa? Onko läheisesi ollut? Onko sinulla esineitä tai kirjallista aineistoa, jotka liittyvät näihin seminaareihin? Jos vastaat ”kyllä” johonkin näistä kysymyksistä, niin kertoisitko asiasta lisää Liiton puheenjohtajalle, Alina-Sinikka Saloselle. Yhteystiedot ovat lehden 2. sivulla.

Tai: Onko sinulla vastaavaa kerrottavaa Suomen Jyväskylän seminaarista (ei siis korkeakoulusta) tai Sortavalan seminaarista? Nämäkin tiedot kiinnostavat puheenjohtajaa.

Kolppanan seminaari 150 vuotta ja Inkerin Liitto (Pietarin) 25 vuotta
Juhlaohjelmassa muun muassa:
- Inkerinmaan, Kolppanan seminaarin, Aleksanteri III:n ja Inkerin liiton näyttelyt
- dokumenttielokuvia
- tieteellinen konferenssi ”Sivistystyö ja inkerinsuomalaisten historia”
- juhlakonsertti, jumalanpalvelus, pääjuhla ym. ym..

Suomen Inkeri-liitto järjestää matkan juhliin. Käytössä on oma bussi. Lähtö ke 2.10. klo 8 Helsingistä Mikonkadulta Casinon ja Aleksis Kiven patsaan välistä turistibussien pysäkiltä. Bussi lähtee Parolasta, joten sieltä suunnasta tulevat voivat sopia liikennöitsijä Tapani Pitkäsen kanssa matkan varrelta mukaan tulosta. Paluu 6.10. illalla.

Majoitus on Kikkerissä Paronin talossa, joko 2h tai suuremmissa huoneissa (tätä ei voi itse valita), suihkut ja WC:t käytävillä. Saunomismahdollisuus joka ilta.

Hinta 370 €/hlö sisältää matkanjohtajan (Alina-Sinikka Salonen) palvelut, linja-automatkan, majoituksen, kuljetukset juhlapaikoille, aamiaisen ja illallisen Venäjällä. Viisumi ei kuulu hintaan, se maksaa noin 70 euroa.

Ilmoittautumiset heinäkuun loppuun mennessä: Alina-Sinikka Salonen, Metsäpurontie 17 D 58, 00630 Helsinki tai alinasinikka@gmail.com, puhelin 040 7437 042. Ilmoitathan nimen, postiosoitteen, puhelinnumeron ja sähköpostiosoitteen.

Katsothan, että passisi on voimassa vähintään ½ vuotta matkan päättymisen jälkeen eli 6.4.2014 asti.

Ilmoittautuminen on sitova, ja paikka varmistettu, kun ennakkomaksu, 100 €, on maksettu Suomen Inkeri-iiton matkatilille FI 15 8000 1710 3772 44. Loppusuoritus samalle tilille viimeistään 9.8.2013!
Tervetuloa!

Hyvinkään Inkeri-kerho

Hyvinkään Inkeri-kerho ry kokoontuu seurakunnan aulakahviossa (Hämeenkatu 16) aina kuukauden 1. sunnuntai.
Tiedustelut Irja Pelkonen, inkerikerho@gmail.com tai p. 040 550 5712

- Kesäkuussa Myllytilalla on karjalaisten ja inkerinsuomalaisten päivä
- Heinäkuussa on Inkerinliiton kesäjuhla Turussa.
- Elokuussa retki seurakunnan majalle Heruusiin.

Lahden seudun Inkeri-seura

Kerhoillat joka kuukauden toinen maanantai alkaen kello 15 Luther kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37.

- Toukokuu 30. Putronniemen retki Perillä haravointia ym. järjestelyä.

Lihakeittoa. Lähtö klo 8.00.

- Heinäkuu 4. Retki Kärkölään Huovilan puistoon. Jossa kahvittelu. Lähtö klo 10 Marolankadun turistipysäkki. Paluu noin klo 15.
- Heinäkuu Inkeriläisten kesäjuhlat Turussa
- Elokuu 12. Retki Tuohirantaan kimppakyydein
- Syyskuu 9. Kerhoilta
- Lokakuu 14. Syyskokous
- Marraskuu 11. Kerhoilta
- Joulukuu 9. Jouluruokailu klo 13

Kerhoiltojen kahvituksen sovimme vuorotellen jo edellisessä kokouksessa.
Jäsenmaksu Lahden seudun Inkeri-seuran jäsenmaksu vuodelle 2013 on 15euroa/henkilö.
Maksun voi suorittaa kerhoillassa rahastonhoitajalle tai pankkiin tilille Nordea 129830-24722
Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa Maria Lahti, p. 0400 841 741

Turun Inkeri-seura

Besseda-teehetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. Ja 3. perjantai kello 13 Irma Kapasen vetämänä.
Juhlatilaisuudet Varissuon kirkolla (Kousankatu 6), kello 14 alkaen.
Palvelupiste, Uudenmaankatu 1.
Puh. 233 2565

19.5. helluntaijuhla
13.7. valtakunnallinen kesäjuhla Varissuon kirkossa alkaen klo 12
29.9. Mikkelinpäiväjuhla
5.10. Inkerin päivä
2.11. Pyhäinpäivän kunniakäynti seppeleenlaskuineen Turun hautausmaalla Inkeriläisten muistomerkillä klo 12 ja sen jälkeen kahvi- ja ohjelmatilaisuus Varissuon kirkolla
26.12.joulujuhla

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Anitta Iline anitta@inkeriseura.com tai p. 050-565 9805
Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki)
Tiedustelut Toivo Tupin p. 040 578 3894

TOIMINTAMUOTOJA, TOIMIJOITA JA YHTEYSTIETOJA

Huhtikuu 2013 – ota talteen

Espoon seurakuntayhtymä:
Pertti Poutanen, Monikulttuurisuustyösihteeri, Espoon seurakuntayhtymä, +35850 4380 207, Kirkkokatu 1, PL 200, 02771 Espoo, pertti.poutanen@evl.fi

Espoon tuomiokirkkoseurakunta:
Paluumuuttajapiiri Kanerva joka kuukauden 1. ja 3. torstai klo 13 – 15, osoite Nestori, Asemakuja 2. Pastori Raigo Liiman, 09 8050 3910, 040 5311 030, raigo.liiman@evl.fi ja Liilia Reelo, 09 8050 3606, 050 4380 170, liilia.reelo@evl.fi.

Filoksenia ry, Espoo:
Espoon keskuksen kansainvälisessä kohtaamispaikassa Trapesassa venäjänkielinen inkeriläistaustaisten naisten ryhmä joka tiistai klo 15 – 18, Katja Ikonen, 045 8973 232, trapesa.toimisto@saunalahti.fi

Helsingin seurakuntayhtymä:
Tarja Korpaeus-Hellsten, Kansainvälisen työn sihteeri, Kasvatuksen ja seurakuntapalvelun yksikkö, Helsingin seurakuntayhtymä, Kolmas linja 22, 00530 Helsinki, 050 5709 197, tarja.korpaeus-hellsten@evl.fi

Helsingin Mikaelin seurakunta:
Kaarikerho maanantaisin klo 14 – 15.30, Mikaelin kirkko, Kontula, Emännänpolku 1, diakoni Hanna Sävilammi, puh 09 2340 4842 tai 050 438 4224, hanna.savilammi@evl.fi. Venäjänkielinen työ 050 556 2367 tai 09 2340 4849.

Helsingin Vuosaaren seurakunta:
Iltarusko-raamattupiiri maanantaisin 13 – 14.30, Albatrossi, diakoni Kaarina Kauppila, 09 2340 6450 tai 050 499 4532, kaarina.kauppila@evl.fi.
Askeleita Suomeen. opetus- ja keskusteluryhmä vanhemmalle väelle, tiistaisin klo 14 – 15.30, Albatrossi. Vetäjänä vapaaehtoistyöntekijä Galina Tumakova, 041 5028 655.

Helsingin seudun Inkeri-seura:
Tiedustelut: puheenjohtaja Toivo Tupin, 040 578 3894, toivo-tupin@gmail.com tai Anitta Iline, 050 565 9805 anitta@inkeriseura.com.Seurassa on toiminut Seukko-seura, joka on erkaantumassa omaksi yhdistyksekseen. Kuukauden viimeinen lauantai klo 10.00, Inkeri-koti. Suomen kielen, kulttuurin ja käytäntöjen opiskelua, opettaja Aili Mehiläinen, 050 3386 023, aili.mehilainen@gmail.com.

Helsingin Myllypurossa toimivat omatoimiset ryhmät:
Raamatun tekstejä käsittelevä draamaryhmä, sekä lisäksi Inkeri-kerho joka toinen maanantai alkaen klo 12, Yläkiventie 7 B, ohjaaja ja vetäjä Lilja Skibjuk, 040 5368 150.

Hyvinkää:
Hyvinkään Inkeri-kerho kokoontuu seurakunnan aulakahviossa, Hämeenkatu 16, joka kuukauden 1. sunnuntaina. Tiedustelut Irja Pelkonen, 040 5505 712, inkerikerho@gmail.com.

Inkeri-keskus ry:
Toimintaa esiteltiin lehdessä 2-3/2013. Tiedustelut 09 7534 464 toimisto@inkerikeskus.fi.

Inkerin kulttuuriseura ry:
Toimintaa esiteltiin lehdessä 2-3/2013. Tiedustelut 09 2733 225, koivujatahti@inkeri.com.

Lahti:
Kokoontumiset joka kuukauden toinen maanantai alkaen klo 15 Luther-kirkolla, Vuorikatu 37, pj. Toivo Puronen, 050 5537 290, sähköposti Maria Lahti, maria.lahti.nikkari@gmail.

Turku:
Turun Inkeri-seuran tiedustelut kirill.kaupponen@gmail.com. Kokoontumiset Palvelupiste, Uudenmaakatu 1, joka kuukauden 1. ja 3. perjantai klo 13, Irma Kapanen, 040 7678 416 ja Varissuon Asuintalojen kerhohuone, joka toinen viikko klo 17 -18.30, Pirjo Tiensuu ja Maisa Salo.

Vantaan seurakuntayhtymä:
Kansainvälisen työn sihteeri Sari Koistinen, Unikkotie 5 A, 01300 Vantaa, 050 5564 756, sari.koistinen@evl.fi

Vantaan Tikkurilan seurakunta:
Inkeripiiri joka kuukauden 3. sunnuntai, Tikkurilan kirkko, Asematie 12, pastori Päivi Helèn, 050 5722 666, paivi.helen@evl.fi.
Senioreiden suomen kielen ryhmä torstaisin klo 10 – 11.30, Silkinportti, Tikkurilantie 48 F, opettaja Lidia Lobadova, 040 7054 994

Suomen Inkeri-liitto ry

INKERILÄISTEN viesti 5 – 6/2013

INKERILÄISTEN KESÄJUHLAT

Ikiaikaisia luostareita –matkakertomus

INKERILÄISET KUKA KUKIN ON

Viron inkeriläisten kesäjuhlat Haapsalussa

KOKOUSKUTSU

ja paljon muuta!

KANSIKUVA
Kansantanssiryhmä Mesimarjat ilahdutti niin ulkoasuillaan kuin laulullaankin inkeriläisten kesäjuhlille saapuneita.

Numero 7/2013 ilmestyy viikolla 44.
Aineisto toimitukselle 3.10 mennessä.

Numero 8/2013 ilmestyy viikolla 51.
Aineisto toimitukselle 21.11 mennessä.

TÄSSÄ NUMEROSSA

Inkeriläisten viesti

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry.
www.inkeriliitto.fi
suomeninkeriliitto@gmail.com
Puheenjohtaja Alina-Sinikka Salonen
p. 040 743 7042
alinasinikka@gmail.com

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut, tuotetilaukset yms.
Osoite: Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki
tai p. 045 261 2342

PANKKI
Danske Bank
FI51 8000 1200 3063 64

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250€
½ sivu 135€
¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17€
Kiitos- yms. ilmoitukset 10€

LEHDEN VUOSITILAUS 2013
35€ EU-maat
40€ muualle

TILAAMINEN
Maksu tilille ja osoitetiedot kuitille ja Suomen Inkeri-liitto ry:n toimistoon.

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Alina-Sinikka Salonen
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
p. 050 599 6773 (ark. 9-17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi

PAINOPAIKKA
Picaset Oy
Helsinki

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Bredantie 6 E 22,
02700 Kauniainen
p. 050 505 2335
OP FI77 5780 3820 0314 99

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev 6
SE-43835 Landvetter
p. (03)191 6602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
173888-9

ISSN 1236-9586

PÄÄKIRJOITUS

LYHENNELMÄ KESÄJUHLASSA PITÄMÄSTÄNI TERVEHDYKSESTÄ

Rakkaat inkeriläiset ja inkeriläisten ystävät!

Koen saaneeni teistä uuden suuren perheen, joka tuo paljon työtä, mutta myös iloa ja sisältöä elämääni. Tiedän, että "virallisesti" nykyään puhutaan "inkerinsuomalaisista", mutta itse olen vuodesta 1943 saanut kuulla, että olen inkeriläinen. Inkeriläisenä varmaan pysyn loppuun saakka.

Kuluneen puolen vuoden aikana iloa on tuonut tutustuminen inkeriläisten kerhoihin ja seuroihin. Olen tavannut innostuneita osallistujia ja vetäjiä. Mietin, miten tärkeätä on kuuluminen johonkin ryhmään, ja myös ryhmien vierailu toisissaan. Olen surukseni havainnut, että inkeriläiskerhoja on lakannut toimimasta, kun työntekijä on vaikkapa jäänyt eläkkeelle. Inkeri-kerhoissa olleet ikäihmiset ovat tällöin jääneet yhteisen toiminnan ulkopuolelle. Tervetuloa Suomen Inkeri-liittoon! Meillä on oma Karjalatalossa sijaitseva Inkeri-koti. Toiminnasta kerrotaan jokaisessa Inkeriläisten Viesti -lehdessä.

Oma ymmärrykseni inkeriläisyydestä on lisääntynyt, kun olen vieraillut mainitsemissani kerhoissa. Sydämeni hyppäsi volttia kerran, kun kyselin, mistä päin kukin oli kotoisin – näinhän me inkeriläiset usein kysymme. Paikkojen nimistä huomasin, että nämä ihmiset ovat syntyneet karkotuksessa. Ymmärsin, että voi olla inkeriläinen, vaikka on syntynyt syvimmässä Siperiassa, ja vaikka ei puhu inkerin murretta, suomen yleiskielestä puhumattakaan. Ymmärsin myös, miten suuri merkitys inkeriläisen elämän kululle on sillä, milloin ja missä on sattunut syntymään. Helppoahan kenenkään inkeriläisen elämä ei ole aina ollut.

Kysynkin: Kuka meistä on se, joka voi sanoa olevansa enemmän inkeriläinen kuin joku toinen? Eiköhän ole niin, että kaikkien inkeriläistä alkuperää olevien ihmisten inkeriläisyys on yhtä arvokas? Minä olen varma, että jos me ymmärrämme ja sisäistämme tämän, me haluamme "hajottamisen ja hallitsemisen" sijaan yhä enemmän "yhdistää ja ymmärtää". Tähän olen Suomen Inkeriliiton puheenjohtajana pyrkinyt. Toivon, että me jatkossakin pyrimme tähän, kaikki yhdessä.

Kysynkin:
Kuka meistä on se, joka voi sanoa olevansa enemmän inkeriläinen kuin joku toinen?

Lopuksi esitän teille kutsun ensi kesän juhlille 18. – 19.7.2014. Ne järjestetään ainakin pääosin Helsingissä, Malmin kirkossa. Juhlat ovat Suomen Inkeri-liiton 80-vuotisjuhlat. Tarkempia tietoja saadaan ensi kevään aikana.

Asia kaipaa hieman selitystä. Syksyllä 2012 järjestetyt 90-vuotisjuhlat pidettiin Inkerin Liiton perustamisen muistoksi. Kyseinen liitto oli toiminut vuosina 1922 – 44. Nykyisen Suomen Inkeri-liitto ry:n edeltäjä on vuonna 1934 Viipurissa perustettu Inkeriläisten Yhdistys r.y. Vuonna 1994 mainitun yhdistyksen säännöt muutettiin ja samalla otettiin käyttöön nimi Suomen Inkeri-liito ry. Edelliset pyöreät juhlat olivat 70-vuotispäivät vuonna 2004, joten nyt ovat vuorossa 80-vuotisjuhlat. Tervetuloa!

Kiitokset Turun Inkeri-seuralle suurenmoisista juhlista 2013!

Alina-Sinikka Salonen

Riikka Mahlamäki-Kaistinen

INKERILÄISTEN KESÄJUHLAT
13. HEINÄKUUTA 2013 TURUSSA

Aurinkoisena heinäkuunpäivänä vietetyt Valtakunnalliset Inkerinsuomalaisten kesäjuhlat vetivät Turkuun, Varissuon kirkkoon, mukavasti osallistujia. Tilaisuuden aloittaneessa jumalanpalveluksessa oli noin neljäsataa kuulijaa ja pääjuhlassa noin kolmesataaviisikymmentä. Vaikka päivä oli pitkä, tanssia, laulua ja rockia sisältänyt iltaohjelma Uudessa pesulassa veti sekin reilut sata osallistujaa.

Yksi päivän mieleenpainuvimmista esityksistä oli sivistyssäätiön arvomerkein palkitun Pertti Paasion puhe. Muun muassa ulkoministerinä, SDP:n puheenjohtajana, Ulkosuomalaisparlamentin puhemiehenä ja Suomi-Seuran puheenjohtajana toiminut Paasio ilmaisi puheessaan ihailevansa sitä, kuinka inkeriläisten kulttuurinen identiteetti on säilynyt vaikeidenkin vuosien läpi.

- Elävään kulttuuriin kuuluu monipuolinen vuorovaikutus erilaisten ihmisten kanssa, Paasio korosti puheessaan.

Paasio toi esiin myös sen, että joskus toki yhteisymmärrystä ei tunnut syntyvän edes samalla tavalla ajattelevien kesken. Yhteisen päämäärän hyväksi tulee kuitenkin pyrkiä sopuisaan yhteiseloon ja positiiviseen asenteeseen.

- Emme voi onnistua kurtussa otsin, hän totesi.

- Voimme ponnistella myös iloisin mielin.

Paasio päätti puheensa toteamalla, että järjestetynkaltaisilla juhlilla on tarkoitus pohtia vakavia, mutta pitää myös hauskaa.

Osallistujien hymyilevistä kasvoista, mutta myös rypisyneistä otsista päätellen kumpaakin harrastettiin. Välillä halailtiin iloisina, toisinaan keskityttiin vakavampien asioiden pohdintaan.

Iltapäivä sisälsi runsaasti mielenkiintoisia puheita, komeita lauluesityksiä, runonlausuntaa ja ennen kaikkea sitä inkeriläisten välistä rupattelua.

Veronika Perttunen ja Sergei Bogdanov seisoivat Turussa Varissuon kirkon ovella ja ottivat hymyillen vastaan inkeriläisten kesäjuhlille saapunutta väkeä.

Paikan ohi kulkenut ulkomaalainen nainen kysyi kirkon ulkopuolella, että mikä juhlapäivä Suomessa tänään on kun täällä on näin paljon hymyilevää kansaa.

Juhlassa jaettiin Suomen Inkeri liiton viirit 12 vuodesta liiton hallituksessa. Viirin saivat Viktor Hyyrönen, Aliisa Majava ja Irja Pelkonen. Sivistyssäätiön myöntämät ansiomerkit ansiokkaasta työstä inkeriläisten hyväksi myönnettiin Mihail Braudselle, Liidia Pukille, Anitta Ilinelle ja Pertti Paasiolle.

Varissuon kirkon aulassa liikkui välillä kansaa ihan ruuhkaksi asti.

Välillä nautittiin herkullista, mutta äärettömän kuumaa keittoa Uuden pesulan pihalla, komeassa kelissä.

Vanhat Inkerin kartat ja inkeriläisyyttä käsittelevät kirjat kiinnostivat juhlijoita.

Pertti Paasio silmäilee saamaansa kunniakirjaa.

Yksi kesäjuhlien esiintyjistä oli kirjailija Sinikka Paavilainen, joka oli saapunut kertomaan Kyynelvaunut – Inkerinsuomalaisten kohtaloita neuvostoliitossa –kirjastaan.

– *En tuntenut aiemmin yhtään inkeriläistä, mutta haastateltuani useita paluumuuttajaperheitä, sain heistä varmasti elinikäisiä ystäviä.*

– *Kirjoitan kirjailijana asioista, jotka koskettavat minua.*

Historianopettajan toiminut Paavilainen ihmetteli sitä kuinka edes historianopettajakoulutuksessa inkeriläisasiaa ei hänen opiskeluvuosinaan sivuttu laisinkaan.

– *Vasta saamieni ihmiskontaktien kautta aloin ymmärtää mistä tässä on kyse.*

Paavilaisen ei ole varsinainen tutkimus, vaikka teoksen faktatiedot pitävätkin paikkansa. Kyseessä on pikemminkin romaani.

– *Halusin kirjoittaa kaunokirjallisen romaanin säilyttäen faktat,* Paavilainen kertoo.

– *Historia on faktisesti pitävä mutta dialogimuotoon puettu niin, että oikeat ihmiset puhuvat.*

Paavilainen tietää tietokirjojen saavuttavan varsin suppeat yleisöt. Kaunokirjallinen historiankertomus on helpommin omaksuttavissa ja näin suuremman yleisön saavutettavissa.

Paavilainen julkaisi teoksen omakustanteena, mutta kustannussopimus Into-kirjapainon kanssa on jo sovittu. Hieman supistettu versio teoksesta tulee myöhemmin markkinoille.

Paavilaisen teosta voi ostaa Karjalanliitosta.

Inkeriläisten kohtalot koskettivat kirjailija Sinikka Paavilaista.

Laurits Leima ja Anna-Stiina Pärnasten, Virosta.

Tämä on ensimmäinen kerta kun osallistun näihin juhliin. Tulimme paikalle Anna-Stiinan vanhempien sukujuurten takia. Tämä vaikuttaa todella mielenkiintoiselta, Leima totesi.

Lempi Liehkonen, Helsinki

Halusin kuulla mitä sanovat täällä Inkeristä ja inkeriläisyydestä. Mukavaa on ollut. Ensi vuonna onkin lyhyempi matka kun juhlat vietetään kaiketi Helsingissä.

Raimo Rosendahl, Raisio

Oikeastaan aika monta syytä. Juhlan sisällön ja tapahtuman lähietäisyyden takia. Tulin myös tapaamaan tuttuja ja neljänneksi vielä hankkimaan materiaalia inkeriläisyydestä. Juhlat ovat vuosien saatossa arkipäiväistyneet ja nuori polvi puuttuu.

Albert Kirjanen, Mäntsälä

Täällä tapaa meikäläisiä. Nämä ovat tänä vuonna jo kolmannet inkeriläisten juhlat, joihin osallistun. Aikaisimpiin juhliin verrattuna nämä ovat kyllä menneet alaspäin. Ennen oli aktiivista porukkaa. Nyt täällä ei ole Inkerin-maalta juuri ketään. Ennen osallistujia tuli Virosta ja Ruotsista. Nuoret eivät heränneet. Vaikka lauletaan ”Nouse Inkeri ja herää työhön”, se on vain laulua.

KIRKKOHERRA MARTTI HIRVOSEN SAARNA VALTAKUNNALLISTEN INKERINSUOMALAISTEN KESÄJUHLASSA

MATTEUKSEN EVANKELIUMI 5:20–30

Hyvät juhlavieraat! Tänä kauniina ja lämpimänä heinäkuun poutapäivänä on ehkä tarpeetonta muistella talvipäivää, jolloin täältä Turun suuresta lähiökaupunginosasta tein lähtöä Pietariin Pyhän Marian seurakunnan palvelutehtävään. Viidentoista vuoden takaiseen päiväkirjaani tuolloin olen kirjoittanut: ”1.4.1998. Kirpeä pakkasaamu valkenee Turussa. Herään aikaisin ja poikani saattaa minut lentokentälle. Sanon näkemiin tyttärelleni ja vaimolleni, joka heilauttaa kättään kotipihalla. Hän on menossa Astran kanssa ulos ja sitten hän kiiruhtaa kouluun. Käyn Tuomiokirkon sakaristosta ehtoollisleipää tuliaisiksi P. Marian seurakunnalle. Helsingissä Pietariin menijöitä on yllättävän paljon. Matka Hki/Vantaan lentokentältä Pietariin on varsin lyhyt. Lunta on maassa melko vähän, mutta järvet ja meri ovat jäässä.

Tullimuodollisuudet Pietarin Pulkovan lentokentällä ovat asialliset ja joustavat. P. Marian seurakunnan diakoni mordvalaisen ystävänsä kanssa on vastassa lentokentällä ja he vievät minut Moskovskij Prospekt- kadulla sijaitsevaan asuntoon.

Perillä odottaa lämmin keittolounas, jonka Galina Dmitrijevna on valmistanut.

Jatkamme matkaa P. Marian kirkolle. Henkilökunta on ruokailemassa ja minut otetaan ystävällisesti vastaan. Vaihdetaan kuulumisia ja asetun vähitellen taloksi. Ilma on kaunis, huhtikuun pakkaspäivä parhaimmillaan! Työt odottavat tekijäänsä. Klo 17 alkaa seurakunnan neuvoston kokous, jota ensi töikseni johdan. Seurakunnan sihteeri ja diakoni ovat esitelleet käsiteltävät asiat etukäteen.

Vaateavustusanomuksia on runsaasti esillä ja koko maan tämän hetken ongelmat tuntuvat vyöryvän vastaan heti ensimmäisenä työpäivänä. Lisäksi seurakuntaneuvostossa käsitellään tavanomaisia työsuhdeasioita rakentavasti. Ruotsin inkeriläiset ovat esittäneet kutsun saapua johonkin aikaan Boråsiin yhteydenpitoa varten. Eero Kuukauppi saattaa minut metroasemalle, ostan kuukausikortin ja menen asunnolle. Olen väsynyt, syön hyvän illallisen ja asetun levolle. Nukahdan TV:n ääreen, herään klo 23 maissa ja luen Inkerin kirkko-lehteä. Klo 24 jälkeen nukahdan uudelleen.”

”Alussa Jumala loi taivaan ja maan. Maa oli autio ja tyhjä, pimeys peitti syvyydet, ja Jumalan Henki liikkui vetten yllä.”

1 Moos. 1: 1

Inkerin kansan kohtalot olivat monille meille täällä Suomessa asuville suuri kysymysmerkki, aivan kuin avoin salaisuus, josta piti puhua kuiskaten. Kuulin tällaisia kuiskaten lausuttuja sanoja jo varhaisessa lapsuudessani siltä osin, että naapurini uskovaisten ihmisten emännän puoliveli oli vuoden 1918 mainingeissa siirtynyt joko oma-aloitteisesti tai muuten vastoin tahtoaan Neuvostoliittoon. Siellä hän oli avioitunut venäläisen naisen kanssa ja asettunut asumaan Irkutskiin, Yhteydenpito oli vaivalloista, silloin tällöin kirje Irkutskista saapui Pohjois-Karjalaan kylätien postilaatikkoon kiinnostavine postimerkkeineen, mutta epävarmuus vallitsi siitä olivatko Suomen puolelta lähetetyt kirjeen menneet perille Irkutskiin. Elettiin toisen maailmasodan ja jatkosodan päättymisen jälkeistä epävarmuuden aikaa.

Naapurimme olivat syvästi uskovaisia ihmisiä. Rukoushuokauksia lähetettiin Jumalan puoleen tämänkin puoliveljen puolesta, että hänen elämänsä olisi tyyntä ja rauhaisaa kaukana Suomen rajoilta. Samanlaisia rukoushuokauksia ja ääneen luettuja rukouksia olin kuulemassa täällä kotilähiössöäni lähes kolme vuosikymmentä sitten kun maanhiljaisten rukouspiiri kokoontui kirkkomme naapurissa sijaitsevassa vanhustentalossa. Pitkän pöydän ympärillä oli runsas joukko perusseurakuntalasia, jotka ahkeraan rukoilivat oman seurakunnan ja erityisesti Itä-Euroopan maissa asuvien uskovien vapauksien puolesta. Usein Varissuon kirkon sakaristoon oli jätetty lehtiä, joissa vedottiin myös Neuvostoliitossa asuvien inkerinsuomalaisten uskonvapauksien puolesta. Jotkut saattoivat ajatella: ”Antaa heidän rukoilla. Berliinin muuri on ja pysyy. Mitään muutosta ei tapahdu.”

Kiinnitin huomiota siihen, että noissa rukouksissa ei ollut mitään vihamielisyyttä valtioiden johtoa eikä

tiukkaa järjestelmää kohtaan, vaan rukoukset olivat sovinnollisia ja rauhaa rakentavia syvässä hengellisessä mielessä. Tuolloin 1980-luvulla lähiössämme asui voimakastahtoinen nainen Maria Kurvinen, jonka luona evankelioimistapahtuman jälkityönä vierailin säännöllisesti. Hän oli Inkerinmaalta, tämä edesmennyt syvällinen uskovainen. Vähin erin hiljaiset huokaukset oli kuultu ja suoranainen rynnäkkö meille Turkuun tapahtui – kuten tiedämme ja muistamme parikymmentä vuotta sitten. Inkerinsuomalaiset täyttivät kirkon penkit ja ehtoollispöytä tuli heille rakkaaksi sunnuntai toisensa jälkeen.

”Jumala sanoi: ’Tulkoon valo!’ Ja valo tuli. Jumala näki, että valo oli hyvä. Jumala erotti valon pimeydestä, ja hän nimitti valon päiväksi, ja pimeyden hän nimitti yöksi. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni ensimmäinen päivä.”

1 Moos1.2.

Omaa elämäämme, kansojen ja valtakuntien elämää luonnehtivat valot ja varjot. Jumala teot ovat lopultakin salatut. Miksi kaikki ei sujunut niin kuin toivottiin, miksi moni asia ihmisten yhteisössä kuten yksityisessä elämässäkin voi mennä pahasti vinoon ja jopa päälaelleen? Emme saa vastauksia läheskään kaikkiin kysymyksiin maallisen, lyhyen aikaa kestävä vaelluksemme aikana. Tärkeää on että lähetämme hiljaisia ja tarpeen mukaan myös ääneen lausuttuja rukouksia elävän Jumalan puoleen. Saamme rukoilla Jumalaa hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen nimessä. Jumala kuulee rukouksemme ja vastaa niihin ajallaan ja tavallaan. Hän voi kuljettaa meitä syvien laaksojen kautta kohti valoa, joka nyt luomakunnassa loistaa mitä kuulaimmin. Laaksosta tie johtaa vähitellen vuoren huipulle, josta voimme katsella taivaanrantaa, valaistua vastarantaa, kuten uskovaiset ihmiset tuntevat sydämessään. Valaistu vastaranta häämöttää jokaiselle, joka huokaa Jumalan puoleen ja rukoilee häneen Pojaltaan armoa ja anteeksiantamusta. ’Jeesus Kristus, Jumalan poika, armahda minua syntistä, Jeesus Kristus Jumalan Poika armahda minut syntistä.’

Ensimmäistä päivääni Pietarissa on seurannut noin 500 muuta päivää siellä naapurissa. Kirkko on noussut. Jumalan seurakunta saa hengittää vapaasti, uskovat kokoontuvat seuroihin, jumalanpaveluksiin, nuoret omiin tapahtumiinsa. Kristilliset lehdet ilmestyvät. valtionpäämiehet osallistuvat jumalanpalveluksiin, ristinmerkki tehdään niin Pyhän Marian kirkon ehtoollispöydästä noustaessa kuten ortodoksien kirkon alttarilla. ’Kun kristityn on nimi mulla, tee siksi minut todella.’

Päivän evankeliumi on osa Jeesuksen vuosisaarnaa. Sana käy kohti, se suorastaan ajaa meidät tutkimaan sydämenne tilaa kaikkien aistiemme osalta. Kehomme ja koko olemuksemme on Jumalan luomaa meissä. Silmä ja käsi ovat tarkoitetut hyviä tekoja varten. Silmät ovat sielun peili. Kätten työllä moni hankkii toimeentuloa itselleen ja perheelleen. Mutta näillä arvokkailla ruumiinosilla voimme myös tehdä syntiä. Silmien himoitseva katse siirtyy ajatuksiin ja johtaa tekoihin, joista omatuntomme syyttää. Sydämestä lähtevät pahat ajatukset, jotka eivät ole sellaisia rukoushuokauksia, jotka synnyttävä iloa ja rauhaa ihmiset ja kansojenkin keskuudessa.

On selvää, että kukaan ei ole synnitön. Jumalan laki on elämän oma laki. Vaikka kuinka ihminen pyrkisi sovintoon sydämensä synneistä, hän ei siihen omin voimin onnistu pääsemään. Miltei klassinen esimerkki tästä on venäläisen kirjailija Leo Tolstoin kirjan Isä Sergei kuvaus miehestä, joka jättää keisarillisen Venäjän huvielämän ja pakenee luostariin. Hän koettaa noudattaa Jeesuksen vuosisaarnan ehdottomia sääntöjä ja ohjeita luostarissakin. Kuitenkin hän lankeaa silmien pyynnön houkutuksiin. Hän tajuaa tehneensä väärin ja sen seurauksena hän hakkaa kätensä poikki ja näin tahtoo sovittaa itse lankeemuksensa. Tässä osin Leo Tolstoin omaelämäkertaansa luotaavassa mykän aikakauden filmissä on vinha perä: ”Ja jos oikea kätesi viettelee sinua, hakkaa se poikki ja heitä pois. Onhan sinulle parempi, että menetät vain yhden jäsenen, kuin että koko ruumiisi joutuu helvettiin”

Pietarissa Anitskovin sillan kupeessa Fontankakanaalin varrella on muistolaatta, jossa mainitaan Leo Tolstoin oleskelusta Pietarissa. Aina silloin tulee mieleen tuo vanha elokuva. joka osoittaa sen, ettei meistä kukaan ole synnitön eikä kukaan voi pelastua omin neuvoin. Siksi saammekin rukoilla: *”Jeesus Jumalan poika armahda minua syntistä. Jeesus Kristus, Jumalan Poika armahda minua syntistä.”* Amen.

LUOSTARIMATKA 22. – 23.5.2013

Kuvat Outi Mäkelä

Keskiviikko 22.5.

Helsingistä Tallinnan kautta Värskan Setokaismuseoon ja sieltä Võruun

Matka alkoi aamulla Helsingin Rautatientorilta. Liikenneruuhkien takia bussi tuli puoli tuntia myöhässä. Jännitettiin, keritäänkö laivaan. Onneksi kaikki meni hyvin ja saavuimme puoli kuuden aikaan Värskaan, missä tutustuimme Seto-museoon ja söimme Seto-ravintolassa päivällisen, joka oli perinteinen paikallinen menu monine ruokalajeineen. Sitten siirryimme Vöruun, jossa yövyimme SPA-hotelli Kubijassa.

Kirjoittaneet
Terttu Pilvi ja Pike Sampo

Menu

Sõir	*Suulliim*
Paks pudõr	*Suitsuliha leeväga*
Kama rosinide	*Ubina vai mará piirak*
Küümne tsäi	

Torstai 23.05.

Võrusta rajanylityspaikalle ja sieltä Petserin luostariin ja Pihkovaan

Ihana aamu kauniissa Kubija Spa hotellissa upeine kylpytiloineen ja maisemineen! Pysähdyimme Pyhän Katarinan kirkolla tutustuen kirkkopihalla olevaan luomis- ja Kristuksen elämää kuvaavaan näyttelyyn. Sieltä ajoimme Luhamaa/Shumilimon rajanylityspaikkaan, jossa odoteltiin pääsyä Venäjän puolelle lähes kolme tuntia ihmetellen venäläistä byrokratiaa. Rauhallisesti hoiti kuljettajamme Esa tarvittavat dokumentit uuskuntoon.

Lilja-opas herkistyi pikkukirkossa ikonien keskellä.

Petserin kylässä oppaamme Lilia ja venäjänkielinen paikallisopas jo odottivat meitä ja johdattelivat lounaan jälkeen sadunhohtoiseen Petserin luostariin, joka on toiminut yhtäjaksoisesti yli 500 vuotta. Luostari rotkossa oli aluksi erakkomunkkien kaivamia luolia. Iivana Julma rakennutti sen suojaksi kivimuurin torneineen. Luostarin perustajana pidetään pappi Joonas Sesnitsiä. 1500-luku oli luostarin kukoistusaika, uusia kirkkoja rakennettiin, ja se toimi voitokkaasti Venäjän länsirajan puolustuslinnakkeena torjuen Puolan ja Liettuan sekä kuningas Kustaa II Adolfin hyökkäykset.

Luostarissa on 10 kirkkoa. Se toimii vireästi sekä hengellisenä keskuksena että suosittuna matkailukohteena n. 80 munkin ja vapaaehtoisen voimin. Mieleen jäivät Uspeskin katedraali upeine ikoneineen, Pyhän Nikolain kirkko ja Pyhän Lasaruksen sairaala ja arkkimandaatin vihreä talo. Tarton rauhan jälkeisinä vuosina 1920–1944 luostari sijaitsi Viron alueella, joten sen toiminta jatkui keskeytymättä.

Seuraava mielenkiintoinen kohteemme oli kirkkojen kaupunkina tunnettu Pihkova, jossa oli aikoinaan 26 kirkkoa, luostareita on vielä kaksi toiminnassa. Kaikkialla oli kauniita vanhoja rakennuksia ja puistoja. Velikajajoen partaalla oli Kreml linnoituksineen. Nousimme jyrkkiä portaita Pyhän Iivanan kirkkoon, jossa oli upeita ikoneja ja maalauksia. Vielä kävimme pikkukirkossa joen rannalla. Siellä munkki Vladimir kertoi, että Neuvostoaikana kirkot suljettiin ja saksalaiset veivät mukanaan ikoneita samoin omat asukkaatkin. Olipa antoisa päivä, paljon ehdittiin kokea historian havinaa! Hotelli Ruskajan ruokasalissa päivä päättyi syöden ja tanssien.

Kirjoittaneet
Liisa Koponen ja Ritva Parmi

Perjantai 24.5.

Pihkovasta Hatsinan ja Levassovan kautta Kiviniemeen

Seuraavana päivänä olikin yli 400 kilometrin taival kohti Pietaria. Matkalla poikkesimme Hatsinassa Inkerin evankelis-luterilaiseen kirkkoon, jossa meille tarjottiin kahvit ja voileivät ja kerrottiin, että Neuvostoliiton aikana kirkko oli ollut nuorison urheilusalina.

Vaikuttava elämys oli, kun kävimme Levassovan hautausmaalla, jonne Stalinin vainoissa vuosina 1933–38 oli haudattu pitkin metsää 40 000 teloitettua kansanvihollisina. Sinne oli päätynyt monen suomalaisen, virolaisen kuin inkeriläisenkin taival. Venäjän karttaan oli merkitty punaisella pisteellä paikat, joissa lepäsi Stalinin vainon uhreja. Henkensä menetti ainakin kaksi miljoonaa ihmistä.

Saavuimme illan suussa Kiviniemeen Vuoksen rannalle, missä yövyimme kaksi yötä motelli Losevskajassa.

Kirjoittaneet
Helena ja Timo Palmujoki

Lauantai 25.5.

Retki Losovosta Konevitsaan ja Käkisalmelle

Laiva irtosi Sortanlahden rannasta vanhojen laivanromujen vierestä. Järvi huokui vielä kylmänä. Tulosataman rannassa on pieni tsasouna, jonka luona Anti-oppaamme kertoi perustiedot Konevitsan saaresta. Se on viisi kilometriä pitkä ja leveyttä on suurimmillaan kolme kilometriä. Tsasounalta siirryimme luostarissa vuonna 1858 vierailleen tsaari Aleksanteri II:n muistomerkille, joka on siirretty nykyiselle paikalle luostarin sisäpihalta.

Muistomerkiltä on muutama kymmenen metriä luostarille, jonka perusti Novgorodissa syntynyt pappismunkki Arseni. Hän eli jokusen vuoden Kreikassa ja palattuaan Venäjälle asettui asumaan Konevitsan saarelle. Johdettuaan luostaria 54 vuotta hän kuoli saarella vuonna 1447.

Emme päässeet luostarin sisäpihalle ja kirkkoon pääportin kautta, sillä käynnissä oleva remontti ja rakennustelineet estivät kulkemisen. Sivuportin kautta menimme isolle, kauniille sisäpihalle, jonka keskustassa seisoo Konevitsan luostarin kirkko. Kirkon alakerran eli talvikirkon kunnostus saatiin valmiiksi kirkon 600-vuotisjuhliin vuonna 1993. Kirkon päänähtävyys on Konevitsan Jumalanäidin ikoni, tosin vain sen kopio. Sen edeltäjä, kopio sekin, on Uudessa Valamossa Suomessa. Alkuperäinen Kreikasta tuotu on tiettävästi hävinnyt vuosisatojen kuluessa. Luostarin muutakin omaisuutta on Suomessa, sekä Heinävedellä että ortodoksisessa kirkkomuseossa Kuopiossa. Kirkon yläkerta eli kesäkirkko on kunnostettu vain osaksi. Lukuisien rapistuneiden seinämaalauksien restauroiminen vaatii vielä paljon aikaa ja rahaa.

Yhdessä siipirakennuksessa on valokuvanäyttely Konevitsan luostarin menneisyydestä ja nykyisyydestä. Samaan tilaan oli myös sisustettu näytiksi munkkien yksinkertainen asunto eli kelja.

Kirkon takana on muutama hauta, mm. igumeni Mavrikin, joka oli viimeinen Suomen ajan johtaja Konevitsassa. Reino Hukka kertoi, että igumeni Mavrikista ja marsalkka Mannerheimista on olemassa kuva, kun Mannerheim vieraili tarkastusmatkalla Konevitsassa vuonna 1934. Mavriki oli ollut Marskin lähettinä Venäjän armeijan aikana.

Luostarin takana oleva muurien ympäröimä vanha hautausmaa on neuvostoaikana ollut venäläisten sotilaiden autojen parkkipaikka! Sotilaiden oleskelu saarella miltei 50 vuoden ajan näkyy kaikkialla saaren rappioituneessa tilassa. Siellä ovat myös ränsistyneet tallit ja navetat. Muutama lehmä oli niityllä aitauksessa ruohoa syömässä.

Pääluostarilta vie tie saaren korkeimmalle kohdalle, Pyhälle Vuorelle. Tänne Arseni rakensi vuonna 1393 itselleen ensimmäisen asumuksen, keljan. Tien alkupäässä oli pieni tsasouna, jossa Arseni voi matkalla levähtää. Tsasouna ei ole alkuperäinen vaan suomalaisten rakentama. Takana on muutama hauta.

Arseni Konevitsalainen kuoli saarella vuonna 1447 ja hänen hautansa on ulkona pääkirkon takana. Pyhän Vuoren skiittaa korjattiin paraikaa emmekä päässeet sinne sisälle. Skiitan ulkopuolella oli ennen Ilmestyksen tsasouna vuodelta 1740. Se on tuhoutunut ja nykyinen on lahja Lappeenrannan ortodokseilta vuodelta 2003. Suomen aikana Pyhällä Vuorella asui noin 20 munkkia, jotka hoitivat ja viljelivät viereisiä peltoja, puutarhaa ja hedelmäpuita.

Viimeinen tutustumisen kohde oli Hevoskiven kirkko, joka on rakennettu suuren kivilohkareen päälle. Luostarin perus-

tamislegendan mukaan kivi oli mantereen karjalaisten uhripaikka, jossa nämä uhrasivat saaren haltijoille hevosen saadakseen suojelun karjalleen, jonka toivat kesän ajaksi saarelle. Ensimmäinen kirkko/tsasouna rakennettiin vuonna 1815 ja se on tuhoutunut. Nykyinen on rakennettu 1990-luvun puolivälissä.

Tultuamme Konevitsan saarelta ajoimme Käkisalmeen, jossa teimme pienen kierroksen ja joimme todella hyvät kahvit ja söimme hyvät makeat leivonnaiset. Oli kiva seurata miten käkisalmelaiset tytöt palvelivat meitä – hitaasti mutta varmasti!

Ostoskuitit kirjoitettiin käsin vaikka tiskillä näytti olevan kassakonekin. Sen funktio jäi arvoitukseksi!

Konevitsan luostarin kirkko "paketoidun" luostarin keskellä.

Hotellille tullessa meillä oli tilaisuus tutustua paikalliseen toriin ja kahteen kauppaan.

Ostimme naposteltavaa iltabileisiin.

Illallisen jälkeen siirryimme Vuoksen rantaan nauttimaan Alinan hankkimaa kuohujuomaa ja paikallisen torin antimia, olihan kyseessä matkamme viimeinen ilta.

Kirjoittaneet
Outi ja Mikko Mäkelä

Sunnuntai 26.5.

Viipurin ja Vaalimaan kautta Helsinkiin

Matkatoverimme Reino Hukka kertoi Viipurin nähtävyyksistä. Alkuperäisen Eliel Saarisen suunnitteleman mahtavan graniittisen rautatieaseman venäläiset räjäyttivät v. 1941. Seuraavaksi Reino kohdisti huomiomme Pantsarlahden bastionille rakennettuun taidemuseoon, joka on noin kaksi vuotta sitten kunnostettu Eremitashin Suomen osastoksi. Sitten olikin vuorossa kauppatori. Suuntasimme Kauppahalliin tavoitteena saada kuuluisaa Viipurin limppua. Ei löytynyt, ja torilla joku tiesi kertoa, että Pullin leipomo on siirtynyt Lappeenrantaan.

Reino oli bussissa kertoillut kaupungin kolmesta hautausmaasta, Ristimäen, Lepolan ja Sorvalin.

Halliostosten jälkeen matka jatkui. Alkoi selvitä, mikä ohjelmassa luvattu yllätyskierros olisi. Ennen Sorvalin hautausmaalle saapumista (perustettu v. 1798) Reino kertoi, kuinka oli onnistunut selvittämään setänsä hautapaikan sijainnin Mikkelistä löytyneiden hautakarttojen avulla. Alue oli tuhottu, useimmat hautakivet viety pois, mutta Reino oli raivauttanut setänsä haudan kohdan ja pystyttänyt siihen uuden hautakiven.

Reino Hukka setänsä haudan ääressä.

Tämän jälkeen kiertelimme tovin hiljaa ja haikein mielin Monrepos´n puistossa. Alkava kevään vehreys ei pystynyt peittämään sen ränsistymistä. Monella mielessä soi laulu "Iäks´syömmeen kätkenyt oon Monrepos´n….

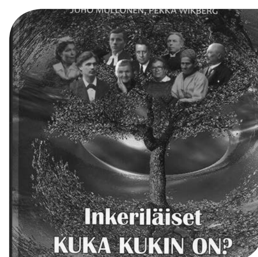
Vaalimaalle tultua raja- ja tullimuodollisuudet sujuivat tosi nopeasti, ihan eri malliin kuin Viron Luhamaalla.

Antoisa ja mielenkiintoinen matka jännitysmomentteineenkin, muisteltavaa ja sulatettavaa riittää.

Kirjoittaneet
Liisa Pietikäinen ja
Airi Pöyhönen

"Ostaisiko kurkkuja."

INKERILÄISET, KUKA KUKIN ON

TOIMITUSKUNNAN PUOLESTA: PEKKA WIKBERG

Inkerin kulttuuriseura on julkaissut inkeriläisen henkilömatrikkelin, Inkeriläiset, kuka kukin on. Siitä tehtiin päätös Tarton kesäjuhlilla v 2008, jolloin Kulttuuriseura ilmoitti ottavansa sen tehtäväkseen. Kun aloitimme kokoamisen, ei rahoituksesta ollut tietoa, toimittiin talkoohengessä. Vasta vuonna 2011 Suomen Kulttuurirahasto myönsi kirjan toimitustyöhön apurahan. Painatuskulut pyritään saamaan takaisin kirjamyynnillä.

Kokoamisesta on vastannut toimituskunta, johon alun perin kuuluivat Helena Miettinen päätoimittajana, **Toivo Tupin** ja **Pekka Wikberg**. Voidaan sanoa, että viime metreillä saatiin mukaan **Aleksei Krjukov** Pietarista ja **Juho Mullonen** Petroskoista. Saatiin runsaasti aineistoa N-liitossa ja Venäjällä vaikuttaneista inkeriläisistä. Myös Viron ja Ruotsin inkeriliitot ovat toimittaneet jonkin verran tietoja.

Matkan varrella törmäsimme kysymykseen kuka on inkeriläinen? Keitä kirjaan otetaan? Selkeäksi kriteeriksi otettiin sukujuuret. Inkerinmaalla syntyneet inkeriläiset: suomalaiset, inkeroiset ja vatjalaiset ja heidän jälkeläisensä riippumatta siitä minne elämä on heitä kuljettanut. Mukaan otettiin myös Inkerinmaalla vaikuttaneita suomalaisjuurisia, kuten pappeja, jotka tulivat Suomesta.

Aineiston hankinta oli se varsinainen työ. Varmasti yli 90 % henkilöistä on tehnyt elämäntyönsä maaorjuuden lakkauttamisen jälkeen 1861. Silloin alkoi inkeriläisille vapaampi elämä. Kulttuuri ja koulutus kehittyivät. Perustettiin Kolppanan opettajaseminaari ja kansakoulut yleistyivät. Suomenkielisiä sanomalehtiä julkaistiin, tietynlainen itsehallinto kehittyi. Kuntiin, volosteihin, valittiin kunnanvanhimpia. Merkkihenkilöitä alkoi nousta kansan keskuudesta ja heistä jäi tietoa jälkipolville.

Toinen vedenjakaja on Venäjän vallankumous, jolloin osa sivistyneistöstä ja osa pohjoisinkeriläisistä, noin 4000 henkeä, pakeni Suomeen. Heistä ja heidän jälkeläisistään on ollut helpompi saada materiaalia. N-liittoon jääneiden kohtaloista ei kirjoitettu tietojen puutteen vuoksi. Vallankumouksen jälkeiseltä ajalta Mullosen ja Krjukovin keräämät tiedot ovat korvaamattomia ja aikaisemmin julkaisemattomia.

Tärkeimpiä lähteitä Suomessa toimivat Kolppanan seminaarin matrikkeli 1913, Inkeriläisten viesti sekä Pietarissa ilmestyneet suomenkieliset lehdet ennen vallankumousta. Lähdeaineistosta riippuen aineisto on kovin eritasoista. Sukututkimuksen kannalta on koetettu selvittää henkilön syntymäaika, -paikka ja vanhemmat.

Kannen ovat suunnitelleet taiteilijat **Valeri Nuija** ja **Gennadi Leontjev.**

Henkilöluettelo löytyy kirjan lopusta, noin 2500 nimeä, 24 sivua. Siellä on myös henkilöluettelo ammattiryhmittäin. Valokuvia kirjassa on n 900, joukossa paljon ennen julkaisemattomia. Kirjassa on 400 sivua, se on kovakantinen ja painaakin n 1,5 kg. Kirja on kilpailutuksen jälkeen painettu Tallinnassa, painos on 600 kpl.

Kuka kukin on –teos, samoin kuin Inkeriläisten viestit kiinnostivat kovasti Turkuun saapuneita kesäjuhlien vieraita.

Mikko (Mihail) Soitu

LIISAN TARINA

Liisa syntyi Inkerinmaalla savusaunassa **4.11.1918** Uusi-Siverskajan kylässä Koprinan pitäjässä joka sijaitsee noin 65 km. Pietarista etelään. Hänen vanhempansa Maria ja Nikolai Rämönen olivat inkeriläisiä, kotona puhuttiin suomea joka oli myös Liisan äidinkieli. Suomenkielestä paikalliskoulua Liisa aloitti vuonna 1925, mutta jo 12-vuotiaana joutui keskeyttämään koulunkäynnin ja siirtymään pakotetusti kolhoosiin maataloustöihin äitinsä Marian avuksi. Kaikki kotieläimet, varastossa ollut vilja, maapalsta ja huvila joen rannalla takavarikoitiin, hevonen otettiin kolhoosin peltotöihin eikä se kauan jaksanut raataa siellä aliravittuna ja huonosti hoidettuna. Huvilasta tehtiin pioneerileiri ja sitten poltettiin. Vuosina 1930 -1936 bolshevikit lopettivat kaikki suomenkieliset koulut, opettajat karkotettiin työleireille tai teloitettiin. Myös Uusi-Siverskajan suomenkielinen kansankoulu ja kirkko oli suljettu ja opettajat ja pastori viety ”mustalla variksella”. Opettajat laskettiin toistaiseksi vapaiksi kuulustelujen jälkeen, mutta pastorista ei kukaan kyläläisiltä enää koskaan kuullut mitään. Liisan isä Nikolai kuoli pian peltotöissä ensimmäisessä maailmansodassa saatujen kaasumyrkytyksien vuoksi. Myös Liisan pikkusisko kuoli silloin aivokalvon tulehdukseen.

Liisa ja hänen äitinsä Maria jäivät elämään kahdestaan. Maria toimi myös kylän kätilönä, hänen käsien kautta maailmaan tulivat kaikki kylän lapset. Suomea ei enää saanut puhua avoimesti julkisilla paikoilla, kotona puhuttiin edelleen suomea. Kylän asukkaat menettivät kaiken omaisuutensa ja maapalstansa ja joutuivat ”Leninin Muisto”- nimiseen kolhoosin pakkotöihin. Ne jotka eivät suostuneet omaisuutensa valtiolle luovuttamaan ja kolhoosiin menemään karkotettiin Siperiaan tai teloitettiin ”kansan vihollisina”. Teloituksia hoidettiin nopeasti, Stalinin luvalla kolme NKVD:n virkailija sai yhteispäätöksellä teloittaa epäilyttäviä kansanvihollisia pikaoikeudenkäynnin jälkeen muutamassa päivässä pidätyksestä. Kaikki henkeen jääneet kyläläiset pelkäsivät, olivat vaiti ja kävivät kolhoosissa nöyrästi töissä palkatta.

Vuonna 1938 Liisa meni naimisiin Myllykylä- nimisen naapuripitäjän inkerinsuomalaisen Aleksanteri Soittun kanssa jota hän tapasi pesäpallopelissä. Pian heille syntyi Nikolai- poika.

Vuonna 1941 Aleksanteri kutsuttiin asepalvelukseen Puna-armeijaan Suomen rintamalle. Yhdessä toisen inkeriläisen kaverinsa kanssa he loikkasivat Suomen puolelle. Liisa ei silloin tiennyt asiasta mitään.

Vuonna 1942 saksalaiset joukot miehittivät Uusi-Siverskajan kylän ja koko Leningradin alueen. Venäläinen paikallisväestö siirrettiin Neuvostoliiton itäisiin alueisiin, inkeriläiset naiset, lapset ja vanhukset jäivät miehitetyille alueille. Stalin halusi siirtää myös suomalainen väestö mukaan, muttei kerinnyt. Hitlerin joukot tulivat ryminällä valloittaen nopeasti koko Inkerinmaan. Pommitusten aikana Liisa, Nikolai ja Maria piileksivät maakuopassa, pian kuitenkin saivat palata ehjänä säilyneeseen puutaloonsa. Siverskajan lomakeskuksessa perustettiin saksalaisten upseerikerho ja sairaala. Saksalaissotilaat asuttivat monia inkeriläistaloja joissa oli enemmän tilaa. Suomekielinen koulu avattiin uudelleen ja paikallisväestö sai käydä myös avatussa luterilaisessa kirkossa jumalanpalvelusta kuuntelemassa. Koska alkuperäisiä pastoreita ei enää ollut saatavissa, kävi pastoreita Suomesta asti jumalanpalveluksia pitämään.

Yöllä pelättiin neuvosto- partisaanien ryöstelyitä: tulivat metsästä keskellä yötä, aseella uhaten, veivät hapankaali ja hillopurkit kellarista. Päivisin taas saksalaiset sotilaat kiertelivät taloja porsaita kyttäämässä, mutta sen jälkeen kun Liisa sanoi että karja on sairastunut koleraan, ei kukaan saksalaisista enää käynyt kysymässä. Porsas kasvoi vielä vähän ja se piti pistää lihaksi, muuten saksalaiset tai venäläiset olisivat sen joka tapauksessa vieneet. Liha suolattiin ja pantiin pyttyyn joka pistettiin yöllä maakuoppaan saunan taakse. Päivisin kerättiin nokkosta ja siitä tehtiin lettuja, vähän ruisjauhoja sekaan vaan

Korpilahti/Putkilahti kesällä 1944 heinätöissä (vasemmalta oikealle: Perttu maatalon emännän nuorempi poika; Liisa; Nikolai; Paavo emännän vanhempi poika; Aleksanteri taustalla; Maria- mummo näkyy tytön takana).

laitettiin ja maitoa, jos oli saatavana. Vaikka saksalaiset tai venäläiset (ei ole varmaa tietoa) polttivat koko kylän, ettei partisaaneilla olisi enää mitään piilopaikkaa, eikä saksalaisilla asuintaloja, säilyi tulipalosta etäällä ollut sauna ja maahan kaivettu pytty sianlihoineen. Öisin kävivät Liisa äitinsä kanssa kaivamaan pytty esiin, ottivat lihat ja pistivät pytty takaisin maahan. Eräänä syyspäivänä Liisa meni joelle pyykkejä huuhtelemaan, 4-vuotias Nikolai oli mukana, hän meni riippusillalle hoipertelemaan ja tipahti jokeen. Oredez-Joen alajuoksulla oli saksalainen upseeri autoaan pesemässä, huomasi pojan hukkuvan, hyppäsi jokeen ja pelasti Nikolain varmalta kuolemalta.

Alkuvuoteen 1944 asti he asuivat kolmestaan savusaunassa kunnes kylän poikki käveli joukko suomalaisia upseereita kutsumassa kaikki poltettuun kylään jääneitä asukkaita kokoon. Kaikille Inkerrottiin että jokainen inkerinsuomalainen voi halutessaan pakata tarpeelliset tavaransa ja lähteä heidän kanssa Suomeen. Liisa lähti, samoin Maria ja Nikolai. Evakkoja kuljetettiin junalla Hatchinasta Tallinnaan jossa heidät pidettiin 2 viikkoa karanteenissa täistä putsaamassa. Sitten kaikille annettiin uudet hienot vaatteet ja kuljetettiin laivalla Tallinnasta Hankoon. Hangossa porukka haastateltiin, selviteltiin kuka mitä osaakin tehdä ja määrättiin sitä mukaan erilaisiin hommin ympäri Suomea. Liisa uteli omasta Aleksanteri- miehestä, että hän meni sotaan eikä sen jälkeen ole mitään kuulunut hänestä, ei kirjeen kirjettä tullut neljässä vuodessa. Ja yllättäen, Aleksanteri Soittu- niminen henkilö löytyi rekisteristä, hän olisi sijoitettuna Korpilahteen erään tilan maataloustöihin. Liisa ilmoitti haluavansa päästä samaan paikkaan miehensä kanssa ja näin he tapasivat jälleen Korpilahden Putkilahdessa.

Alle vuoden verran Liisa oli karjakkona ja Aleksanteri sekatyöhommissa maatilassa, kunnes vuoden 1944 lopussa tuli tieto, että on palattava takaisin Inkerinmaalle, että Stalin lupaa kaikille inkeriläisille omaisuutensa ja asuinpaikkakunnan oleskeluluvat mikäli he tulevat vapaaehtoisesti takaisin. Jos ei

vapaaehtoisesti tahto tullaa, niin sitten tuodaan väkisin ja sitten tulee ongelmia. Maria- mummo halusi palata, Liisa ja Aleksanteri eivät. Liisan ystävätär oli lapseton, otti kamansa ja karkasi Ruotsiin.

Vuoden 1945- alussa juna lähti Helsingistä kohti Leningradia (näin ainakin Liisa itselleen uskotteli). Juna pysähtyi ensimmäisen kerran Viipurissa. Vaunut avattiin ja neuvostosotilaat käskivät kaikki ulos. Kaikki matkustajien tavarat pengottiin, virsikirjat ja muut suomenkieliset kirjat ja lehdet otettiin pois, miehet käskettiin siirtymään muualle, naiset ja lapset lastattiin takaisin junaan, vaunut suljettiin ja juna jatkoi matkaansa. Seuraava pysäkki oli Leningradin sijasta Kalininin kaupunki (nykyisin Tver), joka sijaitsee noin 500 km. Pietarista Moskovan suuntaan. Ennen lähtöä Suomesta luvatusta kotiin paluusta ei ollut mitään puhetta, eikä kukaan päässyt Kalininskin alueelta poistumaan. Passit takavarikoitiin, ilman passia liikkuminen Neuvostoliitossa oli rikos eikä junalippua saanut ostettua ilman henkilöpapereita. Kalininissa Suomesta palaajat sijoitettiin alueen eri kolhooseihin ja sovhooseihin pakkotöihin. Nälkää oli, raskasta työtä piti tehdä ja asua parakissa. Kaikki Suomesta saadut hyvät vaatteet kuluivat nopeasti ja muuttuivat ryysijiksi. Sairaanakin piti mennä metsään puita sahaamaan. Nikolai- poika ei puhunut enää venäjää ollenkaan, uudet paikalliset leikkikaverit luulivat häntä mykäksi. Suomea ei saanut puhua ja Liisa neuvoi poikansa esittämään mykkää.

Aleksanteri Soittu luokiteltiin maanpetturiksi, mutta annettiin mahdollisuus ”verellä puhdistaa Neuvostokansalaisen maineensa” menemällä Puna-armeijaan sotimaan Saksalaisia vastaan. Stalinilla oli kova kiire Berliiniin ja hän tarvitsi kaikkia, jopa epäluotettavia miehiä rintamalle. Aleksanteri ehtii sotia muutaman kuukauden kunnes sota loppui toukokuussa 1945.

Vuonna 1947 Liisa sai poikkeusluvalla palata kotiseuduilleen Uusi-Siverskajaan. Hänellä kun oli alaikäinen lapsi ja ikääntynyt äiti, sekä Natsi-Saksaa vastaan rintamalla taistellut aviomies. Näin Liisa ja Aleksanteri tapasivat jälleen Uusi-Siverskajassa. Liisa määrättiin samaan ”Leninin Muisto”- nimiseen kolhoosiin karjaan hoitotöihin, mutta Aleksanteri ei saanut oleskelulupaa Leningradin alueella. Moskovan määräyksellä kaikki passissa suomalaisiksi merkityt neuvostokansalaiset luokiteltiin epäluotettaviksi ja heiltä evättiin oleskelumahdollisuus 100 kilometrin säteellä Leningradista. Uusi-Siverskaja oli 65 kilometrin päässä Leningradista. Uudeksi asuinvaihtoehdoksi tarjottiin joko Siperiaa tai Neuvosto Karjalaa, jossa kipeästi tarvittiin metsäalan ammattimiehiä. Näin olleen, Aleksanteri sijoitettiin uudelle paikkakunnalle Belomorskiin metsäalan kolhoosiin puiden sahaushommiin. Asuinolot Belomorskissa olivat sen verran hankalat, pelkkä yhteisparakki ilman pesuloita tai muita mukavuuksia, ettei raskaana ollut Liisa uskaltanut lähteä miehensä perään vaan jäi asumaan äitinsä ja poikansa kanssa Uusi-Siverskajaan. Jollain konstilla, Kalininskissä Liisa onnistui viranomaisille uskottelemaan että hän on venäläinen. Hän keksi kertoa viranomaisille että heidät oli pakolla siirretty Suomeen eikä hän halunnut lähteä, vaan kaikki kyläläiset pantiin autoon ja vietiin väkisin juna-asemalle. Omalla neuvokkuudella hän sai itselleen passiinsa merkinnän ”venäläinen”, mikä helpotti elämää hänelle ja lapsilleen ratkaisevasti.

“Oleilu Leningradin alueella passimerkinnällä “suomalainen” oli vakava rikos, josta seurasi vankeustuomio.”

Vuonna 1948 syntyi isäni Aleksander Soitu. Syntymätodistukseen merkattiin: äiti Elizaveta Soitu – venäläinen, isä – tuntematon. Näin Aleksander Soitusta tuli täysivertainen Neuvostoliiton kansalainen. Vainojen ja teloituksien pelko oli voimakkaimmillaan suotien jälkeen aina vuoteen 1953- saakka milloin Stalin kuoli. Aleksanteri Soittu vanhempi kävi salaa Karjalasta Uusi-Siverskajassa perheensä tapaamassa ja houkuttelemassa heidät mukaan Belomorskiin, muttei siitä tullut mitään. Oleilu Leningradin alueella passimerkinnällä ”suomalainen” oli vakava rikos josta seurasi vankeustuomio. Niin Aleksanteri vanhempi palasi takaisin Belomorskiin ja siellä hän eli elämänsä loppuun asti, virallisesti naimisissa Liisan kanssa, mutta uuden naisystävänsä kanssa. Heille syntyi kaksi lasta Belomorskissa.

Kahden lapsen yksinhuoltaja Liisa työskenteli seitsemänä päivänä viikossa kolhoosissa karjakkona. Töihin hän lähti klo. 5 aamulla ja töistä palasi klo. 22.00 illalla. Maria mummo teki lapsille ruokaa ja laski Nikolaita venäjänkieliseen kouluun. Omia lapsia Liisa näki vain nukkumassa, koska aamuisin kolhoosiin lähtiessään he vielä nukkuivat ja iltaisin töistä palattuaan olivat jo nukkumassa. Palkkaa maksettiin työnjohtajan vihkoon merkittyjen viivojen (trudodni = työpäivät) perusteella aina kuun lopussa jauhoina, perunoina ja punajuurikana. Rahaa ei työnorjille maksettu ollenkaan. Omalla pikku maapalstalla sai kasvattaa vihanneksia omaan käyttöön, kotieläimiä ei saanut pitää vaan kaikki työpanos oli annettava kolhoosille. Sairaslomaa ei annettu ellei pää ollut halki. Kerran navetassa lehmä potkaisi Liisaa polveen niin kovasti, ettei hän pystynyt kävelemään ja polvi turposi. Loppupäiväksi annettiin aikaan huilata, mutta huomenna piti jo aamusta taas tulla navettaan. Liisa hoiti kolmeakymmentä lehmää yksin: ruokkii, pesi, lypsi kahdesti päivässä, siivosi kakat. Miehet heiluivat humalassa eivätkä tehneet mitään töitä.

Suomea ei enää kylällä puhuttu ollenkaan, kaikki pelkäsivät kun ”musta varis” ajoi pääkatua pitkin. Istuttiin pimeässä mökissä verhot ikkunoissa ja toivottiin, ettei auto pysähdy ainakaan meidän pihassa. Virsikirja ja Katekismus piilotettiin patjan alle. Ihmisiä vietiin ja harva oli ”mustan varikseen” nousseista tullut takaisin. Jotkut palasivat kyllä vasta kymmenien vuosien jälkeen. Moni kylään palannut muutti nimensä ja sukunimensä venäläiseksi: naapuriherra Mankinen olikin palattuaan Mankov, Rämösistä tuli Rebov.

“Istuttiin pimeässä mökissä verhot ikkunoissa ja toivottiin, ettei auto pysähdy ainakaan meidän pihassa.”

Neuvostoliiton romahtamisen jälkeen Liisa sai viettää eläkepäiviään puutarhansa hoidossa ja perunoita vapaasti kasvattamassa. Joskus illalla näin mummoni istuvan omassa huoneessaan, ikkunan verhot kiinni, valot sammutettuina kuuntelemassa Suomen radiota. Sunnuntain aamuisin taas tulivat naapurimummot lasitetulle terassille kuuntelemaan porukalla suomenkielistä jumalanpalveluslähetystä ja laulamaan radion mukana virsikirjasta.

Liisa eli 85-vuotiaaksi ja kuoli rauhallisesti sanomalla isälleni että ”täytyypä lämmittää sauna”, omassa puutalossaan **vuonna 2004**. Hän ei valittanut elämästään eivätkä vastoinkäymiset lannistaneet häntä.

Vuonna 2013 Milla Liisa Soitu on 1,5 v., aloittamassa päiväkotia. Santeri Aleksander Soitu 9 v. opiskelee Tuusulan ala-asteella tokalla luokalla ja suomenkielellä. Lapset varmasti tulevat kuulemaan iso-iso-vanhempiensa tarinaa…

Alla Liisa- mummon muutamia sanontoja:

”Me suomalaisia olemme, ja suomalaisiksi jäämme, me suomen tavat pidämme ja suomalaisten päämme”.

”Inkerinmaalla viearahaalla, Suomesta kotoisin ollaan”.

”Ei viina virvoita, ei olvi anna voimaa”.

Kirjoitti:
Liisa Soitun lapsenlapsi Mikko (Mihail) Soitu
Tuusulassa 20.03.2013

VIRON INKERILÄISTEN KESÄJUHLAT HAAPSALUSSA 29. – 30.6.2013

SUOMALAISRYHMÄ VIRON MUTAKAUPUNGISSA

Suomen Inkeri-liiton matkalla olivat mukana Anneli Mylläri (AM) ja Olli Hirvonen (OH), Anneli Kemppainen (AK) ja Juho Puumalainen (JP), Hilkka Toivonen (HT) ja Risto Toivonen (RT) sekä Alina-Sinikka Salonen (A-SS) ja Juulia Tokola (JT); juhlissa mukaan liittyivät myös Albert Kirjanen (AK) ja Toivo Puronen (TP). Matkaan liittyvistä matka- ja hotellivarauksista kiitämme ***matkatoimisto Baltic Express Toursia.***

LAUANTAI-ILTAA VIETETÄÄN VIRONRUOTSALAISTEN MUSEON AIBOLANDIN PIHALLA

Vasemmalla: Eestin Inkeriliiton sihteeri Ester Pruul katsoo, että suunnitelmat pitävät. Kuva RT

Alla: Suomalaisen kulttuurisäätiön (SKESA) puheenjohtaja Toivo Kapanen ja Inkerin kulttuuriseuran jäsen Hilkka Toivonen maistelevat Kapasen kirsikoita. Kuva A-SS

SUNNUNTAINA MESSUN JÄLKEEN MARSSITAAN KULKUEENA PROMENAADIN LAULULAVALLE

Me Suomen juhlavieraat odotamme kulkueen liikkeelle lähtöä. Oikealta OH, AM, TP, AK, JT, JP, A-SS, AK, HT, RT. Kuva RT

Vasemmalla: Tallinnan seuran puheenjohtaja Wladimir Vari ja Ruotsin Liiton puheenjohtaja Viktor Pajunen vaihtavat kuulumisia Kuva A-SS

Rakkaat liput hulmuavat upeassa maisemassa. Kuva RT

Suomen Inkeri-liitto ry tiedottaa

Arvoisat lehtemme lukijat,

olemme tehneet lehtemme ulkoasuun ja sivumäärään muutoksia, jotka ovat nyt ensimmäistä kertaa nähtävissänne. Aiemmin käyttämämme painotekniikka oli pienipainoksiselle lehdellemme kallis. Olemme ottaneet nyt käyttöön uuden digitaalisen painotekniikan.

Pyrimme muutoksella saamaan lehden kustannukset minimiin ja pitämään tilaushinnan ennallaan. Valitettavasti lehden tilaajakanta on vuosien varrella pienentynyt koska uusia tilaajia emme ole saaneet entisten tilalle.

Samalla muutetaan myös lehden sivumäärä. Pääsääntöisesti lehdessä tulee olemaan 24 sivua. Lehden ilmestymiskerrat säilyvät ennallaan siis kuusi lehteä/vuosi. Vaikka kaksoisnumerot vuoden 2013 alusta poistuvat, kasvaa vuoden kokonaissivumäärä hieman, ja saatte enemmän luettavaa.
Vuonna 2013 lehdet numeroidaan 1- 6.

Antoisia lukuhetkiä.

Kokouskutsu sääntömääräiseen syyskokoukseen

Suomen Inkeri-liitto ry:n sääntömääräinen syyskokous pidetään **lauantaina, lokakuun 26. päivänä 2013 klo 14.00 Karjalatalolla Inkeri-kodissa Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki**

Kokouksessa käsitellään säännöissä syyskokoukselle määrätyt asiat sekä liiton sääntömuutos.

Äänivaltuutettuja ovat v. 2013 jäsenmaksunsa maksaneiden jäsenjärjestöjen valtuuttamat henkilöt sekä ne hallituksen hyväksymät henkilöjäsenet, jotka ovat maksaneet v. 2013 jäsenmaksunsa.

Hallitus

Kutsu

kaikille teille eri-ikäisille ihmisille, joilla on inkeriläinen tausta, mutta jotka ette ole osallistuneet inkeriläisille järjestettävään toimintaan.

Tervetuloa
maanantaina 9.9.2013 klo 18.00
tilaisuuteen, jossa voitte tavata vastaavassa tilanteessa olevia ihmisiä.

Ohjelma
on vapaa. Lähtökohtana on, että vaihdatte ajatuksia ja kokemuksia siitä,

- onko inkeriläistaustanne jotenkin vaikuttanut elämäänne,
- millaisen vaikutelman olette saaneet inkeriläisten tilaisuuksista ja juhlista,
- onko teillä halua ja/tai mahdollisuutta itse osallistua mihinkään toimintaan ja
- millainen toiminta saattaisi teitä kiinnostaa.

Mukaan tulo
ei sido teitä mihinkään! Suomen Inkeri-liitto on kiitollinen, jos saamme välitetyksi teille tiedon, että kunnioitamme jokaisen henkilön omaa halua ”esiintyä” inkeriläisenä. Samalla toivomme, että jokainen inkeriläistaustainen henkilö saa ainakin tiedon siitä, että inkeriläisten hyväksi tehtävässä toiminnassa ovat entisten lisäksi uudet ideat ja henkilöt tervetulleita.

Paikka
on Karjalatalon 2.kerroksessa sijaitseva Inkeri-koti. Osoite on **Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki.** Seuraavat kulkuneuvot tuovat lähelle: bussit 52,55/55K, 56, 57, 65A, 69, 506. Käpylän asemalta on alle 1km kävelymatka.

ANNA SANAN KIERTÄÄ!
TUO KAVERISIKIN!
AINUTLAATUINEN TILAISUUS!

Suomen Inkeri-liiton matkat ja tapahtumat loppu vuonna 2013

Ilmoittajille

Jotta tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.

Pvm			Paikka	Kellonaika
9.9.	**TULOKASTAPAAMINEN**	Inkeriläistaustaisten "uusien polvien" tapaaminen. KATSO ERILLINEN ILMOITUS!	Inkeri-koti Käpylänkuja 1, Helsinki	**KLO 18.00**
	INKERI-ILTAPÄIVÄT	**13.30 – 14.00 kahvit ja kuulumiset** **14.00 – 15.30 luennot ja esitykset** **15.30 – 16.00 kirjojen myyntiä yms. asioiden hoitoa**	**Inkeri-koti Käpylänkuja 1, Helsinki**	**KLO 13.30 ALKAEN**
14.9.	**INKERI-ILTAPÄIVÄ**	1. Inkeri-iltapäivä kirjallisuuden merkeissä. *Toivo Flink, Sinikka Paavilainen ja Martti Soikkeli* kertovat kirjoistaan.	Inkeri-koti Käpylänkuja 1, Helsinki	
2.10. - 6.10.	**HATSINAN – KOLPPINAN MATKA**	Kysy mahdollisia peruutuspaikkoja.		
13.10.	**KANSAOPETUKSEN JUHLA**	Iloinen kansanopetuksen juhla, johon liittyy samassa tilassa pidettävä iltahartaus klo 18. Juhlassa ovat mukana Helsingin piispa *Irja Askola* ja Inkerin kirkon piispa *Aarre Kuukauppi.* Juhlat pidetään Helsingin Mikaelin kirkossa, Emännäntie 1, Kontulan metroaseman vieressä.	Helsingin Mikaelin kirkko Emännäntie 1, 00940 Helsinki	**KLO 16.00 ALKAEN**
9.11.	**INKERI-ILTAPÄIVÄ**	2. Inkeri-iltapäivä kirjallisuuden merkeissä. *Juhani Jääskeläinen, Hannu Pelkonen, Reijo Rautajoki* kertovat kirjoistaan.	Inkeri-koti Käpylänkuja 1, Helsinki	**KLO 14.00**
14.12.	**JOULUJUHLA**	Koko perheen joulujuhla yhdessä Helsingin seudun Inkeri-seuran kanssa.		**KLO 14.00**

Hyvinkään Inkeri-kerho

Hyvinkään Inkeri-kerho ry kokoontuu seurakunnan aulakahviossa *(Hämeenkatu 16)* aina kuukauden 1. sunnuntaina.

Tiedustelut *Irja Pelkonen, inkerikerho@gmail.com tai p. 040 550 5712*

- Kesäkuussa Myllytilalla on karjalaisten ja inkerinsuomalaisten päivä
- Heinäkuussa on Inkerinliiton kesäjuhla Turussa.
- Elokuussa retki seurakunnan majalle Heruusiin.

Lahden seudun Inkeri-seura

Kerhoillat joka kuukauden toinen maanantai alkaen kello 15 Luther kirkolla, osoitteessa Vuorikatu 37.

- Syyskuu 9. Kerhoilta
- Lokakuu 14. Syyskokous
- Marraskuu 11. Kerhoilta
- Joulukuu 9. Jouluruokailu klo 13

Kerhoiltojen kahvituksen sovimme vuorotellen jo edellisessä kokouksessa.

Jäsenmaksu Lahden seudun Inkeri-seuran jäsenmaksu vuodelle 2013 on 15 euroa/henkilö.

Maksun voi suorittaa kerhoillassa rahastonhoitajalle tai pankkiin tilille Nordea 129830-24722

Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa *Maria Lahti, p. 0400 841 741*

Turun Inkeri-seura

Besseda-teehetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. ja 3. perjantai kello 13 Irma Kapasen vetämänä.

Juhlatilaisuudet Varissuon kirkolla (Kousankatu 6), kello 14 alkaen.

Palvelupiste, Uudenmaankatu 1.
Puh. 233 2565

- 29.9. Mikkelinpäiväjuhla
- 5.10. Inkerin päivä
- 2.11. Pyhäinpäivän kunniakäynti seppeleenlaskuineen Turun hautausmaalla Inkeriläisten muistomerkillä klo 12 ja sen jälkeen kahvi- ja ohjelmatilaisuus Varissuon kirkolla
- 26.12. joulujuhla

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Anitta Iline anitta@inkeriseura.com tai p. 050-565 9805

Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (Käpylänkuja 1, Helsinki).

Tiedustelut *Toivo Tupin p. 040 578 3894*

Liittomme puheenjohtaja päätti Turun kesäjuhlassa tervehdyksensä Siunaukseen. Hän oli tuonut sen mukanaan Haapsalun juhlajumalanpalveluksesta. Siunauksen ajatuksilla on turvallista käynnistää syyskauden toiminta.

Hyvä taivaan Isä. Me kiitämme sinua tästä päivästä.

Armosi aurinko on vielä yllämme ja Sinun siunauksesi jatkuu. Kiitämme sanastasi, joka on ollut voiman lähde vaikeina aikoinamme. Anna meidän olla uskollisia sanallesi, vaikka koko maailma kääntyisi Sinua tai meitä vastaan.

Siunaa Inkerin maata. Siunaa kaikkia inkerinsuomalaisia, missä ikinä he nyt asuvat. Siunaa Venäjää, Suomea ja Viroa, ja anna, että Inkerin kulttuuri voisi niissä maissa säilyä ja kukoistaa. Siunaa Inkerin kirkon työtä, mutta myös Suomen ja Viron ev-lut kirkon työtä inkerinsuomalaisten keskuudessa. Anna nuorison taas löytää esi-isien ja -äitien usko. Jaa kansoillemme maallista ja hengellistä hyvää.

Olemme saaneet kokoontua Sinun huoneeseesi rukoilemaan siunaustasi tälle juhlallemme. Anna sen onnistua. Vahvistakoon tämä yhteyden tunne myös sitä tietoisuutta, että kuulumme Sinun perheeseen. Olkoon se tietoisuus yhdistävänä tekijänä myös maallisissa asioissamme. Siunaa kaikkia tämän juhlan järjestäjiä ja anna heille voimaa ja innostusta jatkaa samassa hengessä.

Kiitämme Sinua kaikista sukupolvista, jonka perinnön kantajina me nyt tässä olemme. Anna että toteuttaisimme sen tehtävän, jonka olet meille antanut tässä sukupolvien saatossa.

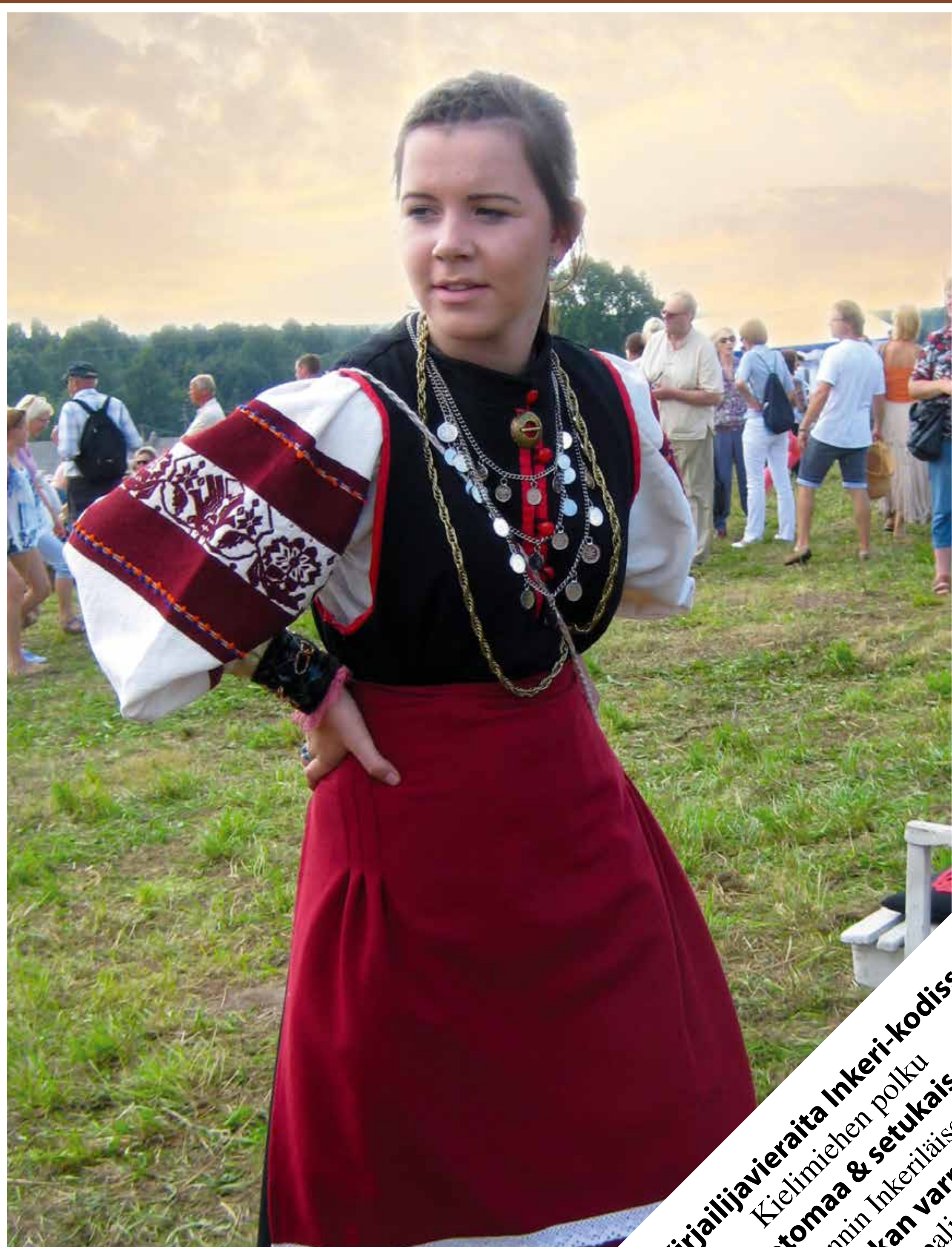
Anna kerran päästä perille iankaikkiseen rauhaan ja autuuteen, jossa edesmenneet sukupolvet jo ovat, että siellä suuressa laulujuhlassa voisimme kiittää ja ylistää Sinua ikuisesti. Aamen.

Urmas Oras, Tarton apulaispappi

Suomen Inkeri-liitto ry

INKERILÄISTEN viesti

7 / 2013

Kirjailijavieraita Inkeri-kodissa
Kielimiehen polku
Setomaa & setukaiset
Aale Tynnin Inkeriläiset juuret
Matkan varrelta
ja paljon muuta!

KANSIKUVA
Setukaisten suvijuhlissa Viron Luhamaalla sai nauttia pukuloistosta. Kuvaaja Alina-Sinikka Salonen.

Numero 8/2013 ilmestyy viikolla 51. Aineisto toimitukselle 21.11 mennessä.

Numero 1/2014 ilmestyy viikolla 5. Aineisto toimitukselle 7.1. mennessä.

Tässä numerossa – Inkeriläisten viesti 7 / 2013

Inkeriläisten viesti

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry.
www.inkeriliitto.fi
suomeninkeriliitto@gmail.com
Puheenjohtaja Alina-Sinikka Salonen
p. 040 743 7042
alinasinikka@gmail.com

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut, tuotetilaukset yms.
Osoite: Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki
tai p. 045 261 2342

PANKKI
Danske Bank
FI51 8000 1200 3063 64

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250€
½ sivu 135€
¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17€
Kiitos- yms. ilmoitukset 10€

LEHDEN VUOSITILAUS 2013
35€ EU-maat
40€ muualle

TILAAMINEN
Maksu tilille ja osoitetiedot kuitille ja Suomen Inkeri-liitto ry:n toimistoon.

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Alina-Sinikka Salonen
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
p. 050 599 6773 (ark. 9-17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi

PAINOPAIKKA
Picaset Oy
Helsinki

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa. Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Bredantie 6 E 22,
02700 Kauniainen
p. 050 505 2335
OP FI77 5780 3820 0314 99

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev 6
SE-43835 Landvetter
p. (03)191 6602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
173888-9

ISSN 1236-9586

PÄÄKIRJOITUS
Puheenjohtajan mietteitä

Alina-Sinikka Salonen

Kun kirjoitan tätä, edessä on kiinnostavia tapahtumia: ensiksi matka Hatsinaan. Siellä juhlitaan suomenkielistä opettajien koulutusta, joka alkoi 150 vuotta sitten Kolppanan seminaarissa. Samalla vietetään Inkerin Liiton 25-vuotisjuhlaa.

Kotiin paluun jälkeisenä sunnuntaina Suomen Inkeri-liitto järjestää yhdessä Helsingin Mikaelin seurakunnan kanssa Iloisen kansanopetuksen juhlan, alkoihan suomenkielinen opettajien koulutus Jyväskylän seminaarissa samoihin aikoihin kuin Inkerissä. Tilaisuuksista kerrotaan seuraavassa Viestissä.

Menneeseen kesäkauteen on liittynyt monenlaista toimintaa, josta kerrotaan tässä numerossa. Yksi tilaisuus on jäänyt erityisesti askarruttamaan mieltäni. Se oli *”Kutsu ihmisille, joilla on inkeriläinen tausta, ja jotka eivät ole osallistuneet inkeriläisille järjestettävään toimintaan”.* ***(Viesti 5 – 6/2013, sivu 21)***

Tilaisuuden vähäinen osanottajamäärä pani minut muistelemaan vuosikymmeniä, joiden aikana kypsyin ymmärtämään, kuka minä olen, mihin kansaan minä kuulun. Tiedän, että olen Inkerissä syntynyt, inkerinsuomalaisista vanhemmista, ja tiettävästi myös esivanhempani ovat olleet inkerinsuomalaisia.

Tulin Suomeen 2,5 vuoden ikäisenä. Perheemme halusi suomalaistua. Tästä seurasi, että kymmenien vuosien ajan kielsin kansani, häpesin alkuperääni ja koin monenlaisia erilaisuuden ja eriarvoisuuden tuntemuksia. Pelkäsin, mitä tapahtuu, jos/kun ihmiset saavat tietää, että olen inkeriläinen.

Lapsuusvuosina koko lähiympäristö tiesi asian. Sen ajan traumat ovatkin vähäisemmät, toihan inkeriläisyys myös myötätuntoa ympäristön taholta.

Kun tulin oppikouluikään, muutimme paikkakunnalle, jossa kouluun olisi lyhyt matka. Nyt tuli ilmitulon pelko. Ja häpeä.

Enhän edes pystynyt toimittamaan koululle sen vaatimaa ”papintodistusta”. Ongelma tosin poistui ystävällisen kirkkoherran ottaessa meidät seurakunnan jäseniksi ”vaikka minulla ei olisi oikeutta siihen”, hän totesi ja säälitteli meidän kovaa kohtaloamme. – Tieto inkeriläisyydestäni tietenkin levisi.

Sitten tapahtui onnenpotku, vanhempien työpaikka siirtyi Helsinkiin. Mikä onni ja autuus oli alkaa koulu niin, että kukaan ei tiennyt minusta mitään! – Vasta muutama vuosi sitten, kun lounastimme ylioppilasluokkani kanssa, kerroin olevani inkeriläinen. Sitä ihmetystä: miksi kerrot vasta nyt! - Niin, miksi?

” Mutta eihän sitä tiedä, kuinka ajatukset muuttuvat.”

Juuriaan hävennyt ja salaillut inkeriläistyttö on vasta eläkeikäisenä kypsynyt hyväksymään sen, että on se, mikä on. Olen vuosien kuluessa lopultakin ymmärtänyt, että suomensuomalaisen ulkokuoreni alla on koko elämäni ajan värjötellyt ja piileskellyt inkerinsuomalainen ihminen, ja että juuri tämä identiteettini on se oikea ja aito. Kun olen alussa sen hylännyt, olen hylännyt itseni. Nyt, kun olen kääriytynyt siihen, olen kotonani, olen oma itseni.

Suren sitä, että monet elävät koko elämänsä vastaavien pelkojen vallassa. On kova kohtalo hävetä jopa omien perheenjäsenten edessä. Tällaisiakin kokemuksia ihmiset ovat minulle elämästään kertoneet.

Vanhempani kävivät inkeriläisten tilaisuuksissa. Itse muistan käyneeni yksillä kesäjuhlilla. Ei olisi tullut kuuloonkaan, että olisin ottanut osaa mihinkään säännölliseen toimintaan!

Nyt palaan tapahtumaan, joka pani minut muistelemaan näitä aikoja. Tilaisuudessa oli paikalla minun lisäkseni 7 henkilöä, joista kolme oli Helsingin seudun seuran johtohenkilöitä.

Yksi jäljelle jäävästä neljästä oli suomensuomalainen. Hän oli sisä-Venäjällä tavannut inkeriläisiä. Siitä alkaen hän on ollut inkeriläisten ystävä. - Yksi on elänyt inkeriläisen suvun keskellä; isoisänsä on ollut keskeinen vaikuttaja sekä Inkerinmaalla että Suomessa. - Kaksi muuta olivat minun perheestäni. Poikani myönsi, että inkeriläisyys ei ole merkinnyt hänen elämässään muuta kuin pientä kuriositeettia. Hän jätti tulevaisuuden avoimeksi: ” En ainakaan vielä ole kiinnostunut osallistumisesta. Mutta eihän sitä tiedä, kuinka ajatukset muuttuvat.” Hänen tyttärensä, ”vunukkani” Juulia, kohta 17 v., sanoo tuntevansa olonsa kotoisaksi inkeriläisten tilaisuuksissa. Hän onkin ollut juhlissamme Venäjällä, Virossa ja Suomessa. ”En kuitenkaan ajattele itseäni inkeriläiseksi”, Juulia toteaa.

Olen tyytyväinen, että järjestin tilaisuuden, vaikka Liiton hallituskin ennusti sen turhaksi. - Kun miettii minun tarinaani ja näkee ympärillään sen oravanpyörän, jossa ”ruuhkavuosia” elävät niin suomensuomalaiset kuin inkerinsuomalaiset perheet polkevat, lopputulos oli ennakoitavissa.

Rakas lukijani! Inkerinsuomalaisten aktiivisten osallistujien määrät vähenevät koko ajan ikäryhmien molemmista päistä. Se on tosiasia, joka ei ole meidän hallittavissamme eikä päätettävissämme. Eikä se ole kenenkään vika! Annetaan ihmisten tehdä omat valintansa ilman syytöksiä tai vaatimuksia. Ollaan iloisia jokaisesta, joka on löytänyt inkeriläisyyden voimavarakseen. Tehdään me, jotka olemme kuvioissa mukana, työmme niin hyvin kuin osaamme. Se on ihan riittävästi.

Mutta: Pannaan talteen erilaista aineistoa heitä varten, jotka myöhemmin kiinnostuvat juuristaan!

Ehdotus: Jos epäilet, että keräämäsi inkeriläisaineisto joutuu kaatolavalle, tee hyvissä ajoin testamentti Inkeriläisten Sivistyssäätiölle tai Suomen Inkeri-liitto ry:lle. Säilytystiloja ei vielä ole, mutta jos aineistoa alkaa tulla, tilan on pakko järjestyä!

KIRJAILIJAVIERAITA
Inkeri-kodissa 14. syyskuuta 2013

Alina-Sinikka Salonen

Kesäinen syyskuun päivä varmaan erehdytti jäseniämme vuodenajasta. Oli niin hyvät vierailijat, että heitä olisi halunnut esitellä suuremmalle kuulijakunnalle. Molemmista paistaa harras rakkaus ja sympatia inkeriläisiä kohtaan. Aina joskus löytää supi suomalaisia, jotka ovat jossakin elämänsä mutkassa tai matkassa sattumalta kohdanneet inkeriläisen ihmisen ja menettäneet sydämensä inkeriläisyydelle.

Sinikka Paavilainen ja Hannu Pelkonen (ja ilman muuta myös vaimonsa Irja) ovat näitä. Sinikan ja Hannun kirjoissa on eräs oleellinen ero: Sinikka kertoo Kyynelvaunut-kirjassaan kuulemistaan kohtaloista, Hannu kirjassaan Voihan Venäjä! omista kokemuksistaan. Molempia on kiinnostavaa lukea.

Sinikka hymyilee edellisessä Viestin numerossa, tässä esittelemme Hannun Inkeri-kodissa itse kirjoitettu ja eletty tarina kädessään. Kirjaa saa ostaa Inkeri-kodista, Sinikan kirja on virastoaikana myynnissä viereisen oven takana, Karjala-liiton toimistossa.

Inkerin kirkoissa Hannu on osallistunut kaikkiin mahdollisiin ja mahdottomiin töihin, mitä on vastaan tullut. Hän on myös kohdannut monenlaiset sää- ja liikenneolosuhteet ja ollut äkkiväärissä vaaran paikoissa. Vakavin tilanne oli viedä hengen. Ihmeellinen tervaskanto! täytyy ihaillen todeta. Tarkat muistiinpanot on koottu Voihan Venäjään!

Sinikka Paavilainen: Kyynelvaunut – inkerinsuomalaisten kohtaloita Neuvostoliitossa

Kolme vuotta sitten tutustuin elämäni ensimmäisiin inkeriläisiin. Tuttavani kertoi paluumuuttaja Hilma Pupulaisen perheestä, jonka kokemukset ja elämä Stalinin ajan Neuvostoliitossa olivat koskettaneet häntä syvästi. Päätin ottaa asioista selvää. Tästä kohtaamisesta sai alkunsa kirja Kyynelvaunut.

Tutustuin myös Hilman Roosa sisareen ja veljeen Einariin sekä tämän vaimoon Olgaan. Tapaamisissa minua odottivat aina rakastettavat ihmiset ja kauniisti katettu runsas ruokapöytä. Meistä tuli ystäviä, tunnen melkein kuuluvani perheeseen.

Alusta alkaen oli selvää, että kirjan nimessä yhdistyisivät inkeriläisten kokema kärsimys ja kyyneleet. Ajatus johti toiseen. Kommunistien utopiasta luoda taivas maan päälle, tuli tragedia, joka päättyi miljoonien ihmisten kyyneliin.

Saadakseni inkerinsuomalaisten historiaa tunnetuksi päädyin kirjoittamaan niin, että historialliset tosiasiat ja elämäntarinat yhdistyisivät mielenkiintoa herättäväksi kokonaisuudeksi. Kirjoitustyön aikana ymmärsin, että Stalinin vainoissa henkiin jääneet inkerinsuomalaiset olivat selviytyneet säilyttämällä kansana uskonsa Jumalaan sekä suomen kielen ja suomalaisen elämänmuodon. Inkeriläisiin kohdistunut julma vaino ja hirmuteot saivat kerto-

Kansallispukuiset naiset 1920 luvulla vas. Anna Junus, Äyrämöisen puku ja oik. Roosa Rokka, Savakon puku.

Paaritsalaiset Simo ja Katri Pupulainen hääkuvassa 12.7.1921.

Katri Pupulainen sylissään Einari, vas. Hilma, oik. Roosa 1920-luvun puolivälissä Paaritsassa.

jien kautta äänen ja kasvot. Stalin ei onnistunut toteuttamaan kansanmurhaa kaikessa laajuudessaan. Vielä tänään, kahdeksankymmentä vuotta myöhemmin, saattaa muistelijan puhe äkisti keskeytyä: ”Pelko puhua asioista on yhä veressä.”

Musta korppi

Musta korppi, paha ja kavala
nokki hänen sydäntään
ja aivojaan.
Veri tihkui punaisina
pisaroina.
Korppi eli, sylki kaikelle!
Korppi sai ravintonsa
ruumiista,
mässäili eikä tullut kylläiseksi!
Ja koko Venäjälle se levitti
pelkoa ja orjuutta, sortoa
ja häpeää.

Anna Jurjevna

Romaanissa seurataan Kempin ja Lankisen perheiden kohtaloita 1920-luvulta läpi sotavuosien aina Stalinin kuolinvuoteen 1953 asti. Perheet kokivat pakkokollektivisoinnin, Kempin perhe karkotuksen Tretsevitsaan. He joutuivat näkemään hirmutekoja ja kokemaan saksalaismiehityksen. Osa perheistä lähti sodan jaloista Suomeen. Sodan jälkeen heidät kyyditettiin takaisin Neuvostoliittoon.

Inkeriläisten vainot ja kärsimykset olivat alkaneet pian Leninin kuoleman jälkeen.

Viisivuotissuunnitelman aattona 1929 Stalin julisti: ”Me marssimme täyttä vauhtia eteenpäin tiellä teollistumiseen ja sosialismiin ja jätämme ikivanhan venäläisen elämäntavan taaksemme.” Inkeriläiset aavistivat tämän merkitsevän siirtymistä uudenlaiseen yhteiskuntajärjestelmään. He tunsivat jäisen hengityksen niskassaan.

Kommunistisen maailmanvallan luomiseen tarvittiin miljoonia työläisiä. Ratkaisut työvoiman saamiseksi olivat vankileirit ja ihmisten pelko. Ihmisiä hävisi yöaikaan. ”Mustiksi variksiksi”

kutsutut autot veivät kuulusteluihin ja vangittaviksi. Perättömien ilmiantojen ja huhujen perusteella ”lentävät tuomioistuimet” tuomitsivat ihmisiä yhteiskunnan rikollisiksi ja teloitettaviksi tai karkotettaviksi jopa kahdeksikymmeneksi vuodeksi vankileireille toteuttamaan Leninin ja Stalinin

unelmaa - työläisten paratiisia maan päälle. Suurin osa leireille joutuneista ei koskaan palannut. Inkeriläisiä talonpoikia leimattiin kulakeiksi: omaisuus riistettiin valtion haltuun, perheenjäsenet pakotettiin töihin kolhooseihin sekä maksamaan valtiolle järjettömiä veroja. Suomenkielinen opetus lakkautettiin, kirkkoja hävitettiin ja uskonto kiellettiin. Stalinhan oli julistanut likvidoivansa Jumalan ja antavansa näin kuoliniskun uskonnolle ja kirkon toiminnalle.

Stalinin hallinnon aikana miljoonien teloitettujen, vankityöleireille ja asuinpaikastaan Inkeristä pois karkotettujen joukossa oli puolet Inkerin suomalaisesta kansasta.

Toisessa maailmansodassa Saksan ja Neuvostoliiton välinen taistelurintama kulki yli kahden vuoden ajan Inkerin kylien halki, jolloin taivas peittyi tulenliekkeihin. Hatsinan lähellä Paaritsan kylässä asunut Kempin perhe pakeni pommituksia läheiseen paasikivilouhimoon. Osa kyläläisistä säilyi hengissä ryömimällä öisin läheisellä pellolla hakemassa mädäntyneitä kaalinlehtiä tai sotilailta tähteeksi jääneitä perunoita. Epätoivoiset ihmiset ilmestyivät Paaritsaan ostamaan koiria ja kissoja ruuaksi. Satoja ihmisiä kuoli nälkään. Viikon vanha vauva vietiin luolasta rukousten saattelemana luotisateessa turvaan, ja hän elää tänäkin päivänä.

Arki oli kituuttamista nälkäisenä päivästä toiseen. Sylttyä keitettiin taistelussa kuolleen hevosen jalasta. Asuminen poltetun kotitalon saunan raunioissa, raataminen kolhoosissa ja saksalaisten työleirillä radankunnostustöissä nälkäkuoleman partaalla lujitti perheen yhteenkuuluvuutta ja uskoa selviytymiseen Jumalan avulla.

Pelko ja ahdistus tunkeutuivat painajaisuniin, ihmiset heräsivät läpimärkinä omaan huutoonsa. Stalin näyttäytyi unissa milloin papinkaapuun pukeutuneena kuristajana, milloin mielipuolisesti raivoavana härkänä.

Jatkosodan aikana Kempin perhe siirtyi Suomeen maataloustöihin. Sodasta huolimatta he kokivat Suomen hyväksi maaksi, jossa ei tarvinnut pelätä. Aseleposopimuksen jälkeen Neuvostoliiton lupaama paluu Suomesta kotiin Inkeriin osoittautui valheeksi. Palauttamisen jälkeen inkeriläisillä oli edessä uuden elämän aloittaminen tuntemattomassa paikassa. Vasta vuonna 1948 inkeriläisillä oli Stalinin määräyksestä mahdollisuus muuttaa metsä- ja rakennustöihin Petroskoin alueelle.

Inkerinsuomalaisten elämä helpottui Neuvostoliitossa vasta Stalinin kuoleman jälkeen.

Espoon Tuomiokirkkoseurakunnan Kanervakerho toimii alueella asuvien inkeriläisten tapaamis- ja virkistyspaikkana. Siellä kaikki voivat turvallisesti muistella elämäänsä kohtalotovereitten kanssa.

Hannu Pelkonen, Voihan Venäjä! – Rakentajarovastin matkassa Suomen suvun maille

Inkerin evankelisluterilainen kirkko on kasvanut viime vuosikymmeninä, ja siihen kuuluukin nyt jo noin 80 seurakuntaa. Monet alkuajan työntekijät tulivat Suomesta, mutta nyt yhä useammat ovat ”omasta takaa”. Rovasti Hannu Pelkonen jäi eläkkeelle 1996 Hyvinkään kirkkoherran virasta, ja on sen jälkeen tehnyt yli 30 talkoomatkaa Uralin rovastikunnan alueelle Marinmaahan, Komiin, Udmurtiaan tai Bashkortostaniin. Jotkut kutsuivatkin häntä ”Uralin keikkarovastiksi”. Inkerin kirkkohallitus oli kutsunut hänet ja hänen puolisonsa Irjan Inkerin kirkon vapaaehtoistyöntekijöiksi. Hyvinkään seurakunta maksoi suurimman osan Hannu Pelkosen ja hänen tulkkinsa junalipuista näillä matkoilla.

Lähellä kansaa pyrki Hannu Pelkonen toimimaan työskennellessään Inkerin kirkon pappina Venäjällä. Hän asui useimmiten kodeissa tavallisten ihmisten keskellä, toimitti jumalanpalveluksia, piti rippikouluja eri- ikäisille, kastoi ja konfirmoi melkoisen määrän opetusta saaneita, vieraili kouluissa, toimitti kodin siunaamisia, jopa toimi talkooporukoiden kirvesmiehenä rakentamassa kirkkoja. Useimmiten hänen tulkkinaan toimi entinen englanninopettaja Svetlana Smirnova. He ajoivat autolla tuhansia

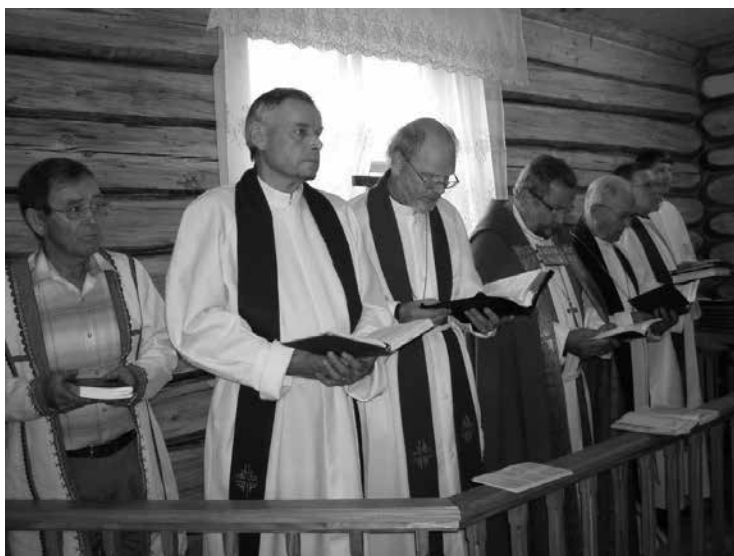
kilometrejä eri tasavalloissa, olivat kyllä muutaman kerran hengenvaarassakin! Hannu Pelkonen on syntynyt luovutetun Karjalan Räisälän pitäjässä. Hän on käynyt eri-kokoisten ryhmien kanssa kymmenkunta kertaa kotipaikallaan Räisälässä tai kiertänyt Laatokkaa ryhmien oppaana. Myös Uralin rovastikuntaan tehdyillä matkoilla hän on ollut asiantuntijana. Eräänä kesänä hän toimi Pietarin Pyhän Marian seurakunnan kirkkoherran lomittajana.

Hannu Pelkonen ja Voihan Venäjä! Inkeri-iltapäivässä. Kuvaaja: Anneli Mylläri

Vaaratilanteista pahin oli keväällä 2003 tapahtunut infarkti, jonka takia hän oli mm. tiputuksessa kahdessa eri sairaalassa, tuli yksityislentokoneella Udmurtian Izhevskistä Suomeen, koki ohitusleikkauksen Meilahden sairaalassa, jota seurasi toipuminen. Senkin jälkeen Hannu Pelkonen on käynyt useita kertoja Uralin rovastikunnan alueella talkoomatkoilla tai muuten. Eri tasavalloissa hän on saanut avustaa piispa Aarre Kuukauppia myös kirkkojen vihkimisessä Komin Syktyvkarissa, Udmurtian Gurez Pudgassa ja Bashkortostanin Birskissä; myös Marinmaan Joshkar-Olan kirkkotalkoisiin hän osallistui aikanaan.

Raamattu Suomen Suvulle on Suomen Pipliaseuran käynnistämä projekti, jonka tarkoitus on Raamatun kääntäminen 12:lle Venäjällä ym. puhuttavalle suomensukuiselle kielelle. Nyt olemme jo reilusti yli puolenvälin, ts. Uusi testamentti on ilmestynyt udmurtiaksi 1997, livviksi eli aunuksenkarjalaksi 2003, ersämordvaksi 2006, vepsäksi 2007, mariksi 2008 komiksi 2008 jne. Käännöstyö jatkuu muillekin suomensuvun kielille sekä Uuden että Vanhan testamentin osalta, samoin Lastenraamatun ja Raamatun osien osalta. Hannu Pelkonen on toiminut yli 40 vuotta Suomen Pipliaseuran ja sen alueseurojen työssä, jolloin mm. käännettiin Inarin-saamenkielelle Ensimmäinen Pietarin-kirje ja Johanneksen evankeliumi, lahjoitettiin 100.000 Raamattua Viroon sekä tehtiin ystävyysseurakuntamatka Hyvinkäältä Unkariin.

Hannu Pelkonen (kolmas oikealta) on vihkimässä kirkkoa Bashkirian Birskissä.

KIELIMIEHEN POLKU
Professori Santeri Ankerian elämäkerta

Aleksander Angeria *noin vuoteen 1933*
TM, rovasti Matti Korpiaho

Aleksanteri Joosepinpojan ja Maria Jaakontytär Olavin poika ***Ankeria Santeri (Angeria Aleksander)*** syntyi 14.8.1902 (1.8.1902 vanhan kalenterin mukaan) Kullankylässä Viron Inkerissä ja kuoli 7.4.1990 Jugoslaviassa (Kroatia). Narvan Ruotsalaissuomalaisen seurakunnan kirkonkirjoista saa kuvan Santeri Ankeriaan perheestä 1874 alkaen. Siihen kuului neljä sisarusta, joista veli Johannes kuoli pienenä ja sisar Maria kuoli 24-vuotiaana. Sisar Anna eli vielä 1931 jälkeen. Isä kuoli 1926 vaikean sairauden murtamana. Äiti suri lastensa vaikeaa elämäntilannetta.

Ankeria aloitti opiskelun Narvan II Reaalikimnaasissa 1919 ja sai päästötodistuksen 1923. Sen jälkeen hän opiskeli Tarton yliopistossa 1920-luvulla ja piti yhteyksiä Suomeen. Vuonna 1930 hän suoritti loppuun Tarton yliopiston filosofisen tiedekunnan oppikurssin. Vielä vuonna 1931 annetun virkatodistuksen mukaan hän oli Narvan Soome-Rootsi P. Mihkin seurakunnan jäsen. Näiden todistusten perusteella Ankeria sai oikeuden kirjoittautua Helsingin yliopistoon.

Ankeria (Angeria) kutsuttiin Suomen Kirjallisuuden Seuran (SKS) kansanrunouden kerääjäksi ehkä jo 1921, mutta aineistoa häneltä on vuodelta 1925. Tehtäväksi tuli ”taikain, leikki- ja juhlatapain talteenotto kotiseudultaan, Viron Inkeristä”. SKS:n vuosikirjassa 1928 on maininta tästä.

” Ankeria kuvasi kotiseutuaan suomalaisuuden henkisenä keskuksena.“

Ankeria aloitti opiskelut Helsingin yliopistossa 1.2.1933 ja viimeinen merkintä Ylioppilasmatrikkelissa on vuonna 1937. Ankeria kirjattiin pakolaisseurakunnan jäseneksi 12.8.1936. Hän sai samana vuonna Suomen kansalaisuuden. Aleksander Angeria -nimen kirjoitusmuodoksi Helsingissä vakiintui Santeri Ankeria.

Ankeria kirjoitti Suomen Kuvalehteen 2.11.1935 tarkan maantieteellisen kuvauksen Viron Inkerin kylistä ja välimatkoista sekä liitti kirjoitukseensa laajan sananparsien luettelon kuvaamaan alueen suomalaisia juuria. Ensimmäisenä hän kirjaa sananlaskun: *”Ettee elävän mieli, vaikk on surma selän takanna.”* Ehkä

tämä parhaiten kuvaa myös hänen elämäänsä, joka suuntautui aina vain eteenpäin kovien elämänkohtaloiden keskellä ja saattelemana. Ankeria kuvasi kotiseutuaan suomalaisuuden henkisenä keskuksena. Santeri Ankeria on kirjoittanut pienen kirjasen kotiseudustaan nimellä Viron Inkeri, Helsinki, SKS 1934. Nimikirjoituksellaan hän lahjoitti kirjan *"Rakkaalle opettajalleni prof. Viljo Tarkiaiselle kiitollisuudella, Santeri Ankeria"*.

Ulkomaista opiskelua ja työtä varten hän matkusti Helsingistä Puolaan, Ukrainaan, Itävaltaan, Saksaan, Unkariin, Jugoslaviaan ja Turkkiin sekä lopuksi jälleen Jugoslaviaan. Pitkällä elämän matkalla hänelle kertyi noin 10 vuotta Turkissa ja yli 40 vuotta Jugoslavian eri osavaltioissa, viimeksi Kroatiassa. Elämänsä varrella kertyneestä kielitaidosta hän puhui mieluummin kieliryhmistä kuin kielistä. Yksittäin niitä kertyi ainakin 12 kieltä mm. inkeri, suomi, puola, saksa, serbo-kroatia, turkki, arabia, englanti, venäjä ja venäjän heimokieli, slovenia, unkari.

Jugoslaviassa toimiessaan 1950-luvulla hän oman ilmoituksensa mukaan kirjoitti ja julkaisi kaksi tieteellistä tutkimusta: *"Beséda semjá v ruskih bylanah"* ja *"Ruski izraz májmist"*. Hän luennoi erityisesti venäjänkielistä perhesanan merkityksestä ja opetti suomalaisugrilaisia kieliä. Hän toimi lehtorina Euroopan eri ylipistoissa ja kieli-instituuteissa, viimeksi Ankarassa Turkissa, jossa häntä varten perustettiin virka. Santeri Ankeria käänsi novelleja, runoutta ja muuta kirjallisuutta suomesta slaavilaisille kielille ja useista kielistä suomeksi. Hän auttoi väitöskirjojen tekijöitä heidän kielellisissä kysymyksissään. Ankeria oli ahkera kirjeiden kirjoittaja ja hän piti yhteyttä myös Suomessa toimiviin kirjailijapiireihin. Donnerin perheen hän mainitsee useaan kertaan, mm kaksi kirjeluonnosta on säilynyt Jörn Donnerille.

Viimeisinä elinvuosinaan Santeri Ankeria asui vanhainkodissa Kroatian Varaždinissa, jossa hän kirjoitti useita vihkoja täyteen omasta elämäkerrastaan, erityisesti lapsuutensa ajoilta. Käsikirjoitusten joukossa on myös pitkä näytelmä Iivana Julma ja useita muita, mutta niitä ei ole julkaistu. Kirjoittamisen taito säilyi viimeiseen saakka. Hautakiveen on kaiverrettu teksti «Professori Santeri Ankeria». Viimeinen lepopaikka on kroatialaisen slavistiikan tutkijan Vatroslav Jagićin vierellä.

Santeri Ankeria

Syntynyt 14.8.1902 Viro, Kullankylä, (Mertvisa, Juliaanisen kalenterin mukaan 13 pv ennemmin, eli 1.8.1902).

Vanhemmat Aleksander Aleksanterinpoika Angeria, s.22.1.1881, k.13.5.1926 Kullankylä ja Maria Jaakontytär Olavi, s. 6.8.1880.

Kuoli 7.4.1990 Jugoslavia, Kroatia (Kroatia itsenäistyi 1991).

Ruumiinsiunaus 10.4.1990 pastori Matti Korpiaho. Haudattu Varaždinin hautausmaalle Kroatiassa.

Santeri Ankeria on haudattu Kroatiaan, Varaždinin hautausmaalle.

__Lähteet:__ EEA Narva-Ruotsi Soome Kodugus 1884- s 208, kuva 225; 1888-1891- s 154, kuva 164; 1892-1906-1931, s 223, digikuva 230. Samalla sivulla oli merkittynä veljet: Antti, Aleksander, Josef. Santeri Ankerian omat muistiinpanot hänen jäämistössään sekä Kansallisarkistossa ja Kansalliskirjastossa.

Olinhan siellä minäkin, nimittäin Setukaisten Kuningaskunnan

Suvijuhlissa

Alina-Sinikka Salonen

Osallistuin seuramatkaan, jonka pääkohteena olivat Leigon musiikkijuhlat. Ohjelmaan kuului myös lyhyt vierailu setukaisten suvijuhlilla. Seurasimme hetken ohjelmaa ja kiertelimme runsaalla torilla. Vierailu päättyi ennen kuninkaan kruunajaisia, mutta ehdin nähdä ja kuvata mahtavan puku- ja koruloiston. Muuten tunnelma vaikutti samantapaiselta kuin inkeriläisten juhlissa Virossa ja Venäjällä. (Vertaa yleisöstä ottamaani valokuvaan!) Yhdistävä tekijä oli ainakin se, että juhlat pidettiin ulkona. Sääkin oli mitä parhain.

Lukekaa ohessa seuraava Tapio Mäkeläisen selostus setokansasta ja nauttikaa ottamistani kuvista!

Matkaterveisin Alina-Sinikka Salonen, Viron Luhamaalla 3.8.2013

XX
SETO
KUNINGRIIK

PÄIVITYS 2013

Inkeri-aiheista kirjallisuutta

OSTO-OHJE

Lähes kaikkia alla olevia kirjoja on luettelon tekohetkellä saatavana ja ostettavissa netin kautta. Sinulla ei ehkä ole nettiyhteyttä, mutta tuttavapiirissäsi on varmasti joku, joka voi auttaa. Kun kirjoittaa GOOGLEen kirjan ja/tai tekijän nimen, vastaukseksi tulee kirjakauppa, jopa useita, joissa kirja on myynnissä. Avustaja tietää, miten sen jälkeen menetellään. Kirja on sinulla muutamassa päivässä.

Luettelo tulee netti-sivullemme **www.inkeriliitto.fi**

KIRJALUETTELON TÄYDENTÄMINEN

Jos olet löytänyt tai kirjoittanut uuden kirjan, tiedota siitä halutessasi Liitolle. Kirjoita enintään liuskan mittainen esittely, jossa kerrot kirjan sisällöstä.

Mainitse myös 1) tekijä (t), 2) kirjan nimi, 3) kustantaja ja painopaikka sekä 4) painovuosi.

Lähetä tiedot joko **suomeninkeriliitto@gmail.com** tai

Suomen Inkeri-liitto ry, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Ilmoita myös oma nimesi ja yhteystietosi.

Ahola-Valo Aleksanteri. Koulupojan päiväkirjat. Osat 1 – 4. ELPO ry. Jyväskylä 1988.

Ahonen Voitto. Jälleenrakennuksen politiikka ja talous. Kaupunkien toipuminen isosta vihasta noin vuoteen 1740.Suomen Historiallinen Seura. Historiallisia tutkimuksia 146. Vammala 1988.

Alho Olli. Orjat ja isännät. Tutkimus inkeriläisistä maaorjarunoista. SKS. Helsinki 1979.

Angere Johannes. Sotaa ja rauhaa rautaesiripun molemmin puolin. Nide. Hämeenlinna1957.

Asplund Anneli (toim.). Kansanlauluja Inkerin maalta. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 577. Pieksämäki 1992.

Dahlgren Sam. Vainottu kirkko. Luterilaiset kirkot Itä-Euroopan maissa. Toimittanut ja täydentänyt Jaakko Launikari. SLEY. Pieksämäki 1990.

Elomaa Jarmo. Inkerin bibliografia. Luettelo vatjalaisia, inkeroisia ja Inkerin suomalaisia käsittelevästä kirjallisuudesta. Castreniumin toimitteita 22. Helsinki 1981.

Engman Max. Pietarinsuomalaiset. WSOY. Helsinki 2004.

Eskola Olavi. Siperian kierros- inkeriläisen Juho Punkan elämä. Ristin voitto. Vantaa 1990.

Flink Toivo ja Mäkilä Eeva. Inkerin lasten oppikirja. Päijät-Hämeen kirjapaino. 1995. Loppuunmyyty säätiöstä.

Flink Toivo. Kotiin karkotettavaksi. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Helsinki 2010. Loppuunmyyty säätiöstä.

Flink Toivo. Maaorjuuden ja vallankumouksen puristuksessa. Inkerin ja Pietarin suomalaisten sivistys-, kulttuuri- ja itsetuntopyrkimyksiä vuosina 1861 – 1917. Turku 2000.

Flink Toivo. Pois Inkeristä, ohi Inkerin. Yliopistopaino. Helsinki 1995. Loppuunmyyty säätiöstä.

Flink Toivo. Pois nöyrän panta. Inkerin Liitto 1922 -1944. Siirtolaisinstituutti. Turku 2012.

Flink Toivo. Uuden runon Venäjä. Karjala-kustantamo. Petroskoi 1989.

Folkesten Toivo, Halttunen Aleksanteri, Jääskeläinen Toivo (toim.). 50-vuotismuisto kirkon kohtaloista Inkerissä. 50-årsminne av Kyrkans öde i Ingermanland. ISK. Västerås 1987.

Haavio Elsa. Inkerin virsi. Vertaileva runontutkimus. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Helsinki 1943.

Haltsonen Sulo. Entistä Inkeriä. Inkerin suomalaisasutuksen vaiheita ja kulttuurihistorian piirteitä.

SKS Tietolipas 36. Helsinki 1965.

Haltsonen Sulo. Inkerin suomalaisen kirkon vakiintumisen aikakausi (1800 – 1917).

Haltsonen Sulo. Runoretki Inkeriin v. 1853 Lisätietoja D.E.D. Europeuksen runonkeruun historiaan. Suomi 107:4. SKS. Helsinki 1957.

Haltsonen Sulo. Vanha Tuutari. Tuntemattoman tekijän käsikirjoitus 19. vuosisadan alusta. SKS. Suomi 112:4. Helsinki 1967.

Hanski Eino. Elävät varjot. Koko kansan kirjakerho (tarkempaa tietoa ei löytynyt). 1986.

Hanski Eino. Heimopataljoona. Finn Kirja, Tukholma – Juva 1982.

Harvilahti Lauri. Kertovan runon keinot. Inkeriläisen lauluepiikan tuottaminen. SKS 1990.

Hassinen Leino. Idän uusi aamu. Inkerin kirkon nousun vuodet. Karisto. Hämeenlinna 1997. Loppuunmyyty säätiöstä.

Himiläinen Oskar. Vieras isänmaa. Inkeriläisen kohtalontie. Gummerus Jyväskylä 1981.

Huuhtanen Tuomo. Vallankumouksen vaiheita. Muistelmia Inkerinmaan hengellisestä herätyksestä.

Ristin Voitto. Tikkurila 1976.

Häkkinen Juho (toim. Terttu Pihlajamaa). Siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan. Omakustanne? Tukholma 1999. Loppuunmyyty liitosta.

Hämäläinen Antti. Kadonnutta Inkeriä.Kuvateos. Inkerin Liitto. WSOY. Porvoo 1944. Loppuunmyyty liitosta.

Iivarinen-Savorina Salli Mari. Kaukana kotini Inkeri. Kesuura Oy. Helsinki 1994.

Immonen Kari. Ryssästä saa puhua… Neuvostoliitto suomalaisessa julkisuudessa ja kirjat julkisuuden muotona 1918-39. Otava, Keuruu 1987.

Inkerin suomalaisten historia. Julkaisija Inkeriläisten Sivistyssäätiö. Jyväskylä 1969. Loppuunmyyty säätiöstä.

Inkinen Antti. Suomalainen koululaitos Pietarissa. Kasvatushistoriallisen seuran dokumentit 130.1938.

Inkinen Antti. Suomalainen virkamies Pietarissa. Historiallinen aikakauskirja 2/1962.

Jalava Aulikki. Kansallisuus kadoksissa. Neuvosto-Karjalan suomenkielisen epiikan kehitys. SKS 1990.

Juntunen Alpo. Suomalaisten karkottaminen Siperiaan autonomian aikana ja karkotetut Siperiassa. Siirtolaisuusinstituutti, Turku 1983.

Jääskeläinen Juhani. Inkerin kirkon tuho Stalinin pakkokollektivoinnissa. Alea-kirja. Painoyhtymä Oy 1982.

Jääskeläinen Juhani. Inkerin suomalainen evankelis-luterilainen kirkko neuvostojärjestelmän ensimmäisenä vuosikymmenenä 1917-1927. Väitöskirja. Helsinki 1980.

Jääskeläinen Juhani. Inkerin suomalaisten evankelis-luterilaisten seurakuntien matrikkeli vuosilta 1918-1938.

Suomen kirkkohistoriallisen seuran vuosikirja 72. Helsinki-Saarijärvi 1982.

Jääskeläinen Juhani. Jäähyväiset Inkerinmaalle. Yliopistopaino. Helsinki 2011.

Kalemaa Kalevi. Kurikka Matti. Legenda jo eläessään. Inkeriläissyntyisen utopistin ja sosialistin elämäkerta. WSOY, Porvoo 1978.

Karhu Eino. Isien sanoma. Tutkielma karjalaisesta ja inkeriläisestä kansankulttuurista. Juminkeon julkaisuja n:o 18. Kuhmo 2002.

Kemppinen Mirja (toim.). Pilvivene. Larin Parasken runoja lapsille. Juminkeon julkaisuja no 44. Verso 2004.

Koivukangas Olavi, Toivonen Simo.Suomen siirtolaisuuden ja massamuuton bibliografia.

Siirtolaisuusinstituutti, Turku 1978.

Kolomainen Mikko. Inkerin ”toisinajattelijat”. Muistelmia Inkerin vapaiden herätysliikkeiden syntyvaiheista.Helsinki 1989.

Kolomainen Mikko. Pojat ja vunukat. Inkeriläisen suvun historia. Ristin Voitto. Vantaa 1990.

Konkka Juhani. Pietarin valot. WSOY, Porvoo 1958.

Korkiasaari Jouni. Suomalaiset maailmalla. Suomen siirtolaisuus ja ulkosuomalaiset entisajoilta tähän päivään. Siirtolaisuusinstituutti. Turku 1989.

Krifors Lars (toim. Terttu Pihlajamaa). Oli onnistuttava. Omakustanne? Tukholma 2001. Loppuunmyyty säätiöstä.

Kuivanen Lilja. Inkerin vuotuisjuhlat ja ajantieto. Omakustanne. Viro 2003.

Kuortti Aatami, Arkkila Reijo. Inkerin kirkon yö ja aamu. SLEY 1990.

Kuortti Aatami. Aloitettava alusta. SLEY 1973.

Kuortti Aatami. Inkerin kirkon vaikeita vuosia. SLEY Pieksämäki 1963.

Kuortti Aatami. Juhana, Inkerinsuomalainen. SLEY, Helsinki 1966.

Kuortti Aatami. Kirkossa, keskitysleirissä, korvessa. Inkeriläispapin muistelmia. 4. painos. SLEY.

Jyväskylä 1989. 1. painos ilmestyi 1964. Vuona 1934 ilmestyi ensimmäinen versio ”Pappina, pakkotyössä, pakolaisena, joka on käännetty useille eri kielille.

Kuortti Aatami. Tapahtui Inkerissä. SLEY 1962.

Kuortti Aatami. Veljeni sotavangit. SLEY 1989.

Kurko Kaarlo. Inkerin suomalaiset GPU:n kynsissä. WSOY. Porvoo 1943.

Kuronen Aira. Inkerin keittiö. Ruokaperinnettä ja -ohjeita. Suomalaisen kirjallisuuden seuran toimituksia 862. 2002.

Kuusi Matti. Maria Luukan laulut ja loitsut. Tutkimus läntisimmän Inkerin suomalaisperinteestä. Suomalaisen Kirjallisuuden seuran toimituksia 379. 1983. Loppuunmyyty säätiöstä.

Kuussaari Eero. Vapaustaistelujen teillä. Sotahistoriallinen katsaus heimosotiin. Loviisa 1957.

Laaksonen Pekka, Mettomäki Sirkka-Liisa. Inkerin teillä. Kalevalaseuran vuosikirja 69-70. Helsinki 1990.

Laurikkala Saini, Laurikkala S.J. Inkerinsuomalaisten hengellinen isä. Inkerissä 1909-1937. Ruotsissa 1952-1957. Inkeriläisten sivistyssäätiö. Uusikaupunki 1970.

Lavonen Nina. Puhtaat pojat, taivaan tyttäret. Inkerin kuohittujen lahko. Juminkeko KRC-ILLH.2012.

Lehtonen Tyyne. Kohtalon lapsia. Otava 1974.

Läärä Reino. Jää hyvästi Inkerinmaa. Gummerus. Jyväskylä 1982.

Makara Antti. Rajat eivät pidätä. Kustannuspiste. Saarijärvi 1983.

Manninen Ohto. Erillinen pataljoona 6:n tie. Artikkeli. Upseeriliiton julkaisuja. Sotilasaikakauslehti 63 (1988).

Martikainen Tyyne. Stalinin vainot. Toivo ja Sanna Jääskeläinen – Inkerinsuomalaiset selviytyjät. TM-kirjat. Espoo 2006.

Mesiäinen Eeva. Maria Kajavan pitkä taival. Karas-sana. Gummerus. Jyväskylä 1990.

Metiäinen Aappo, Kurko Kaarlo. Entisen Inkerin luterilaisen kirkon 350-vuotismuistojulkaisu sanoin ja kuvin. Inkere. Helsinki 1960.

Miettinen Helena (toim.). Iloa ja voimaa tarinoimalla. Vanhustyön keskusliitto. Yliopistopaino 2009.

Miettinen Helena (toim.). Vieläkö kukkivat omenapuut? Kadonnutta Pohjois-Inkeriä etsimässä. Inkerin kulttuuriseura. 2010.

Miettinen Helena, Jogason Kyllikki. Petettyjen toiveiden maa. Arator Oy. Gummerus. Saarijärvi 2001.

Miettinen Helena, Krjukov Aleksei, Mullonen Juho, Wikberg Pekka (toim.). Inkeriläiset. Kuka kukin on. Inkerin kulttuuriseura. Tallinna 2013.

Miettinen Helena. Inkeriläiset maaton kansa. Tammi, Jyväskylä 1989.

Miettinen Helena. Inkerin satulipas. Inkerin kulttuuriseura ry. Edita Oyj. Helsinki 2001.

Miettinen Helena. Kirjeitä kaukaa. Inkerin kulttuuriseura ry. Helsinki 2008.

Miettinen Helena. Kohtalontie. Kuka olen - minne kuulun. Inkeriläisen Aino Latun myrskyisä elämä. Esoterica. 1993.

Miettinen Helena. Menetetyt kodit, elämät ja unelmat. Helsingin Yliopiston Sosiologian laitoksen tutkimuksia 11. (Väitöskirja) Yliopistopaino 2004.

Miettinen Helena (toim.). Vainikka Adam. Iloinen Inkeri. Inkerin kulttuuriseura ry. 2005.

Mutanen Pekka. Läpi tuskien käy elontie. Karjala-kustantamo. Petroskoi 1989.

Mutanen Pekka. Poika Markkovan kylästä. Dokumentaarinovelli. Karjala-kustantamo. Petroskoi 1983.

Nenola Aili (toim.). Inkerin itkuvirret. Ingrian Laments.Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 735. Helsinki 2002.

Nevalainen Pekka - Sihvo Hannes (toim.). Inkeri. Historia, kansa, kulttuuri. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 547. Pieksämäki 1992. Loppuunmyyty säätiöstä.

Nevalainen Pekka, Hannes Sihvo (toim). DokumenttejaInkerinmaalta. Studia Fennica Humanistica 11. Joensuun yliopisto 1990.

Nevalainen Pekka. Inkeriläinen siirtoväki Suomessa 1940-luvulla. Väitöskirja. Otava, Keuruu 1990.

Nokkala Tapani. Paavo Räikkönen. Inkerin mies. Hattula 2004. Loppuunmyyty säätiöstä.

Nygård Toivo. Suur-Suomi vai lähiheimolaisten auttaminen.Aatteellinen heimotyö itsenäisessä Suomessa. Otava. Helsinki 1978.

Ojala Ella. Ensimmäinen kevät. Tammi. 1994.

Ojala Ella. Pelastunut albumi. Tammi. Helsinki 1991.

Ojala Ella. Pitkä kotimatka. Tammi. Helsinki 1988.Loppuunmyyty liitosta.

Ojala Ella. Suomi näkyy. Tammi. Helsinki 1990.

Paavilainen Sinikka. Kyynelvaunut. Inkerinsuomalaisten kohtaloita Neuvostoliitossa. Bookwell Oy. Vaajakoski 2013.

Pakki Nikolai. Inkerin kylän lähihistoria taiteessa. Kuvateos. Omakustanne.

Paraske Larin. Ruokopilli. Lyriikkaa ja kertomusrunoutta. Karjala-kustantamo, Petroskoi 1986.

Paulaharju Marjut (toim.). Samuli Paulaharjun Inkeri. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Porvoo 2010.

Pekkanen Toivo. Inkerin romaani. WSOY. Helsinki 2002.

Pelkonen Hannu. Voihan Venäjä! Rakentajarovastin matkassa Suomen suvun maille. Saarijärven Offset Oy 2009.

Pettinen Albert. Lauluja sekakuorolle. Tarton inkerinsuomalaisten kulttuuriseuran sekakuoron "Kiuru" ohjelmistoa v.1988-1992 (nuottien kanssa). Tarto 1992.

Pettinen Albert. Oppia, pelata laulella! Lauluja koululaisille. Kiuruveden Kirjapaino. 1993.

Pihkala Isto, Kivioja, Timo. Juuret Inkerissä. Kustannus Oy uusi tie.

Pärnänen E. Antti Kivekäs II. Inkerin kulttuuriseura, Helsinki 1996. Loppuunmyyty säätiöstä.

Pärnänen E. Antti Kivekäs. Historiallinen romaani isonvihan ajoilta WSOY 1943.

Pörsti Sisko (myös nimellä Latvus). Kaukana omalta maalta. WSOY 2011.

Rajainen Maija. Luterilaisuus Venäjän valtikan alaisena.Itä-Suomen ja Inkerin kirkon järjestelyvaiheita Uudenkaupungin ja Turun rauhojen molemmin puolin.Suomen kirkkohistoriallisen seuran toimituksia 87. Helsinki – Vammala 1972.

Rantanen Vilho. Ristin ja Siperian tie: kappale kahden Siperiaan karkoitetun ja Siperiasta paenneen inkeriläisen kohtalon teistä. Gummerus 1935, näköispainos. Päivä. Hämeenlinna 1990.

Raski Jaakko. Inkerin kirkko kansallisena kasvattajana. Helsinki 1932.

Rautajoki, Reijo. Vaietut. Mediapinta. 2010.

Ripatti Maria. Elämä yhden kortin varassa. Tammi. 1996. Loppuunmyyty säätiöstä.

Riutta Ulla. Johannes Togi. Tuomittu pykälän 58 mukaan. Gummerus. Jyväskylä 2003.

Riutta Ulla. Katso, mikä aamu. Mika Piiparisen elämä ja musiikki. Päivä, Jyväskylä 1985.

Roiko-Jokela Heikki - Seppänen Heikki (toim.) .Etelän tien kulkija - Vilho Helanen(1899 - 1952). Atena. 1997. Loppuunmyyty säätiöstä.

Ronkonen Lyyli. Inkeri, isänmaa kallis.Gummerus, Jyväskylä 1990.

Ronkonen Lyyli. Laps` Inkerin. Muistojen Inkeri Stalinin hirmuvallan alla. Gummerus, Jyväskylä 1989.

Ruhanen Urho. Syytettynä suomalainen. Pohjoinen, Oulu 1989.

Ruhanen Urho. Vuosisadan pyörteissä. Muistelmia ja esseitä. Karjala-kustantamo, Petroskoi 1987.

Rämä Iivari. Jääkäripapin pitkä marssi. Herättäjä-Yhdistys r.y. Jyväskylä 1994.

Salminen Väinö. Inkerin runonlaulajat ja tietäjät. SKS, 1931.

Sava Inkeri - Miettinen Helena. Liljan kuva kutsuu. Atena Kustannus Oy. Gummerus Kirjapaino Oy Jyväskylä 2000.

Savolainen Aatu. Suomalainen Sissisodassa. Muistelmia II Maailmansodasta. Terttu Pihlajamaa. 1999.

Seppänen Arvi. Pietarin päiväkirja.

Sihvo Hannes (toim.). Inkerinmaalla. Muistoja Inkerin maasta ja kansasta sanoin ja kuvin. Karisto Hämeenlinna 1989.

Sihvo Jouko. Inkerin kansan 60 kohtalon vuotta. Tammi. Helsinki 2000. Loppuunmyyty säätiöstä.

Sihvo Jouko. Inkerinsuomalaisten kohtalo (toimitettu L.A.Gildin venäjänkielisen kirjan pohjalta). Inkeriläisten Sivistyssäätiö. Helsinki 2007.

Soikkeli Martti. Vaitelias mies. Edita Prima Oy. Helsinki 2008.

Sopanen Tapani. Hänen siipiensä alla. Ristin Voitto. Vantaa 1982. Uusi painos 1990.

Studia CarelicaHumanistica 4. Inkeriläiskertomuksia. UniversitasOstiensis 1994. Joensuu 1994.

Störgren Alexander. Mutkainen tie vapauteen. Omakustanne? 1993.

Suominen Helli. Mooses Putro. Inkerinmaan kansallislaulun säveltäjä. Inkeriläisten Sivistyssäätiö. Helsinki 1969.

Survo Arvo. Itku Inkerille. Akateeminen kustannusliike 1992.

Survo Arvo. Neljäs tuuli. Otteita inkeriläispappi Arvo Survon puheista. Valinnut ja toimittanut Vesa Junttila.Lasten Keskus, Jyväskylä 1989.

Suvanto Risto. Aleksanteri Ahola-Valo ja viisas rakkaus.Ahola-Valon suppea elämäkerta. Elmo ry. 1995.

Sveriges ingermanländska riksförbund. Sverigeingermanländarnas historia. Borås 2000.

Tenkku Jussi ja Liisa. Inkeriläisiä siirtämässä. Päiväkirjat 1943-1944. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia 1151. Tieto Gummerus. Jyväskylä 2008.

Termonen, Teuvo. Junalla Pietarista Kivennavalle. Saarijärven Offset Oy, Saarijärvi. 2008.

Tervonen, Heikki: Arvo Survon matkassa Viipurista Volgan mutkaan. Kirjapaja 2007.

Thuresson Birger. Inkerin Lilja. Pakolaistytön tarina. Ristin Voitto, Porvoo-Juva 1986.

Tiittanen Antti. Oma Inkerini. WSOY. Porvoo 1921.

Timonen Senni (toim.). Näin lauloi Larin Paraske. SKS. Helsinki-Pieksämäki 1982.

Tuukkanen Saimi. Elämäni helminauha (muistelmat, omakustanne?).1987.

Tuuli Erkki. Inkeriläisten vaellus. Inkeriläisen väestön siirto 1941-1945. WSOY. Porvoo-Helsinki-Juva 1988. Loppuunmyyty säätiöstä.

Tynni Aale. Inkeri, Inkerini. WSOY 1990.

Wikberg Pekka. Inkerinmaan kasvattajia, Toikat Hietamäeltä. Ykkös-offset Oy. Vaasa 2007.

Virolainen Antti. Hittolan neito. Saarijärven Offset Oy. 2000.

Virtaranta Pertti. Inkeriläisiä sananlaskuja ja arvoituksia.Castrenianumin toimitteita 18. Helsinki 1978.

Virtaranta Pertti. Katri Peräläinen, Inkeriläinen kielenoppaani. Separatum ex. Kalevalaseuran vuosikirja 60, 1980, 117-135.

Virtaranta Pertti. Kulttuurikuvia Karjalasta. Ihmisiä ja elämänkohtaloita rajantakaisessa Karjalassa. Mukana myös inkeriläisten vaiheita. Weilin & Göös. Jyväskylä 1990.

Voutilainen Paavo. Runoja. Useita kirjoja. Karjala-kustantamo. Petroskoi.

Det svunna Ingermanland. En kort berättelse i ord och bild om Ingermanland och dess skingrade finska befolkning. ISK, Västerås 1986. Kadonnut Inkerinmaa. Lyhyt kertomus sanoin ja kuvin Inkerinmaasta ja sen hajotetusta suomalaisesta väestöstä.

Historian tutkimuksia 4.Joensuun yliopiston julkaisusarja. Joensuu 1987. Teoksessa on kaksi Inkerin historiaa koskevaa artikkelia: Kimo Keskinen, Olli-Matti Sopanen, Heino Voutilainen, Inkerin kansan murrosvaiheet uudella ajalla. Matti Hirvonen, Inkerin ja Vatjan kansan kehityskaari.

Ingermanländer i Västerås. Västerås Ingermanländernas förening VIF. Västerås 1989.Inkeriläiset Västeråsissa.

Inkerin eeppisiä runoja.Neuvostoliiton tiedeakatemian Karjalan haaraosasto.Kielen, kirjallisuuden ja historian laitos. Karjala-kustantamo. Petroskoi 1990.

KIRJAT

Saatavana Inkeriläisten sivistyssäätiöstä ja Suomen Inkeriliitto ry:stä puh. 045 2612 342. Soita ja sovi lähetys- tai toimitustavasta.

		HINTA
Kuivanen Lilja	Inkerin vuotuisjuhlat	5,-
Ojala Ella	Ensimmäinen kevät	16,-
Ojala Ella	Suomi näkyy	5,-
Ojala Ella	Pelastunut albumi	22,-
Pelkonen Hannu	Voihan Venäjä	25,-
Pettinen Albert	Oppia, pelata, laulella	5,-
Pettinen Albert	Lauluja sekakuorolle (nuotit)	5,-
Savolainen Aatu	Suomalainen sissisodassa	5,-
Savolainen Mikko	Inkerinmaa kuvateos (vain 2 kpl)	33,50
Sihvo Jouko (toim.)	Inkerinsuomalaisten kohtalo	10,-
Störgren Aleksander	Mutkainen tie vapauteen	10,-
Suominen Hellin	Mooses Putron elämäkerta	1,-
Survo Arvo	Itku Inkerille	10,-
Tuukkanen Saimi	Elämäni helminauha (muistelmat)	5,-

MUUT TUOTTEET

Inkerin kartta Mustonen v. 1933	12,-
Uusi tiekartta Randefeldt v. 1992	10,-
Tie- ja kyläkartta Keski-InkeriRandefeldt	10,-
Inkerin isännänviiri ulkosalkoon	60,-
Inkerin pöytälippu + salko marmorijalustalla	22,-
Inkerin pöytälippu.	17,-
Adressi surunvalitteluun	7,-

Inkerinsuomalaiset paluumuuttajina: Selvitys inkerinsuomalaisten integraatiosta ja viranomaispalvelujen käytöstä. Sosiaali- ja terveysministeriö. Pakolaistoimisto. Helsinki Painatuskeskus 1995.

Isien usko. Inkerin kirkon 350-vuotisjuhlanumero.Växjö 1961.

Neuvosto-Karjalan kirjailijat. Hakuteos. Karjala-kustantamo, Petroskoi 1989.

Paikallisseurakunnan opas inkeriläistyössä.Laatinut kirkon ulkomaanasiain neuvoston asettama työryhmä. Helsinki 1991.

Punalippu 8/1987. Petroskoi 1987. Lehden Inkeri-aiheinen erikoisnumero.

Tietoja Suomeen aikoville Neuvostoliiton suomalaisille. Työministeriö, Helsinki 1990.

Ulkosuomalaisia. Kalevalaseuran vuosikirja 62. SKS. Helsinki 1982. Sisältää mm. Max Engmanin artikkelit: Pietarin suomalaiset ruokatavarakaupat; Suomalaistyttö Pietarissa. Fiktio ja todellisuus sekä Matti Kuusen artikkelin Narvusin suomalaissuvuista.

Setomaa &
Setukaiset eli setot

Tapio Mäkeläinen

Setukaiset eli setot on heimo, jonka jäsenet ovat vuosisatoja eläneet virolaisten, venäläisten ja latvialaisten asuinalueiden rajalla. Setomaa sijaitsee nykyisinkin kahden valtion, Viron ja Venäjän rajalla.

Setokylien kautta ovat vuosisatoja kulkeneet idästä länteen tai lännestä itään kauppiaat ja kirkonmiehet, mutta myös sotajoukot. Setojen asuinalue on aina ollut raja-aluetta - nytkin alue on jaettu kahteen tai oikeastaan useampaankin osaan.

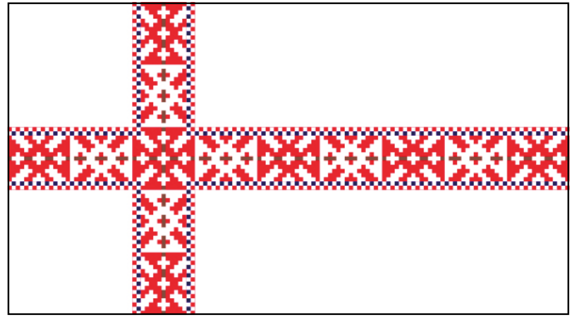
Tarton rauhassa 1920 setojen asuinalue ja lähiympäristön venäläiskylät liitettiin Viroon ja niistä muodostettiin Petserinmaan maakunta. Toisen maailmansodan jälkeen entisestä Petserinmaan maakunnasta vain noin 1/4 kuuluu Viroon ja suurin osa Venäjään.

Kylät tyhjenevät

Nykyisellä Venäjän-puoleisella Setomaalla oli vielä ennen toista maailmansotaa suuria setokyliä ja tuhansia setoja. Toisen maailmansodan jälkeen Venäjän alueelta setoperheet lähettivät lapset Viron puolelle kouluun ja nuoret jatkoivat yleensä opiskelujaan virolaisissa oppilaitoksissa keskikoulun jälkeenkin. Kun vielä työpaikat ja aviopuolisotkin yleensä löytyivät Virosta, tyhjenivät kylät nopeasti ja kyliin jäivät vain vanhukset.

Lukumäärä

Setojen lukumäärästä liikkuu kovin erilaisia lukuja. Suhteellisen tarkka ja luotettava tieto on vuodelta 1922, jolloin setoja oli 15 033. Virolainen kansatieteilijä Elisabet Richter on arvioinut, että 1970-luvun puolivälissä setoja olisi ollut heidän perinteisillä asuinalueillaan noin 6 800 henkeä. Viron uusimmassa väestölaskennassa (2000) ei saanut ilmoittaa kansallisuudekseen seto, mikä on aiheesta herättänyt paheksuntaa ja ihmetystä. Nykyisin arvioidaan Viron-puoleisella Setomaalla asuvan 5500–6000 setoja ja muualla Virossa 6000–8000 henkeä.

Venäjän-puoleisen Setomaan setojen alueella asuu enää korkeintaan muutamia satoja setoja, lähinnä vanhuksia. Sen sijaan setoja (tai heidän jälkeläisiään) asuu runsaasti muualla Venäjällä. Kaiken kaikkiaan itsensä setoiksi tuntevia ja/tai tunnustavia ihmisiä lienee maailmassa 15 000–20 000 eli setojen lukumäärä on suunnilleen sama kuin jo sata vuotta sitten.

Oma kieli?

On väitetty, että kieli yhdistää setot muihin virolaisiin ja uskonto venäläisiin. Setojen oma kielimuoto poikkeaa kuitenkin selvästi viron kirjakielestä. Setot itse käyttävät ilmausta seton kieli, seto kiil. Nykyisin monet kielitieteilijät puhuvat erillisestä eteläviron eli võro-seton kielestä. Setoilla on runsaasti venäläisiä lainasanoja, paljon liudennusta, sekä yksi vokaali enemmän kuin viron kirjakielessä, joten setomurteiden ymmärtäminen voi olla suomalaisille hyvinkin vaikeaa.

Uskonto yhdistää ja erottaa

Setot ovat virallisesti ortodokseja, mutta venäläiset eivät ole koskaan pitäneet heitä kunnon uskovaisina, vaan haukkuvat heitä puoliuskoisiksi, sillä niin vankasti vanhat uskomukset ja tavat ovat kietoutuneet yhteen ortodoksisen kirkon virallisten oppien kanssa. Tutkija Paul Hagu Tarton yliopistosta (itsekin seto), on usein korostanut setojen uskonnon kansanomaisuutta. Oskar Loorits taas on kirjoittanut setojen uskonnon konkreettisesta luonteesta ja setojen uskosta ihmeisiin. Moniin suomalaisiin luterilaisiin ovat setojen uskonnolliset juhlat jättäneet lähtemättömän vaikutuksen.

Kirjoittaja on Suomen Tuglas-seuran kulttuurisihteeri, joka on perehtynyt seto-kulttuuriin. Hän on ystävystynyt setukaisten kanssa siinä määrin, että on saanut heiltä kunnianimen ***Setomaan kuningaskunnan kunniakonsuli Suomessa.***

Uutisia Inkeristä

Lemmenlaulut Pietarista Vuoksen yllä

Svetlana Tregub

Lemmenlaulut musiikki-festivaalit pidettiin 14. syyskuuta Imatran Putikon hovissa. Kulttuuritapahtuman järjestäjä on Pietarista muuttanut muusikko Natalja Orlova, jonka johdosta osallistujat olivat molemmista maista ja juhlilla laulettiin niin suomeksi kuin venäjäksikin.

Kansanmusiikilla festivaaleissa oli oma osuus ja pietarilainen Talomerkit yhtye sai monta uutta tuttavaa eri puolilta Itä-Suomea. Tapaamisissa syntyi yhteistyöideoitakin.

Putikon hovin luonnonkaunis kartano, tunnelmallinen iltanuotio ja monipuolinen kulttuuriohjelma täydensivät kulttuuri-tapahtuman hienoa tunnelmaa.

Kuva: Juri Tregub

Kieliopetuksen uusi lukuvuosi

Wladimir Kokko

Inkerin Liitolla ei ole tärkeämpää tehtävää kuin suomen opetus. Tämä toiminta aloitettiin heti yhdistyksen perustamisen jälkeen. Noista ajoista alkaen joka syyskuu tarkoittaa meillä uutta lukuvuotta.

Tällä lukuvuodella on selvästi kaksi uutta erikoispiirrettä. Toinen on se, että aikuisia halukkaita kielenopiskelijoita on entistä vähemmän, joko suomalaiset ovat Inkerissä lopussa tai sitten kaikki ovat jo käyneet kursseillamme. Jokaisessa perustetussa ryhmässä on tavallista vähemmän kurssilaisia.

Toinen trendi on se, että alkeiskurssiltamme valmistuneet haluavat jatkaa opintojaan. Kysyntä kuten tiedetään synnyttää tarjontaa ja tänä vuonna viidestä PIL:n perustamasta kieliryhmästä kolme onkin jatkoryhmiä. Lisäksi yksi aikuisten kieliryhmä on Hatsinassa.

Kuva. W. Kokko. Parityö paluumuuttovalmennuskurssi Elena Sokolovan ryhmässä.

Myös paluumuuttovalmennuksessa on alkanut uusi lukuvuosi. Ilmoittautuneita oli tavattoman vähän, alle 80 henkilöä. Perustetuksi tuli kuitenkin 7 ryhmää (6 Pietariin ja yksi Hatsinaan).

Suomea opetetaan myös Pyhän Marian kirkon tiloissa toimivan PIL:n vanhustyöryhmän mummoille. Tämä erikoiskurssi on jatkunut jo kolmatta vuotta.

Suomeen muuttamattomat inkeriläiset tutkimuksen kohderyhmänä

Tuuli Anna Mähönen

Helsingin yliopiston sosiaalipsykologian oppiaineissa toteutettiin vuosina 2008-2011 INPRES-tutkimushanke, jossa seurattiin suomalaistaustaisten maahanmuuttoprosessia Venäjältä Suomeen aina maahanmuuttoa edeltävästä vaiheesta alkaen. Hanke jatkuu toisessa Suomen Akatemian rahoittamassa LADA-projektissa, jossa samoja paluumuuttajia tutkittiin vielä kertaalleen: nyt koossa neljästä vaiheesta koostuva seuranta-aineisto, joka kattaa esimerkiksi muuttajien kulttuuriseen identiteetteihin, asenteisiin, elämäntilanteeseen ja hyvinvointiin liittyviä asioita. Hankkeissa on kerätty kyselylomakeaineiston lisäksi myös haastattelumateriaalia.

Syyskuun lopulla tutkijat Tuuli Anna Mähönen ja Inga Jasinskaja-Lahti suuntasivat Petroskoihin ja Pietariin haastattelemaan suomen kielen opettajia, opiskelijoita sekä muita suomalaistaustaisia henkilöitä, jotka asuvat edelleen Venäjällä. Tämän osatutkimuksen tarkoituksena on selvittää, millaiset tekijät vaikuttavat päätökseen jäädä Venäjälle, millaisia ajatuksia paluumuutto ja sen päättyminen herättävät, ja miten suomenkielisen yhteisön tulevaisuus Venäjällä nähdään. Yksi ryhmähaastatteluista teetettiin myös Pietarin Inkerin Liitossa, joka ystävällisesti auttoi haastattelun järjestämisessä ja tutkittavien tavoittamisessa. Aineistonkeruumatka sujui hienosti, ja odotettavissa on kiinnostavaa uutta tutkimustietoa paitsi Suomeen muuttaneiden, myös Venäjälle jääneiden suomalaistaustaisten tilanteesta.

Uutiskolumnistin kannanotto

Wladimir Kokko

Viranomaisten huomaamina 2003-2008

Suomen valtion rahoittama inkerinsuomalaisten tukiprojekti päättyi vuonna 2003, mutta muutama sen aikana tehty hyvä aloite jäi kesken. Suomen lähialueyhteistyöbudjetista löytyi varoja jatkotoimintaan. Uuden vuonna 2004 alkaneen hankkeen nimi oli Inkerinsuomalaisten yrittäjyyden ja matkailun kehittäminen -projekti. Sen sivutoiminnalliseksi projektipäälliköksi nimitettiin Tarja Rantala työministeriöstä.

Yrittäjien koulutustilaisuuksia ja neuvonta järjestettiin Hatsinan monitoimikeskuksessa, IL:n työllistämiskeskuksen kautta ja yhteistyössä Pietarissa toimineiden suomalaisten oppilaitosten kanssa. Projektin varoilla koulutettiin suomenkielisiä Inkeri-oppaita, tutkittiin Inkerinmaan matkailumahdollisuuksia sekä julkaistiin Tutustu Inkeriin –esite kahdella kielellä. Projektin pitkäaikainen vaikutus näkyy nykyäänkin. Kymmeniä matkailijaryhmiä vuodessa otetaan Inkerissä vastaan seurakuntien, Sampo-keskuksen tai Inkerin Liiton voimin.

Omaa yrittäjyyttä ei kuitenkaan riittänyt Hatsinan Inkeri-seuralle. Se ei pystynyt ylläpitämään monitoimikeskusta Suomen rahatuen vähettyä. Vuonna 2005 Hatsinan monitoimikeskus lakkautettiin. Jonkin verran projektivaroilla tuettiin myös IL:n tiedotustoimintaa. Mutta tämäkin hanke päättyi vuonna 2007. Sen jälkeen meille ilmoitettiin, ettei jatkossa Suomesta tueta sellaisia hankkeitta, jotka tavoittelevat vain tietyn kohderyhmän intressejä vaan niillä on oltava yleisyhteiskunnallinen merkitys.

Samaan aikaan Pietarin Inkerin Liitto onnistui voittamaan kaupungin hallituksen projektitukea isohkoon hankkeeseensa. Varoja saatiin siirtyvän museon perustamiseen. Valokuva- ja karttaständeistä, vanhoista työkaluista, kansanpukunukeista ja oikeista kansanpuvuista koostuva kokoelma saatiin aikaan vuonna 2006. Sen on suunnitellut kansantieteilijä Olga Konkova. Siirtyvän museon ensimmäisenä esittelypaikkana oli kuuluisa Pietarin Etnografia- ja antropologiamuseo (Kunstkamera). PIL:n näyttelystä tykättiin niin, että se jäi Kunstkameraan puoleksitoista vuodeksi. Museon valmistelu yhdisti PIL:n nuoria ja heistä muodostui perinneryhmä Korpi, joka esiintyi eri puolilla Inkeriä kulttuurimaihin-nousujoukkona.

Projektivaroja PIL sai myös vuosina 2007 ja 2008. Konkovan johtamat Pietarin kuoro ja perinneyhtye Korpi myös tekivät Inkerin Liiton näkyvämmäksi.

Pietarin kaupungin ja Leningradin alueen viranomaiset selvästi ”havaitsivat inkerinsuomalaiset” ja heidän luovaa kulttuuritoimintaa. Siitä ajasta alkaen meidän osallistuminen on ollut tervetullut kaikkiin vähemmistökulttuurien tilaisuuksiin.

Valeri Koivasen ja Viljo Ostosen ansiosta Inkerin Liitossa aloitettiin saappaan-heiton ja hiihtämisen kehittämistä. Näiden urheilulajien kilpailut ovat juurtuneet meidän kansanjuhlien pitämisperinteisiin. Jopa saappaanheiton maailmanmestaruuden ensimmäiset mitalit löysivät omistajansa Venäjältä.

Kiitettävästi Inkerin Liitto edusti inkerinsuomalaisia kansainvälisellä tasolla, sen puheenjohtaja Aleksanteri Kirjanen valittiin suomalais-ugrilaisten kansojen koordinaatiokomitean jäseneksi.

Inkerinsuomalaisten kansallisliikkeen 20. vuosijuhlat juhlittiin yhdessä muiden inkeriläisliittojen kanssa heinäkuussa 2008 Tartossa. Se oli nykyajan inkeriläisyyden huippuhetkiä. VIL:n puheenjohtaja Toivo Kabasen ansiosta pystyttiin järjestämään kolmen päivän mahtavat juhlimiset, joita kruunasi koskettava pääkonsertti Raekojalla. Tartossa tavattiin paljon Suomessa asuvia inkerinsuomalaisia, paluumuuttohan Suomeen vain jatkui.

Aale Tynni-Haavion syntymästä 100 vuotta

Anne Tuohimäki

Lokakuisen syyspäivän aurinko paistoi kirkkaana Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran (SKS) juhlahuoneiston ikkunasta sisään, kun noin satapäinen kuulijakunta asettui seuraamaan rakastetun inkeriläis-kirjailijan, runoilijan, lyyrikon, olympiavoittajan ja akateemikon syntymän satavuotisjuhlaseminaaria.

SKS ja Minna Canthin seura yhdessä olivat järjestäneet tilaisuuden, jonka alussa Aale Tynnin jälkeläiset luovuttivat Tynnin arkiston SKS:n kirjallisuusarkistoon.

Olympiavoittajasta puhuttaessa tulee varmasti useimmiten mieleen yleisurheilija tai hiihtäjä, harvemmin runoilija. Aale Tynni voitti kuitenkin Lontoon olympialaisissa v. 1948 kultaa taidelajien lyriikkasarjassa runollaan Hellaan laakeri.

Aale Tynnin runoudessa on leimallista vahva rytmi, kerronnallisuus ja soinnillisuus.

Hänet tunnettiin paitsi runoilijana, myös maailmankirjallisuuden suomentajana, jonka edellytyksenä on loistava äidinkielen hallitseminen. Tynnin käännöksiä pidetään erityisen haasteellisina.

Hän on kääntänyt useista romaanisista kielistä, espanjasta, unkarista, englannista, ranskasta vain muutamia mainitakseni.

Dosentti Toivo Flink valotti esityksessään Aale Tynnin inkeriläisiä juuria (puhe myöhempänä tässä lähdessä) ja hänen tyttärensä FM Riitta Seppälä kuvaili häntä äitinä. Seppälän mukaan lapset, joita on kolme, innoittivat runouteen. Aale Tynni kertoi lapsilleen satuja ja tarinoita, askarteli heidän kanssaan ja vei kirjastoon tutustuttaen heidät hyvään kirjallisuuteen. Riitta Seppälä kertoi myös, että äiti luki heille Maija Poppasta suomentaen suoraan sujuvasti englanninkielisestä kirjasta jo kauan, ennen kuin suomenkielisestä Poppasesta tiedettiinkään. Omat lapset olivat myös Tynnin lastenkirjojen inspiraation lähde.

Riitta Seppälä ja hänen poikansa dosentti Mikko-Olavi Seppälä ovat kirjoittaneet Aale Tynnin elämäkerran, joka on juuri julkaistu. Kirja Hymyily, kyynel, laulu (WSOY) kertoo tarinan inkeriläispakolaisesta olympiavoittajaksi ja akateemikoksi.

Aale Tynnin inkeriläiset juuret

Dos. Toivo Flink
Puhe SKS:n juhlassa 3.10.2013

Aluksi Aale Tynnin äidistä. **Lilja Maria Piipponen** oli syntynyt Venjoen seurakunnassa 1886. Aale kertoo 1990 ilmestyneissä muistelmissaan *Inkeri Inkerini*, että nuoruuden kuvista hän näki äitinsä totiset, lempeät ja älykkäät kasvot. Lilja oli hiljainen tyttö, koulussa hyväoppinen ja ahkera. Hän kävi Pavlovskin saksalaisen koulun. Koska tämä oli Venäjän parhaita, Lilja sai pätevän opetuksen ja hallitsi suomen lisäksi saksan ja venäjän kielet. Koulun jälkeen hän kävi kaksivuotiset opettajakurssit Tsarskoje Selossa (nykyinen Puškin) valmistuen kansakoulunopettajaksi 1904. Koska Kolppanan seminaari ei ennen vuotta 1917 ottanut vastaan naisoppilaita, inkeriläiset naiset valmistuivat näin opettajiksi. Lilja Piipponen toimi opettajana eri kouluissa lähellä vanhempiensa kotipaikkaa Venjoen Pääsölää. Se sijaitsi lähellä Pavlovskin ja Tsarskojen Selon kaupunkeja keisarillisine palatseineen. Lilja toimi opettajana vuoteen kymmenen vuotta.

Aalen kertoman mukaan hänen äitinsä oli käyttäytymiseltään vaatimaton, hillitty, pidättyväinen ja erittäin ylpeä. Hän ei valittanut, eikä halunnut vieraiden näkevän Suomessa jo seitsenlapsisen perheen vaikeuksia. Niinpä hän liikkui harvoin kodin ulkopuolella, eikä solminut uusia tuttavuuksia. Seurustelu rajoittui pääasiallisesti sukulaisiin, joita oli onneksi sijoittunut Suomeen huomattava määrä. Näiden lisäksi perheessä nähtiin muitakin inkeriläisiä ystäviä.

Juhlaseminaari keräsi sankan yleisön Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran juhlahuoneistoon, Helsinkiin. Kuvassa vasemmalta dosentti Satu Grünthal, kustantaja, varatoimitusjohtaja Leena Majander (WSOY), dosentti Toivo Flink ja Minna Canth seuran pj. Suvi Ahola.

Laulujuhlilta se alkoi

Lilja Piipponen ja **Kaapre Tynni** tutustuivat Venjoen laulujuhlilla kesäkuussa 1903. Juhlat olivat aatteellista kansallista työtä, joka yhdisti Inkerin suomalaisia opettajia. Tietoisuus kansallisesta yhteenkuuluvuudesta syntyi ja vahvistui suurissa ns. yhteentulotilaisuuksissa. Lilja oli Kaapren tavatessaan 17-vuotias. Tämä oli tulevaa vaimoaan yhdeksän vuotta vanhempi. Hän opetti Pietarissa, toimi siellä lukuisissa yhdistyksissä ja oli muutenkin monessa mukana. Aale huomauttaa muistelmissaan, että hänen vanhempansa olivat luonteeltaan hyvin erilaiset: toinen kuin leiskuva tuli, toinen kuin tyynesti virtaava vesi. Avioliitto solmittiin joulukuussa 1908.

Aale Tynnin isä, Gabriel, Kaapre Tynni, oli syntynyt Hatsinan lähettyvillä jo Vatjan Viidenneksen verokirjoissa esiintyneessä Sakoskassa, sen alakylässä 1877. Aikansa radikaalina ja sosialistina, hän tavoitteli inkeriläisten kansallistunteen vahvistamista, Inkerin kansan raitistamista sekä sen henkistä ja aineellista edistymistä. Tämä innoitti häntä opiskelemaan Kolppanan seminaarissa ja Pietarin opettajakorkeakoulussa. Jo ikämiehenä, kolmen lapsen isänä, hän suoritti ylioppilastutkinnon Lappeenrannan yhteiskoulusta 1912 ja jatkoi opiskeluaan Helsingin yliopistossa valmistuen filosofian kandidaatiksi vallankumousvuonna 1917.

Kaapre Tynni oli mukana perustamassa Pietarissa 1885 Alku-raittiusseuraa, puhumassa sen tilaisuuksissa, järjestämässä tohtori **Väinö Voionmaan, Matti Helenius-Seppälän** ja hänen vaimonsa **Alli Trygg-Heleniuksen** raittiusluentoja ja Suomalaisen teatterin vierailuja seuran keskustelutilaisuuksiin ja iltamiin. Hän kirjoitti Pietarin suomalasiin sanomalehtiin ja toimitti toista niistä, nimittäin Nevaa ja sen kansalaiskalenteria vuosien 1906 ja 1918 välisenä aikana. Hänen aloitteestaan perustettiin Inkerinmaalle 1909 Soihtu-seura, joka keskittyi kansansivistyksen kohottamiseen suomalaisella Inkerinmaalla. Hän venäjänsi **Johannes Linnakosken** *Laulun tulipunaisesta kukasta* ja kappaleen **Eino**

Leinon *Ylermi-helkavirsistä*. Hän oli ideoimassa ja toteuttamassa Pietarin yleisen suomalaisen kirjaston perustamista 1914. Kun 1905 syntyneelle Pietarin Suomalaiselle Yhteiskoululle perustettiin kannatusyhdistys kahta vuotta myöhemmin, sen puheenjohtajaksi valittiin Kaapre Tynni, joka toimi koulussa opettajana 1906–1912.

Kansanrunouden keruu

Kaapre Tynni oli Tyrön laulujuhlilla 1908 puhunut kansanrunouden keruun puolesta. Hän huomautti, että inkeriläiset olivat moniin muihin Venäjän pikkukansoihin verrattuna edullisessa asemassa "sillä meillähän on koko joukko omia, kansan keskuudesta lähteneitä ja kansan keskuudessa työskenteleviä kulttuurivoimia. Kansanrunoutta ja laulua on ruvettava innolla keräämään, ennen kuin se on liian myöhäistä." Eivätkä kehotussanat jäänet hänen kohdallaan vain korulauseiksi. Kaapre Tynni kulki **Samuli Paulaharjun** kuvaamilla seuduilla Länsi-Inkerissä Hevassa. Hänen kokoelmiinsa karttui 40 numeroa. **Väinö Salmisen** mukaan Tynnin muistiinpanot ovat vielä jokseenkin ehjiä toisintoja, vieläpä kertovatkin runot. Tynnin kokoelmassa on runsaasti sotavalituksia.

Kaapre Tynnin johtajatoimi Kolppanan seminaarissa alkoi 1.9.1917 ja päättyi 8.4.1919. Seminaarin perustamisesta, muuten, tuli tänä vuonna 4. syyskuuta kuluneeksi 150 vuotta. Bolševikkien toimesta Tynni pidätettiin helmikuussa 1919, mutta pääsetettiin vapaalle. Toista vangitsemista odottamatta hän pakeni Suomeen, minne Lilja viiden lapsen kera seurasi perässä. Kolppanan seminaarin viimeinen oppilaskurssi, jolta vuoden 1919 sotatapahtumien vuoksi luvut jäivät kesken, löysi tiensä Suomeen ja sai täällä tilaisuuden suorittaa opintonsa loppuun. Tynni hankki kurssilaisille Suomen valtion tuen, ja hänen johdollaan valmistuneista tuli opettajia maan kansakouluihin.

Suomessa Kaapre Tynni oli perustamassa Inkeri Liittoa 1922 ja otti aktiivisesti osaa Suomeen paenneen runsaan 8 000 Inkerin pakolaisen sivistys- ja kulttuuritoimintaan. Kun Neuvostoliitossa 1930 alkaneet vainot ulottuivat Inkeriin, Kaapre Tynni teki kaksi matkaa Eurooppaan. Lontoon matkakertomuksensa heinäkuussa 1931 hän päättää näin: "Käsitykseni matkan jälkeen on se, että Inkerin hätä on nyt hyvin tunnettu Keski-Euroopan maissa, mutta kansainvälisen tilanteen monimutkaisuudesta johtuen meillä ei ole sanottavasti toiveita todellisesta avusta tällä hetkellä. Joka tapauksessa työtä on edelleen jatkettava, rakennettuja suhteita ylläpidettävä, varsinkin Prometeus- järjestön kanssa."

Kaapre Tynnin aloitteesta käynnistettiin 1935 hanke Inkeri-tietouden levittämiseksi Suomessa. Siinä pidettiin 24 luentoa. Sarja alkoi Säätytalolla sunnuntaina 24.2.1935. Ensimmäisenä luennoitsijana oli Kaapre Tynni ja **A.M. Tallgren**. Muita puhujia olivat mm. **J. J. Mikkola, Väinö Salminen, Albert Hämäläinen, Rafael Cederberg** ja **Lauri Kettunen.**

Kodissaan, jota Aale Tynni kuvaa muistelmissaan hyvin inkeriläiseksi, sen henkisessä ilmapiirissä hän oli sekä sisäisesti että ulkoisesti mukana Inkerin suomalaisuuteen liittyvissä riennoissa. Mainittakoon tässä vain, että opiskellessaan Helsingin Suomalasien koulun VII:llä luokalla Aale piti koulunsa heimojuhlassa ja naisliitossa esitelmän aiheena Inkerinmaa vuonna 1930. Vuotta myöhemmin hän oli inkeriläisten kesäkokouksissa Terijoella ja Viipurissa ja kertoi käyttäneensä äyrämöispukua.

Esittämäni Inkeriin kuluva henkinen lataus heijastui Aale Tynnin runoudessa. Valitsin päätteeksi runon Otin naulasta viitan vuonna 1952 ilmestyneestä kokoelmasta *Tuntematon puu:*

Minun perintöni vierasten haltuun jäi,
maat, kartanot saivat ne riistää.
Otin naulasta viitan ja läksin pois,
kun alkoivat aumoista kiistää.
Joka tuuman he mittaavat innossaan
ja ahneus silmissä palaa.
Miten kaikki he laskevat rikkauttaan,
miten kaikki he nurkuvat salaa!
Otin naulasta viitan ja läksin pois,
haat, laitumet annoin viedä.
Mutta taattoni ratsastusviitan sain,
ja sen arvoa eivät he tiedä.

Se on hankala harteille laskostaa,
se on raskas ja vaikea kantaa –
ja jos taidat vain,
yli maisemain
voit liepeen hulmuta antaa.
Yli rikkauden,
yli kaipauksen,
yli kohtalon päivien saaton
ilo hulmua ylpeä, urhoollinen,
kuten hulmusit harteilla taaton!
Mitä huominen päiväni tarjoaa,
voin ottaa sen tai heittää,
sillä taattoni ratsastusviitan sain,
ja paljon se korvaa ja peittää.

Jatkoa Inkeriläisten Viestissä 11/2007 aloitetuille muistelmille

MATKAN VARRELTA
- Inkerinsuomalaisen muistelmia

Reino Jaakkimainen

Opastajani August

August, hiljainen, lempeäluontoinen ja ystävällinen renki, otti minut apulaisekseen. Hän otti minut mukaansa suorittaessaan erilaisia talon tehtäviä, semmoisia kun viemään viljaa ja tuomaan jauhot takasin läheisistä isoista tuulimyllyistä, viemään maitoa paikalliseen meijeriin. Hauskimmat ja jännittävimmät tehtävät olivat nuoren varsan kesyttäminen, että se sallisi suitset ja valjaat päälleen ja tottelisi ajajaa. Pelkästään suitsien pano oli vaikeaa, valjastamisesta ja kiinnittämisestä rekeen tai rattaisiin puhumattakaan. Oikea tahdonvoima taistelu alkoi sivutiellä. Varsa yritti raivata kaiken irti ja päästä vapaaksi kuten ennenkin, mutta Augustin piteli kaikin voimin ohjista ja minä olin painona peloissani, mutta samalla nauttien jännityksestä. Hyppiminen, äkkikäänteet ja tempaukset tuntuivat kestävän tunteja. Sekä varsa että August olivat hien peittämiä. Sitten August ohjasi varsan kylätielle, missä hän antoi sen juosta täyttä laukkaa.

August pysäytti, taputti varsan kaulaa ja antoi sille omenan. Nyt olisi minun vuoroni ajaa, varsa oli vieläkin varuillaan ja hiukan hermostunut. Tällä tavalla August opasti kahta meistä: hevos- ja ihmisvarsaa.

Vaikka olenkin ratsastanut hevosilla, en ole tehnyt työtä niiden kanssa. August valitsi käyttööni hitaan vanhan hevosen, etupäässä tuomaan perheelleen Moisioon eri tuotteita ja tavaroita ja jotain muita tehtäviä maatilalla. Ajaessani hevosta eräänä päivänä, hevonen kulki hyvin hitaasti, jopa pysähtyikin jollen olisi ohjaksilla hätyyttänyt sitä. Ajattelin, että tämä vanha hevonen oli heikko ja taisin jopa sääliäkin sitä vähän. Lopetettuani työn otin sen pois valjaista ja päästin aitaukseen laitumelle muiden hevosten joukkoon. Kävellessäni mökillemme kuulin takanani aitauksesta meteliä. Käännyin ja menin takaisin katsomaan. Yksi hevosista, kuin pomo ainakin, ahdisteli toista hirnahdellen, pureksien ja potkien. Tuijotin pomo hevosta, enkä halunnut uskoa silmiäni. 'Pomo' oli minun hevoseni. Se, käsitin nyt, tunsi minut kokemattomaksi ajajaksi ja käytti minua hyväkseen. Jaha, ajattelin, nyt on säälini loppu. Seuraavan kerron ajaessani sitä se heti huomasi muutoksen minussa ja näytteleminen loppui siihen. ”Hevoset saattavat olla samanlaisia kuin ihmiset, täynnä oikkuja”, ajattelin ja vastahakoisesti kunnioitin paholaista. Kerroin tapauksesta Augustille ja hän vain hymyili tietävästi.

Riigan Lahden, Itämeren osan, rantaviiva oli aika lähellä Moisiota. August sanoi, että hän usein kävi siellä kalassa. Hän lupasi ottaa minut mukaan. *(Siitä ei tullut mitään.)*

Moisio sijaitsi alamaassa. Raskaan sateen jälkeen ruoho sen ympärillä oli usein vesi lammikkojen peittämää. Alue sihisi käärmeitä, etupäässä tarha sellaisia. Ne usein kiemurtelivat edessä ajaessani tien päällä. Kuultuani monia kauhujuttuja mm 'lentävistä käärmeistä' kotona Kurkelassa, kammoin ja taisin vahan pelätäkin niitä. Mutta se pelko häipyi kun huomasin, että käärmeet pelkäsivät minua enemmän kuin minä niitä.

Moisio oli lahoava vetoisa vanha linna kylmine kosteine seinineen. Se ei voinut olla terveellinen paikka elää ja kasvattaa lapsia. Ei ihmekään, että lapset olivat usein sairaana. En voinut käsittää miksi August perheineen pysyi siellä.

Elämää maatilalla

Monet saaremaalaiset käyttivät ihmeellisen näköisiä jalkineita. Niiden anturat olivat leikattu vanhoista auton päällysrenkaista, mihin oli liidetty paksut pitkänpuoleiset villasukat. Nämä 'vannukat' olivat kevyet, lämpimät ja mukavat. En tiedä olivatko ne perinteisiä talla saarella vai sota-ajan keksintöjä. Me käytimme niitä joka päivä ja pidimme kovasti niistä.

Saklakylan nuoret miehet tulivat usein kosiskelemaan kahta nuorta talon piikaa. Yleinen tapa oli pitää oluttynnyriä keittiön sisäoven vieressä. Vierailijoille tarjottiin heti olutta. Sitten alkoi hyvänahkainen kiusoittelu etenkin erään komeannäköisen pojan ja pulskeamman piian välillä, mikä edistyi karheaan ja kiljuvaan nauruun ja halailuun.

Ulkopuolisina sivukatsojina me, uudet tulokkaat, olimme syrjäytettyjä jotensakin ylimielisellä tavalla.

Tämä kaikki toi meille kivullisen todellisuuden, kuinka erilainen oli meidän maailmamme kuin heidän. Että sota oli riistänyt, ja vieläkin riisti, meiltä nuoruutemme, siitä nauttimisesta, tavallisesta kanssakäymisestä; kaikesta mikä on osana olla nuori ja huoleton. Kenties myöhemmin asiat parantuisivat, kun opimme tuntemaan toisemme paremmin ja sotamuistotkin häipyisivät.

Ja tosiaan, meille tulikin tilaisuus tavata kyläläisiä talon harjannostajaistalkoissa; työ- ja huvijuhlassa. Teimme työtä, söimme, joimme olutta ja laskimme joitakin vitsejä, vaikka kielitaidon puute rajoittikin vahan keskustelua. Meillä oli hauskaa, lauloimme Saaremaa Laulua *(Meie emat ja isat ovat saarlaset...)* ja tanssimme.

Keväällä, kun routa oli sulanut, tehtäväni oli kyntää peltoja. Olin usein ihmetellyt, miksi Saaremaan viljeltyjen peltojen ympärillä oli niin paljon kiviä. Ei kestänyt kauan kun löysin syyn. Ilman minkäänlaista varoitusta aura äkkiä pysähtyi. Se tapahtui niin nopeasti, etten ehtinyt pysähtyä itse vaan kävelin kyntöauran poikkirautaan lyöden arkaan paikkaan haarojen välissä niin että melkein huusin kivusta. Aura oli iskenyt maanalaiseen kiveen. Kaivoin kiven ylös ja laahasin sen pellon varteen. Vai niin! Nyt tiesin mistä kivet tulivat. Yritin miettiä miten voisin välttää ne. Kokeilin kumartumalla pidentämällä aurasta itseeni välimatkaa. Tämä auttoi, kunnes osuin pehmeänpään multaan. Silloin hevonen veti nopeammin ja minä myös. Kivi pysäytti vauhdin ja taas kävelin suoraan poikkirautaan ja koin huusin tuskasta. Keskittyminen työhön auttoi, mutta ei aina. Satutin itseni niin monta kertaa, että rupesin ihmettelemään, tokko myöhemmin elämässä voisin saada lapsia.

August kertoi, että pelto ’kasvattaisi’ ensi kevääksi taas uusia kiviä. Miettiessäni miksi niin tapahtui, oletin että se jotensakin oli hallan aiheuttamaa.

Eräs meidän kesyttämistä nuorista orista ei vielä ollut täysin ’kesy’ ja tarvitsi lisää opetusta. Puhuin Augustin yli antaakseen minun ajaa sitä turvallisessa tehtävässä. Se oli aikaisemmin kynnetyn pellon mullan tiivistämistä ajamalla isolla hevosen vetämällä rullakkeella. Avonaisella pellolla ori voi temppuilla miten vain, kunnes väsyisi. August suostui, auttoi minua valjastamaan orin.

”Ylpeyteni sai kolauksen, mutta sittenkin tuntui hyvältä. Kaiken kukkuraksi en saanut seikkailusta naarmuakaan.”

Tämä oli sekä orille että minulle mieluisaa hommaa. Se laukkasi minun usutuksesta aikansa, rauhoittui ja me rullasimme pellon pitkin ja poikin. Lounaaksi työ oli valmista ja oli aika mennä kotiin. Riisuessani valjaita pälkähti päähäni, että mitä jos ratsastaisin kotiin orilla? Taputtelin oria kaulasta ja juttelin sille pehmeällä äänellä. Hevonen vaikutti niin rauhalliselta, että paatinkin ratsastaa sitä. Pidin suitsista ja vein sen aidan vierelle, kiipesin sille ja hyvin varovasti laskin itseni hevosen selkään. Ori vilkaisi minua, liikutteli hiukan korviaan ja näytti hyväksyvän minut. Läksimme hitaasti kotiin pain. Tulin rohkeammaksi ja panin orin hölkyttämään ja sitten jopa laukkaamaan. Nyt olinkin kuin seitsemännessä taivaassa. Ylpeänä, kuvittelin itseni Villin Lännen Cowboyksi *(voi, voi, vain ilman satulaa!).* Muistanpa jopa lauleskelleeni kotiaikaista rimssua: *”Hepo hyppel’, hepo reistail’, hepo nelisteli, mie hyppäsin sen selkää, sain sapeerost’ kii”.*

Lähestyessämme rakennuksia nain kasvoja mökkimme ikkunassa katsomassa minua ja oria. Sitten ori niin kuin heräsi. Se katsahti ensin hevosaitaukseen pain, käänsi hiukan päätään vilkaisten taakseen minuun, ja nyt asiat tapahtuivat minusta salaman nopeasti. Seurauksena oli, että löysin itseni istumassa pyllylläni keskellä tietä. Ennen kun olin pystynyt tekemään mitään, ori joka huomasi olevansa toveriensa näkysällä, teki päätöksensä; se ponkaisi äkkiä ylös ilmaan takajaloilleen. Minä valuin nopeasti ja nätisti sen selkää myöten alas tielle. Orilaukkasi hirnuen laukkasi tovereittensa luo. Pölyttelin takamukseni. ’Ylpeys käy lankeemuksen edellä’. Ylpeyteni sai kolauksen, mutta sittenkin tuntui hyvältä. Kaiken kukkuraksi en saanut seikkailusta naarmuakaan.

Osana Isäni työstä oli pitää huolta sonnista. Eräänä päivänä hän koki vaarallisen selkkauksen. Syöttäessään sitä piha-aitauksessa sonni lähestyi porttia niin nopeasti, ettei Isä ehtinyt työntää sen ruokaastiaa sisään, vaan hänen täytyi sulkea portti, ettei sonni karkaisi

ulos. Sonni suuttui ruoka-astian puutteesta niin kovasti, että hyppäsi yli kaksi metriä korkean aidan. Nyt Isälle tulikin kiire päästä itse portin läpi aitan sisään suojaan. Sonni soi ruokansa, rauhoittui ja me saimme yhdessä sen takaisin aitaukseen. Ei kukaan olisi voinut uskoa, että se raskas sonni pystyisi loikkaamaan niin korkean aidan yli.

Matkaileva puuseppä tuli Saksin vieraaksi. Hän oli Saksin vanha hyvä tuttava ja he käyttivät monta päivää vaan jutteluihin politiikasta ja Viron tilanteesta uuden, saksalaisten vallan alla. Matkoillaan puuseppä tapasi paljon ihmisiä. Ei ollut yllättävää Saksille, että valtaosa virolaisista oli hyvin tyytymättömiä saksalaisten haluttomuuteen antaa Virolle takasin sen itsenäisyyttä. Virolaiset olivat saavuttaneet sen 1920 urhollisen taistelun jälkeen ja menettäneet sen 1939 Saksa-Venäjä voimapelin tuloksena, milloin Suomikin oli vaarassa ja oli pakotettu itsenäisyyttään puolustamaan Talvisodassa. Itsenäisyysaika oli parasta aikaa virolaisille, vaikkei sekaan ollut ilman vaikeuksia. Useimmille se olikin ainoa hyväksyttävä tila.

Navettatalon yläkerrassa oli huone varattu erityisesti puusepän töitä varten. Oli nautintoa seurata ammattimiehen työtä. Hän puhdisti tarkkaan työpaikan, pani mukaan tuomansa työkalut määrättyyn järjestykseen, valitsi tarkkaan työpuunsa, jne. Ei ollut yhtään turhaa askelta. Kaikki piti olla juuri niin. Katsoessaan hänen tekevän työtään kuvittelin hänen tapansa olevan samanlaisen kuin muidenkin mestariteostaan valmistavien taiteilijoiden. Hienoa työtä lopputulokset olivatkin: komea lipasto, pyötä ja tuoleja. Työnlaatu ylitti työn seurauksen nautinnon.

Elämämme sai oman rutiininsa: aikainen aamiainen, työtehtävän suorittaminen, päivällinen, lisää työtä, illallinen ja vapaa aikaa illalla. Usein äiti laittoi jotain omaa sunnuntai ruokaa ja leivoksia, mitä söimme pikkumökissä. Hakiessani jotain luettavaa löysin hylätystä hevostallista muutamia venäläisiä ennen vallankumousaikaisia kirjoja. Teknillisessä julkaisussa keskusteltiin yksikiskoisen rautatien ja jopa tulevaisuuden helikopterin periaatteista ja mahdollisuuksista. Pietarin ylimystönainen kirjoitti kirjan omasta turhanpäiväisestä elämästään, juoruista ja seurapiiri tapahtumisista. Kiinnitin huomioni hänen erääseen seikkaluunsa talvella. Hän kutsui reen ajajaa 'Chuhhoonets', ikään kuin se olisi jonkun kansakunnan jäsen eikä haukkumanimi suomalaisista, mihin suomalainen vastine on tietysti 'Ryssa'.

Saks sai saksalaisten venäjänkielisen sanomalehden, erikoisesti julkaistu Itä-Euroopan vallattuja alueita varten. Siinä oli mm jatkokertomuksena runomuodossa tarina Karl Marxin seikkailuista kun hän muka joutui elämään Neuvostomaassa. Hänen selkkauksensa olivat tosi humoristisia. Ne vaikeudet, mihin hän joutui yrittäessään noudattaa omia periaatteitaan neuvosto systeemissä, kuulostivat hyvin uskottavilta.

Muistan lukeneeni lehdestä 10,000 puolalaisen upseerin murhasta Katyn metsässä. Puolassa 1939, mistä Venäjä ja Saksa syyttelivät toinen toisiaan. Saksalaiset väittivät tässä lehdessä, että kansainvälisen Punaisen Ristin edustajat olivat käyneet paikan päällä ja panneen murhat NKVD, Neuvosto salapoliisin, syyksi. (Sodan jälkeen selvisi, ettei Punainen Risti noudattanut saksalaisten kutsua. Myöhemmin Gorbatsov myönsi kuitenkin niin tapahtuneen. 15,000 puolalaista upseeria oli kateissa, niistä 4000 on löydetty Katyn metsässä, 11,000 on vieläkin kateissa. Ref: A Question of Honor, Lynne Olson and Stanley Cloud, Knopf 2003)

Tämän saksalaisen lehden sekä sävy että suoranainen lausunta oli, että Saksan kansa on ylhäisempää rotua kuin venäläiset ja että venäläisten pitäisi hyväksyä tämä tosiasia. Minusta tämmöinen roska oli hyvin vastenmielistä luettavaa. En voinut kuvitellakaan kuinka kukaan järkevä ihminen, puhumattakaan venäläisestä, ei tuntisi kammoa tätä roskaa lukiessaan.

En muista koko Saaremaalla olon aikana kuulleeni ainoatakaan lentokoneen lentoa. Sen takia yllätyin kun kerran löysin venäläisen lentolehtisen maassa. Lehtisessä kerrottiin suuresta venäläisten voitosta Stalingradissa. Valokuvat näyttivät saksalaisen Sotamarsalkka Von Pauluksen esikuntineen ja pitkän kolonnan sotilaita antautuvan venäläisille. Luulin ensiksi kuvia väärennetyiksi. Ei, ne näyttivät hyvin realistisilta ollakseen väärennettyjä. En kuvittele olevani mikään asiantuntija, mutta kaikki näytti minusta uskottavalta. Tähän asti luulin saksalaisten sotatoiminnan olleen paremman kuin venäläisten. Onko sotaonni nyt kääntynyt? Eihän meillä ollut mitään tietoja tapahtumisista. Yksi asia oli selvä: tästä lähin saksalaisten voittoa ei voinut mitenkään pitää varmana. Miten tämä vaikuttaisi meihin, sitä emme pystyneet vielä arvioimaan.

TAPAHTUMAKALENTERI

Suomen Inkeri-liiton matkat ja tapahtumat loppuvuonna 2013

Pvm			Paikka	Kellonaika
9.11.	INKERI-ILTAPÄIVÄ	**Esittelyssä ja myytävänä on kolme hyvin erilaista kirjaa.** • ***Anni Reuter*** esitteli Viestissä no 2-3/2013 isoisänsä, Juhani Jääskeläisen, elämästä tehtyä kirjaa *JÄÄHYVÄISET INKERINMAALLE*. Tule tutustumaan kirjan kirjoittajaan, nuorempaan Juhani Jääskeläinen. • Kirjailija, turkulainen emeritus professori ***Martti Soikkeli*** sai eläkkeelle jäätyään vihiä, että erään suomalaisen, jo kuolleen miehen elämässä on ollut oudoilta kuulostaneita piirteitä. Soikkeli sukelsi mysteerin jäljille. Suomalaisena elänyt mies olikin Keltossa syntynyt inkeriläinen. Suomessa perustetun perheen keski-ikäiset lapset alkoivat Soikkelin selvitysten kautta ymmärtää, miksi heidän isänsä oli koko elämänsä ajan ollut *VAITELIAS MIES*. • ***Reijo Rautajoki*** on elänyt Inkeri-myönteisessä perheessä: äiti oli inkeriläinen, isä suuri Inkerin ystävä, Eero Rautajoki. Reijo oli kuullut koko lapsuutensa ajan kuiskaten kerrottuja tarinoita inkeriläisten kohtaloista. Kirjassaan *VAIETUT* Rautajoki kertoo äitinsä tarinan, jonka jännittävimmät vaiheet ajoittuvat ajanjaksoon, jolloin Hitler oli valloittanut Inkerin.	Inkeri-koti Käpylänkuja 1, Helsinki	**KLO 13.30 ALKAEN**
14.12.	**KOKO PERHEEN JOULUJUHLA**	Järjestäjänä Helsingin seudun Inkeri-seura ja Liittokin lupaa oman pienen panoksensa. Ota mukaan pukin konttiin pieni lahja!		**KLO 14.00**

Ilmoittajille

Jotta tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.

Hyvinkään Inkeri-kerho

Hyvinkään Inkeri-kerho ry kokoontuu seurakunnan aulakahviossa (*Hämeenkatu 16*) aina kuukauden 1. sunnuntai.

Tiedustelut *Irja Pelkonen*
inkerikerho@gmail.com tai
p. 040 550 5712

- Su 3.11.2013 14:00 Inkeriläiset - Kuka on kukin. Inkerinsuomalaisten sukututkimukseen paneutunut Pekka Wikberg vierailee kerhossa kertomassa aiheesta.
- Su 1.12.2013 14:00 Joulujuhla

Lahden seudun Inkeri-seura

Kerhoillat joka kuukauden toinen maanantai alkaen kello 15 Luther kirkolla, osoitteessa *Vuorikatu 37.*

- Marraskuu 11. Kerhoilta
- Joulukuu 9. Jouluruokailu klo 13

Kerhoiltojen kahvituksen sovimme vuorotellen jo edellisessä kokouksessa.

Jäsenmaksu Lahden seudun Inkeriseuran jäsenmaksu vuodelle 2013 on 15euroa/henkilö.

Maksun voi suorittaa kerhoillassa rahastonhoitajalle tai pankkiin tilille Nordea 129830-24722

Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa
Maria Lahti, p. 0400 841 741

Turun Inkeri-seura

Besseda-teehetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. Ja 3. perjantai kello 13 Irma Kapasen vetämänä.

Juhlatilaisuudet Varissuon kirkolla (*Kousankatu 6*), kello 14 alkaen.

Palvelupiste, Uudenmaankatu 1.
Puh. 233 2565

- 2.11. Pyhäinpäivän kunniakäynti seppeleenlaskuineen Turun hautausmaalla Inkeriläisten muistomerkillä klo 12 ja sen jälkeen kahvi- ja ohjelmatilaisuus Varissuon kirkolla
- 26.12. joulujuhla

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Anitta Iline anitta@inkeriseura.com tai p. 050-565 9805

Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa *(Käpylänkuja 1, Helsinki)*

Tiedustelut *Toivo Tupin p. 040 578 3894*

Matti Meikäläinen
Mallikuja 7 H 16
00780 Helsinki

Itella Green

KUNNIA ESI-ISIEMME MAALLE

Rakas esi-isiemme maa,
Kuinka hyvä meillä onkaan täällä,
Sinä otit meidät vastaan orvot omat lapsesi,
Kuin pedon kynsiin heitetyt.

Tuuleenko myrskyyn kovaan.
Ikuisesti takaa ajetut tietämättä miksi
Sinä korjasit meidät siipiesi suojaan,
Useita kaukaakin kauempaa.

Täällä me sinun sinitaivaasi alla,
Rinnalla ikihonkien,
Kera kansasi hengeltään kuin omammekin on,
Kuin uudestaan alkoi se elää.

Me tunsimme tuskan ja kivun,
Läheistemme puolesta, jotka menetimme jo,
Uudelleen uskomme saimme,
Me kumarramme sinulle syvään.

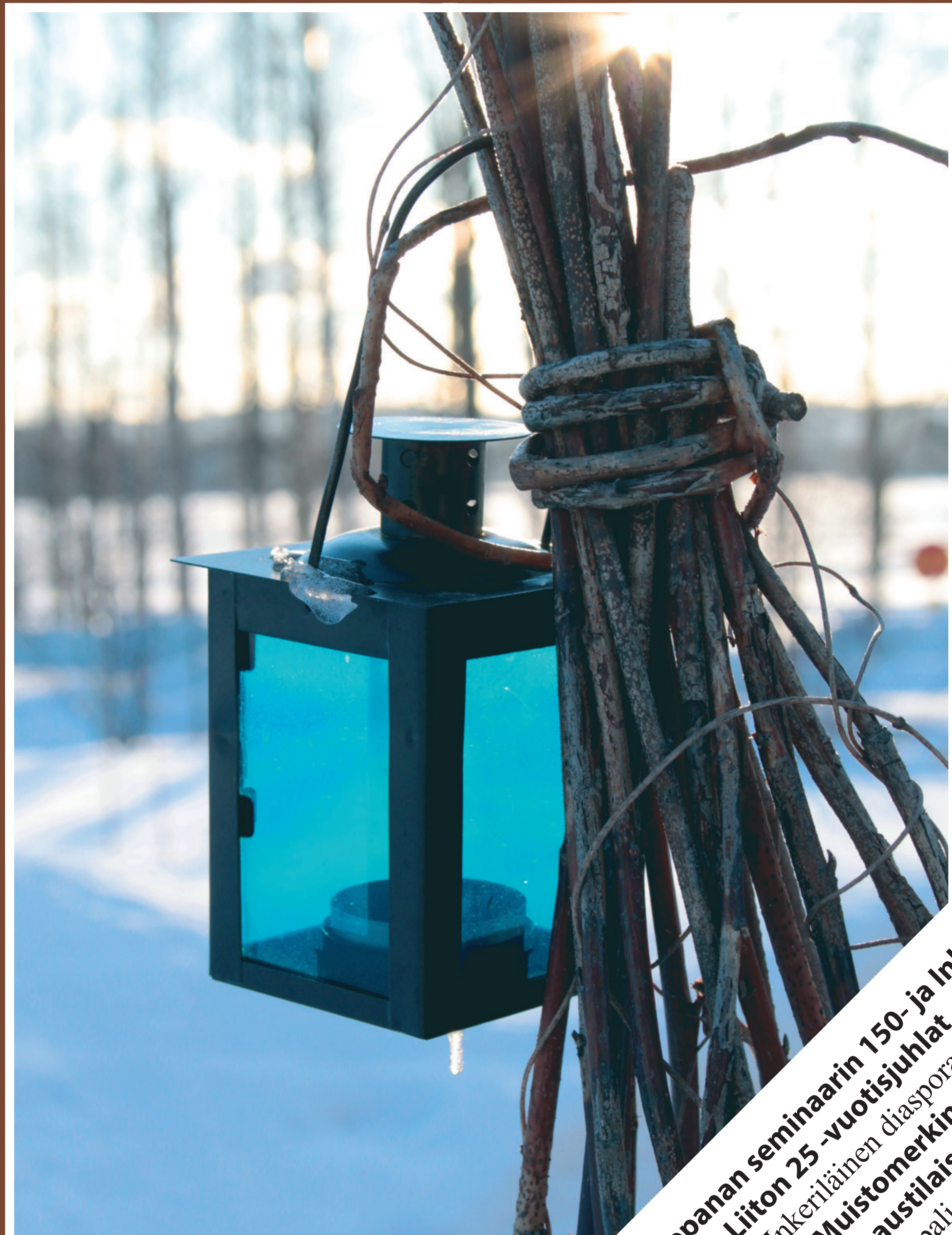
Joka lapsesi takaisin omit,
Rakas olet jo meille,
Elä täydessä onnen kukoistuksessa.
Ja ikuisessa Jumalan varjeluksessa!

Imbi Boiko-Pennasen runo vuodelta 1998.
Venäjän kielestä suomentanut Ella Ojala.

Suomen Inkeri-liitto ry

INKERILÄISTEN viesti

8 / 2013

Kolppanan seminaarin 150- ja Inkeri Liiton 25 -vuotisjuhlat

Inkeriläinen diaspora

Muistomerkin siunaustilaisuus

ja paljon muuta!

KANSIKUVA
Rauhaisaa joulun aikaa itse kullekin.

Numero 1/2014 ilmestyy viikolla 5. Aineisto toimitukselle 7.1. mennessä.

Numero 2/2014 ilmestyy viikolla 12. Aineisto toimitukselle 21.2. mennessä.

Tässä numerossa – Inkeriläisten viesti 8 / 2013

Inkeriläisten viesti

JULKAISIJA
Suomen Inkeri-liitto ry.
www.inkeriliitto.fi
suomeninkeriliitto@gmail.com
Puheenjohtaja Alina-Sinikka Salonen
p. 040 743 7042
alinasinikka@gmail.com

TOIMISTO
Lehden tilaukset ja osoitteenmuutokset, jäsenmaksut, tuotetilaukset yms.
Osoite: Inkerikoti, Karjalatalo
Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki
tai p. 045 261 2342

PANKKI
Danske Bank
FI51 8000 1200 3063 64

ILMOITUKSET/€
1/1 sivu 250€
½ sivu 135€
¼ sivu 85€
Kuolinilmoitukset 17€
Kiitos- yms. ilmoitukset 10€

LEHDEN VUOSITILAUS 2013
35€ EU-maat
40€ muualle

TILAAMINEN
Maksu tilille ja osoitetiedot kuitille ja Suomen Inkeri-liitto ry:n toimistoon.

LEHDEN TOIMITUS
Päätoimittaja
Alina-Sinikka Salonen
Toimitussihteeri
Riikka Mahlamäki-Kaistinen

TOIMITUKSEN OSOITE
Renkkelintie 28
40950 Muurame
p. 050 599 6773 (ark. 9-17.00)
inkerinviesti@suomi24.fi

PAINOPAIKKA
Picaset Oy
Helsinki

Lehti ilmestyy kuudesti vuodessa.
Aineisto palautetaan vain erikseen pyydettäessä.

INKERILÄISTEN SIVISTYSSÄÄTIÖ
Hallituksen pj. Toivo Iho
Bredantie 6 E 22,
02700 Kauniainen
p. 050 505 2335
OP FI77 5780 3820 0314 99

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA
(Hoitaa lehden tilaukset)
Viktor Aitman
Linbanev 6
SE-43835 Landvetter
p. (03)191 6602
v_aitman@spray.se
Ruotsin Inkeri-liiton postisiirtotili
173888-9

ISSN 1236-9586

Puheenjohtajan mietteitä

Alina-Sinikka Salonen

Ensimmäinen vuosi tämän sivun kirjoittajana on ohi. Katselen hieman taaksepäin. Vuosi on ollut antoisa ja kasvattava. Inkeriläisyys on tullut esiin kaikessa kirjavuudessaan. Olen aiemmin tuntenut lähinnä 40-luvulla ja sitä ennen Suomeen tulleita. Ymmärrykseni on lisääntynyt, kun olen tutustunut ns. paluumuuttajiin ja heidän koviin kokemuksiinsa. Olen kiitollinen, että monet seurakunnat ovat järjestäneet kerhoja, joissa maailmalta palanneet Inkerin suomalaiset ovat saaneet ymmärrystä ja vertaistukea.

Olemme tänä vuonna järjestäneet Inkeri-iltapäiviä. Kaikki eivät vielä ole oikein ottaneet näitä tilaisuuksia omikseen. Mukaan vaan! Ohjelma on ollut hyvää, kiitos kaikille esiintyjille! Olen ilokseni todennut, että kun on toiminnassa mukana täysillä, tulee itsestään vastaan kiinnostavia ihmisiä ja asioita. Haluan kirjoittaa kuulluista esityksistä myös teille, jotka luette Inkeriläisten viestiä. Ensi keväänä jatketaan samalla tavalla, kerran kuussa, useimmiten kuukauden toisena lauantaina. Juomme Inkeri-kodissa ensin kahvia klo 13.30 ja klo 14 alkaa ohjelma.

Olen katsellut jäsenluetteloa, jota Anne-sihteeri pitää. Hänellä on taulukot aina 70-luvulta saakka. Saamastani kopiosta näkyvät kunkin jäsenen maksutiedot vuodesta 2007 alkaen. Siitä selviää myös, onko jäsen Inkeriläisten viestin tilaaja.

Huomasin luettelosta, että 14 pitkäaikaiselta jäseneltä ja lehden tilaajalta puuttuu jäsenmaksumerkintä tältä vuodelta. Mistä tämä mahtaa johtua? Ainahan on mahdollista, että meilläkin sattuu kirjaamisessa lipsahduksia, raha ja tieto kun tulevat tipottain pitkin vuotta.

Juuri tänään on selvitetty, miksi eräs tilaaja ei ole saanut koko vuonna lehteä. Kävi ilmi, että tytär oli maksanut tilauksen, mutta siitä ei näy äidin nimeä eikä kummankaan osoitetta, vain maksajan nimi ja summa. - Jos on epäselvyyksiä, soittakaa numeroon 045 261 2342. Ei ole mitään erityistä soittoaikaa. Soittakaa uudelleen, jos ei heti vastata.

Rakkaat ystävät, jotta asiat sujuisivat, luettehan huolellisesti lehden keskiaukeamalla olevien tilillepanokorttien täytöstä annetut ohjeet! Toimikaa niiden

mukaan, vaikka maksaisitte verkkopankissa. Minulle puheenjohtajana olisi tärkeätä, että saisin sähköpostiosoitteet niiltä, joilla sellainen on. Lähettäisin mielelläni joskus ajankohtaista postia.

Tämä on hyvin arkinen kirjoitus. Joulutervehdykseni on takakannessa.

KOLPPANAN SEMINAARIN 150- JA INKERIN LIITON 25-VUOTISJUHLAT HATSINASSA 3. – 6.10.2013

TIETOA JA TUNNELMIA HENKILÖKOHTAISESTI KOETTUINA

Kuvat ja teksti: Alina-Sinikka Salonen

Nikolaos Ihmeidentekijän Laivaston Katedraali Kronstadtissa. Sen kupolin oli määrä toimia suuntapisteenä laivoille.

OHJELMA PÄÄPIIRTEISSÄÄN:

Näyttelyitä
- Inkerinmaa–näyttely,
- Kolppanan opettajaseminaarin näyttely
- Aleksanteri III – Hatsinan palatsin erikoisnäyttely
- Kansanpukutyöpaja

Dokumenttifilmien festivaali
Linja-autokiertoajelu
Yhteisiä tilaisuuksia
- Sivistystyö ja inkerinsuomalainen historia – tieteellinen konferenssi
- Pääjuhla
- Juhlakonsertti

Kirkollisia kokoontumisia
- Kadonneen Inkerin muistolle –muistomerkin vihkiminen
- Jumalanpalvelus Kolppanan kirkossa
- Muistolaatan paljastaminen kirkon edessä

Suomen Inkeri-liiton matkalle osallistui 15 kulttuurista kiinnostunutta matkalaista. Mukana oli Inkeri-asioiden huippuosaaja, emerituspääsihteeri Isto Pihkala. Hän opasti meidät menomatkalla Kronstadtin linnoitukseen. Olin häikäistynyt Laivaston kirkosta. Se oli sekä sisältä että ulkoa kauneudessaan häkellyttävä. Olen edellisen kerran kokenut yhtä voimakkaan elämyksen Roomassa Pyhän Pietarin kirkossa.

Vuosijuhlat avattiin Hatsinan piirikunnan kirjastossa, jossa esiteltiin Inkerinmaa- sekä Kolppanan opettajaseminaarinäyttelyt. Aleksanteri Kirjanen, Inkerin Liiton puheenjohtaja ja Wladimir Kokko, Pietarin Liiton puheenjohtaja, suorittivat avaukset, esittelyyn osallistui kulttuurin monitoiminainen Olga Konkova.

Seuraavaksi oli mahdollista seurata dokumenttifilmien festivaalia. Osa meistä hyppäsi tuolloin bussiin, joka vei meidät Sablinaan, syntymäkotiini. Oli ilo esitellä ystäville paikkaa, jossa olen syntynyt, ja jossa asuessamme olen vauvana sinnitellyt kahden rintaman välissä maakuopissa piileskellen. Sablinaa ei ole pommit tuhonneet. Koen kodissa käydessäni kiitollisuutta siitä, että elämä on kantanut vaikeasta alusta huolimatta.

Seuraavana päivänä meille esiteltiin Hatsinan palatsissa näyttely Aleksanteri III:n yksityisistä tiloista. Sieltä kiirehdimme edellispäivänä tutuksi tulleeseen kirjastotalon tieteelliseen konferenssiin Sivistystyö ja inkerinsuomalainen historia. Ryhmämme ei ymmärtänyt kaikkia puheen-

Emeritus piispa Juha Pihkala ja pastori Aleksei Uimonen valmistautuvat jumalanpalvelukseen.

vuoroja, koska luennot tulkattiin vain suomesta venäjäksi. Vadim Musajevin venäjänkielisestä esitelmästä saimme suomenkielisen tiivistelmän, joka on luettavissa tässä lehdessä. Inkerin kulttuuriseuran Helena Miettinen kertoi kulttuuriseuran julkaisemasta kirjasta Inkeriläiset. Kuka kukin on. Olemme Viestissä 5 – 6/2013 esitelleet kirjan. Isto Pihkalan esitelmä on tässä lehdessä.

Kolmannen juhlapäivän kiertoajelulle onnistuimme saamaan oppaaksi Wladimir Kokon. Kävimme mm. Taaitsan palvelutalossa ja Yrjö Korkkisen syntymäkodissa. Kierroksen jälkeen jätimme Wladimirin Hatsinan keskustaan ja lähdimme etsimään hautausmaata, jonka nimi on Pienet Kankaat, Rahkolan kylä lähellä. Siellä vihittiin muistomerkki Kadonneen Inkerin muistolle. Paikan löytymisessä oli ongelmia niin meillä kuin muillakin. Tilaisuudesta ja muistomerkistä kertoo idean isä Viktor Hyyrynen tässä lehdessä.

Kolppanan kirkko lokakuussa 2013.

Pääjuhlassa oli menossa Mikko-Olavi Seppälän juhlapuhe, kun ehdimme juhlapaikalle Hatsinan musiikkikouluun. Sekä Wladimir Kokon että Mikko-Olavi Seppälän puheet ovat tässä lehdessä. Ohjelmassa oli runsaasti musiikkia, lasten tanssiesityksiä ja tervehdyspuheita. Monet antoivat lahjaksi kirjan.

Suomen Inkeri-liiton nimissä annoin lahjaksi peräti kaksi kirjaa. Niissä inkerinsuomalainen Anneli Mylläri kertoo pyhiinvaellusmatkoistaan Espanjassa, päämääränä Santiago de Compostela. Kirjat toimivat oppaina, jotka auttavat matkan valmisteluissa ja toteutuksessa. Ilmoitinkin, että lahjan toivotaan antavan Inkerin Liitolle ja sen jäsenjärjestöille tuoteidean. Ne voisivat yhdessä Inkerin kirkon ja ortodoksikirkon kanssa suunnitella Venäjälle pyhiinvaellusmatkoja mallilla luostari A – luostari B – luostari C tai suomalaisesta kirkosta toiseen. Uskoisin, että hyvin suunniteltuina tällaiset matkat kiinnostaisivat myös kantasuomalaisia, todennäköisesti myös venäläisiä.

Viimeisenä matkapäivänä menimme Kolppanan kirkkoon, jonne pääsy ei ollut helppoa. Sinne mentiin kirjaimellisesti ahtaasta portista, joka muistutti matkustusterminaalien portteja. Kirkon ympärillä on ollut hautausmaa, joka on jyrätty ja asfaltoitu. Alueelle on rakennettu tehdas. Kirkko on tehdasalueella muurien sisällä. Jumalanpalveluksen toimittivat kirkkoherra Aleksander Soittu (venäjäksi) ja pastori Aleksei Uimonen (suo-

meksi) ja emeritus piispa Juho Pihkala saarnasi. Jumalanpalveluksen jälkeen siunattiin kirkon seinustalle tuotu muistomerkki, kiveen kiinnitetty Kolppanan seminaarin 150-vuotisjuhlan muistolaatta.

”Kiven väri on yhtä kirkas kuin vuosisatoja sitten.”

Kivi on poikkeuksellisen puhdas ja kaunis. Kivi on peräisin Puutostin ainoasta kivilouhimosta. Puutostin ”puasikivvest on puol Hatsinaa rakennettu” niin kuin Kazanin katedraali Pietarissa... Skuoritsan talonpojille tämän kiven louhinta ja sen kuljetus olivat tärkeimpiä elinkeinoja. Juuri tämän kiven seurakunta on saanut lahjaksi. Kauan valittiin ennen kuin löydettiin sopivan kokoinen ja muotoinen. Kiven väri on yhtä kirkas kuin vuosisatoja sitten. Näin kertoi Wladimir Kokko, juhlakokonaisuuden pääsuunnittelija.

Monipuolisesta ja runsaasta juhlaohjelmasta jäi läsnä olleiden mieliin elämyksiä ja monenlaisia muistoja. Tähän lehteen kootut esitykset tallettavat arvokasta tietoa, jota matkalla saimme. Haluan panna ”hyvän kiertämään” ja antaa lukijoille mahdollisuuden kurkistaa ikimuistoisen juhlan tapahtumiin.

Inkerin Liiton puheenjohtaja Aleksanteri Kirjanen ja Pietarin Liiton puheenjohtaja Wladimir Kokko avaavat juhlakauden sekä Inkerinmaa-näyttelyn.

Muistorikkaalle laatalle on löydetty arvoisensa kivi.

Mikko-Olavi Seppälä ja Wladimir Kokko vaihtavat kuulumisia ennen kirkonmenojen alkamista.

Kolppanan seminaarin kurssi IX:n (1892 – 1896) päättäjäiskuva. Oikealla ensimmäisenä seisoo Juho (Juhana) Marttinen Spankkovasta, Isto ja Juha Pihkalan isoisä. Hän palveli kuolemaansa asti Hietamäen Jamalaisiin kylän kansakoulun opettajana.

KOLPPANAN OPETTAJASEMINAARI

Luterilaisen arvomaailman ja kansankulttuurin synnyttämänä

Isto Pihkala

Johdanto

Historiasta käsin voimme hahmottaa inkeriläisyyden olemusta kulttuurina ja arvoyhteisönä. Etnisyyden rooli inkeriläisyydessä on menneinä aikoina ollut suhteellisen helposti ymmärrettävissä suomalais-ugrilaisuuden pohjalta ja sitä se on tietyin lievennyksin edelleen. Neuvostoliiton aikaiset väestön siirrot ja seka-avioliitot ovat tuoneet inkeriläisyyteen uusia piirteitä. Tänään inkeriläisyyden tunnusmerkkeinä maantieteen ja kielen rinnalla korostuu aiempaa voimakkaammin arvoyhteisöluonne. Historiallinen Inkerin maa on hyvin kauan ollut huomattavan monikansallinen ja -kielinen alue. Ehkä siksi on korostettu etnistä taustaa, kielen merkitystä ja luterilaista uskoa inkeriläisyyden tuntomerkkeinä. Kaikki kulttuurit muuttuvat koko ajan. Tänään ja ilmeisesti tulevaisuudessa yhä enemmän inkeriläinen sivistys ja kulttuuri muodostuvat etnisesti väljähköstä ja monikielisestä *ARVOYHTEISÖSTÄ*. Tehtävämme on selkeyttää nuo arvot yhteiseksi identiteetiksemme. Sitä kautta kulttuurillemme avautuu tulevaisuus.

Aika ennen Kolppanan seminaarin perustamista

Viittaan esitelmääni 20.12.2011 *"400 Joulua"* / Suomen Pääkonsulinvirasto, Pietari ja siteeraan sitä osin. Inkerinmaan sivistyselämää värittää vahvasti Ruotsin valtakaudelta lähtien luterilainen usko sen puhtaassa "ortodoksisessa" muodossaan ja osa-alueittain myös yleinen, protestanttinen pietismi, jolla oli myös saksalaisia kytkentöjä. Leimallinen vaikutus on myös esikristillisellä suomalais-ugrilaisella runonlaulanta- ja myyttikulttuurilla. Sen voimaa ja vaikutusta ei voi tänä

päivänäkään aliarvioida. Tämä liittää inkeriläiset Viron laulukansaan.

Murroskausi ja seminaarin perustaminen

Tämän osan perustan esityksessäni viittaamalla *"Inkerin Kirkko"* lehdessä no.2/2013 julkaistuun artikkeliini *"Kolppanan seminaarin vaiheita "*. Erinomainen tietolähde on myös kirja "Inkerin kirkko kansallisena kasvattajana" / Jaakko Raski, Helsinki 1932. n. 100 sivua. Kirjaa kannattaa etsiä mm. sen esittämien tilastotietojen tähden.

Maaorjuuden poistamisen jälkeen vapautetut inkeriläistalonpojat suuntautuivat voimakkaasti opintielle, myös sen tähden, että pienet, inkeriläisten lunastamat maatilat eivät sallineet kaikille lapsille jatkoelinkeinoa. Ajan hengen mukainen muuttoliike ei suuntautunut "Amerikkoihin", vaan lähialueen kasvavaan Pietarin kaupunkiin. Tämä piirre vahvisti voimakkaasti inkeriläisyyttä 1800-luvun puolenvälin jälkeen ja loi mitä hedelmällisimmät olosuhteet kulttuuri- ja taide-elämälle, musiikille ja muille sivistyksellisille harrastuksille. Se loi inkeriläisyyden "kultakauden". Avain kaikelle tälle oli varsin kattava, luterilaisen kirkon alueelle luoma kansakoululaitos ja hyvä kristillisiin arvoihin rakentunut arvomaailma.

Sortovuodet ja seminaarin toiminnan päättyminen

Tämän kohdan olen myös käsitellyt lehtiartikkelissani, "Kolppanan seminaarin vaiheita". Seminaari oli *ARVOYHTEISÖ*, joka ei sopinut bolshevikkien ateistis-naturalistiseen arvomaailmaan ja siksi se lakkautettiin. Sitä ei myöskään haluttu - Tarton rauhansopimusta mitätöiden – säilyttää inkeriläisten kulttuuriautonomiaan, joka varsin kattavasti jäi bolshevikkien toimesta vain tekstiksi rauhansopimuksessa.

Uusi murroskausi ja Kelton seminaarin perustaminen

Ateistisen Neuvostoliiton romahdettua avautuivat mahdollisuudet rakentaa inkeriläisyyttä kannatellut luterilainen kirkko instituutiona uudelleen ja liittää se osaksi yhteiskuntaa. Luterilaisuus inkeriläiskodeissa oli toki elänyt ahtaissa puitteissa koko ateistisen neuvostovallan ajan. Tämä loi perustan kirkon nopealle elpymiselle 1980 – 1990 luvun taitteen aikana. Seuranneet tapahtumat puhuvat sen puolesta, että Inkerin luterilaisuudessa elävät vahvoina arvot, jotka kantavat yhteisön elämää. Inkerin kirkko on tänä aikana valinnut väljän etnisen ja kielellisen linjauksen arvoyhteisölleen. Kristillinen kirkko on avoin kaikille kielille, kansallisuuksille ja roduille. Seka-avioliittojen, suomalais-ugrilaisuuden ja muun luterilaisuuteen suuntautuvan kiinnostuksen pohjalta kaikki ovat tervetulleita omaksumaan kirkon yhteydessä inkeriläis-luterilaiset arvot. Äidinkielen merkitystä ei ole kuitenkaan syytä unohtaa. Se on luterilainen *ARVO*. Kaikilla on oikeus kuulla evankeliumi *OMALLA* äidinkielellään ja vaalia sitä seurakunnassa. *(luterilaisuudessa ei ole mitään erityistä, pyhää "kirkon kieltä" malliin latina tai kirkkoslaavi)*

Inkerin Kirkolla on jälleen oma Opettajaseminaari, joka luo pohjaa uudenlaiseen kulttuuriympäristöön siirtyneelle inkeriläisyydelle. Se on *KELTON TEOLOGINEN INSTITUUTTI.* Inkerinsuomalaisuus on kadottanut paljon maantieteellisestä yhtenäisyydestään, kansansa kielestä (suomi) ja etnisestä "puhtaudestaan" seka-avioliittojen kautta, mutta henkiset arvonsa se on säilyttänyt, ja niitä vahvistamalla inkeriläisyys elää vastaisinakin vuosina *ARVOYHTEISÖNÄ* ja rikkaan historiansa jatkumosta.

Mitä nuo arvot ovat? Monilla sanoilla niitä voisi luonnehtia kutakin sanaa sitten edelleen sisällöllisesti purkaen. Joitakin sytykkeeksi: *Usko; Vastuullisuus; Rehellisyys; Ahkeruus; Perhe; Palvelu; Kohtuullisuus* jne., mutta tärkein on *VAPAUS*. Vapautta kristillisessä mielessä, vapautta syyllisyydestä armahduksen ja armon kautta, siis sydämen vapautta – ei ulkonaisesti anastettua, anarkistista vapautta, joka noudattaa mielihalujaan muista piittaamatta. Se tarkoittaa vapautta, myös vihasta ja katkeruudesta anteeksiantamisen kautta. Anteeksi antaminen puolestaan ei tarkoita vääryyden hyväksymistä, vaan luopumista "oikeutetusta" kostosta tai muista vastavaatimuksista, joille ei tässä ajallisuudessamme ole reaalisesti edellytyksiä.

INKERILÄINEN DIASPORA
Suomessa 1920-1930 luvuilla

Vadim Musajev

1920-luvun alussa Suomen rajaseudulla oli noin 8000 inkeriläispakolaista. Noin 5000 heistä muutti takaisin Neuvosto-Venäjälle Tarton rauhan solmimisen jälkeen. Rauhansopimus tehtiin Suomen ja Venäjän federaation välillä. Kolmisen tuhatta inkeriläistä jäi Suomeen. 1930-luvun alussa maatalouden pakkokollektivisoinnin aikana inkeriläiset alkoivat taas paeta Neuvostoliitosta rajan yli ja seurauksena oli inkeriläispakolaisten lukumäärän kasvu 4,5 tuhanteen.

Inkerinsuomalaiset pakolaiset yrittivät kotoutua Suomeen ja sopeutua uusiin olosuhteisiin, tätä huomattavasti edesauttoi se, että he puhuivat samaa kieltä ja kuuluivat samaan uskontokuntaan, kuin maan kantaväestö. Pakolaisten sopeutuminen suomalaiseen yhteiskuntaan edistyi, hakemuksella he saivat myös Suomen kansalaisuuden. Samoin inkerinsuomalaiset yrittivät säilyttää omaa identiteettiänsä. Suomessa perustettiin ja toimivatkin aktiivisesti muutamat inkeriläisjärjestöt, joista merkittävimpiä olivat Inkerin Liitto ja Inkeriläisten yhdistys. Pakolaisten lapset kävivät koulua, toimi pakolaisten oma seurakunta, vietettiin inkeriläisjuhlia. Heimolaisilla, sana tarkoitti inkeriläisiä sekä Vienan ja Aunuksen karjalaisia, oli tärkeä rooli ns. heimotyössä. Akateeminen Karjala-Seura (AKS), Itsenäisyyden Liitto sekä muut kansallismieliset ryhmät yrittivät vaikuttaa niihin, ylläpitäen suhteita niihin ne tavoittelivat omia poliittisia intressejä.

Inkerin ja Karjalan kortin käyttö poliittisessa pelissä ei kuitenkaan onnistunut. Heimolaisajatuksen kannatus suomalaisessa yhteiskunnassa 1930-luvun loppupuolella laski huomattavasti. Neuvostoliiton vastaiset vakoilu- ja tuhotyösuunnitelmat jäivät toteutumattomiksi, propagandatoiminta maan sisälläkään ei enää saavuttanut tavoitteitansa. 1930-luvun lopussa inkeriläisongelmalla ei ollut paljon merkitystä Suomessa. Uudelleen se muuttui ajankohtaiseksi 2. maailmasodan aikana ja sen jälkeen.

JUHLAPUHE

Wladimir Kokko

Hyvä juhlaväki!

25 vuotta sitten 15. lokakuuta 1988 perustamiskokouksessaan Taaitsassa Inkerin Liitto kansalaisjärjestönä on julistanut päätavoitteeksi "inkerinsuomalaisten säilymisen etnisenä yhteisönä omalla kotimaalla Inkerissä". Näin lukee liiton sääntöjen kohdassa 1. Niin haasteellista tavoitetta ei ole itselleen asettanut mikään muu taho.

Onko yhdistyksemme onnistunut tämän tavoitteen saavuttamisessa? Asiaa voidaan käsitellä eri näkökulmista. Katsotaan ensin tilastoa. 25 vuotta sitten Inkerinmaalla asui yli 22 tuhatta suomalaista, nykyään meitä on jäljellä vajaa 8 tuhatta. Yhteenvedoksi voi sanoa, että olemme selvästi tehtävässä epäonnistuneet.

Toisaalta voidaan kysyä, onko inkerinsuomalaisten asema parantunut koti-Inkerissä ja muualla maailmassa ko ajassa? Vastaus on KYLLÄ. Ja siinä Inkerin Liiton toiminnan rooli on hyvin merkittävä. 25 vuotta sitten Inkerinmaalla oli 1 avoimesti toiminut suomalainen luterilainen seurakunta, 1 perinneyhtye (Röntyskä) ja siinä kaikki. Suomea Leningradissa opetettiin vain yliopistossa ja joka toinen vuosi sinne pääsi opiskelemaan 6-7 henkilöä. Edes historiallisia kulttuurisuhteita Suomeen inkerinsuomalaisilla ei silloin ollut. Nykyään vain Inkerin Liiton yhteydessä toimii 5 musiikkiyhtyettä, suomenkielisiä luterilaisia seurakuntia on kymmenenkunta ja niissä on omia kirkkokuoroja, säännöllisesti pidetään järjestetyt kesäjuhlat, vain Inkerin Liiton kursseilla suomea opiskelee parisen sataa ihmistä vuodessa, 25 vuoden ajassa niiltä on valmistunut muutama tuhat ihmistä (!), olemme luoneet vanhusten palvelutalojen verkoston, Suomen raja on meille auki, Suomeen pääsee opiskelemaan, työhön tai muuttamaan pysyvästi.

Tärkeintä on kuitenkin se, että niin Inkerin Liitto kuin Inkerin kirkko voivat nykyään toimia inkerinsuomalaisten hyväksi vapaasti. Ylipäätänsä suhtautuminen suomalaisiin, suomalaiseen kulttuuriin, suomen kieleen ja jopa Suomeen Venäjällä on muuttunut myönteisemmäksi. Suomen kielen opettajia ei kuitenkaan koulutettu silloin eikä tänäänkään.

Mitä Inkerin Liitto on oppinut 25 vuoden ajassa? Ennen kaikkea saimme ymmärtää, että kaikista pulmista kansa voi selvitä vain omin voimin, ja selviytyäkseen sen täytyy toimia pelottomasti ja tehokkaasti. Inkerin Liiton historiassa on mm. sellaisia esimerkkejä kuin mielenosoitus KGB:n talon edessä Liteinillä ja tiivis yhteistyö federaation korkeimman neuvoston lautakuntien kanssa saadakseen maineen-palauttamisen päätöksen hyväksytyksi.

Olemme oppineet projektitoiminnan menetelmiä. Meidän ensimmäinen yhteistyöhanke Suomen sosiaali- ja terveysministeriön, Pietarin kaupungin ja Leningradin alueen sosiaaliviranomaisten sekä Inkerin kirkon kanssa lähti liikkeelle jo vuonna 1992, kun yhdistyksemme oli alle 3 vuotta vanha. Sen tuloksista vanhusten palvelutalojen verkoston toiminnasta apua tarvitsevat

ikäihmiset täällä ovat nauttineet tähän päivään asti. Seuraavilla hankkeilla tuettiin inkerinsuomalaisten ammattikoulutusta ja työllistymistä, kansankulttuuria, kieliopetusta ja opettajien täydennyskoulutusta. Kiitämme niitä, jotka olivat projektiyhteistyössä kanssamme, paitsi yllä mainittuja – Suomen työministeriötä, Suomen metsä- ja maatalousministeriötä, Pietarin ja Leningradin alueen työllisyyshallintoja, paluumuuttovirastoa, Suomen pääkonsulaattia, Pietarin kaupungin hallituksen nuorisopolitiikan komiteaa, ruotsalaista SIDA:a ja Ruotsin Inkeri-liittoa, Suomen opintotoiminnan keskusliittoa, Etelä-Kymenlaakson ammattiopistoa, Inkerin kulttuuriseuraa, Inkeriläisten sivistyssäätiötä ja Suomi-Seuraa. Isohkoissakin hankkeissa Inkerin Liitto on toiminut pätevänä yhteistyökumppanina.

Saimme ymmärtää, että vähälukuisen kansan täytyy olla yhdessä. Olemme oppineet toimimaan yhteistyössä muiden inkeriläisliittojen kanssa, Karjalan suomalaisten Inkeri-liiton, Viron inkerinsuomalaisten liiton, Ruotsin Inkeri-liiton ja Suomen Inkeriliiton kanssa olemme päässeet yksimielisyyteen mm. kolmen yhteistyökonferenssin pidettyämme. Olemme oppineet myös toimimaan kansainvälisellä tasolla ulkosuomalaisparlamentissa ja suomalais-ugrilaisten kansojen liikkeessä.

Olemme oppineet myös sietämään paluumuuttoa, joka on vienyt koti-Inkeristä paljon suomalaisia. Inkerin Liiton kannalta on tärkeää, että joka inkerinsuomalaisella on oikeus vapaasti valita asuinpaikka ja palata kantakulttuurin juurille. Jokaisen inkerinsuomalaisen on päätettävä itse jääkö hän tänne vai muuttaako hän Suomeen. Sääli, että moni päättää jättää kotiseudun näkemättä elämän perspektiivejä täällä. Mutta elinolosuhteet Inkerissä on asia, johon vaikuttaa paljon enemmän tekijöitä, kuin pelkkä Inkerin Liiton toiminta.

Olemme oppineet demokratiaa. Inkerin Liitto on vahvasti pitänyt kiinni demokraattisista menetelmistä ja kollektiivisesta päätöksenteosta. Juuri tämä on auttanut yhdistystämme selviämään hajoamisen kriisistä vuosina 1997-1998. Olemme oppineet puhumaan parempaa suomea ja olemaan yhdessä suomalaisina.

Tarkoituksella en maininnut yhtäkään nimeä juhlapuheessani. (Näyttelyn tauluista löytyy runsaasti faktoja, tekstejä, kuvia ja vaikuttajien nimiä). Kaikkia tärkeitä ja hyviä on aivan mahdotonta listata. En edes yritä punnita kenen työpanos liiton toimintaan oli isompi, kenen pienempi. Tänään haluaisin kiittää KAIKKIA, jolla oli joskus tai on nykyään Inkerin Liiton jäsenkortti. Tällaisia maailmassa on muuten noin 11 000! Ilman teitä meidän yhdistys ei olisi kestänyt 25 vuotta. Tämän päivän juhla Inkerin päivänä vuonna 2013 Hatsinassa on meidän yhteinen juhla. Kiitos!

JUHLAPUHE

Mikko-Olavi Seppälä

Arvoisat kutsuvieraat, hyvät inkeriläiset ja Inkerin ystävät, tämä viikko on ollut inkerinsuomalaisille poikkeuksellinen ja tärkeä. Samaan aikaan on juhlittu täällä Hatsinassa Kolppanan seminaarin 150-vuotismuistoa ja Helsingissä inkerinsuomalaisen runoilijan, Kolppanan tyttären, akateemikko Aale Tynnin 100-vuotismuistoa. Hänen ensimmäiset muistikuvansa olivat Kolppanan Sakoskan kansakoulun portaikosta. Neljävuotiaasta kuusivuotiaaksi hän asui Kolppanan seminaarissa.

Aale Tynni kirjoitti myöhemmin: *"Lapsuuteni Inkeri – kaunis viheriöivä maisema täynnä iloista askartelua ja turvallista onnea. Muistan joen, jonka korkeilla äyräillä tiheän ruohon peitossa kypsyivät suuret, heleänpunaiset mansikat. Muistan iloisen koivikon, jonka ojanvarret hohtivat sinisinään suuria, kosteateräisiä lemmikkejä. Muistan korkeat vaahterat kotini portinpielessä ja pienen kirkkotarhan, jonka varjoisilla käytävillä me lapset leikimme."*

Tämä varhaislapsuuden kuva tai muiston säie kesti, vahvistui, kantoi ja resonoi läpi hänen elämäntaipaleensa ja kirjailijanuransa. Inkeriläisyys muodostaa välkkyvän kuteen Aale Tynnin runojen rikkaassa loimessa. Muistot leikkautuivat vuoteen 1919, jolloin Kolppanan seminaari suljettiin ja hänen perheensä, seminaarin viimeisen johtajan Kaapre Tynnin perhe, lähti maanpakoon ja suomalaistui.

Kolppanan seminaarin perustamisen taustalla oli kansanopetuksen aate. Pyrkimys kohentaa aineellisia oloja suomalla kaikille tilaisuus omalla äidinkielellään saada alkeisopetusta, antaa lukutaito ja sytyttää kipinä jatkuvaan itseopiskeluun. Koululaitoksen pohjana puolestaan oli opettajankoulutuslaitos, seminaari.

Aloitteen Inkerinmaan opettajaseminaarin perustamiseksi teki vuonna 1860 Inkerinmaan suomalainen papisto. Rahoitus järjestyi vuonna 1862 ja rakennus nousi Kolppanaan 1863, kaksi vuotta maaorjuuden lakkauttamisen jälkeen. Tuutarin kirkossa kuulutettiin 10. helmikuuta 1863: *"Seurakunnalle saan sen ilosanoman ilmoittaa, että kirkkoherrain istunnossa on päätetty Kolpanan kirkolle Gatchinan takana raketa rahvaan skoulun opettajain opiston eli seminarion, jossa kasvatetaan 10 opetajata kolmen vuoden sisään. Kustannukset tulevat apukassasta, joka rakennukseen on määrännyt 5000 ruplaa ja vuotiseks ylläpidoks 200 ruplaa. Tämä seminarion toivotaan tulevan suureks siunaukseks suomalaisille Inkerinmaalla."*

Seminaari oli saksalaisjohtoisen luterilaisen kirkon alainen ja toimi aluksi suomen kielellä. Kolppanan seminaari valmisti lukkareita ja opettajia Inkerin suomenkielisiä kirkkokouluja varten. Vuonna 1891 luterilaiset koulut otettiin Venäjän kansanvalistusministeriön alaisuuteen, ja venäjän kielestä tuli opetuskieli Kolppanan seminaarissa. Siitä huolimatta se pysyi Inkerin kulttuurielämän sydämenä, josta suomenkielinen kansanvalistus, kansakoulut sekä seuratoiminta levittäytyivät ympäri Inkeriä.

Kolppanan seminaarilla oli ratkaiseva merkitys erityisen inkerinsuomalaisen identiteetin syntyyn. Juuri kansakoulunopettajat toimivat tässä välittäjäryhmänä. He pyrkivät kansanvalistajina kohentamaan maansa oloja. He valoivat toisiinsa rohkeaa optimismia, velvollisuuden- ja omanarvontuntoa. Suomen kielen ja raittiuden viljely sekä Inkerinmaan olojen ja perinteen tutkiminen loivat pohjaa muulle edistykselle. Opettajat olivat muokkaamassa inkerinsuomalaisista itsestään tietoista kansakuntaa. Viron mallin mukaan vuodesta 1899 järjestetyt suurisuuntaiset laulujuhlat loivat yhteisyyttä. Pysyviä rakenteita luotiin, kun opettajat perustivat yhdistyksiä – raittiusseuroja, maamiesseuroja, osuuskassoja – sekä sanomalehtiä.

Sata vuotta sitten vuonna 1913 Kolppanan seminaari vietti 50-vuotisjuhliaan. Silloin Inkerissä elettiin toivorikasta aikaa. Valistustyö oli edennyt lupaavasti. Tuolloin arvioitiin, että Inkerinmaalla asui 120 000 inkerinsuomalaista ja toimi 227 kansakoulua, joista yli puolet eli 136 oli suomalaisia. Kun Kolppanan seminaari aloitti toimintansa, suomalaisia kouluja oli ollut vain kymmenen. Vuonna 1913 näissä kouluissa opiskeli yli 8000 inkerinsuomalaista, miltei 85 % kouluikäisistä suomenkielisistä lapsista, joten luterilaisia ja suomen kieltä taitavia opettajia todella tarvittiin. Kesällä 1913 Kolppanan laulujuhlien juhlakulkueeseen osallistui 4000 ihmistä. Opettaja Juhana Peräläinen kirjoitti ylpeästi: *"Mutta seminaarimme hedelmällinen vaikutus ei rajoitu ainoastaan*

kansakoulualalle. Jollei se olisi meille omia opettajia ja opastajia valmistanut, harhailisi heimomme varmaan vielä kokonaan henkisen orjuuden yössä, tuskin osakaan siitä olisi kansalliseen itsetietoisuuteen kohonnut. Inkeriläiset eivät olisi oppineet tuntemaan toisiaan saman heimon jäseniksi, joita yhteinen äidinkieli, yhteinen isien perintö ja yhteinen kova kohtalo lujasti liittää toisiinsa. Ellei seminaarimme olisi ollut kansallemme valosoihtuna, ei Inkerin miehen ja naisen henkinen katse olisi koskaan ulottunut kotiveräjää kauemmaksi. Ilman oman opinahjon valistavaa vaikutusta eivät entiset maaorjat olisi heränneet vuosisatoja kestäneen henkisen orjuuden unesta ihanaan itsetietoisuuteen vapautensa ja ihmisyytensä korkeasta arvosta.”

Perustettiin niin Pietarin suomalaisen yhteiskoulun kuin Kolppanan seminaarinkin kannatusyhdistys, perustettiin kansanvalistusseura Soihtu (1909), joka osoitti ja organisoi työkenttiä, kuten kansankirjastojen perustamisen, luentokurssien järjestämisen ja Inkerin historian ja kansanperinteen tutkimisen. Perustettiin Inkerin Sivistysrahasto (1916), jonka tehtävä oli tukea suomenkielistä opetusta, ennen muuta Kolppanan seminaaria.

Tarmokkaille kansanvalistajille Inkerissä puhuttu suomen ja venäjän sekakieli näyttäytyi inkerinsuomalaisen kulttuurin uhkana. Viivoittimesta oli tullut lineikka, lyijykynästä krandaski, mustekynästä pero jne. Opettajien oli pontevasti esimerkkinsä avulla viljeltävä puhdaskielisyyttä. Suomen kielen opetus korostui voimakkaasti myös Kolppanan seminaarin opetusohjelmassa 1910-luvun lopulla.

Venäjän vallankumous maaliskuussa 1917 näytti vapauttavan myös pienet kansallisuudet vaalimaan omaa kulttuuriaan. Kevään ja syksyn 1917 yleisinkeriläisissä edustajakokouksissa inkerinsuomalaisten kansalliset pyrinnöt etenivät.

Syksystä 1917 lähtien Kolppanan seminaarin opetus oli täysin suomenkielistä. Juhlasalin seinällä luki: ”Valistus on voimaa”. Koulun laajenemisen takia oppilaiden oli itse tuotava sängyt ja sänkyvaatteet – koulu tarjosi sentään patjoihin oljet. Varojen keräämiseksi Kaapre Tynni laati Inkerin kansalaisille osoitetun julistuksen, joka alkoi näin: *”Pienten kansain voima on valistuksessa. Siinä on Inkerinkin voima. Tämän muistaen Kolppanan Seminaari vetoaa valistusta harrastaviin kansalaisiin yli koko Inkerinmaan. Seminaari on tehnyt vaatimatonta sivistystyötään yli puolen vuosisataa vähään tyytyen suuria uskaltamatta. Nyt se on vapauden ajan koittaessa uskaltanut tehdä rohkean päätöksen: se on avannut ovensa myöskin Inkerinmaan valistusta kaipaaville tytöille. Samalla on seminaari laajentunut kaksiluokkaiseksi ja on oppilasmäärä nykyisin yli 60. – – Maassa vallitseva yleinen sekasorto on kuitenkin supistanut toiveet vakinaisesta ja riittävästä kannatuksesta sangen vähiin ja uhkaa tehdä työn seminaarissa joksikin aikaa mahdottomaksi.”*

Marraskuun 1917 bolshevikkivallankumous sekä Suomen sisällissotaa seurannut punapakolaisten virta sekoittivat Inkerinmaan olot. Valkoisen kenraali Judenitshin sotajoukot valtasivat Kolppanan syksyllä 1919, mutta eivät onnistuneet nujertamaan Pietaria. Sotaretkelle osallistuneet inkerinsuomalaiset lyötiin maanpakoon – joukossa oli noin 100 opettajaa, kun Kolppanan seminaarista oli kaikkiaan valmistunut 200 opettajaa.

Mitä sen jälkeen seurasi, kuuluu inkerinsuomalaisuuden diasporan historian piiriin. Kolppanan seminaarin viimeinen vuosikurssi valmistui 1920 Suomessa ja siirtyi opettajiksi suomalaisiin kansakouluihin.

Kolppanan veljille seminaari antoi lujat eväät. Niistä osaan parhaiten kertoa oman isoisoisäni Kaapre Tynnin kohdalta. Hän eli vanhemmiten muistoissaan, ja kirjoitti opettajatoverilleen Aapo Iholle vappuna 1949 nuoruusajan sosialismistaan: *”Mutta sen ajan aatteellinen pakaasi on elämän viimoissa tippunut tielle tai haihtunut taivaan tuuliin. Mutta eikö ole eräänlainen ihme, että se kylvö, jonka Kolppanan seminaari on suorittanut, on kestänyt ja kestää siihen asti, kun multa rapisee arkkuni kanteen.”*

Hieman ennen kuolemaansa vuonna 1953 Tynni kirjoitti Iholle: *”Minua muuten vaivaa aina sama: kotimaan ikävä. Minä usein otan käsiini Kolppanan seminaarin albumin. Katselen siitä kuvia, siinähän ovat kaikki vanhat veljet, luen yhtä ja toista ja usein samaa, jonka hyvin muistan. Valittelen kohtaloaan. Seinälläni on aina Inkerinmaan kartta. Sekin on aina muistuttamassa maan menneisyyttä ja kansamme tuhoa. Kuka olisi voinut edes aavistaa, mitä tuo mukanaan vallankumous!”*

Mutta palataan vielä hetkeksi sadan vuoden takaiseen juhlaan. Tuolloin Mooses Putro laati Kolppanan seminaarin 50-vuotisjuhlaan kantaatin, jonka sanoihin voimme mielessämme kaikki yhtyä:

”Sulle äiti, koti aamuruskon, sulle pyhäkkö muistojen,

sulle, kun herätit toivon, uskon, sulle kiitos ainainen!

Tässä näet nyt huoltes lapset tehden sulle kunniaa:

nuoret niin kuin harmaahapset eessäs päänsä paljastaa.”

MUISTOMERKIN SIUNAUSTILAISUUS
PIENILLÄ KANKAILLA 5.10.2013

Viktor Hyyrönen

Arvoisat pastorit Arvo Soittu ja Pavel Krylov! Hyvä juhlayleisö!

Tänään, kalenterin mukaan Inkerin päivänä minulla on ilo toivottaa teidät tervetulleeksi tänne Pienille Kankaille Muistomerkkimme siunaustilaisuuteen.

Muistoristin ajatus oli kypsymässä jo aika pitkään. Olen viimeisten runsaan parin kymmenen vuoden aikana kierrellyt Inkerinmaata ja tutkinut neljänsadan vuoden vanhaa Inkerin kirkon nykytilanneetta. Kohtalaisen hyvin olivat 1990-luvulle säilyneet ainoastaan Pyhän Marian kirkko Pietarissa, Pyhän Nikolain kirkko Hatsinassa sekä kirkkorakennukset Toksovassa ja Tyrössä. Niille neuvostovalta oli löytänyt käyttöä urheilu-, tanssi- ja näyttelypaikkoina.

Suurin osa kirkkorakennuksista, kuten Kelton, Lempaalan, Vuoleen, Miikkulaisten, Valkeasaaren, Haapakankaan, Rääpyvän, Markkovan, Järvisaaren, Inkeren, Liissilän, Koprinan, Tuutarin, Hietamäen, Serepettan, Kaprion, Kattilan, Soikkolan ja Novasolkan yhteensä 19 kirkkoa oli neuvostoaikana pyyhitty pois ihmisten näköpiiristä, mutta ei muistista.

Jokaisella kirkollamme on oma traaginen historiansa.

Muutamat kiviset kirkkorakennukset, esimerkkeinä Ropsun kirkko Pienen Kurkun kylässä, Skuoritsan, Spankkovan, Kupanitsan, Moloskovitsan ja Kosemkinan kirkot, olivat toimineet varastoina, tuotantolaitoksina, hevos- ja autotalleina. Kupanitsan, Skuoritsan ja Kosemkinan kirkot ovat korjausten jälkeen taas seurakuntalaisten käytössä.

Kun 1950-luvun puolivälistä alkaen yhä enemmän inkerinsuomalaisia pääsi palaamaan kotiseuduille, seuroja pidettiin kotioloissa. Kesällä 1959 urheat mummot ja vaarit päättivät kokoontua Tuutarin Kirkonmäellä rauniokirkon sisällä. Tieto tapahtumasta levisi. Äitini kertoman

Hyyrönen kertoo, että Kadonneen Inkerin muistomerkissä on Inkerin kartta, ja siinä viisi luotien tekemää osumaa.

mukaan jo aamusta ihmisjoukot kävelivät Mozhajskaja-asemalta Kirkonmäelle. Mutta matkan puolivälissä vastassa olivat miliisijoukot, jotka käännyttivät kulkijat takaisin. Jonkun ajan kuluttua sotapioneerit räjäyttivät kaikki, mitä kirkosta oli jäljellä. Seuraavasta aamusta alkaen ei Kiovan maantieltä Tonnilan kohdalta näkynytkään Inkerin kansan ylpeyttä Kirkonmäellä, vaan pelkkä kalju mäenpää.

Menneen kesän elokuussa, kun olin ottamassa multaa Ropsun rauniokirkon sisältä, huomasin, ettei se olekaan multaa, vaan poroa. Ystävällinen hautausmaan työntekijä pahoitteli nuoruustyhmyyttään, kun ei pysäyttänyt kirkon polttoa, vaan itsekin liittyi porukkaan. ”Nyt aikuisena hävettää valtavasti, mutta kun mitään ei voi muuttaa”, noin 50-vuotias mies tuskaili hiljaisella äänellä.

Tasan kuukausi sitten kuulin järkyttävän Koprinan Pyhän Katarinan kirkon tarinan. Vuodesta 1944 vuoteen 1948 kirkkorakennus toimi vankilana. Sitten vangit siirrettiin johonkin. Kirkkoon rakennettiin toinen kerros ja järjestettiin joku tuotantolaitos. Myöhemmin kirkko oli palanut maan tasalle. Kylässä uskotaan, että se oli tuhopoltto. Työkaverini Vasili Myttä kertoi aikoinaan, että kattopellistä tehty iso pesuvati oli pitkään käytössä heidän saunassaan. Nyt mikään ei muistuta entisestä kirkosta kauniin joen rannalla.

Spankkovan, aika hyvin sodasta säilyneen, rauniokirkon tornin kohtalon sinetöi läheinen sijainti Leningrad-Tallinna rautatieltä. Vuonna 1980 Neuvostoliitto valmisteli kesäolympialaisia, ja kun molemmissa kaupungeissa pidettiin kilpailuja, radalla odotettiin vilkasta turistien liikehdintää. Välttääkseen ulkomaalaisilta turisteilta ikäviä kysymyksiä rakennuksesta, joka helposti oli tunnistettavissa kirkkorakennukseksi, viranomaiset päättivät vetää traktorilla tornin alas. Tornin ylimmäinen piikkiosa ei kestänyt, vaan romahti, mutta leveämpi alaosa ei antanut periksi. Ketjut ja teräsköydet katkeilivat, mutta torni pysyi paikallaan. Lopulta traktorinkuljettaja luovutti.

Inkerin vanhojen hautausmaiden kohtalo on yhtä surkea kuin kirkkojen. Yleensä hautausmaat sijoitettiin kirkkojen läheisyyteen. Nyt hyvin vähän on enää säilynyt, mikä muistuttaisi näistä hautausmaista. Esimerkiksi yli 200 vuotta vanha Kolppanan hautausmaa on peitetty asfaltilla. Suoraan hautojen päälle on rakennettu Avangard-tehtaan tuotanto-osastoja. Näin itse kirkkokin joutui ikään kuin vankilaan.

Vieläkin vanhempi Venjoen hautausmaa on myös osittain peitetty asfaltin alle ja päälle on rakennettu autotalleja. Loppuosasta kaikki ristit on revitty maasta pois. Monet hautausmaat on kynnetty, kylvetty ja muutettu kolhoosi-sovhoosipelloiksi. Nyt siellä kasvaa vain rikkaruohoa, jopa jättiputkea.

Vanhojen hautausmaiden säilyneet pikkuiset saarekkeet, kuten Tuuterissa, Liissilässä, Koprinassa, Inkeressä, Skuoritsassa jne. ovat surkeassa tilassa, valtavasti pusikkoistuneet. Ehkä juuri tämä Pienet Kankaat on parhaiten säilyttänyt sen oikean vanhan inkeriläisen hautausmaan kuvan. Juuri siksi muistomerkin paikaksi tuli valituksi Pienet Kankaat. Esivanhempanne olivat valinneet sen lähikylien kalmistoksi sen jälkeen, kun kylät siirtyivät Venjoen seurakunnasta vuonna 1989 elvytettyyn Hatsinan suomalaiseen seurakuntaan. Toivottavasti seurakunta ottaa muistomerkin omakseen.

Nyt Muistomerkin Tuuliruusun alle sijoitetaan 25 hävitetyn kirkon paikalta tai hautausmaalta tänne Pienille Kankaille tuodut mullat…

Hävitettyjen ja häväistyjen kirkkojen ja hautausmaiden kohtalo on ollut myös inkeriläisillä kylillä ja asukkailla - poistua valtaväestön tieltä. Neuvostoaikana oli tuhottu Kolppanan seminaarista alkaen Inkerin koulutusjärjestelmä, sivistys, omaperäinen kulttuuri, kansalliset tavat, suomen kielemme ja loppujen lopuksi suomalainen mielemme, eli suomalaisuutemme. Nuoremmat sukupolvemme ovat sen valitettavasti kadottaneet.

Siksi syntyi ajatus saada aikaan Muistomerkki kaikelle sille mitä Inkerin kansa on lopullisesti menettänyt ja jatkuvasti menettämässä.

Rahkolan asukkaat Toivo Hyyrönen ja Viljo Pentonen poistavat muistomerkin peitteen..

Pastorit Arvo Soittu ja Pavel Krylov suorittavat muistomerkin siunauksen.

Muistomerkin muodoksi tuli valituksi ristin muoto siksi, että

Viktor on kertomassa, mitä muovirasioissa on, ja miksi. Muistomerkin jalustalla on nimenä Tuuliruusu.

syvästi uskovainen Inkerin kansa satoja vuosia oli sitkeästi säilyttänyt uskonsa ja ollut uskollinen omalle kovia kestäneelle kirkolleen. Ja kuten Jeesuksen Golgatalle kantama risti, Inkerin kansan kohtalo oli yhtä raskasta. Muistomerkki, kuten tärkeimmät inkeriläisen maanviljelijän työkalut: aura, astuva, kirves ja saha myös on valmistettu raudasta.

Tuolla ylhäällä te näette Inkerin kartan, jossa on viisi luotien ja kranaattien sirpaleiden tarkkaa osumaa. Osumat omalla äänettömällä kielellä kertovat, mitä kaikkea Inkeri ja sen suomalainen väestö on menettänyt ja kärsinyt, nimenomaan:

1. tuhansien viattomien inkerinsuomalaisten teloitettujen, kymmenien tuhansien karkotuksissa, pakkosiirroissa menetettyjen ihmishenkien, Inkerin ja Suomen itsenäisyyden puolesta kaatuneiden ja haavoittuneiden ja katkenneiden suku-perhesiteiden muistoa;

2. satoja vuosia Inkerin kansaa palvelleiden häväistyjen ja tuhottujen kirkkojen muistoa;

3. hävitettyjen hautojen ja kokonaisten hautausmaiden muistoa;

4. tuhotun Inkerin koulutusjärjestelmän, sivistyksen, kulttuurin, elintapojen muistoa;

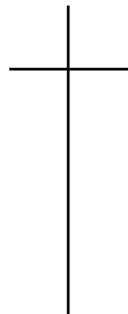
5. viimeinen, siis viides osuma merkitse edellisten neljän osuman seurausta, eli inkeriläisyyden, suomalaisuuden, menettäminen nuoremmissa sukupolvissamme, jopa asuinpaikoistaan huolimatta, mutta kuitenkin eniten itärajan takana.

Ei ole helppoa luokitella, mikä oli kansallemme näistä viidestä kohtalokkain menetys, mutta mielestäni kuitenkin ensimmäinen, koska menetettyä ihmishenkeä ei mikään voi korvata.

Muistomerkin alustaan on koottu vaeltajien symboli - Tuulienruusu. Inkerin kansa on hajotettu kaikkiin maailman suuntiin, mutta pisimmät suunnat kuitenkin olivat itä (Siperia) ja länsi (Kanada ja USA). Siksi Tuulienruusumme itäinen ja läntinen osa ovatkin pidempiä.

Lopuksi lauletaan *Omall` maall`*.

Rakkaamme
TOIVO (TOPI) KAKKO
s. 1.3.1930 Venjoki, Inkeri
k. 27.10.2013 Satks, Pori

Hiljennyt on sydän kallis,
sammunut on katse hyvä.
Lepää käsi apuun valmis,
meille jäi vain suru syvä.

Kiittäen ja kaivaten
Liisa
Merja, Raine, Henri ja Katri
Pekka, Minna, Teemu ja Noora
Timo, Jaana, Johanna, Heidi ja Juho-Aleksi
sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu 23.11.2013 läheisten läsnä ollessa.
Tuhka lasketaan Luvian hautausmaalle.

Lämmin kiitos osanotoista.

Iloinen kansanopetuksen juhla

Anne Tuohimäki

Tänä vuonna on kulunut 150 vuotta siitä, kun kansakoululaitoksen suomenkielinen opettajainkoulutus Inkerinmaalla Kolppanassa Hatsinassa lokakuun alussa pidettyjen juhlallisuuksien lisäksi halusimme myös Suomessa muistaa kyseistä tapahtumaa.

Suomen Inkeri-liitto ja Helsingin Mikaelin seurakunta järjestivät yhdessä *Iloisen kansaopetuksen juhlan*.

Lokakuun 13. päivänä kokoontui toistasataa henkeä Mikaelin kirkkoon Kontulaan. Juhlan ensimmäisessä osassa laulettiin yhteisesti "vanhoja" koululauluja, kuultiin dosentti Toivo Flinkin ja arkkitehti **Isto Pihkalan** esitelmät, **Lyydia Wivolinin** 91 v. laulua, Inkerin piispa **Aarre Kuukaupin** koulumuistoja ja Inkeriläisten sivistyssäätiön hallituksen puheenjohtajan **Toivo Ihon** esittämä äitinsä kirje seminaarin rehtori **Kaapre Tynnille.** Lopuksi näimme **Lilja Skibjukin** kirjoittaman ja ohjaaman pienen näytelmän.

Kahvitauolla seuraamme liittyi myös Helsingin piispa **Irja Askola.**

Iltakirkossa puhuivat molemmat piispat ja Mikaelin seurakunnan kirkkoherra **Martti Häkkänen.**

Uruissa ja pianossa loisti **Sergei Andrejev Tyröstä.**

Lämmin kiitoksemme teille kirkkoherra **Martti Häkkänen** ja diakoni **Hanna Sävilammi** sekä kaikki Mikaelin seurakunnan työntekijät, jotka mahdollistitte tämän juhlan järjestämisen.

Kuvat: Anne Tuohimäki ja Heikki Jääskeläinen

Liiton syyskokouksen päätöksiä

Anne Tuohimäki

Päätettiin liittymis- ja jäsenmaksun suuruudesta v. 2014.

- *liittymismaksua ei kanneta*
- *jäsenyhdistyksen jäsenen maksu 2 € / jäsen*
- *henkilöjäsenen jäsenmaksu 20 €*
- *kannattava jäsen 50 €*

Kaikki maksut ovat vuosimaksuja.

Päätettiin Inkeriläisten viestin v. 2014 tilausmaksusta.

- EU-maat 35,- €
- muut maat 40,- €

Esitettiin ja hyväksyttiin hallituksen laatima esitys toimintasuunnitelmaksi ja talousarvioksi v. 2014

- suunnitelman mukaan Inkeriläisten viestiä julkaistaan 6 numeroa.
- järjestetään liiton 80-vuotisjuhlat heinäkuussa
- suunnitellaan matkoja Tallinnan laulujuhlille, Taipalsaareen, Hankoon ja Oittiin. Tutkitaan mahdollisuuksia järjestää matkat Viron ja Pietarin kesäjuhlille. Lisätietoja saa tulevista Inkeriläisten viesteistä.
- talousarviosta hallitus on todennut, että liiton ensi vuoden toiminta tulee olemaan erittäin riippuvainen mahdollisista avustuksista.

Valittiin yhdistyksen toimihenkilöt

- puheenjohtajaksi v. 2014 valittiin yksimielisesti *Alina-Sinikka Salonen.*
- hallituksen jäsenet vv. 2014 – 2016

Erovuorossa olleet varsinaiset jäsenet Keijo Korkka ja Irja Pelkonen olivat ilmoittaneet, etteivät ole käytettävissä.

- erovuorossa ollut varsinainen jäsen Viktor Hyyrönen valittiin uudelleen.
- erovuorossa olleen varsinaisen jäsenen Keijo Korkan tilalle valittiin Seukko-seura ry:n puheenjohtaja Aili Mehiläinen ja erovuorossa olleen varsinaisen jäsenen Irja Pelkosen tilalle valittiin Hyvinkään seudun Inkeri-kerhon varapuheenjohtaja Outi Mäkelä
- erovuorossa ollut hallituksen varajäsen Annikki Kelo valittiin uudelleen.

Valittiin toiminnantarkastajat v. 2014

Varsinaiset toiminnantarkastajat:
Antti Kokkinen, Espoo ja *Tarja Nieminen*, Vantaa

Varatoiminnantarkastajat:
Sinikka Aurimaa-Uuttu, Espoo ja Annakaisa Mörttinen, Vantaa

v. 2014 kokousten koollekutsuminen ja pitopaikka

Päätettiin, että vanhan tavan mukaan kevät- ja syyskokoukset pidetään Inkeri kodissa hallituksen määräämänä ajankohtana ja kutsu niihin julkaistaan Inkeriläisten viestissä sääntöjen mukaisesti.

Kutsu julkaistaan myös liiton www- sivuilla. Jäsenjärjestöille voidaan toimittaa kutsu sähköpostitse.

Jatkoa Inkeriläisten Viestissä 11/2007 aloitetuille muistelmille

MATKAN VARRELTA
- Inkerinsuomalaisen muistelmia

Reino Jaakkimainen

Suomalaiset pojat ovat rohkeita, he eivät itke

Vuoden 1942 alkaen eläessämme Saarenmaalla emme enää nähneet nälkää. Meidän aineelliset tarpeet olivat hyvässä kunnossa. Mutta henkilökohtainen hygienia, eritoten hampaanhoito, oli tykkänään laiminlyötyä. Ei tämä kovin yllättävää ollut. Olimme keskittyneet etupäässä hengissä oloon. Meillä ei ollut mitään lääkealan aineistoa, ei hammasharjoja ja tahnaa.

Olin ainoa, joka sai veriripuliin sodan alettua kesäkuussa 1941. Nyt olin taas ensimmäinen terveysvaikeuksissa. Tällä kertaa oli hampaiden vuoro. Sain hammastulehduksen ja siitä johtuvan hammassäryn. Onneksi läheisessä Valjalassa oli hammaslääkäri.

August ajoi minut sen vastaanottoon, tuoden ruokatarpeita lääkärin palkaksi. Odottaessaan vuoroani, kuulin kamalaa huutoa viereisestä huoneesta. Joltakin naiselta lääkäri ilmeisesti veti pois hampaan. Joo, ajattelin, ylpeänä suomalaisena, minä en varmasti huuda vaikka koskisi kuinka paljon.

Kun vuoroni tuli, ystävällinen hammaslääkäri tarkasti hampaani ja sanoi sitten, ettei hän voi muuta tehdä kun vetää pois minunkin hampaani. Eihän silloin ollut mitään puudutusaineita saatavana. Tunsin kun lääkäri siekailematta otti hyvän otteen hohtimillaan hampaastani. Äkkiä tunsin kamalaa kestämätöntä kipua. Ylpeydestä viis, nyt kiljaisen kovasti ja pitkään, ajattelin. Juuri ennen kun kerkisin sitä tehdä, lääkäri näytti minulle hampaani pihdeissään. Ylpeyteni säilyi, ei siksi että olisin ollut rohkea, vaan koska olin liian hidas reagoimaan kipuun.

Ylpeyteni säilyi, ei siksi että olisin ollut rohkea, vaan koska olin liian hidas reagoimaan kipuun.

Jopa vuosien jälkeenkin muistellessani tätä ensimmäistä hampaan vedon kokemusta en voi muuta kuin hymyillä.

Yllättävä kutsu

Mikä suuri yllätys! Juuri kun rupesimme mukautumaan elämäämme Saarenmaalla, saimme postissa joskus huhtikuussa 1943 kirjeen. En tätä ennen tiennytkään, että posti toimisi Virossa ja että se voisi jopa tavoittaa meidät. Kirje oli Tallinnasta, Suomen Siirto Komissiosta. Siinä tarjottiin koko perheelle tilaisuus siirtyä Suomeen, esi-isiemme maahan. Schulzit saivat samanlaisen tarjouksen. Tarjouksessa sanottiin hyvin selvästi, että siirto oli ehdottomasti vapaaehtoista. He pyysivät vastausta.

Tämä oli täysin odottamaton, jännittävä uutista. Suomi oli meille saavuttamaton unelmien maa, missä kaikki oli oikein: ihmiset hyviä ja rohkeita, maa kaunista.

Mietimme tilannetta keskenämme: Elämämme Virossa oli nyt rauhallista, meillä oli kylliksi ruokaa, työ oli kohtuullista, ei paineen alaista, ja tulimme toimeen ihmisten kanssa. Oikeaan aikaan voisimme helposti palata takasin kotiin Inkeriin.

Toisaalta saksalaisten tappion jälkeen Stalingraadissa, mitä sotauutisia kuulimme, ei ennustanut hyvää saksalaisille. Venäläisillä näytti olevan yliote. Nuoria virolaisia pakotettiin sotavelvollisena Saksan armeijaan. Kaikenlaisia huhuja kierteli saksalaisten tappioista. Kaikki tuntui epävarmalta. Suomessa, luulimme, pääsisimme pois tästä kaikesta. Emme halunneet elää uudelleen viiksiniekan alaisena. Isa kirjoitti vastakirjeen. Me haluamme muuttaa Suomeen.

Vastaposti Suomen Siirtokomissiolta toi tarvittavat matkatiedot ja tarpeelliset matkapaperit päästäksemme Paldiskin kokoontumisleirille.

Sanoimme haikeat jäähyväi-

semme Saksille ja ystävillemme Saklassa. Tunsin itseni erikoisen läheiseksi Augustin kanssa. Olinhan niin kuin hänen ottopoikansa. Sanoessani jäähyväiset hänelle pahoittelin, ettei kalareissustamme tulisi mitään ja miten olisin nauttinut yhteisestä kalastamisesta. Taas, hän vain hymyili; surumielisesti talla kertaa.

(Kuulimme Saksista jälkeen päin. Hän oli onnistunut pakenemaan kalastusveneellä Ruotsiin. Nyt itse pakolaisena hän sanoi olevansa pahoillaan, ettei kohdellut meitä paremmin ollessamme hänen farmillaan. Puolestani ajattelin, että hän kenties oli hiukan viileä, mutta sittenkin kohtuullinen meille. Anteekstipyyntö oli turhaa.)

Menemme Suomeen

Junamatkamme Paldiskiin, arvioin toukokuun alussa 1943, alkoi pyhäpäivän tapaisessa positiivisessa ilmapiirissä. Mehän matkasimme Suomeen, maahan josta esivanhempaamme läksivät lähes kolmesataa vuotta sitten! Pian olisimme siellä. Tämä ei ollut unta. Siellä kaikki olisi kunnossa.

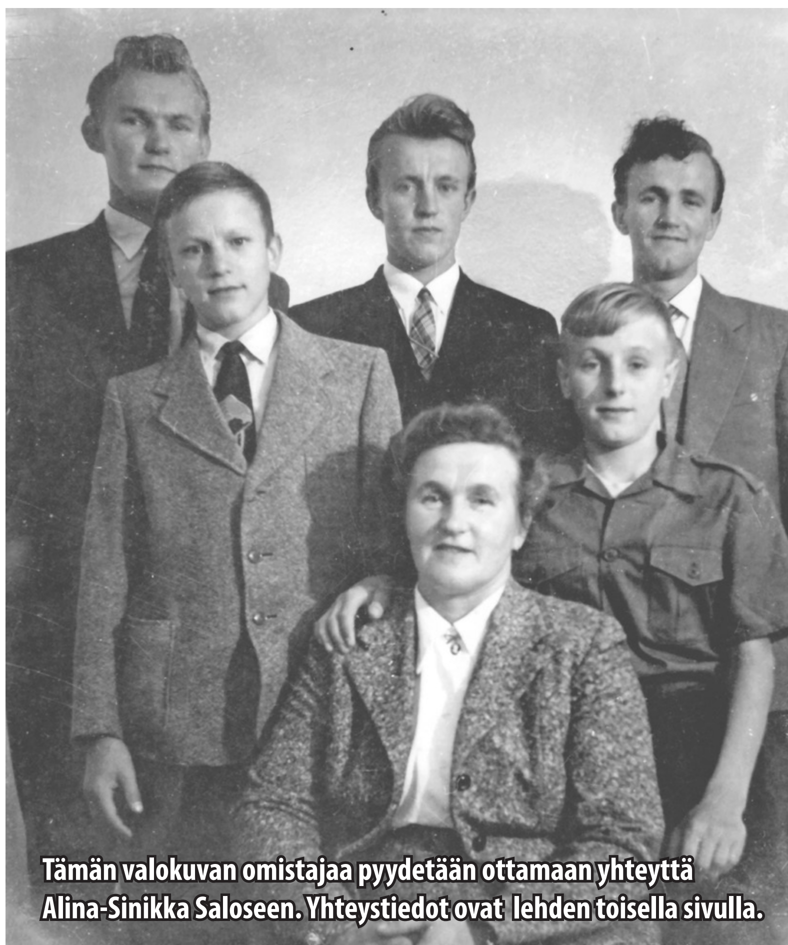
Mukana vaunussa oli ryhmä virolaisia nuorukaisia, meluavia nostomiehiä menossa liittymään Saksan armeijaan. He olivat intoa täynnä, nauraen, laulaen ja kujeillen keskenään. He puhuivat pysäyttävänsä venäläiset Viron rajalla, niin kuin heidän vanhempansa olivat tehneet aikoinaan. Muistan ajatelleeni kuinka vähän he tiesivät mikä heitä odotti. Minulle sodassa ei ollut mitään romantiikkaa, ei mitään sankaruuksia, vaan vain kauhua ja kurjuutta. Epäilin kyllä hiukan, että heidän käytöksensä oli osaksi teennaista, oikeiden tunteiden salaamista: vastenmielisyys panna päälle vieraan maan sotilaspuvun ja huoli oman rakkaan maansa kohtalosta.

Olipa niinkin, että huomattava määrä nuoria virolaisia päätti välttää mobilisointia ja karata Suomeen. Näillä rohkeilla isänmaallisilla ideaalistinuorilla, joista moni oli monet hyvin oppinut, oli kaksipuolinen motiivi:

1. Maksaa takaisin Suomelle, se mitä he pitivät 'kunniavelkana' suomalaisten vapaaehtoisten avusta Viron itsenäisyyssodassa 1918–1920, taistelemalla Suomen armeijassa, heidän 'hyväksymässään " sotilaspuvussa ja saada samalla kokemusta sotilaina.

2. Oikean kriittisen ajan tullen, he voisivat palata takasin Viroon auttamaan kokeneina sotilaine sen rajojen puolustusta.

Noin 3500 miestä ylitti Suomen Lahden ja muodosti Suomessa Virolaisten Rykmentin. He saivat sotilaskoulutuksen ja ottivat kunniallisesti osaa Karjalan Kannaksen taisteluissa. Heidän lukunsa väheni sotatappioista ja joidenkin halusta jäädä Suomeen, mutta lopulta noin puolet heistä palasi Viroon elokuussa 1944.

Tämän valokuvan omistajaa pyydetään ottamaan yhteyttä Alina-Sinikka Saloseen. Yhteystiedot ovat lehden toisella sivulla.

TAPAHTUMAKALENTERI

Suomen Inkeri-liiton TAPAHTUMAKALENTERI kevätkaudella 2014

Pvm			
11.1.	**Aleksanteri ahola-valon taide, kasvatusihanne ja elämä**	Hänen vaiherikkaasta elämästään sekä muistojen vaalimisesta kertovat Ritva Ahola ja Risto	Yhden tilaisuuden järjestää Inkerin kulttuuriseura (tämä on mainittu ohjelmassa). Molempien järjestöjen jäsenet niin kuin kaikki muutkin kiinnostuneet ovat tervetulleita kaikkiin tilaisuuksiin! Inkeri-iltapäivät Inkeri-kodissa, alkaen klo 13.30 **Inkeri-koti sijaitsee Karjalatalon 2. kerroksessa, osoitteessa Käpylänkuja 1.** **Karjalatalolle pääsee** • busseilla 52, 55, 55K, 56, 57, 65A, 69, 506 • arkisin raitiovaunuilla 1 ja 1A • junalla Käpylän asemalle, josta alle km kävelymatka.
8.2.	**Santeri Ankerian vaiheet Narvasta Kroatiaan**	Mukana myös omat kokemukset papin työstä Kroatiassa. Rovasti Matti Korpiaho kertoo.	
8.3.	**INKERIN KULTTUURISEURA JÄRJESTÄÄ. Inkerinsuomalaisten suomen kielen käyttö Pietarissa ja sen lähialueella.**	Pääkohtia muutoksesta ja nykyisestä todellisuudesta. Tri Kaarina Mononen kertoo väitöskirjastaan.	
12.4.	**Kirjailijavieras: Tapio Koivukari**	Kirjailija Tapio Koivukari Raumalta kertoo kirjastaan Meren yli, kiven sisään. Kirjassa kerrotaan raumalaisista merenkävijöistä, jotka salakuljettivat inkeriläisiä meren yli Ruotsiin. Toinen raumalainen, toimittaja Anni-Meri Räikkönen kertoo Räikkösten suvun historiasta.	
18.5.	**Matja Taipalsaareen**	Tarkemmat tiedot myöhemmin	

Ilmoittajille

Jotta tapahtumakalenteriin toivotut ilmoitukset ehtisivät painoon, tulee ne lähettää toimitussihteerille, postitusmuodosta riippumatta, siten, että ne ovat perillä viimeistään lehden kakkossivulla ilmoitettuna aineiston vastaanottopäivänä.

Hyvinkään Inkeri-kerho

Hyvinkään Inkeri-kerho ry kokoontuu seurakunnan aulakahviossa (*Hämeenkatu 16*) aina kuukauden 1. Sunnuntaina klo 14.00.

Kevään kokoontumiset ovat seuraavat:

- 5.1 Aale Tynni 100 vuotta
- 2.2 Inkerin kansanopetuksen historiaa
- 2.3 kevätkokous
- 6.4 kerho
- 4.5 kerho

Tiedustelut
Irja Pelkonen
inkerikerho@gmail.com tai
p. 040 550 5712

Lahden seudun Inkeri-seura

Kerhoillat joka kuukauden toinen maanantai alkaen kello 15 *Luther kirkolla,* osoitteessa *Vuorikatu 37.* Kerhoiltojen kahvituksen sovimme vuorotellen jo edellisessä kokouksessa.

Kerhoilloista ja kokouksista tiedusteluihin vastaa
Maria Lahti, p. 0400 841 741

Turun Inkeri-seura

Besseda-teehetket jatkuvat Palvelupisteessä joka kuukauden 1. Ja 3. perjantai kello 13 Irma Kapasen vetämänä.

Juhlatilaisuudet Varissuon kirkolla (*Kousankatu 6*), kello 14 alkaen. *Palvelupiste, Uudenmaankatu 1. Puh. 233 2565*

- 26.12. joulujuhla

Helsingin seudun Inkeri-seuran tapahtumia

Anitta Iline anitta@inkeriseura.com tai p. 050-565 9805

Työpajat järjestetään Karjalatalon Inkerikodissa (*Käpylänkuja 1, Helsinki*)

Tiedustelut
Toivo Tupin, p. 040 578 3894

Seukko-seura ry

- Tapaamiset ovat joka kuukauden viimeisenä lauantaina Karjalatalon Inkeri-kodissa klo 10.00 (*poikkeuksena valtakunnalliset juhlapäivät*), Käpylänkuja 1. Ensimmäinen kokoontuminen 25.1.2014.
- Englannin tunnit joka torstai klo 17.00 Inkeri-kodissa, alkaen 16.1.2014.
- Jooga-tunnit joka toinen lauantai klo 10.00 Inkeri-kodissa alkaen 18.1.2014.

Lisää tietoa netistä
www.123kotisivu.fi/seniorit
ja seuran puheenjohtajalta ***Aili Mehiläiseltä,*** *aili.mehilainen@gmail.com, p. 0503386023.*

IA
Itella Posti Oy
Itella Green

Lapsenlapseni Juulia, 17 v.
on piirtänyt joulukorttini 9-vuotiaasta asti.
Kuva on hänen kortistaan vuodelta 2007.
Alina-Sinikka Salonen

Hyvät lukijat!

Vuoden hartaimmin odotettuun juhlaan on aikaa noin viikko. Joulutervehdyksenä on laulu, jonka olen kuullut ensimmäisen kerran opettajakoulutuksessani. Se kosketti minua silloin ja koskettaa edelleen. Onkohan se merkki inkeriläisen pysyvästä kaipuusta johonkin? Mahdoinko jo silloin, nuorena, ymmärtää elämän tuovan mukanaan myös tuskaa ja kipua? En tiedä. – Toivon, että Joulun Lapsi tuo meille jokaiselle joulun rauhan ja ilon.

Tuikkikaa, oi joulun tähtöset

Tuikkikaa, oi joulun tähtöset,
kilpaa lasten tähtisilmäin kanssa!
Kertokaatte joulun satua,
yhtä uutta, yhtä ihanaa,
mieltä viihtävää kuin muinen lasna.

Helkkykää, oi joulun laulelot,
rinnoista niin riemurikkahista!
Sävel soikoon, leikki leiskukoon,
rinnan riemuista se kertokoon,
mieltä viihtäen kuin muinen lasna.

Kerran loppuun joulun satu saa,
suru säveliä sumentaapi,
kerran silmän täyttää kyyneleet,
virtaa vuolahina tuskan veet,
siks, oi tähtisilmät, loistakaa!

P.J.Hannikainen